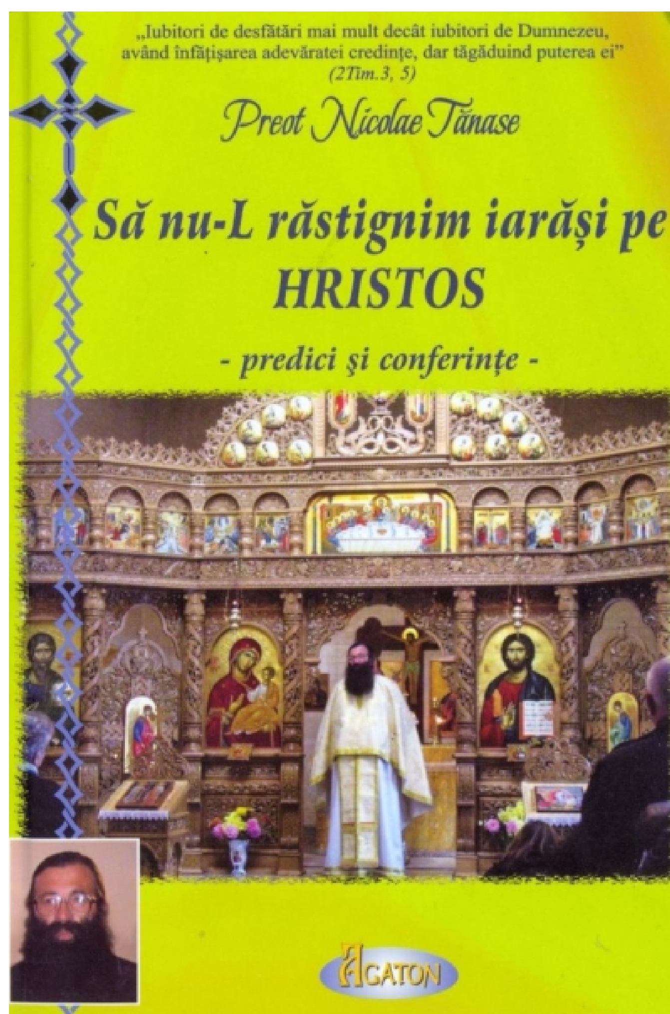
Preot Nicolae Tănase

Predici și conferințe

Editura Agaton
Colecția *Ortopraxia* nr. 15
Făgăraș, 2011

✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦
SĂ NU UITĂM DE SFINȚII NOI MUCENICI MĂRTURISITORI AI ÎNCHISORILOR COMUNISTE ROMÂNE
✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦✧✦

„Iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu, având înfăţişarea adevăratei credinţe, dar tăgăduind puterea ei”.

(2 Timotei 3, 4-5)

„Doamne, unde mergi?”

Dumnezeu este îndelung răbdător, mult milostiv, a toate bun, dar este şi atotdrept. Există o luptă continuă între bunătatea lui Dumnezeu şi dreptatea lui

Dumnezeu. El, pentru noi, pentru fiecare din noi, ar fi în stare să Se răstignească a doua oară.

Petru fugise din Roma. De unde? De la suferinţă, de la sânge. Hristos i-a ieşit în faţă, Petru L-a cunoscut şi L-a întrebat: „Doamne, unde mergi?”.

I-a răspuns: „Petre, mă duc să mă răstignesc a doua oară. N-a fost de ajuns prima dată. Mă răstignesc şi a doua oară”. Atunci a înţeles Petru că, de fapt, nu trebuia să fugă de suferinţă, nu trebuia să părăsească turma, nu trebuia să îndepărteze de la el paharul greu, amar, al morţii.

Preot Nicolae Tănase

CUPRINS

Să nu-L ținem pe Dumnezeu cu mâna întinsă

Naşterea Maicii Domnului

Să participăm la Sfânta Liturghie ca şi când ar fi prima, ultima, singura

Iată-ne, împreună, la începutul sărbătorilor împărăteşti de peste an. Dacă am termina şi noi catapeteasma aici, prima icoană dintre praznicele împărăteşti ar fi Naşterea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, sărbătorită în 8 septembrie, iar ultima ar fi 15 august - Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Scuipați şi disprețuiți de oameni, binecuvântați de Dumnezeu

Avem 12 praznice împărăteşti. Praznic împărătesc, adică sărbătoarea împăratului - Împăratul Cerurilor, Cel ce a făcut cerul şi pământul - de aceea le numim sărbători împărăteşti. În aceste sărbători împărăteşti avem datoria să ne purtăm ca în ziua de Paşti. Sărbătorile împărăteşti sunt egale cu sărbătoarea zilei de Paşti. De aici vine şi marele păcat al *lucrului* sau al *nevenirii la biserică* în

praznicele împărăteşti.

Desigur, acestea au fost aşezate cu un anumit prilej şi cu un anumit scop. Serbăm Naşterea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu pentru că prin Preasfânta Născătoare de Dumnezeu ne-a venit nouă salvarea sufletelor noastre, mântuirea noastră, săvârşită de Mântuitorul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel întrupat în Sfânta Fecioară Maria.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu s-a născut ca fiecare din noi. Dacă a avut ceva în plus, a avut rugăciunea părinţilor ei, Ioachim şi Ana, care erau scuipaţi şi huliţi, pentru că nu aveau copii. Nerodirea prin copii în Vechiul Testament era considerată blestem. De aceea, ei nici nu erau primiţi în biserică. Iar când veneau, stăteau la uşă şi acolo erau în continuare dispreţuiţi de popor pentru că nu avea copii. Se considera că nu aveau copii din pricina păcatelor lor, sau ale părinţilor lor, sau ale bunicilor lor. Închipuiţi-vă, oameni la 80-90 de ani, soţ şi soţie, de o viaţă scuipaţi şi dispreţuiţi că nu aveau copii. Închipuiţi-vă, cât de fierbinte era rugăciunea lor!

Deşi erau bătrâni, de acum nu încetau să se roage ca Dumnezeu să le dea un copil. Au început să facă şi promisiuni: „Doamne, de ne vei da un copil, o să ţi-L închinăm ţie”.

Dar, născându-se Preasfânta Fecioară Maria, copiliţa lor, au uitat să o ducă la Templu - asta însemna să o închine la Dumnezeu: s-o ducă la Templu, unde era o clădire uriaşă, în care locuiau preoţii, văduvele şi fecioarele. Îngerul Domnului i-a vestit pe Ioachim şi Ana: „Aţi uitat de promisiunea voastră? Domnul m-a trimis să vă vestesc: ţineţi-vă promisiunea, duceţi copilul la Templu”.

Închipuiţi-vă, altă durere... Şi-au adus aminte de promisiune şi au dus-

o la Templu. Sărbătoarea aceasta este la 21 noiembrie: Intrarea Maicii Domnului în Biserică.

Ocrotitorii familiei

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu s-a născut, deci, în chip obişnuit, din părinţii Ioachim şi Ana. Părinţii Maicii Domnului au făcut aşa binefacere pentru noi, încât la fiecare Liturghie pomenim: pe sfinţii care ocrotesc biserica, pe sfinţii zilei, pe Sfântul Ioan Gură de Aur sau Vasile sau Grigorie, a cărui Liturghie săvârşim, şi pe Sfinţii Ioachim şi Ana. Aşa multă binefacere au făcut ei pentru noi, încât Biserica nu-i uită niciodată. Şi noi suntem datori să-i pictăm aici, în biserică, într-o parte şi în alta, rugători către sfântul altar, cum au fost o viaţă.

Sfinţii Ioachim şi Ana - pe care-i prăznuim mâine şi pentru care dorim să facem Sfânta Liturghie, şi pentru care şi în Valea Screzii am înălţat biserică cu hramul lor - sunt ocrotitorii familiei. Ne rugăm, în familia noastră, acestei familii: Ioachim şi Ana. Ei sunt protectorii familiilor noastre, ei sunt rugători pentru copiii noştri, ei sunt cu trecere la Dumnezeu pentru familia noastră, pentru copiii noştri, soţul, soţia noastră.

Toate acestea ne îndreptăţesc să venim la sfânta biserică şi să lăudăm pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, a cărei naştere o prăznuim azi (Sfânta Maria Mică). Sărbătoarea trecerii ei la cele veşnice, mutarea ei la cer, adormirea ei

(Sfânta Maria Mare) este pe 15 august.

Numai Liturghia ține lumea

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu niciodată nu încetează să se roage pentru noi. Niciodată nu încetează să fie mijlocitoare către Prea Sfânta Treime: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt. Fiul - Unul din Treime - S-a întrupat în pântecele ei, în chip minunat.

Să ne îndemnăm unii pe alţii să cinstim această sărbătoare. Este hram la Nucşoara şi mulţi dintre creştinii din Valea Plopului se duc acolo, şi bine fac, pentru că şi ei vin la noi, de 8 noiembrie. Dar acolo, sau aici, sau oriunde ne-am afla, să mergem la Sfânta Liturghie. Să participăm la Sfânta Liturghie ca şi când ar fi prima la care participăm, ca şi când ar fi ultima la care participăm, ca şi când ar fi singura la care participăm. Când cineva merge într-o mănăstire, sau într-un muzeu, sau într-un oraş, şi ştie sigur că nu va mai ajunge acolo niciodată, atunci este atent să vadă, să guste frumuseţea de acolo. Aşa şi noi, la Sfânta Liturghie. Închipuindu-ne că ar fi singura dată când participăm, sau ultima dată, sau prima şi ultima dată, să participăm cu toată fiinţa noastră.

De aceea, încercăm, într-un fel sau altul, să atragem creştinii la Sfânta Liturghie, pentru că este unică şi cu putere, care ţine lumea. Numai Liturghia ţine lumea! Dacă vreodată nu se va mai săvârşi Sfânta Liturghie, acela este momentul

sfârşitului lumii. Cât timp se săvârşeşte Sfânta Liturghie, nu se sfârşeşte lumea. Iar îndată ce nu se va mai săvârşi nici o Liturghie pe faţa pământului, atunci va fi sfârşitul lumii.

Oare vom ajunge noi acest moment? Oare chiar nu se va găsi nici-un preot să facă Liturghie? Se va găsi, dacă va avea voie. Se vor găsi şi oameni, participanţi, creştini, dacă vor mai avea putere, dacă vor mai avea har. Cuvântul har înseamnă putere. Dacă vor mai avea putere. Pentru că, dacă nu înţelegem ce este puterea lui Dumnezeu lucrătoare în noi, vom ajunge anumite momente şi vom înţelege ce înseamnă lipsă de putere: să vrei şi să nu mai poţi. *Lipsa de har este o altă caracteristică a sfârşitului lumii*. Noi, însă, să nădăjduim în Liturghie şi în rugăciunile Maicii Domnului. Amin.

Cândva vom da seama de libertatea pe care o avem

Fiecare dintre noi suntem datori să purtăm Crucea de care se vorbeşte în Sfânta Evanghelie. Aţi observat că se zice aşa acolo: „Dacă va vrea cineva să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie”. „Dacă va vrea...” - nu obligatoriu; dacă vrei să te mântuieşti, leapădă-te de tine, ia-ţi crucea şi urmează lui Hristos. Şi du crucea cu El.

De multe ori am scurtat din cruce

Să recunoaştem împreună că fiecare am dus şi ducem o cruce: ori avem o cruce a căsătoriei, ori avem o cruce a vieţuirii singuri, ori avem o cruce a vreunei boli, ori avem altă cruce, a vreunei supărări. Crucea trebuie dusă cu mulţumire. Crucea trebuie dusă fără cârtire. Crucea trebuie dusă cu Hristos, nu fără Hristos, şi nici în alt sens decât Golgota. Adică Însuşi Dumnezeu S-a răstignit pe cruce; acolo să ajungem noi.

Şi, de asemenea, să recunoaştem împreună că de multe ori am scurtat din cruce, am tot tăiat. Spre exemplu, poate mulţi ani am tăiat din crucea Postului şi am ajuns aproape de patimile Domnului cu crucea ciuntită, cu crucea neîntreagă.

Poate am scurtat din cruce cârtind, în ale căsătoriei, spre exemplu, sau în ale bolii sau în alt fel am scurtat din crucea noastră. Şi, în felul acesta, nu putem să ajungem cu crucea acolo unde suntem întrebaţi ce fel de cruce am dus.

Noi avem de dus doar crucea păcatelor noastre, şi acelea deja răscumpărate

Dumnezeu ne doreşte pe noi aducători de cruci pe Golgota. Cum El Şi-a purtat crucea, şi noi să ne purtăm crucea. El Şi-a purtat o cruce grea. În crucea aceasta erau purtate toate păcatele noastre, ale tuturor oamenilor, din toate timpurile. Iar noi ne ducem doar crucea noastră, a păcatelor noastre, şi acelea răscumpărate prin Iisus Hristos, Domnul.

Libertatea aceasta pe care ne-o lasă Dumnezeu, de a ne lua crucea şi a urma Lui, nu trebuie rău înţeleasă. Pentru că de libertatea aceasta vom da cândva şi seamă. Ce am zice despre un om pe care l-am găsi mort în casă de foame, de frig, el având şi bani şi mâncare şi lemne pentru sobă şi celelalte? L-am condamna şi am zice: de ce nu s-a folosit de cele ce a avut? Aşa şi noi vom fi condamnaţi: de ce nu ne-am folosit de ceea ce Dumnezeu ne-a dăruit? Ne-a dăruit crucea Lui, jertfa Lui, Sângele Lui, Corpul Lui, din care să ne împărtăşim în chipul Sfintei Împărtăşanii din care, mâncând, viaţă veşnică să avem.

Evanghelia celor 10 leproşi

Recunoştinţa, floare rară

Dumnezeu nu ia seama la păcatele noastre, dacă lepădăm păcatul. În Taina Sfintei Spovedanii reuşim lucrul acesta. Sfânta Evanghelie ce s-a citit astăzi este o Evanghelie mustrătoare la adresa noastră, la adresa tuturor, a tuturor oamenilor din toate timpurile. La care creştin ne putem noi gândi că ar fi fost el de ajuns de recunoscător pentru binefacerile primite de la Dumnezeu? Binefacerile ştiute, văzute, dar mai ales binefacerile neştiute, nevăzute, neînţelese uneori.

Unde sunt cei care au simţit ajutorul lui Dumnezeu?

De unde vine mulţumirea, recunoştinţa? De la cine nu te aştepţi. Şi Mântuitorul Hristos a primit recunoştinţă, mulţumire pentru binefacerea făcută, numai de la unul din cei zece, şi ăsta era străin de neamul evreiesc, străin de Lege, străin de Dumnezeu. Era şi el lepros, într-adevăr, alături de ceilalţi. Dar ca gândire, ca pregătire, ca inimă, ca neam, ca şi credinţă, „nu le avea cu astea”. Dar, pentru că a primit binefacerea de la Dumnezeu, s-a întors şi I-a mulţumit. Mântuitorul Hristos zice: „Numai unul s-a vindecat? Oare nu 10? Ceilalţi nouă unde sunt?”.

Întrebarea asta mereu o punem şi noi. Aici, în biserică, în satul acesta, numai cei de faţă s-au botezat? Numai cei prezenţi? Ceilalţi, care sunt acum la casele lor, ei nu s-au botezat? Numai atâtea familii avem noi? Unde sunt celelalte familii cununate, unite de Hristos, prezent la masa de Cununie a lor? Unde sunt? Iată lipsa de recunoştinţă! Dar câţi am fost vreodată bolnavi sau în vreo nevoie şi Dumnezeu ne-a ajutat şi am şi simţit ajutorul Lui? Unde suntem, ca să-I mulţumim?

De aceea, am spus că Evanghelia ce s-a citit astăzi este o Evanghelie mustrătoare pentru nerecunoştinţă. A venit Hristos în iesle, a venit binevoitor, a venit smerit; şi n-am fost recunoscători pentru pogorârea Lui, pentru deşertarea Lui de slavă.

Închipuiţi-vă un împărat, cu toate bogăţiile, cu toate hainele, cu toată strălucirea. Şi închipuiţi-vă că lasă toate şi vine la noi, desculţ, îmbrăcat modest... Să fim recunoscători împăratului că a venit aşa la noi. Şi aşa a venit Împăratul împăraţilor, Iisus Hristos. „Recunoştinţa este floare rară” zice un proverb. Ştiţi că există o floare foarte rară la noi, se numeşte floarea-de-colţ. Nu numai că-i rară, dar se şi găseşte greu, numai pe stânci... Recunoştinţa este ca floarea asta. Se găseşte şi greu, şi e şi rară.

Să mulțumim şi pentru cele bune şi pentru cele rele

Să fim recunoscători şi unul altuia, pentru că avem în viaţă nevoie unul de altul. Să fim recunoscători sfinţilor, pe care i-am tot rugat ca să intervină la Dumnezeu pentru noi, nevrednicii. Să fim recunoscători Maicii Domnului, care pururea se roagă şi intervine pentru noi.

Să fim recunoscători pentru binefacerile date de Dumnezeu, dar şi pentru cele rele pe care le-a permis Dumnezeu asupra noastră. De ce? Pentru că şi acestea ne sunt de folos.

Uneori avem pagube, uneori avem pierderi, uneori ne mor animalele, uneori vine apa peste noi, alteori se dărâmă munţii peste noi, alunecă satele. Aţi auzit toate acestea. Să fim recunoscători şi pentru acestea, pentru că nu ştim prin acestea ce a rânduit Dumnezeu pentru noi.

Când ne mor animalele să fim recunoscători lui Dumnezeu pentru că în felul acesta El ne-a pus pe noi la canonul pe care n-am vrut să-l facem.

A terminat avantajul nostru, munca noastră, pentru că n-am fost milostivi.

Hristos a dat, dar şi cere

Iată că, în Biserică, la Iisus Hristos, întâlnim şi lucruri contradictorii. Hristos este piatră de sminteală. El a venit şi a adus altceva în lume. El a venit şi a zis: „Îţi trage cineva o palmă? Întoarce şi obrazul celălalt. Îţi greşeşte fratele tău? Mustră-l, nu-l omorî!”. El a venit şi a făcut o revoluţie. De aceea, cele ce El a propovăduit nu întotdeauna ni se par logice. De ce? Pentru că El a dat, dar şi cere. A dat Sângele Său şi cere şi micul nostru efort: prezenţa noastră la mereu-jertfa Lui, Sfânta Liturghie.

Încercând să credem că de azi înainte vom fi recunoscători, să rugăm pe Bunul Dumnezeu să ne dea această putere, să zicem şi „Doamne, Îți mulţumesc!”, nu numai „Doamne, dă-mi!”. Să zicem: „Doamne, dacă Tu crezi, mai şi ia-mi, nu numai dă-mi. Poate eu nu ştiu cum e mai bine. Fă Tu cum e mai bine!”.

Vindecarea orbului din Ierihon

Creştini cu multe feţe

Pomenim astăzi vindecarea orbului din Ierihon şi prăznuim şi doi mucenici: Clement, care a fost episcop, şi Agatanghel - ucenicul lui - care şi-au dat viaţa pentru Hristos acum 1700 de ani. Ieri am pomenit pe Sfântul Apostol Timotei şi alaltăieri pe Sfântul Maxim Mărturisitorul, căruia i s-a tăiat mâna ca să nu mai scrie cântări, opere şi cărţi pentru apărarea credinţei. Am prăznuit şi pe Sfântul Eftimie cel Mare. Vă spun câteva cuvinte despre sfinţii pe care i-am pomenit şi prăznuit săptămâna ce a trecut, şi la care unii dintre dumneavoastră n-aţi putut veni la Sfânta Liturghie.

Biserici împodobite, dar goale

L-am pomenit pe Sfântul Lavrentie, episcop de Cernigov, care are o proorocie foarte interesantă. Zice că, după o mare prigoană, va veni vremea când se vor rezidi bisericile, se vor redeschide bisericile, se vor împodobi, se vor acoperi, unele dintre ele cu acoperiş din tablă de aur, chiar şi clopotniţele. Dar... vor fi goale.

Cu toate acestea, avem o întrebare. Aşa a fost până acum, cum a zis el, dar bisericile... sunt pline. Sunt pline, dar să ne analizăm şi pe noi înşine. Fiecare pe sine, nu unul pe altul. Unul pe altul să ne iubim, dar când ne criticăm, să ne criticăm fiecare pe sine. Să vedem, noi suntem în biserică? Noi ne aflăm în biserică? Sau ne aflăm numai cu corpul şi cu mintea, iar cu inima nu? Uneori poate nici cu starea noastră. Uneori, poate venim la biserică certaţi, neîmpăcaţi cu aproapele nostru, cu păcate grele, nespovedite... Şi atunci răspunsul este că nu suntem în biserică şi că bisericile... sunt goale. Sunt foarte goale.

Cine vine marţi la Sfânta Liturghie, îl prăznuim pe Sfântul Grigore Teologul şi pe un episcop de la Constanţa - episcopul Bretanion - care au trăit acum 1600 şi ceva de ani. Deci aveam episcopie la Constanţa, adică eram organizaţi, şi încă bine organizaţi. În afară de aceştia, o să o prăznuim şi pe o ducesă rusoaică, cu numele Elisabeta, omorâtă de bolşevici în 1917. În 1918, în Rusia, la Mănăstirea Oranki, au fost ucişi prin împuşcare 11.000 de călugări, în frunte cu un episcop. Sfintele lor moaşte au fost îngropate într-un tranşeu mare, în incinta mănăstirii. În afară de aceştia, primele statistici oficiale întocmite după 1991 arată că între 1917-1926 au fost martirizaţi în Rusia 78 de episcopi, 2.700 de

preoţi, 2.000 de călugări şi 3.400 de maici.

Creştinul zilelor noastre se adaptează la tot

Într-adevăr, Sfântul Lavrentie la această prigoană se referea. Şi la noi au pătimit, dar nu aşa. La noi bisericile au fost deschise, numai că regimul comunist a stricat gândirea oamenilor. Dar nu a oamenilor care nu sunt acum în biserică, ci chiar a noastră, a celor de aici. Încă gândim necreştineşte, încă furăm, pentru că nevoile şi hrăpăreala din comunism ne-au învăţat să furăm. Ne-au plătit prost şi ne luam singuri, cu risc, noaptea, ziua, din munca noastră, de pe pământul nostru băgat în colectiv. Aveam dreptate. A fost un anumit fel de păcat. Problema este că n-a mai ieşit din cap păcatul ăsta, intenţia aceasta.

O altă nenorocire este asta: creştinul zilelor noastre se adaptează la tot. Vine Crăciunul, vin Sfintele Paşti, vine duminica, vin sărbătorile. Creştinul vine la biserică. Se iveşte o ocazie să mintă, minte. O altă ocazie să fure, fură. Îi ceri bani pentru biserică, îţi dă. Are o problemă, se duce la ghicitor, îi dă şi aceluia bani. Are o problemă, vine, stă la molitfe, citim, ne rugăm pentru el. Se duce şi la vrăjitor. Observaţi, comunismul a creat creştini nu cu două feţe, ci cu multe feţe. Închipuiţi-vă multe feţe care se pot învârti undeva, într-o cutie cu o ferăstruică. Scoţi faţa de care e nevoie!

Asta nu e bine. De asta trebuie să începem să ne lepădăm, pentru că

altfel nu suntem cine aţi auzit că trebuie să fim, în Apostolul de astăzi. Să fim insistenţi așa cum am auzit despre orbul din Ierihon, despre care s-a citit. Să fim insistenţi în a ne recunoaşte păcatele şi a porni binele.

De nenumărate ori copiii se împărtăşesc. Faceţi socoteala: de când îl împărtăşim (la botez) şi până în clasa I şi, apoi, mai departe, în clasa a 4-a, a 8-a, a 10-a. Se tot împărtăşesc copiii. Bine, foarte bine! Dar aceiaşi copii îşi bat joc de corpurile lor şi se duc la discotecă. Îşi bat joc de corpurile lor, nu mai vorbesc de sufletele lor. De corpurile lor! Dumneavoastră, care vă lăsaţi fetele şi băieţii la discotecă, mergeţi într-o seară, într-o noapte, şi dumneavoastră. Mergeţi şi vedeţi! Dumneavoastră vă lăsaţi copiii unde n-aţi fost niciodată. Habar n-aveţi cum e la o discotecă. Dumneavoastră aţi fost obişnuiţi cu hora noastră tradiţională, s-a mai făcut câte un bal, şi atât. Se mai face câte o nuntă, şi atât. Atâta ştiţi dumneavoastră, părinţii. Mergeţi! Spuneţi acum, când vă duceţi acasă, şi altora, cu care vă mai întâlniţi: „Părintele, din faţa altarului, ne-a îndemnat să mergem la discotecă! Toţi!”. Mergeţi toţi la discotecă şi o să vedeţi că o s-o luaţi la fugă de acolo...

Mergeţi la discotecă şi vedeţi nenorocirea, nenorocirea în care vă trimiteţi fetiţele de clasa a 7-a, de clasa a 8-a, de clasa a 10-a, de a 12-a. Ele nu se mai pot împărtăşi, nu ştiu... 18-22 de ani! Nu pot să îmi dau seama cât timp nu se mai pot împărtăşi. Şi băieţii asemenea. Pentru o singură discotecă. De ce? Pentru că este o dăruire a corpului diavolului.

Şi vă spun asta pentru că tot săptămâna trecută am prăznuit o fecioară de care v-am spus - Sfânta Eufrasia. În vremea Imperiului Roman, un soldat a închis-o undeva ca să-şi bată joc de ea. Ea era creştină şi ţinea la poziţia ei, la

fecioria ei, la poziţia ei de fată. Şi a zis: „Uite, dacă mă laşi în pace, eu am să-ţi dau ţie o plantă, o pui pe tine, aşa, şi nici o armă nu te răneşte”. L-a interesat pe soldat lucrul acesta, pentru că era angajat ca soldat şi care soldat nu-şi doreşte să nu fie rănit? A zis: „Nu te cred!”. „Hai să vedem”. A luat nişte buruieni de prin grădină şi a spus: „Uite, asta e”. „Cum pot verifica eu asta?”. „Uite cum: ascute-ţi sabia bine, eu pun buruiana pe ceafă şi tu dai şi o să vezi că buruiana asta face de n-are putere sabia”. Aşa a făcut el şi bineînţeles că a zburat capul fecioarei. I-a tăiat capul. Auziţi? A preferat să rămână fără cap decât să-şi piardă fecioria.

Vă daţi seama dumneavoastră unde suntem noi astăzi? Unde? Puteţi să-mi aduceţi aici o fată fecioară, care a fost la discotecă? Aduceţi-o aici, în faţă. Nu mai sunt, fraţilor! Ştiţi de ce? Pentru că fecioria e şi psihică, nu numai fizică.

Păcat, ce fete frumoase avem... Fete de primă mână, şi frumoase, şi deştepte, cu părinţi echilibraţi. Păcat că nu ne duce capul să-nţelegem ce se-ntâmplă cu noi, şi păcat că facem lucrurile după vremea lor. Vedeţi această situaţie dublă în care am ajuns? Le facem pe toate. Noi vorbim de noi, nu de alţii. Pe ăia nici măcar nu-i interesează. Dar vorbim de noi, noi, nelipsiţii de la biserică. Noi, cei cu dragoste. Noi, cei cu nădejde la Dumnezeu. Dumnezeu să rânduiască să pătrundă cuvintele Sfinţilor Părinţi, ale Sfintelor Scripturi, în inimile noastre şi să nu facem în două feluri la Dumnezeu. Să facem într-un singur fel: sincer!

Întâmpinarea Domnului

Să-L primim pe Hristos. Să nu mai umblăm orfani!

Sfântul Simeon a fost unul dintre cei 70 de înţelepţi care au fost aleşi, la porunca lui Ptolemeu, regele Egiptului, să traducă Legea lui Moise şi toate proorociile din ebraică în greacă. Aţi auzit la cazanie despre istoria lui şi cum a ajuns el sub îndrumarea Duhului Sfânt, Care l-a trimis la Templu, unde L-a primit în braţe pe Pruncul Iisus Hristos.

Să-L primim şi noi pe Iisus Hristos

Aceasta este istoria praznicului, însă nu numai istoria să ne bucure auzul, ci şi semnificaţia a ceea ce s-a întâmplat să mişte inima noastră, să fie de învăţătură:

- Pruncul Iisus a fost adus la biserică - pruncii noştri să-i aducem la biserică.

- Dreptul Simeon L-a primit în braţe pe Hristos - să-L primim şi noi nu în braţe, ci în noi, în inima noastră, în mădularele noastre, în sângiuirile noastre,

sub forma Pâinii şi a Vinului, Trupul şi Sângele lui Hristos, cum zicem la rugăciunile dinainte de Împărtăşanie. Pentru aceea tot facem Sfânta Liturghie; pentru că, de fiecare dată la Sfânta Liturghie, Iisus Hristos iarăşi Se răstigneşte şi iarăşi ni Se dăruieşte, în Sfânta Împărtăşanie, împărtăşindu-se în chip nevăzut de darurile lui Dumnezeu. De aceea, când ne împărtăşim, să ne-mpărtăşim ca şi când ne -am împărtăşi prima dată, ca şi când ne-am împărtăşi ultima dată, ca şi când mâine am muri, cu atâta cutremur şi credinţă şi dorinţă de unire cu Dumnezeu... Pentru că nu ştim dacă mai apucăm să ne împărtăşim încă o dată.

Nu mai umblați orfani

Ieri am avut o înmormântare, în Valea Screzii. Părintele a vorbit frumos despre felul în care trebuie să ne pregătim pentru moarte. A spus o istorioară pe care o ştiţi şi dumneavoastră, şi anume că un om care îşi ridica o casă, tot lucrând, nu prea lua seama că pe uşa pe care intra în casă, odată şi odată o să iasă pentru ultima dată. Şi o rudă, când a venit la inaugurarea casei, a zis: „Foarte bine, foarte frumoasă, dar n-ai făcut uşa aceasta numai pentru intrat şi ieşit, ci pe aici şi vei ieşi pentru ultima dată”. Zice că proprietarul casei s-a smerit şi şi-a dat seama că a depus prea mult efort, a cheltuit prea mult, a făcut o casă prea frumoasă

şi grija de sufletul său n-a avut-o.

În biserica mare, la înmormântare, am îndemnat oamenii şi vă îndemn şi pe dumneavoastră: nu mai umblaţi orfani. Foarte mulţi dintre noi: „suntem orfani, adică nu avem un părinte duhovnicesc”. Nu ne spovedim la un preot, ori că e la mine, ori că la părintele Laurenţiu, ori la părintele Cristian, la părintele de la Starchiojd, la părintele de la Bătrâni, la părintele de la Valea Anei, de la Poseşti, de la Târleşti, de la Drajna, de la Ogretin, de la Ceraşu, de la Crasna, de la Zamfira, de Ghighiu, de la Bucureşti sau de unde vreţi. La care vreţi, numai spovediţi-vă şi ţineţi de unul, ca să nu fiţi orfani. Omul care nu se spovedeşte este un om orfan. El n-are un părinte duhovnicesc. N-are tată, n-are mamă, n-are părinţi.

De fapt, omul care nu se spovedeşte nu prea vine nici la biserică. Iar dacă vine, folosul lui este foarte mic. Spuneam ieri că la unele înmormântări citim trei rugăciuni de dezlegare şi la altele numai două. În rest, slujba e la fel pentru toţi, şi pentru bogaţi şi pentru săraci, şi pentru femei şi pentru bărbaţi. Numai că pentru unii citim trei, pentru alţii două. Poate chiar v-aţi întrebat de ce. Pentru că a treia e rugăciunea de dezlegare a preotului care l-a spovedit pe cel mort, ultima rugăciune de dezlegare pe care el o face fiului său duhovnicesc. Închipuiţi-vă că la unii citim trei rugăciuni şi la unii două. Faptul că la înmormântarea noastră nu se va citi şi a treia ar trebui să ne deranjeze. Şi sigur că nu se poate citi. Unde găsim preotul s-o citească dacă cel care a murit este nespovedit de o viaţă sau de mult timp?

Dacă nu ne îndreptăm viața, facem un efort zadarnic

Iată, acestea-s cuvinte de învăţătură pe care sperăm că le punem la inimă, sperăm că îndreptăm viaţa noastră. Dacă nu o îndreptăm, este zadarnic efortul. Venirea la biserică este un efort. Faptul că vii de acasă, laşi ce ai acasă, stai în picioare, stai în genunchi, uneori e prea frig, alteori e prea cald, aluneci pe gheaţă şi altele. Mai stai și nemâncat aici până la ora 12-13. E un efort. Efortul acesta să nu fie zadarnic. Să fie cu inimă curată, cu inimă smerită, să nu fim certaţi, să fim împăcaţi, să ne facem pravila, rânduiala.

În rest, cu ajutorul lui Dumnezeu, în biserică la noi e frumos. Se cântă frumos, avem destule scaune, dacă vrem să nu obosim. Cât de cât este frumos. Dar să nu venim numai pentru frumos, numai pentru cântare, să nu venim nici numai pentru obicei. E bine să respectăm moşii şi strămoşii noştri care veneau la biserică, dar nu numai pentru aceasta. Ei veneau şi cu credinţă, şi cu inima lor mişcată către Dumnezeu, şi aşa să facem şi noi. Aşa să ne ajute Bunul Dumnezeu, a Cărui întâmpinare o sărbătorim astăzi.

Duminica Orbului din naştere

Păcatul ne orbeşte mintea şi inima

Iată-ne în sărbătoarea Duminicii a şasea după Paşti. Continuăm, după atâtea săptămâni, să serbăm marele praznic al Învierii. Îl serbăm, de altfel, în fiecare Duminică, dar această perioadă de 40 de zile după Paşti este pentru noi deosebită.

Sunt multe părţi din Evanghelii care ar fi putut fi alese să fie citite în această perioadă. S-a ales să se citească în Duminica primă după Paşti Evanghelia cu adeverirea Învierii către Toma. Am citit, apoi, Evanghelia adeveririi Învierii către mironosiţe. Apoi, adeverirea prezenţei Mântuitorului Hristos ca Lumină şi Apă vie, în Duminica Samarinencii. În Duminica Slăbănogului, ne-a învăţat Biserica că Hristos Cel Înviat ne ridică din slăbănogeală. Iar astăzi ne învaţă, prin această Evanghelie, că, orbi fiind, putem să vedem, prin lumina Învierii lui Hristos.

Şi, într-adevăr, putem observa pe noi înşine: adesea orbim şi adesea începem, cu puterea lui Dumnezeu, să vedem iarăşi. Orbim din cauza păcatului. Uneori ne naştem aşa, pentru că părinţii noştri, bunicii noştri, au lucrat răul, în feluri în care poate nici nu ştim. Dar există pentru noi dumnezeiescul Botez, Sfânta Spovedanie, Sfânta Împărtăşanie şi toate tainele Bisericii, lucrătoare în sufletul nostru.

Câtă lepădare, când este vorba de Dumnezeu!

Auzim de multe ori spunându-se cuvântul „har”. Harul lui Dumnezeu nu înseamnă altceva decât puterea lucrătoare a lui Dumnezeu. Să ne lăsăm ca Dumnezeu, cu puterea Lui, să lucreze în noi. Şi va face minune cu noi.

Aţi auzit, în Evanghelia de astăzi, ce necredinţă din partea celor care erau prezenţi, ce necredinţă din partea celor care iscodeau! Câtă anchetă au făcut cei care nu credeau în Dumnezeu, cei care aveau o învăţătură de la Dumnezeu, dar nu şi dragostea de oameni... N-aveau iubirea lui Dumnezeu şi dragostea către oameni. Şi îl tot întrebau pe cel care fusese orb: „Dar cum de vezi?”. „Uite, văd”. „Bine, dar nu e bine să fii vindecat sâmbăta, că sâmbăta e ziua noastră de odihnă”, spuneau iudeii. „Da, o fi aşa, dar eu văd. Eu nu pot să ştiu multe, eu ştiu că eram orb şi acum văd”. Apoi au mers mai departe, au negat această minune şi au căutat îndreptăţire la părinţii lui. Iar ei, fricoşi, au spus: „Nu ştim, ce s-a-ntâmplat, cum s-a-ntâmplat, noi ştim doar că l-am născut orb; dar restul întrebaţi-l pe el, este major, să răspundă”. (curajul de mărturisire nu este moștenit de la părinți ci este darul Duhului Sfânt în om.)

Observaţi câtă lepădare, când este vorba de Dumnezeu! Oare nu şi astăzi, din când în când sau adesea, noi ne lepădăm şi nu avem această putere să mărturisim minunile lui Dumnezeu?

Şi care sunt minunile lui Dumnezeu? Sunt multe, sunt nenumărate, dar cea mai mare rămâne Sfânta Liturghie, şi de aici şi marele păcat al lipsei de la Sfânta Liturghie, adică prefacerea pâinii şi a vinului în Trupul şi Sângele lui

Hristos, adică cuprinderea nemărginitului de către noi, cei mărginiţi, în taina Sfintei Împărtăşanii.

A nu vedea minunile zilnice înseamnă orbire

Iată, avem aer de respirat, aceasta este o minune! Iată iarba câmpului, iată cele de mâncare date nouă, acestea sunt minuni! Iată felul în care Dumnezeu ne-a creat şi ne ţine pe noi, aceasta este minunea lui Dumnezeu! Minunile lui Dumnezeu nu sunt numai învierile din morţi şi vindecările, ci toate aceste stări pe care le trăim.

O minune a lui Dumnezeu este şi luminarea minţii noastre spre bine. Ne minunăm adesea de cei care fac răul şi - uneori, poate nu de ajuns - mulţumim lui Dumnezeu că nu ne-a adus în această stare, în această nenorocire, de a lucra răul.

Se spune că, în puşcărie, un viitor preot, care s-a călugărit spre bătrâneţe, ridica mâinile în sus şi zicea: „Doamne, Îţi mulţumesc că nu sunt ca miliţianul acesta”. Şi miliţianul, uimit, l-a întrebat: „Ce vrei să spui? Eu te chinui pe tine, eu te bat, eu îţi fac toate acestea şi tu ai vrea să nu fii în locul meu?”. Şi el zice: „Da, pentru că ai mintea întunecată şi mă prigoneşti pe nedrept. Sau silit

fiind, faci lucrul acesta”.

Observaţi că, de multe ori, lucrurile stau altfel decât le vedem noi sau le simţim. De aceea, să ne rugăm de fiecare dată ca Dumnezeu să ne lumineze mintea, adică să ne deschidă ochii. Printre noi nu e nici unul orb, toţi dintre noi avem ochii trupului buni, vedem Dar câţi avem ochii minţii deschişi? Putem noi sesiza puterea lui Dumnezeu lucrătoare în noi? Atunci înseamnă că nu suntem orbi.

Nu este nevoie de minune ca să credem, ca să facem

Iată, am prăznuit sfinţi importanţi în viaţa şi mântuirea noastră. Ieri l-am prăznuit pe Sfântul Ioan Rusul, un sfânt extraordinar, care are moaştele în Grecia. E extraordinar prin minunile pe care le lucrează. Vineri l-am prăznuit pe sfântul necunoscut de la mănăstirea Neamţ. S-au descoperit acolo moaştele unui sfânt, care se află acum în biserică, dar nu ştim ale cui sunt. În anul 1986, pentru că oamenii încetaseră să mai vadă, Dumnezeu le-a arătat: au ieşit oasele din mormânt. Se umfla pământul şi, pentru că mulţi mergeau acolo, iar regimul nu permitea adunare de multă lume, mai ales cu credinţă, au turnat beton, tone întregi de beton. Dar până şi betonul s-a ridicat, s-a spart şi au ieşit moaştele. Şi le-au luat

şi le-au pus în biserică.

Atunci când întunecarea este puternică, Dumnezeu mai face şi din acestea, dar nu este nevoie de minune ca să credem, ca să facem. Este nevoie numai de lucrarea lui Dumnezeu lăsată în noi, este nevoie ca noi să nu întunecăm ceea ce El a luminat în noi.

Pentru aceasta, astăzi, Sfânta noastră Biserică ne-a rânduit spre ascultare această sfântă şi dumnezeiască Evanghelie - vindecarea orbului din naştere - îmbărbătându-ne că, orbi fiind, putem vedea.

Ce este un creştin care nu ştie Sfânta Scriptură, nu citeşte, habar n-are de punctele învăţăturii de credinţă? Ce este? Este un creştin orb! Avem nevoie cu toţii de mila şi ajutorul lui Dumnezeu. Să avem încredere în puterea lucrătoare a lui Dumnezeu asupra ochilor, uneori orbi, ai inimii noastre şi ai minţii noastre. Amin.

Vindecarea slugii sutaşului

Ni se va lua Împărăția, pentru că nu o prețuim

Nu toţi dintre noi, poate nici unul, nu putem fi ce era eroul principal din Evanghelia de astăzi. El era sutaş, adică era mai mare peste o sută de ostaşi. În ziua de astăzi, să ajungi mai mare peste o sută de subordonați e greu, mai ales în armată. Trebuie multă pregătire. Nu putem să fim ce era el, adică sutaş, şef peste o sută de soldaţi. Putem însă avea câte ceva din ce avea el.

Puterea credinței smerite, născută din dragoste

Palestina se afla sub stăpânire romană. Romanii pătrunseseră până acolo şi, iată, îi stăpâneau.

Sutaşul roman era păgân, se închina la idoli, nu-L avea pe Dumnezeul cel adevărat. Dar între păgâni, ca şi în ziua de astăzi, el era un om bun. Aşa de bun, încât îi ajutase pe evreii din Capernaum (aproape că finanţase tot) să-şi construiască biserică, sinagoga. Exista atunci Templul la Ierusalim, iar în fiecare localitate exista o sinagogă, adică o încăpere, o clădire deosebită, unde evreii

aduceau rugăciuni lui Dumnezeu. El îi ajutase să facă această sinagogă. De aceea, spre deosebire de aproape toţi romanii, acest sutaş era plăcut poporului. Având această trecere în faţa lor, când sluga lui, ordonanţa lui, s-a îmbolnăvit, a fost sfătuit să meargă la Mântuitorul Iisus Hristos şi să-I ceară vindecarea acesteia. Erau dovezi că mai făcuse vindecări, se dusese vestea că El putea să vindece de boală; ce mare dar!

Am zis că nu putem să fim ce-a fost el, nici şef peste o sută şi, poate, cu multă greutate, n-am putea fi nici ctitor de biserică. Sunt foarte puţini cei care au făcut singuri o biserică: domnitorii, boierii, care aveau bani şi-şi permiteau, puteau să facă, în credinţa lui Dumnezeu, o biserică. De obicei bisericile sunt făcute de mulţi oameni, pentru că sunt clădiri mari, costisitoare. El era şi şef şi ctitor de biserică. Putem să fim acestea? Greu!

Altceva, însă, putem fi, din ce era el. Noi putem să îl imităm, să-l urmăm în ceea ce avea el calitativ în el. Putem să avem credinţa lui, putem să avem speranţa lui, putem să avem iubirea pe care el a manifestat-o faţă de slugă şi, mai ales, putem să avem smerenia pe care el o avea.

Părintele Teofil Părăian de la Sâmbăta face următoarea comparaţie: el avea dragoste pentru slugă, îşi iubea sluga. Noi nu mai suntem în vremea cu slugi, noi suntem semeni. Înseamnă că el ne îndeamnă să avem iubire pentru semenii noştri. Ne putem asemăna cu el.

A avut **nădejde** că sluga lui, rău bolnavă, se va vindeca. A avut **dragoste** şi a pus cuvânt pentru ea. A avut această **credinţă**. Dar cea mai mare dintre cele patru este aceasta: era **smerit**. Ce zice? „Doamne, zi numai cu cuvântul şi sluga mea se va face sănătoasă. Şi eu sunt şef şi dacă-i zic unuia să se ducă, se

duce; şi dacă-i zic să vină, bine”. „Şi Tu eşti şef - o fi gândit el -, şi poţi să alungi durerea, să alungi boala. De aceea, nu mai veni la mine acasă. Sunt om păcătos, nu mă închin Dumnezeului Celui adevărat. Ştiu asta, aşa m-am născut eu, atâta pot pricepe eu. Nu mai veni la mine acasă, zi numai cu cuvântul şi se va face sluga mea sănătoasă”.

Faţă de aceste vorbe, Mântuitorul Hristos exclamă: „Nici în Israel - adică în poporul ales al lui Dumnezeu - n-am întâlnit atâta credinţă”. Atâta credinţă a întâlnit în inima acestui păgân, acestui sutaş, încât de faţă cu tot poporul (periculos lucru a făcut el - pentru că ei aveau impresia că ei sunt cei mai credincioşi, că ei lucrează faptele bune, că ei au dreapta credinţă, şi aşa şi era) Mântuitorul Hristos zice că atâta credinţă, atâta putere a credinţei, nu a întâlnit nici la poporul ales, Israel poporul lui Dumnezeu.

Locurile noastre la masa lui Dumnezeu le vor lua alții, care au sinceritate, dragoste, nădejde şi credință

Mântuitorul Iisus Hristos mai face un comentariu: „Adevărat grăiesc vouă că vor veni de la Apus şi de la Răsărit şi vor sta la masă în Împărăţia lui Dumnezeu”. Nu ştiu dacă aţi fost puşi în vreo situaţie, dar poate că vi s-a ivit ocazia... Aţi văzut, când mergem la nuntă sau undeva, la o zi onomastică, este foarte important unde te aşază gazda. Asta, la masă, este o cinste. De aceea face şi Mântuitorul Hristos această comparaţie. Iată unde ne propune El să stăm la masă: în Împărăţia lui Dumnezeu.

Ne place să stăm la masă? Ne place. În primul rând ne hrănim; în al doilea rând, mai stăm de vorbă; după aceea, gustăm din bunătăţile lui Dumnezeu... E bine şi plăcut! Dacă-i bine şi plăcut pe lumea aceasta, trecătoare, ce putem noi spune despre lumea netrecătoare? A sta la masă şi a mânca mâncare duhovnicească, nevăzută, nematerială în Împărăţia lui Dumnezeu...

Mântuitorul Hristos mai spune că cine nu va sta la această masă, va avea parte de scrâşnirea dinţilor şi de iezerul de foc...

Când Mântuitorul Hristos zice: „Vor veni unii de la Apus, alţii de la Răsărit şi vor sta la masă în Împărăţia lui Dumnezeu”, El zice către evrei, gândindu-se la sutaş, care era păgân şi nu ştia şi nu cunoştea Legea. Dar cuvintele Evangheliei sunt cuvintele vieţii veşnice şi înseamnă că ele au avut valoare atunci şi au valoare şi astăzi, numai că astăzi se referă la noi. Adică noi suntem fiii lui Dumnezeu, noi avem dreapta credinţă. Noi, slavă Domnului, am cunoscut

adevărul. Noi suntem botezaţi. Noi ne-am lepădat în faţa uşilor bisericii de satana şi de lucrările lui. Noi împlinim Legea, încercăm să împlinim Legea. Care Lege? Legea pe care ne-a dat-o Domnul Dumnezeu. Dar vor veni alţii şi ne vor lua locurile noastre rânduite în Împărăţia Cerurilor.

Aţi văzut că uneori vin musafiri străini pe aici. Habar n-au ce se citeşte, habar n-au, pentru că nu înţeleg limba noastră, nici n-au participat vreodată la vreo Liturghie de-a noastră. Şi stau în biserică atât de atenţi, încremeniţi! Iar noi? Uite la tanti, cum vorbeşte în biserică... Aţi văzut-o? De aceea se va lua Împărăţia de la noi şi se va da altora.

Cui se va da? Nici nu ştim! Ăsta era un nemernic de păgân care făcea binele, dar nu făcea voia lui Dumnezeu. Şi a zis Mântuitorul poporului Israel: „Se va lua de la voi Împărăţia pe care v-a promis-o Dumnezeu şi se va da altora".

Nu cumva noi suntem cei vizaţi în Evanghelia de astăzi? Nu cumva noi suntem aceia cărora ni se vor lua cele promise? De ce ni se vor lua? Pentru că nu le-am preţuit. Şi vin alţii care - cu puţină cunoştinţă, dar cu multă sinceritate a inimii, cu dragoste, cu nădejde, cu credinţă - vin şi iau. Şi Dumnezeu dă acelora. Vi s-a întâmplat poate vreodată să trebuiască să luaţi ceva, să cumpăraţi ceva; iar când te duci... nu mai e, l-a vândut sau pur şi simplu a dispărut. Poate vi s-a întâmplat. E complicat atunci. Tu credeai că-i al tău, ţi-ai făcut şi ceva planuri... Aşa e şi Evanghelia de astăzi. Ne avertizează să fim cum trebuie, altfel e greu de noi...

Rostind Crezul, noi mințim încontinuu, în biserică

Mărturisim în biserică Crezul şi zicem „Cred...” şi apoi zicem în tot ce credem noi. La urmă, zicem cum că noi credem în „învierea morţilor şi în viaţa veacului ce va să fie”. Asta e foarte multă minciună mărturisită în biserică, prin Crez!

Odată am întrebat un episcop: „De ce Crezul este pus în rugăciunile de dimineaţă?”. În Ceaslov, în cărţile de rugăciuni, e Psalmul 50 şi pe urmă Crezul. Crezul nu-i o rugăciune. Episcopul a răspuns: „Pentru că omul degeaba se roagă, dacă nu crede; şi el trebuie să mărturisească această credinţă”.

Or, această mărturisire, oare nu este o minciună continuă? Ştiţi că în vremurile de demult, ca să vii la biserică - la bisericile alea de sub pământ, în catacombe - trebuia să spui Crezul. Dacă nu ştiai Crezul, însemna că erai unul suspect, care n-aveai ce căuta la biserică. Şi la noi, naşii trebuie să ştie Crezul, aşa învăţăm şi aşa este bine. Noi toţi trebuie să ştim Crezul.

Ei bine, noi mărturisim: „Cred...” (de câteva ori în Crez zicem: „Cred...”), dar minţim. În ce constă minciuna? Cum crezi, dacă tu nu faci nimic din ale lui Dumnezeu? Sau cum crezi, dacă faci „şi... ” - ca-n Evanghelia din Duminica trecută - adică „şi ale lui Dumnezeu şi ale lui mamona”? Crede cel care astăzi, duminica, este la câmp? Dar el vine aici, în altă Duminică, şi zice Crezul, cu toată lumea. Poate-i va veni vremea să vină în faţa bisericii şi să boteze pe cineva, şi zice Crezul. Şi el minte şi minte şi minte... El merge la târg în ziua de sărbătoare; şi zice: „Cred într-Unul Dumnezeu...”. El mănâncă de dulce vinerea; şi

zice: „Cred în Iisus Hristos...”. El se spovedeşte şi nu face canon, nu-şi face o rânduială a sa. El mută hotarul, se ceartă cu vecinul; şi zice: „Aştept învierea morţilor”. O aştepţi, dar să ştii că la învierea morţilor soarta ta o să fie iadul. De ce? Pentru că toată viaţa ai minţit, ai spus: „Cred...”, dar fapta ta nu a arătat lucrul acesta.

Vindecarea slăbănogului din Capernaum

Minunea vindecării şi Minunea minunilor - Liturghia

Minune mare ne istoriseşte Evanghelia de astăzi: vindecarea unui slăbănog. Şi altădată Mântuitorul a mai vindecat un slăbănog, după cum ne istoriseşte Evanghelia, dar va fi vindecat multe persoane cu slăbănogeală.

Ce este slăbănogeala? Muşchii nu îşi mai fac datoria. Atunci omul nu poate să-şi mişte degetele, gâtul, capul, picioarele, nu poate să vorbească, nu poate să mănânce. Ce poate fi mai rău!? În rest este sănătos, dar toate acestea nu le poate face. Şi atunci ai lui îl poartă, îl duc, îl aduc. E o greutate... Toţi ştim că, atunci când cineva între noi este bolnav, este mai greu pentru familie, decât pentru

bolnav. De aceea şi unii dintre noi ne rugăm şi spunem: „Doamne, ajută-mă să nu cad la pat şi să fac supărare copiilor, nepoţilor mei, alor mei”.

Minunea şi scandalul vindecării

Mântuitorul Iisus Hristos, pentru că I s-a adus spre vindecare acest slăbănog, îl vindecă pentru credinţa celor care l-au adus. Dar se spune în Evanghelie că imediat a ieşit un scandal. Le vindecase omul şi evreii făceau scandal. De ce? Pentru că mai întâi Mântuitorul a zis: „Iertate îţi sunt păcatele tale”. Apoi a zis: „Scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă”. „Cum îţi permiţi Tu să faci lucrul acesta?”, întrebau ei. Şi atunci El le spune: „Ce e uşor să zici: «Iertate sunt păcatele tale» sau «Ia-ţi patul tău şi umblă»?”. Sunt cuvinte care vor să spună: „Voi ar trebui să sesizaţi minunea!”. Ei bine, ei nu sesizează minunea, nici măcar minunea trupească.

Să ne gândim în zilele noastre. Dacă intră cineva în sat şi nu-l latră câinii, avem o admiraţie pentru omul acela: cum de nu-l latră câinii? Iată, vine cineva şi nu ştiu ce fel de lucru ne face: frecţie, masaj... Şi ne mai împiciorogăm, aşa, şi ne simţim bine. Ce idee avem? Ne place, ne bucurăm şi admirăm persoana aceea. Spunem: „Uite, ce a făcut el!”. Nu mai vorbim, dacă vine aici vin preot, sau un arhiereu, sau un trăitor în Dumnezeu, şi este unul între noi bolnav, şi face

semnul crucii asupra lui, iar acela se vindecă... Mai mare admiraţie! Mai mare mulţumire! Poate şi noi, ceilalţi, alergăm şi spunem: „Hai, fă şi mie!”.

Atunci nu au avut această stare, această reacţie; ci, dimpotrivă, s-au răsculat şi au făcut scandal: „Cine eşti? Cum îţi permiţi să zici aşa?”.

Vindecarea vine după iertarea păcatelor

Mântuitorul Iisus Hristos a făcut atunci două lucruri: iertarea păcatelor şi vindecarea. Primul a fost iertarea păcatelor, pentru că oamenii sunt bolnavi din pricina păcatelor. Dacă omul n-ar păcătui, n-ar fi bolnav. Cu o excepţie: când e încercarea lui Dumnezeu. Şi sfinţii sunt bolnavi uneori; mai rar, dar sunt. De ce? Pentru că Dumnezeu îi încearcă; pentru puţinele lor scăpări, îi încearcă şi cu boală. În rest, toţi oamenii suferim din pricina păcatelor, de aceea ne îmbolnăvim. Dar şi din pricina faptului că ne împărtăşim cu nevrednicie. Aţi văzut că zice: „Fă, Doamne, ca această Sfântă Împărtăşanie să nu fie cu nevrednicie, ca să nu fim slăbănogi trupului şi sufletului”.

Există o căutare a sănătăţii trupului. Toţi ne căutăm această scăpare, această însănătoşire, această stare. Chiar şi Biserica se roagă mai întâi pentru sănătatea oamenilor, şi abia pe urmă pentru mântuirea lor. Să fiţi atenţi şi să

sesizaţi lucrul acesta: „Pentru sănătatea şi mântuirea lor”. Nu spunem: „Pentru mântuirea şi sănătatea lor”. De ce? Pentru să starea de sănătate este o stare de mulţumire şi dă posibilitatea acestor mădulare ale Bisericii, care suntem noi, să laude pe Dumnezeu, să facă voia lui Dumnezeu şi, în sfârşit, să fie plăcuţi lui Dumnezeu.

Mântuitorul Hristos a dat atunci iertarea şi vindecarea. După aceea, a dat aceste daruri şi Apostolilor şi preoţilor. Dar cu vremea s-a pierdut cea de-a doua, s-a pierdut vindecarea. Vindecarea nu mai este uşoară. Vindecarea este cu putere, cu credinţă, în Taina Sfântului Maslu, prin prezenţa noastră la Sfânta Liturghie, prin trăirea Liturghiei.

Dar prima a dat-o şi a rămas: iertarea păcatelor. Şi dacă vom obţine iertarea păcatelor, Dumnezeu va da nouă şi puterea de a ne fi vindecat. Acest lucru este greu de înţeles. Când un om se îmbolnăveşte, într-un fel sau altul, aţi văzut cum caută pe doctor. Uneori şi greşeşte în căutarea lui, apelează la cine nu trebuie, numai şi numai să se facă sănătos. Când corpul este bolnav, aşa de mult doreşte vindecarea! Dar când sufletul este bolnav, de ce nu doreşte vindecare cu aceeaşi tărie şi putere? Mai ales că vindecarea sufletului este cu putinţă imediat, în Taina Împărtăşaniei. Şi va veni şi cealaltă vindecare. Cealaltă vindecare, a corpului, este întotdeauna următoare vindecării sufletului. De aceea, când mergem la spital, întâi ne spovedim şi apoi lăsăm medicul să-şi facă el datoria, să întrebuinţeze el ştiinţa dată lui, tot de la Dumnezeu, ca să ne vindece.

Marea minune nu este vindecarea

Evanghelia de astăzi ni se adresează nouă, care suntem slăbănogiţi de păcate, care suntem insensibili la minune. Ce poate fi mai mare minune decât transformarea pâinii şi a vinului în Trupul şi Sângele Domnului? Dacă toţi ne-am ridica acum, aşa, în aer, nu e mare minune! Dacă toţi bolnavii din lume s-ar vindeca, nu e mare minune! Marea minune este Sfânta Liturghie. Marea minune este moartea, învierea, înălţarea la cer, trăite în fiecare Liturghie. Aceasta-i marea minune! Nu dacă un om n-are un picior şi, deodată, i se lipeşte la loc. Sfântul Ioan Damaschin, tăindu-i-se mâna, s-a dus la Maica Domnului şi a rugat-o: „Vindecă-mi mâna!". S-a dus cu mâna tăiată la o icoană veche pe care o avea, şi Maica Domnului i-a vindecat mâna. În cinstea şi spre amintirea acestei minuni, el a adăugat la icoana Maicii Domnului o mână de argint, mâna lui, iar această icoană se află azi la Mănăstirea Hilandar, din Muntele Athos. Avem şi noi o reproducere după icoana aceasta şi o aveţi şi dumneavoastră, acasă.

Când citim despre asemenea vindecări, ne cutremurăm şi spunem: „Vai, ce minune!". Da, este o minune, dar nu-i mare minune asta. Marea minune e Liturghia. Marea minune este prezenţa dumneavoastră în biserică, mereu la aceeaşi slujbă de 2.000 de ani. Asta-i marea minune! La această mare minune să nu renunţăm! La această mare minune să fim sensibili! Şi atunci vin şi celelalte minuni.

Să fim împăcați sufleteşte şi nelipsiți de la minunea minunilor

Să nu avem niciodată rugăciuni de cerere: „Doamne, dă-mi... Doamne, fă-mi aşa..."; „Doamne, grijeşte...".

Ci numai atât: „Doamne, vezi Tu cum faci... Noi Îţi mulţumim pentru

că existăm. Noi Te lăudăm pentru că Tu eşti mare şi minunat, şi minunat eşti Tu întru sfinţii Tăi!”. Atât. Este de ajuns, restul totul vine. Şi când nu vine, ştie Dumnezeu de ce nu vine. De exemplu, când cineva pică în pădure şi stă acolo două zile leşinat; vine acasă, după aceea, şi-şi găseşte casa luată de ape - sunt lucruri care s-au întâmplat. Acolo, în pădure, a cârtit la Dumnezeu, de ce i s-a întâmplat lui. Dar când a venit şi a văzut de la ce l-a salvat Dumnezeu, e aşa de bucuros şi Îl laudă pe Dumnezeu, în înţelepciunea Lui.

Aceasta este Evanghelia de astăzi şi cu aceasta să mergem la casele noastre. De mâine intrăm într-un post aspru, identic cu Postul Sfintelor Paşti. Postul Sfintei Marii este post rupt din Postul Sfintelor Paşti. Este un post aspru, dar lejer în acelaşi timp, datorită atâtor roade care s-au făcut, pentru că Dumnezeu ne-a binecuvântat. O să facem Liturghie în fiecare zi şi, în fiecare seară, Paraclisul Maicii Domnului. De ce? Pentru că dorim mereu această minune, repetarea acestei minuni continue. Lucrul acesta este important, restul mai vedem noi, ne mai împăcăm noi cu Dumnezeu într-un fel. Important este să fim împăcaţi sufleteşte în Taina Spovedaniei şi nelipsiţi de la **minunea minunilor: Liturghia**.

Înmulțirea pâinilor

Noi Îl ținem pe Dumnezeu cu mâna întinsă

Nu ştiau oamenii, atunci când Hristos a înmulţit pâinile şi peştii, că această înmulţire avea să fie cu mult mai importantă în sufletele oamenilor din toate timpurile. Din atâta dragoste pentru dulceaţa cuvântului lui Dumnezeu, oamenilor nu le mai era foame. Poate vi s-a întâmplat, atunci când ne aflăm într-o situaţie sau alta şi ascultăm şi ne place ceva, uităm de mâncare. Închipuiţi-vă puterea şi dulceaţa cuvintelor dumnezeieşti rostite de Mântuitorul, încât oameni uitau să mai mănânce. Nu le mai era foame. Asta înseamnă că le era de ajuns cuvântul lui Dumnezeu. Asta înseamnă că se împlinea cuvântul acela pe care-l zisese: „Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul ce iese din gura lui Dumnezeu”.

Ce este mâncarea?

Cu toate acestea, trupuri fiind, neputincioşi fiind, oamenilor, după câteva zile, li s-a făcut foame. Nu li s-a făcut lor foame, cât Apostolii au sesizat pe Mântuitorul Hristos: „Încetează să mai vorbeşti, pentru că oamenilor le este necesară şi hrana trupească. Dă-le drumul să meargă prin sate, să-şi cumpere pâine”. Mântuitorul Hristos le răspunde: „Daţi-le voi să mănânce”. „Cum să le dăm noi să mănânce, când noi nu avem decât cinci pâini şi doi peşti? N-avem de ajuns nici pentru noi. Bine, le dăm şi pe acestea, dar la atâta mulţime...”.

Cât era de mare mulţimea? Şi atunci era ca acum. Mai multe femei decât bărbaţi vroiau cuvântul lui Dumnezeu. Dacă zice Evanghelia că a săturat mai mult de cinci mii de bărbaţi, afară de femei şi copii, înseamnă că Mântuitorul Hristos a săturat, a dat de mâncare la vreo treizeci de mii. Aşa de mult! Şi de ce nu s-au socotit femeile la numărătoare? Au fost mai greu de numărat, pe de o parte, şi - pe de altă parte - femeile mănâncă mai puţin decât bărbaţii. Şi atunci Evanghelia ne spune cifra aceasta de cinci mii de bărbaţi, afară de femei şi copii.

Mântuitorul Iisus Hristos a făcut această minune. Care minune? Le-a înmulţit. Cum le-a înmulţit? Le-a binecuvântat, le-a dat Apostolilor: „Împărţiţi-le!”. Ei, uimiţi, au început să împartă, crezând că rămân fără. Dar Dumnezeu făcea minunea şi continuu aveau ce să dea.

După toate alergăm în viaţa aceasta, dar în special după mâncare. Omul nu poate trăi fără mâncare, chiar dacă este puţină. Chiar şi pustnicii, chiar şi sfinţii în pustiu, tot mănâncă puţin. Important este însă nu cât mâncăm, ci cum mâncăm. Important este dacă înţelegem ce este mâncarea. Este ceva care să ne ţină în viaţă, care să ne dea putere ca să lucrăm. Mâncarea nu este scop. Mâncarea este întreţinerea vieţii.

De asemenea, mâncarea este posibilitatea noastră de a fi împreună şi de a ne împărtăşi dragostea unul către altul. De aceea, primii creştini (şi am încercat şi noi şi uneori am reuşit) după fiecare Liturghie erau împreună la masă.

Oamenii Îl scuipă pe Dumnezeu sărbătoare de sărbătoare

Făcând minunea aceasta, Hristos ne-a învăţat că, dacă ascultăm cuvântul lui Dumnezeu, dacă facem voia Lui, celelalte se adaugă nouă. Aţi văzut cum a venit la ei mâncarea: gratuit, fără efort.

În zilele noastre ce o să facem? O să ascultăm cuvântul lui Dumnezeu şi o să aşteptăm ca Dumnezeu să înmulţească hrana fără să mai muncim? Nu. În primul rând, chiar dacă ascultăm cuvântul lui Dumnezeu - şi bine facem - întrebarea va fi: cu câtă credinţă, cu câtă mişcare a inimii, a sufletului nostru, o vom face, ca Dumnezeu să vină cu minunea? Şi, în al doilea rând, oamenii aceia n-au aşteptat o minune. Oamenii s-au hrănit din dulceaţa cuvintelor lui Hristos. „Niciodată n-a vorbit cineva ca Omul Acesta!”, spuneau toţi. Aşadar, să ascultăm cuvintele lui Dumnezeu, să ne bucurăm de lucrarea Lui şi prezenţa Lui în lume şi să muncim, rugându-L să sporească munca noastră şi să dea folos muncii noastre.

Exceptând leneşii, în rest toţi lucrează, dar foarte puţini au spor. De

ce? Pentru că nu lucrează cu Dumnezeu, pentru că nu înţeleg că, de fapt, Dumnezeu stă cu mâinile întinse şi ne aşteaptă să luăm din mâinile Lui bunătăţile. Iar noi refuzăm. Dumnezeu întinde Duminica şi zice: „Folosiţi-o pentru suflet” şi noi o folosim pentru boi, pentru vaci, pentru măgari, pentru porci, pentru găini. Dumnezeu întinde mâinile Sale cu sărbătorile din timpul anului şi zice: „Bucuraţi-vă în aceste zile!”. Iar oamenii, în loc să se bucure de aceste zile, iau coasa şi furca şi sapa şi merg pe câmp. Şi, ca să se acopere cu mai multă osândă, spun: „Animalele n-au sărbătoare”. Animalele, într-adevăr, n-au sărbătoare; dar noi avem sărbătoare, iar animalele sunt pentru noi.

Cei peste care au venit apele nu au fost pedepsiţi de Dumnezeu. Dumnezeu i-a iubit. De ce? Pentru că se strânsese răul şi, în iubirea Lui, Dumnezeu a echilibrat. Acum este echilibru. Se pare că nu de-ajuns. Şi dacă Dumnezeu în continuare ne iubeşte, ia şi de la noi. Poate nu o să ia cu apa, dar trebuie să ia într-un fel. De ce? Pentru că oamenii-L scuipă Duminică de Duminică, sărbătoare de sărbătoare. Oamenii nu profită de sărbători, nu înţeleg că sărbătoarea-i sărbătoare. Mâine este Schimbarea la Faţă, oamenii se vor duce la bâlci, oamenii vor chefui; mâine e dezlegare la peşte, oamenii vor mânca şi carne, oamenii se vor îmbăta, oamenii vor fi nemernici.

De ce? Pentru că, probabil, trăim sau am început să trăim ultima parte a istoriei. O să zicem: „Dar înainte nu era aşa?”. Era, dar nu chiar aşa. Nu era acest dezmăţ. Dezmăţul acum nu cuprinde un număr mic de oameni. Într-un sat acum nu sunt doi, trei, cinci, zece care sunt dezmăţaţi, ci sunt aproape toţi. Tânăr, bătrân, bărbat, femeie, fată, băiat, copil chiar. Copil la 13 ani, la 11 ani, dezmăţat în toate chipurile. De ce? Pentru că, probabil, trăim ultimele vremuri.

Mergem în întuneric, spre întuneric

Dumnezeu, în iubirea Lui, tot vine şi tot încearcă. Aţi auzit, în vremea Sfântului Ilie, câte încercări n-a avut Dumnezeu să salveze. Aţi auzit, în vremea Proorocului Iona, ce încercări, ce luptă avea Dumnezeu, doar-doar se va întoarce poporul. Şi nu a reuşit, închipuiţi-vă ce nebunie era şi atunci, în vremea Sfântului Ilie, încât ajunsese să se lupte Dumnezeu cu Ilie să nu se mai roage, pentru că el zicea: „Doamne, fă echilibru. Pedepseşte poporul. Uite în ce hal au ajuns. Uite cui i se închină. Se închină la dumnezei morţi, la dumnezei făcuţi de mână omenească, la dumnezei fără putere, se închină la idoli". Dumnezeu încerca să-l înduplece, dar Ilie nu vroia. Auziţi unde ajunsese, în ce stare ajunsese poporul. Şi noi, probabil, astăzi suntem în această stare.

Dar noi, cei ce am venit astăzi la biserică, nefiind mai sfinţi decât alţii, nefiind mai buni decât alţii, poate mai păcătoşi decât alţii, L-am înţeles pe Dumnezeu cu mâinile întinse. Este un lucru nepoliticos să dai cuiva ceva şi el să nu întindă mâna. Îi dai ceva, el nu întinde mâna. Te ţine, aşa, cu mâna întinsă. Te superi: „Mă ţii cu mâna întinsă?". Mai încerci o dată. El tot nu întinde mâna să ia ce-i dai! Închipuiţi-vă, de câte ori L-am lăsat fiecare din noi pe Dumnezeu cu mâinile întinse, dându-ne bucuriile, bunătăţile Lui, frumuseţile acestei lumi, frumuseţile sufletului nostru?

Observaţi, totul îmbătrâneşte. Dar sufletul rămâne tânăr. Totul piere, sufletul nu. Totul este sortit pieirii, dar în puterea lui Dumnezeu stă să refacem viaţa noastră. Şi este bine să o refacem! Cei care v-aţi spovedit aseară aţi refăcut viaţa. Cei care v-aţi împărtăşit astăzi deja sunteţi cu Dumnezeu în dumneavoastră. Cei care urmează să vă spovediţi în urma postului pe care l-aţi ţinut, canonului pe care l-aţi făcut, aveţi încă această şansă să facem împăcarea şi unirea cu Dumnezeu. Viaţa noastră de zi cu zi trebuie să fie cu atenţie dusă, nu oricum. O să avem lipsuri o perioadă de timp, dacă nu lucrăm Duminica şi sărbătorile, dar nu o să avem marile pierderi.

Din aceste motive îndemnăm, din aceste motive spunem: „Nu mai faceţi nunţile sâmbăta, în ziua morţilor. Faceţi nunţile Duminica". N-avem nici un

motiv să le facem sâmbăta. Ceauşescu a murit, cine vrea să vină la nuntă se învoieşte de la serviciu, cine nu vrea să vină, nu vine, n-are dragoste. Pentru care motiv facem nunţile noaptea? Fără nici un motiv, nu putem să explicăm. Hristos a zis: „Umblaţi cât aveţi lumină, ca să fiţi fiii luminii”. Observaţi că noi mergem în întuneric, mergem spre întuneric. Pentru care motiv înjurăm, nu ţinem post, bem, fumăm, înghiţim anticoncepţionale, facem avorturi? Pentru care motiv? Motivul este inconştienţa noastră. Înseamnă că nu realizăm pe Dumnezeu cu mâinile întinse.

Cel ce are apă şi are sapă, dar nu prăşeşte holda la secetă, e nebun

Nerealizând pe Dumnezeu, neînchipuindu-L, nevăzându-L cu mâinile întinse, atunci începem să gustăm din diferite alte mâini. Orice am lua din alte mâini decât din mâinile lui Dumnezeu nu este ca din Mâinile lui Dumnezeu, nu este garantat. Ce ne oferă Dumnezeu este garantat. El ne oferă cu iubire. Problema lui Dumnezeu este una: dreptatea Lui se luptă cu iubirea Lui. Şi iubirea Lui mereu biruieşte. Dar, într-o zi, dreptatea trebuie să-şi facă datoria. Dumnezeu este atotdrept; este atotiubitor, dar şi atotdrept.

Să nu înţelegem că Dumnezeu ne va judeca, să nu înţelegem că Dumnezeu ne va pedepsi. Să înţelegem că ne va judeca conştiinţa noastră şi noi singuri ne vom alege locul. Dacă eşti nemernic, conştiinţa nu te va lăsa - e glasul lui Dumnezeu în om - să ocupi un loc în Împărăţia lui Dumnezeu. Nu o să vrei să intri!

Sunt oameni cu care ne luptăm să intre în biserică. Şi zice: „Părinte, nu intru”. „De ce nu intri? Vino!”. „Nu intru, părinte. Biserica e un loc sfânt, eu sunt un nemernic”. „Bine, dar te îndrepţi; urmează să te îndrepţi”. „Nu, nu, nu... întâi să mă îndrept... Biserica-i un loc sfânt”. Şi nu intră în biserică. Deci ne luptăm cu el să intre şi nu intră. Pe de o parte, bine face, înseamnă că conştientizează cine este

el. Pe de altă parte, dacă conştientizează şi nu se îndreaptă...

Vă vorbeam în verile de secetă - că au fost şi veri din astea - dacă cineva are o holdă şi a crăpat pământul, şi are multă apă la îndemână şi are şi sapă la îndemână, dar nu sapă şi nu udă, nu prăşeşte, ci stă în coada sapei şi se uită la apă, se uită la holdă şi zice: „Vai, ce secetă! Vai, ce a crăpat pământul! Vai, ce n-o să se facă!”, ce fel de om este acela? Omul acela-i nebun. Cuvântul *nebun* este interzis să-l folosim ca să jignim, dar nebunia este definită prin neînţelegerea chemării lui Dumnezeu. Un om care are apă, are sapă şi nu-şi prăşeşte holda împietrită de atâta secetă, nu e zdravăn. Atunci noi suntem oare zdraveni, dacă holda sufletului nostru este împietrită, nearată, nesemănată sau, dacă-i semănată, recolta-i compromisă şi stăm şi nu facem nimic, deşi avem la îndemână tot? Iată, aceasta se numeşte nebunie.

Aici este avantajul prezenţei dumneavoastră în biserică. Dumneavoastră aţi înţeles să nu vă dedaţi nebuniei. Aţi înţeles să închinaţi ziua aceasta sufletului. Este ziua lui Dumnezeu şi Dumnezeu a dat-o nu pentru El, pentru că El n-are nevoie, a dat-o pentru noi, pentru sufletul nostru.

Ce bucurie a fost în Evanghelia de astăzi, când au mâncat! În altă Evanghelia vom afla că au vrut să-L pună rege, să-L pună împărat; şi El a trecut printre ei şi a fugit. De ce să-L pună împărat, de ce vroiau asta? Dacă ai un împărat care înmulţeşte pâinea, înmulţeşte mâncarea, nu mai munceşti, o duci bine. Dar oamenii, atunci, ca şi mulţi oameni de astăzi, n-au înţeles mare lucru. N-au înţeles că, de fapt, dacă asculţi cuvântul lui Dumnezeu şi te îndulceşti din el, celelalte se adaugă. Prin muncă - e adevărat - dar se adaugă.

Un program pentru ridicarea sufletului

Dumnezeu să rânduiască această zi ca fiind schimbătoare a sufletului nostru, schimbătoare a gândirii noastre. Lupta noastră să fie, pe de o parte, puternică, deplină şi, pe de altă parte, biruitoare. Dumnezeu să rânduiască să ne întoarcem, fiecare în felul lui. E căzut fiecare în felul lui. Dumnezeu nu ne condamnă că am căzut, ne condamnă pentru că nu mai vrem să ne ridicăm şi, mai ales, pentru că ne facem legea noastră.

Sfătuiam aseară la spovedanie ca fiecare din noi să avem un program: de rugăciune, de post, de fapte bune, fiecare cum poate. Unul poate mai mult, unul mai puţin, dar e programul tău. Te rogi seara, te rogi dimineaţa. Dacă n-ai putut să te rogi seara, faci rugăciunile de seară dimineaţa. De ce? Ca să nu treci peste. Şi dacă nu poţi dimineaţa, le faci mai târziu, dar le faci. Programul tău e program! Deci, fiecare din noi să avem un program pentru ridicarea sufletului nostru. Fiecare din noi să vedem cât putem ierta, cât putem trece cu vederea, cât putem renunţa. Fiecare din noi să vedem de ce suferim, de ce boli, pentru care păcate. Fiecare dintre noi să ne analizăm cât canon am făcut pentru păcatele noastre, că iertarea de la Spovedanie este iertare, dar urmarea păcatelor este boala.

Fiecare dintre noi să ne vedem cât ne-am grijit de suflet şi cât de corp. Fiecare dintre noi să vedem eforturile pe care le-am făcut când ne-am dus la medic şi eforturile pe care le-am făcut când ne-am dus la preot. Ce am făcut acolo, cum ne-am dus acolo pregătiţi: spălaţi, curăţaţi, cu schimburi, după aceea cu bani, cu tot. Dar la preot cum am venit? Am venit spălaţi? Am venit curăţaţi? Nu cu bani. Dar la Dumnezeu cu ce am venit? Mai departe, să luăm aminte: când un medic ne-a dat o reţetă şi a zis: „Să nu mănânci asta, să nu mănânci asta, să nu mănânci asta...”, la un moment dat bolnavul, săracul, îl întrerupe şi zice: „Domnule doctor, dar ce să mănânc atunci? Din ce aţi spus aici înseamnă că nu mănânc nimic”. Şi spune doctorul: „Mănânci asta, asta şi atât. Altfel mori”. Vii acasă şi faci exact cum a zis doctorul. De ce faci aşa precis cum a zis doctorul? Pentru că vrei să mai trăieşti, pentru că vrei să te vindeci, pentru că e greu să fii bolnav.

Aşa să facem şi pentru suflet. De ce să facem? Pentru că vrei ca

sufletul să moştenească Împărăţia Cerurilor, viaţa de dincolo, întru fericire. Că viaţa de dincolo tot o moştenim, dar ea este în două feluri: în chin sau în fericire. Dumnezeu să ne ajute să înţelegem! Şi dacă nu înţelegem, atunci zadarnic este efortul nostru.

Umblarea pe mare

Dacă accepți să fii ucenic, trebuie să respecți regulile

Sfânta Evanghelie de astăzi ne pune în faţă o minune a Mântuitorului Hristos, dar şi felul în care a aranjat această minune. Mai întâi, ne spune Evanghelia că a silit pe ucenicii Săi să urce în corabie şi să treacă de cealaltă parte a mării. Nu era o mare aşa mare, era un lac, dar pe care ei îl numeau mare. Ucenicii au intrat în corabie şi au trecut pe malul celălalt.

Libertatea de a vrea

Cuvântul evanghelic este: „a silit”. Hristos a silit. De mai multe ori am spus că Hristos nu sileşte niciodată. Pe când făcea minunile de vindecări, îi întreba pe bolnavi: „Vrei să te faci sănătos?”. Era şi o întrebare care crea mirare: cum să întrebi pe un om dacă vrea să se facă sănătos? Mai ales acela care suferea de 38 de ani. De ce întreba Hristos? Pentru ca să lase omului libertatea: să vrea sau să nu vrea. Omul are libertatea să vrea sau să nu vrea. Are libertatea să vină la biserică, are libertatea să nu vină la biserică. Are libertatea să postească, are libertatea să nu

postească. Omul este liber să trăiască în curvie, dar omul este liber şi chemat în Biserica lui Hristos să se cunune şi să aibă cu soţia lui o relaţie normală. Omul este liber să se călugărească, este liber să rămână singur, este liber să se căsătorească. Iată, numai libertăţi!

Există, însă, un moment de echilibru la Dumnezeu. Pentru ca răul să nu biruie binele, este necesar ca, din când în când, să producă Dumnezeu echilibru. Observaţi că acest echilibru vine şi asupra noastră, după mult timp de aşteptare. Dumnezeu ne-a tot aşteptat... [nota redactorului: Este vorba despre inundaţii sau alte catastrofe naturale; părintele Nicolae repetă în multe din predicile sale faptul că revărsarea apelor este de fapt o echilibrare a răului pe care îl face omul].

Hristos vine şi ne spune - în Evanghelia de astăzi - că anumite lucruri trebuie să le facem siliţi. Accepţi să fii ucenicul meu? Şi ei au acceptat. Dacă accepţi să fii ucenicul Meu, atunci trebuie să accepţi ce zic Eu. Mântuitorul Hristos sileşte pe aceia care au acceptat să fie ucenicii Lui. Pe alţii nu.

Atunci venim şi spunem că noi am acceptat să fim ucenicii Lui. O dată la Botez, prin naşi. Apoi, încet, încet, cunoscând, crescând cu vârsta, prin propria noastră hotărâre. Şi apoi, de mai multe ori, poate de sute de ori unii, în Taina Spovedaniei noi am acceptat să fim fiii, ucenicii lui Dumnezeu.

Dumnezeu este capul Bisericii, această instituţie care nu are greşeală. Numai Biserica nu are greşeală; nu biserica de zid, nu preoţi sau episcopi sau patriarhi sau credincioşi, ci toţi la un loc, ca instituţie dumnezeiască şi omenească. Şi Biserica vine şi pune reguli. Aceste reguli, din moment ce ai acceptat să fii în Biserică, sunt obligatorii, nu mai sunt la voia liberă a omului. Dacă tu accepţi să fii ucenic, atunci trebuie să respecţi regulile. Amintiţi-vă de corabia lui Noe; aceia care au acceptat să intre au respectat nişte reguli. În corabia lui Noe n-a fost ceartă, n-a fost conflict. Desigur că Noe trebuia să rezolve conflictul dintre leu şi miel, dintre lup şi oaie. Dar toţi au stat acolo cuminţi, şi oameni şi animale. De ce? Ca să scape de urgie. Şi nouă ni se cade astăzi să fim cuminţi în Biserica lui Hristos, care este corabia mântuirii, corabia salvării, vaporul salvării noastre, mântuirii noastre, scăpării noastre din potopul patimilor acestei vieţi.

Noi ne conducem după legea proprie

Una din caracteristicile noastre în ziua de astăzi corespunde foarte mult cu semnul, cu unul din semnele sfârşitului lumii, şi anume întunecarea minţii. Oamenii au mintea întunecată. Li s-a întunecat mintea. Deşi sunt oameni cumsecade, deşi sunt muncitori, corecţi, nu înjură, nu fură, li s-a întunecat mintea. Nu mai fac voia lui Dumnezeu, fac voia proprie. Şi-au făcut din morala lor proprie dumnezeul lor propriu, deşi, din când în când vin la biserică şi spun că se-nchină lui Dumnezeu. Dar ei nu se închină lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu are reguli. Dacă Îl accepţi pe Dumnezeu, Dumnezeu îţi dă o listă întreagă, un caiet întreg cu reguli. Iar dacă nu-L accepţi pe Dumnezeu, Dumnezeu nu-ţi bagă regulile din acest caiet cu caiet cu tot pe gât. Asta-i important să înţelegem din Evanghelia de astăzi, când Hristos zice că a silit pe ucenicii Săi să intre în corabie. I-a silit, după care a dat drumul mulţimilor. De ce i-a silit? I-a silit pentru că nu mai vroiau să plece de lângă El. Nu vroiau să piardă un cuvânt din ce spunea El. Şi atunci El i-a silit.

Vă rugăm să ne închipuim împreună, acum, că nu ne-am mai descurca cu dumneavoastră, că nu mai vreţi să plecaţi de aici, că n-am şti ce să mai facem ca să vă silim să plecaţi. Asta s-a întâmplat atunci. Se mai întâmplă astăzi? Nu se mai întâmplă. Oamenii vin de la biserică la ora 11, apoi încep să se uite la ceas. Unii preoţi, ca să termine cu ceasul acesta, au şi pus undeva un ceas, să vadă omul cât e ceasul când vrea să plece. De ce? Pentru că nu mai există această atragere către Dumnezeu a sufletului omului. Dar de ce nu mai există? Pentru că am fost neglijenţi. Neglijenţi cu regulile, cu canoanele, cu poruncile Bisericii. Ne-am făcut nouă lege. Şi făcându-ne nouă lege, ne-am condus după legea proprie, care nu-i o lege bună. Nu ne-am condus după legea lui Dumnezeu, legea divină, lege verificată, legea fără de greşeală, legea care urmăreşte ridicarea omului. Ne-am făcut nouă lege.

Mai departe, aflăm în Evanghelie că Mântuitorul Hristos a pornit pe mare. Să vedem acum un om mergând pe apă, sigur că ne mirăm, ne şi înfricoşăm. Aşa s-a întâmplat şi atunci. Ucenicii mergeau cu corabia, n-ajunseseră încă la

malul celălalt şi din urmă îi ajungea Mântuitorul Hristos. La un moment dat îi şi întâmpină, nici nu ştiau de unde vine. Atunci Petru, zice: „Doamne, Tu eşti?". „Da, Eu sunt". Tot nu i-a venit să creadă. „Dacă cu adevărat eşti Tu, porunceşte să vin până la Tine pe apă". Şi a zis: „Vino!". Şi s-a dat el peste buza corăbiei şi a început să meargă pe apă, spre uimirea celorlalţi, spre bucuria lui. Dar, un pic de îndoială, şi a început să se scufunde. „Doamne, scapă-mă!", a zis Petru. Şi Mântuitorul Hristos face multe lucruri: îi întinde mâna, îl apucă de mână - nu numai i-o întinde - şi îl şi salvează. Iată, dacă apelăm la Dumnezeu, ce face Dumnezeu cu noi! Ne întinde mâna, ne apucă de mână, ne salvează, ne mustră, dar în cele din urmă suntem vii. „Puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?". De aceea te-ai scufundat.

Ce zidim pe temelia casei noastre?

Mai-nainte, însă, de Sfânta Evanghelie, cum e rânduiala Bisericii, s-a citit din Apostol. Ce înseamnă că s-a citit din Apostol? Înseamnă că s-a citit o parte din scrisorile unui apostol.

Azi s-a citit din scrisoarea pe care Sfântul Apostol Pavel a scris-o creştinilor dintr-un oraş al Greciei, existent şi astăzi, numit Corint. Le spune: „Suntem împreună lucrători în ogorul lui Dumnezeu şi voi - le zice creştinilor din Corint - sunteţi ogorul lui Dumnezeu". Apostolul Pavel, ales de Mântuitorul Hristos prin convertirea lui pe drumul Damascului, se consideră lucrător împreună cu creştinii din Corint, spunându-le: „Suntem împreună lucrători în ogorul lui Dumnezeu, care sunteţi voi". Să lucrăm ogorul. Iată, el spune: am pus temelia, poate alţii vor zidi, dar atenţie cum se zideşte. Şi ne spune ceva extraordinar, pe care uneori cutremurul, alteori focul, a verificat. Pe temelia asta, ce zideşti tu? El îndeamnă să zidim aur, argint, pietre scumpe, unde e cazul şi puţin lemn. Dar nicicum fân ori trestie. Închipuiţi-vă o casă făcută din fân. Nici la foc nu rezistă, nici la cutremur, închipuiţi-vă o casă făcută toată din trestie. Cum va rezista casa asta la vânturi, la ploi? Şi el mai zice că acest lucru al fiecăruia dintre noi îl va vădi

Dumnezeu.

Noi ce zidim? Să ne punem întrebarea, fiecare: ce zidim noi pe temelia casei noastre? Zidim pietre scumpe? Înseamnă o casă de valoare. Zidim aur? De asemenea. Zidim piatră puternică? De asemenea, rezistenţă. Ce mai zidim? Cum facem?

Să vedem, ce fel de rugăciune facem noi? O rugăciune cu lacrimi, o rugăciune de unde nu zboară gândul? Atunci înseamnă casă de pietre scumpe. Dar cum facem noi milostenie? Din tot sufletul? Din toată inima noastră? Atunci înseamnă casă de aur. Cui nu-i i-ar conveni să aibă o casă de aur? Sau cum venim noi la biserică? În virtutea tradiţiei, obişnuinţei? Sau venim din foamea noastră de Dumnezeu? Şi, dacă venim din foame, o să ne întrebăm: dar de ce nu ne împărtăşim, dacă avem foame de Dumnezeu?

Să trecem la aspectul trist: nu cumva zidim noi prea mult fân, prea multă trestie, găteje, gunoaie? Şi atunci, iată, apostolul zice: „Toate se vor lămuri”. Focul le va rezolva. Şi va veni focul peste aur. Dacă vrei să fie mai strălucitor aurul, îl topeşti de mai multe ori. Şi străluceşte mai mult. Scuipi, dai cu noroi pe ceva de aur; ştergi, rămâne tot aur. Pietrele scumpe, mărgăritarele, cum zice în Evanghelie: „A vândut totul ca să cumpere mărgăritarul de preţ”.

Care este mărgăritarul de preţ? Este sufletul nostru nemuritor, pe care îl neglijăm. Dacă lucrul lui, pe care l-a clădit, va rămâne, va lua plată. Dacă avem de-a face cu o realizare, este laudă, şi acela primeşte plată. Dacă nu, nu. Asta voieşte astăzi să ne spună apostolul.

Nimic nu este interzis, în afară de desfrânare

Mai e ceva. Fiecare zice: „Fac ce vreau cu viaţa mea!”. Nu-i aşa. „De va strica cineva locaşul lui Dumnezeu, care sunteţi voi, îl va strica Dumnezeu pe el, pentru că sfânt este locaşul lui Dumnezeu, care sunteţi voi”. Aşa că nu mai poţi să faci ce vrei cu viaţa ta. Aici spune clar.

Şi mai aflăm un lucru: că noi suntem sfinţi. „Sfânt este lăcaşul lui Dumnezeu, care sunteţi voi”. Noi suntem sfinţi? Nu ca aceştia de pe pereţii bisericii, din calendar. Ci, prin faptul că suntem zidiţi de Dumnezeu, Dumnezeu ne doreşte în Împărăţia Lui, iar noi avem această posibilitate ca, gândind şi făcând, să ne unim cu Dumnezeu. Noi, persoane finite, avem posibilitatea să ne unim cu Dumnezeu, Care este infinit. Dar nu numai să ne unim, ci să-L cuprindem. Noi putem cuprinde pe Dumnezeu. În taina Sfintei Împărtăşanii, toţi care s-au împărtăşit astăzi Îl au pe Dumnezeu în ei. Ei, mărginiţii, Îl au pe Nemărginitul în ei. Iar noi, care nu ne-am împărtăşit, Îl avem şi noi într-un anumit fel în noi pe Dumnezeu. Nici noi nu plecăm acasă fără această prezenţă a lui Dumnezeu în noi.

Acestea le-am spus astăzi, pentru că Sfânta Evanghelie şi Apostolul ne-au oferit acest prilej, pentru că ne-au învăţat ce înseamnă sufletul, ce înseamnă preocuparea omului pentru cele ale veşniciei. Cele actuale trec. Fiecare, dacă se uită înjur, ba vede unul mai bătrân, ba unul mai tânăr. Înseamnă că fiecare şi-aduce aminte că a fost şi el tânăr, dar fiecare-şi aduce aminte şi că va fi bătrân. Să nu pierdem nimic din bucuriile şi frumuseţile vieţii! Copilăria să-şi trăiască copilăria. Cei tineri să trăiască tinereţea lor. Cei în vârstă să spere în iertarea păcatelor şi să folosească pe ceilalţi prin experienţa şi rugăciunea lor. Cei care au copii să se bucure de copii. Observaţi câte libertăţi i s-au dat omului de către Dumnezeu. Multe. Nimic nu este interzis, în afară de dezmăţ, în afară de destrăbălare, în afară de desfrânare, adică mâncarea peste măsură, neînfrânată, pofta neînfrânată şi celelalte, cele care strică locaşul lui Dumnezeu, Biserica lui Dumnezeu care suntem noi. Dumnezeu să ne ajute să înţelegem acestea şi, înţelegându-le, să le facem. Amin.

Vindecarea lunaticului

Avem credință în Dumnezeu, dar nu avem încredere în El!

Sfânta Evanghelie de astăzi ne pune în faţă neputinţa, nenorocirea unui om: avea un copil îndrăcit, pe care îl cuprindea criza aceasta atunci când creştea luna. De aceea, cei care au această boală se numesc şi lunatici. De ce se întâmpla aşa? Pentru că diavolul dorea să îi determine pe oamenii în necaz să blesteme pe Dumnezeu şi făptura Lui.

Lipsa postului şi a rugăciunii - cauza nereuşitelor noastre

Aţi văzut şi vindecarea de către Mântuitorul Hristos a muţeniei şi a surzeniei. Ce face tatăl când are probleme? Ca un părinte iubitor, se preocupă de copilul lui. Aleargă cu el pe la doctori, aude de Hristos; n-ajunge la El, ajunge la Apostolii şi ucenicii Săi. Aceştia nu-l pot vindeca. Hristos îl vindecă. Apostolii comentează după aceea, se răzvrătesc puţin şi zic aşa: „Doamne, Tu ne-ai dat nouă putere să facem vindecări, să facem minuni. Ne-ai spus că vom face chiar mai mari minuni decât Tine. Şi, iată, a venit la noi şi noi nu l-am putut vindeca. De ce?”. Atunci Mântuitorul Hristos le spune: „Acest soi de demoni nu pot să iasă decât cu post şi rugăciune. N-aţi postit destul şi, mai ales, nu v-aţi rugat îndeajuns, drept pentru care n-aţi putut să-l vindecaţi, n-aţi putut să izgoniţi pe demoni din el”.

Iată explicaţia multor nereuşite ale noastre. N-am postit de ajuns, nu ne-am rugat de ajuns, n-am avut credinţă de ajuns. Şi atunci, Mântuitorul Hristos zice: „Adevărat grăiesc vouă: dacă veţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, cu această putere a credinţei voastre veţi putea muta şi munţii”. Un grăunte de muştar

pus în palmă abia îl vezi, aşa este de mic, de aceea şi Mântuitorul Hristos îl ia ca termen de comparaţie. Altădată, însă, ne spune că din grăuntele acesta de muştar aşa de mic creşte un copac aşa de mare, încât păsările vin şi îşi fac cuib în el, iar bătrânii se adună sub el la umbră şi stau la sfat.

Credem în Dumnezeu, dar credem în tot ce a zis El?

Mântuitorul Iisus Hristos, dacă ne gândim, în istoria pe care Sfânta Evanghelie ne-o relatează, a făcut lucruri mari din lucruri mici, din lucruri neînsemnate. De exemplu, ce este mai necinstit decât scuipatul? Dacă vrei să jigneşti pe cineva, îl scuipi. Mântuitorul ce a făcut? A scuipat. Unde? În praf. Scuipatul şi cu praful au făcut noroi. Şi ce a făcut? A luat şi a uns ochii unui orb din naştere. Şi orbul din naştere a văzut.

Iată cum lucrează Hristos cu lucruri neînsemnate. Şi astăzi avem în Sfânta Evanghelie o lucrare a lui Dumnezeu cu lucruri neînsemnate, cărora Dumnezeu le dă valoare. Şi noi părem neînsemnaţi, dar valoarea sufletului nostru face ca noi să fim însemnaţi, oameni însemnaţi, oameni deosebiţi.

Prezenţa noastră în biserică pare neînsemnată, dar înaintea lui Dumnezeu este însemnată. Dumnezeu, vrând să arate importanţa răstignirii Lui de fiecare dată la Sfânta Liturghie, trimite pe îngerii Săi şi numără paşii noştri către sfânta biserică. Iar noi mărturisim: „Noi, care pe heruvimi cu taină închipuim...”. Noi, oamenii, suntem aşa de puternici înaintea lui Dumnezeu, încât ne permitem să ne comparăm cu heruvimii, adică cu cetele acelea îngereşti care folosesc lui Dumnezeu spre lauda Lui. Iar îngerii îşi acoperă cu aripile ochii lor, ca să nu vadă. De ce? Pentru că mare este măreţia Tainei. La această Taină noi participăm la prefacerea pâinii şi vinului în Trupul şi Sângele lui Hristos. Acestea sunt foarte cunoscute de noi, predicăm despre ele de ani de zile, se vorbeşte despre ele în toate cărţile pe care le citim. Cu acestea s-au hrănit moşii şi strămoşii noştri.

Întrebarea este dacă noi, oamenii zilelor noastre, mai înţelegem aceste

lucruri şi dacă luăm cuvântul lui Dumnezeu cu credincioşie. Hristos, în Evanghelia de astăzi, a zis: „De veţi avea credinţă măcar cât un bob de muştar, adevărat grăiesc vouă, puteţi muta şi munţii”. Credem toţi în Dumnezeu, dar credem şi-n cuvântul acesta, credem în tot ce-a zis El? Vă povesteam odată că unul s-a dus deasupra unei prăpăstii, a unui râu mare, şi a întins o funie dintr-un copac pe malul celălalt. El se ocupa cu echilibristica la circ. A luat o roabă şi a mers pe funia aceea cu roaba. Oamenii priveau uimiţi la el. Au venit tot mai mulţi. El a pus, prima dată, un pietroi în roabă. Şi a întrebat mulţimea: „Credeţi voi că pot să trec eu cu roaba şi cu bolovanul?”. Toţi au zis: „Da”. A trecut şi s-a întors. Apoi a mai adăugat încă un bolovan: „Dar cu doi bolovani, credeţi că mă duc şi mă întorc?”. Mulţimea a răspuns: „Da”. S-a dus şi s-a întors. Mergea aşa pe funie şi pericolul era mare. Şi a făcut aşa de încă vreo câteva ori şi oamenii spuneau: „Da”. Apoi s-a întors, a răsturnat roaba cu pietre şi a zis: „Să vină unul dintre voi, să se urce în roabă, ca să merg cu el şi să mă întorc”. N-a venit nici unul. Toti au avut credinţă când nu era vorba de ei, dar când a fost vorba de ei n-au mai avut încredere.

Încrederea dă putere

Toţi credem în Dumnezeu. Puţini sunt cei care nu cred; şi aceia au mintea aşa, întunecată şi nedefinită, nu ştim ce e în mintea lor şi nu putem spune chiar că nu cred. Dar destul de puţini avem încredere în Dumnezeu; încredere, de exemplu, că dacă ţinem ziua de odihnă, dacă serbăm sărbătorile Lui şi ale sfinţilor Lui nelucrând, avem ce mânca la iarnă. Toţi sau aproape toţi ne legăm de ceva, de puţin, de câteva pale de fân, de câteva cuiburi de cartofi. De ce? Pentru că avem credinţă în Dumnezeu, dar n-avem încredere în Dumnezeu. Şi încrederea dă putere.

În ultimii patru ani am botezat nouă persoane adulte, două dintre ele acum, de curând, astă vară. Am făcut baptisteriu, aţi văzut, ca să-i afundăm, să vedem cum se făcea şi cum trebuie să se facă Botezul prin afundare. Aceste

persoane au mărturisit ce au simţit la Botez. Noi, care ne botezăm de copii în chip obişnuit, nu simţim sau simţim, dar nu putem da mărturie. Dar aceştia au dat mărturia lucrării lui Dumnezeu asupra lor în momentul acela, puterea lui Dumnezeu lucrătoare în ei. Iar această putere se continuă în lucrarea ei, pentru că Dumnezeu este veşnic şi grijeşte permanent de noi.

Cuvintele Evangheliei sunt adevărate. Dacă sunt adevărate şi probate, înseamnă că, pentru că Hristos a zis: „Nu vă îngrijiţi de ziua de mâine...”, dacă noi avem încredere în aceste cuvinte, nu ne interesează ce se întâmplă Duminica cu fânul nostru. Din cauza neîncrederii noastre, noi în loc să vorbim despre puterea rugăciunii, despre rugăciunea minţii, despre trăirea în Iisus Hristos, despre lumina taborică, noi, la două-trei duminici, trebuie să amintim oamenilor că nu-i bine să mergem la târg Duminica, că nu-i bine să lucrăm Duminica, că nu-i bine să facem nunţile aşa, că nu-i bine să facem botezurile aşa, că nu-i bine să mergem la vrăjitori, adică lucruri aşa de mici, în detrimentul lucrurilor importante... Sunt aşa de multe lucruri despre care putem vorbi, dar pentru asta ar trebuie să fim ascultători, să ascultăm ce zice Biserica, pentru că Biserica are cap pe Hristos şi Hristos este fără de greşeală.

Avem puterea să renaştem din cenuşă

Mai citim în Evanghelia de astăzi, spre sfârşitul ei, că s-au întristat ucenicii. De ce? Pentru că Hristos le-a spus că urmează pentru El o perioadă, un moment dur, în care oamenii îl vor toca mărunt. Şi mai grav - tâlcuiesc Sfinţii Părinţi - că vreme de generaţii, secole şi, iată, până în zilele de astăzi, Hristos este răstignit, bătut şi scuipat prin faptele oamenilor.

La nici 2 kilometri de noi, acum 356 de ani a existat o localitate, care avea peste 20.000 de locuitori. Vălenii de Munte are 10.000 şi-un pic. Închipuiţi-vă un oraş încă o dată cât Vălenii de Munte, care exista acolo, nu ca un oraş, ci ca

o aşezare. Turcii au măcinat această populaţie. I-au omorât. Spune istoria că numai 9 familii au scăpat, au trecut dealul şi au făcut bisericuţa din lemn - de unde şi-or fi adus-o - care era în cimitir şi este şi acum. Acum sapă râul pe acolo şi ies oseminte continuu, continuu... Dar morminte de peste 4.000 de ani. Cunoaşteţi că romanii, când au cucerit Dacia, şi în toată stăpânirea lor, n-au pătruns decât până la Drajna. Partea aceasta de populaţie, de aici - dinspre noi şi de la noi - e populaţie neaoşă, a strămoşilor noştri. Asta înseamnă că avem puterea să rezistăm, avem puterea să renaştem din cenuşă. La 9 familii, înseamnă că aveau cam o sută de persoane. O sută de persoane prima dată au făcut o bisericuţă şi au luat măsuri ca să o demonteze repede şi să o urce la munţi, atunci când veneau iarăşi să-i zobească. Nu mai trăim vremurile acelea... Acum suntem oameni liberi, putem veni la biserică.

Ce e de făcut pentru România, care a început să piară

Am slujit în biserica asta astăzi pentru că mâine este sărbătoarea Sfântul Ioan, dar şi pentru că pregătim biserica mare; în zilele de 1, 2, 3 şi 4, facem aici o adunare de preoţi şi credincioşi din toată ţara, pentru ca să ne gândim împreună ce mai e de făcut pentru România, care omoară în continuare copii, care se destrăbălează în continuare, care a început să piară. 16 milioane de copii omorâţi în 15 ani înseamnă enorm. Dacă mai omorâm 2 milioane, am omorât exact numărul de locuitori; mai sunt şi vreo 2 milioane plecaţi; e groază!

Nu se poate să trăim în continuare aşa. Trebuie să ne revenim. Avem această convingere că dumneavoastră, cei de faţă, înţelegeţi acestea. Înţelegeţi că trebuie să facem ceva. O să citim din Sfânta Scriptură, în Vechiul Testament, ce s-a făcut la un moment dat când totul s-a pierdut, nu mai era nimic. Ezdra, spre exemplu - şi citim în carte asta - zice că a găsit, prin fundul unei lăzi, Legea. Nu mai aveau Lege. Şi au scos de acolo Legea lui Dumnezeu, poruncile lui Dumnezeu, scrise pe sul. Şi au început să reamintească poporului. Asta trebuie să

facem şi noi astăzi. Trebuie să scoatem la lumină, nu Evanghelia, că o avem toţi în casele noastre, în Sfânta Scriptură, ci siguranţa Evangheliei, trăirea Evangheliei, dorinţa ca să lucrăm fapta cea bună. Aşa să ne ajute Bunul Dumnezeu! Amin.

Adormirea Maicii Domnului

Maica Domnului n-a scăpat nici astăzi de răutatea oamenilor

În Vechiul Testament întâlnim textul care redă convorbirea lui Moise cu Dumnezeu, după ce a primit tablele Legii. Moise spunea: „Distruge poporul, pentru că se închină la dumnezeu străin!”. Dar Dumnezeu face milă cu ei şi nu îi pierde. Aşa face şi Maica Domnului cu noi.

Şi noi ne închinăm la dumnezei străini

Moise fusese în munte, să primească cele 10 porunci; coborând, a văzut cum poporul ridicase un idol din aur, un viţel. Poporul n-a mai nădăjduit că Moise mai coboară din munte, după 40 de zile; şi, cum aveau această alunecare continuă către idolatrie, către închinarea la dumnezeu străin - cum din păcate avem şi noi, astăzi: nu ne mai închinăm la Dumnezeul cel adevărat, ne închinăm dumnezeului străin - ei îl siliseră pe Aaron, fratele lui Moise, să facă un viţel din aur, şi se închinau la viţel. Aşa cum ne închinăm noi astăzi la fân, la brazde, la praşilă, la pântecele nostru, la distracţia noastră, aşa se închinau ei, atunci, la acest lucru făcut de mână omenească.

Când îi vede, Moise se mânie şi zvârle, zobeşte Tablele Legii, pe care erau scrise cu degetul dumnezeiesc cele 10 porunci. Şi zice: „Doamne, termină poporul! Să sfârşim odată! Acest popor, iată, se închină la dumnezeu străin...”. Dar Dumnezeu face milă şi lasă pe mai departe poporul, să se întoarcă. Asemenea şi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu face milă cu noi şi intervine la Dumnezeu. Face milă. Ea, care L-a purtat în pântece pe Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos.

Să păstrăm fecioria sufletului

Adormirea Maicii Domnului este sărbătoarea care ne aminteşte de momentul în care ea a trecut în lumea cealaltă, în Împărăţia lui Dumnezeu. Icoana ne-o înfăţişează pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu adormită. Spunem adormită, nu moartă. Adormită pe patul ei, înconjurată de Sfinţii Apostoli, mai puţin Toma. Apar şi îngerii, împreună cu Mântuitorul Hristos, Care ni Se arată ţinând în mâini preacuratul ei suflet, ieşit de curând din preacuratul ei trup.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a fost Fecioară înainte de naştere, în timpul naşterii şi după naştere. Şi noi avem o fecioară înăuntrul nostru: sufletul. Sufletul nostru este ca o fecioară, pe care trebuie să nu o întinăm. Sărbătoarea de astăzi ne aduce, deci, şi acest îndemn: să nu întinăm sufletul nostru.

Maica Domnului se roagă pentru noi. Când nu mai avem nici o scăpare, avem scăpare la Maica Domnului. Ea şi Sfântul Ioan Botezătorul sunt de-a dreapta şi de-a stânga Mântuitorului Hristos, Dreptul Judecător. Ea intervine pentru noi. Iar noi ne simţim apropiaţi de ea, pentru că este din neamul nostru omenesc. A fost curăţită de păcat, şi în ea S-a întrupat neamul dumnezeiesc, Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Cel născut din veci.

Un mare privilegiu pentru noi, oamenii

Pe Dumnezeu Îl iubim şi-L cinstim într-un anumit fel. Spunem în teologie că Îl adorăm. Pe sfinţi îi cinstim, în alt fel, ca pe unii plăcuţi lui Dumnezeu. Iar pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu spunem că o preacinstim. Preacinstirea adusă Maicii Domnului se cuvine. Aţi auzit că Evanghelistul Luca ne istoriseşte cum însăşi Maica Domnului a zis: „Măreşte suflete al meu pe Domnul! Iată, de acum mă vor ferici toate popoarele". Iar Arhanghelul Gavriil a zis:

„Binecuvântată eşti tu între femei!”. Spunem toate acestea pentru că uneori ne întâlnim cu unul sau altul care vrea să o înjure pe Maica Domnului şi spune că ea a fost o femeie obişnuită... Cum să fie o femeie obişnuită, când însuşi Arhanghelul Gavriil spune: „Binecuvântată eşti tu între femei!”?. Nu spune: „Eşti obişnuită, tu”, ci: „Binecuvântată eşti tu între femei! Binecuvântat este rodul pântecelui tău!”.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu este cinstită de noi ca Maica Luminii şi ca Maica noastră. Pe Cruce, Hristos ne-a încredinţat ei. Iisus i-a zis sfântului Ioan Evanghelistul, de pe Cruce: „Fiule, iată mama ta”; iar prin el, noi toţi am devenit fiii ei. Ce privilegiu, Maica lui Dumnezeu să fie şi Maica noastră! Ce mare privilegiu putem să avem noi, oamenii! Ce trecere la Dumnezeu, prin Preasfânta Născătoare de Dumnezeu!

Prigonirea Maicii Domnului

Noi, creştinii, avem rugătoare la cer pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Vor fi ruşinaţi înaintea Fiului ei toţi aceia care n-au cinstit-o. Cum să nu fie supărat cineva, dacă mama lui nu este cinstită?

Să luăm aminte că Maica Domnului a fost dintru început în prigoană. A fost născută prin rugăciune, la vreme de bătrâneţe, apoi a fost dusă la Templu, la 3 ani. La 13-14, poate 15 ani, Arhanghelul Gavriil i-a dat vestea întrupării Fiului lui Dumnezeu în ea. A născut într-un loc unde stăteau animalele. A fost prigonită, a fugit în Egipt. De ce? Ca să se apere de răutatea oamenilor de care, după cum vedem, n-a scăpat nici astăzi. Iar Arhanghelul Gavriil a venit şi i-a vestit şi plecarea ei la Domnul: „De acum vei fi luată la Fiul tău”. Pe de o parte s-a bucurat şi pe de altă parte a chemat Apostolii - care de pe unde erau s-au adunat pe norii cerului, după cum spune Sfânta Tradiţie - şi le-a spus adevărul despre moartea ei, despre mutarea la cer. Toţi s-au întristat. Dar ea i-a îmbărbătat şi le-a promis că va

fi rugătoare la Fiul ei, pentru ei.

Cele care purtaţi numele Preasfintei Fecioare Maria, ce privilegiu aveţi, ce pretenţios nume aveţi! Maria înseamnă Doamnă. Dar, în acelaşi timp, ce mare obligaţie aveţi, de a fi următoare acestui vas ales al lui Dumnezeu!

Dumnezeu ne va primi rugăciunile prin mijlocirile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pentru efortul pe care l-am făcut rugându-ne şi astăzi, şi aseară, la bisericuţa din cimitir, care are hramul acesta şi care e neîncăpătoare pentru câţi suntem aici. Sperăm că Dumnezeu ne va răsplăti acest mic efort pe care l-am făcut, pentru că El nu rămâne niciodată dator omului.

Când avem chef de ceartă, să ne certăm pe sfinți

Sfântul Ioan Botezătorul, Înaintemergătorul Domnului - 7 ianuarie

Noi toți am tăiat capul Sfântului Ioan Botezătorul

Sfântul Ioan Botezătorul ruşinează pe toţi cei care spun că nu pot să ţină post. Demonstrează, om fiind, că se poate ţine post cu lăcuste (nişte fructe) şi miere sălbatică. Iar noi, cu nenumărate bunătăţi, adesea nu ţinem post, invocând un motiv sau altul. Mântuitorul a postit 40 de zile; imediat apare, în capul nostru, cuvântul: „Da, dar era Hristos!”. Da, era Hristos, dar a postit cu omenitatea, nu cu dumnezeirea din El. Şi Moise tot 40 de zile a postit, şi a postit om fiind.

Noi doar ne prefacem că suntem buni

Aşadar, azi îl prăznuim pe cel mai aspru om cu el însuşi din istoria mântuirii noastre. Este un om aspru cu el şi, fiind aspru cu el, poate să fie aspru cu alţii. El spune: „Pui de năpârci, cine v-a spus vouă că, dacă veniţi la Iordan şi vă botezaţi, Dumnezeu vă iartă? Da, vă iartă, dar după ce faceţi şi faptele pocăinţei: mila, pacea, buna voire”. Aşa ţipa şi urla el - cuvântul nu e exagerat - de pe malul Iordanului. Şi nu cruţa pe nimeni. În cele din urmă, s-a luat şi de Irod. Şi a zis:

„Nu se cade să ţii pe femeia fratelui tău, pe cumnată-ta”. Vorbe pentru care femeia aceea pe care o ţinea Irod - Irodiada se numea - a început să-l urască. Şi cunoaştem că ura ei a culminat până la urmă prin porunca de a i se tăia capul Sfântului Ioan.

Nu ei, cei de atunci, i-au tăiat capul, ci noi toţi am tăiat capul Sfântului Ioan Botezătorul, pentru că şi noi la fel reacţionăm. Dacă ni se spune ceva, imediat nu ne convine. Suntem buni, dacă suntem trataţi bine. Dacă nu mai suntem trataţi bine, nu mai suntem buni. Asta înseamnă că nu suntem buni, numai ne prefacem că suntem buni.

Când ne supără cineva, atunci ne arătăm adevărata față

Ştiţi, că Dumnezeu a zis: „Aţi văzut, iată, pe robul Meu, Iov”. Şi diavolul a zis: „Da, că-i merge bine. Dar ia dă-mi-l mie în primire”. „Bine, ia-l, numai de viaţa lui să nu te atingi”. Şi l-a adus diavolul pe Iov de n-a mai avut nici copii, nici cirezi de vite, nici de cămile, nici de boi, nici de capre. I s-au dărâmat casele peste copii, i-au murit toţi. În cele din urmă şi nevastă-sa l-a părăsit; a ajuns de stătea pe o grămadă pe gunoi. Şi acolo a venit nevasta lui şi a zis: „Blestemă pe Dumnezeu, ca să mori. Că cine blestemă pe Dumnezeu moare. Şi să termini cu durerile şi cu situaţia asta. Blestemă pe Dumnezeu!”. Şi el a zis: „Femeie nebună, de ce să blestem pe Dumnezeu? Gol am ieşit din pântecele mamei mele, iată, gol mă-ntorc în pământul din care am fost zidit”. Şi n-a blestemat pe Dumnezeu. A zis: „Domnul a dat, Domnul a luat. Fie numele Domnului binecuvântat!”. Ăsta om bun! Ăsta om probat! Când avem de toate suntem buni, mai dăm şi la acela, îi zâmbim şi celuilalt. Dar când nu avem, când ne mai supără unul, atunci arătăm adevărata noastră faţă.

Sluga lui Iisus Hristos

Aşadar, astăzi este sărbătoare. E ziua onomastică a multora dintre dumneavoastră, din sat: 61. 61 de persoane botezate cu numele acesta, în satul nostru, afară de Valea Screzii. 61. De ce? Pentru că părinţii şi naşii au fost impresionaţi de viaţa Sfântului Ioan Botezătorul şi atunci au dat acest nume copiilor lor, spre slava lui Dumnezeu. Am crescut şi, iată, ne numim aşa: Ion. El, om aspru cu el, dar şi cu ceilalţi. Era neîndurător şi nu tolera pe nimeni. Spunea: *asta trebuie să faci. Eşti soldat? Fii drept! Eşti vameş? Mulţumeşte-te cu taxele care-s legale şi atât. Nu împovăra pe cei care trec vama*! Şi tot aşa, cu toate categoriile sociale; le lua la rând şi le învăţa. Lucru pentru care a şi fost omorât, aşa cum am zis.

Se cădea să-l serbăm astăzi pe el, pentru că ieri am avut bucuria arătării Domnului prin el, pentru că el L-a botezat pe Hristos. Hristos, Care n-avea nevoie de botez. Se spune că Ion este nume de slugă. Da. E nume de slugă, pentru că el s-a considerat sluga lui Hristos. El zicea: „Nici nu sunt vrednic să desfac cureaua încălţămintelor Celui ce vine după mine. Eu vă botez cu apă, El vă va boteza cu Duh Sfânt şi cu foc”.

Dumnezeu să rânduiască să pătrundă cuvintele zilei de astăzi în inima noastră, să schimbăm viaţa noastră şi să încheiem sărbătorile cu această hotărâre, ca în noul an în care am intrat să avem un comportament deosebit, grijuliu, cu atenţie. Pentru că vremea trece şi ne apropiem de momentul în care va trebui să fim apăraţi înaintea Dreptului Judecător de Preacurata Maica Sa şi de Sfântul Ioan Botezătorul. Aşa este icoana Dreptului Judecător în biserica cea mare, aţi văzut-o: Hristos stând pe tron, cu Maica Sa şi cu Sfântul Ioan Botezătorul de-a dreapta şi de-a stânga.

Sfinții Trei Ierarhi - 30 ianuarie

Când avem chef de ceartă, să ne certăm pe sfinți

Astăzi prăznuim pe Sfinţii Trei Ierarhi. Un lucru minunat în Biserica noastră este şi acesta: la câteva sute de ani de la moartea lor, tot studiindu-se scrierile lor, tot discutând biografia lor, viaţa lor, faptele lor minunate, ajunseseră creştinii de intraseră în conflict unii cu alţii, după felul în care îl simpatizau pe unul, sau pe altul, sau pe celălalt: Vasile, Grigorie şi Ioan. Toţi au trăit în secolul de aur al creştinismului, secolul 4.

Procesul sfinților

Unii spuneau despre Sfântul Vasile că el este cel mai mare, cel mai deosebit dintre cei trei. Ziceau: „Câtă putere avea în rugăciune, câtă putere în izgonirea diavolilor, ce fel de omilii (adică explicări la textul Scripturii) făcuse el, ce ascet era, ce postitor!".

Ceilalţi spuneau: „Cum puteţi zice voi asta? Ioan al nostru a fost supranumit şi i-a rămas numele acesta de «Gură de Aur», pentru că predica extraordinar".

Iar Sfântul Grigorie Teologul era apărat de o altă categorie de creştini, care spuneau: „Nu vedeţi, are cineva mai frumoase predici despre Însuşi Dumnezeu, despre Sfânta Treime? Pentru că a scris cu atâta dragoste, şi aşa de explicit, şi cu aşa înălţime, cele 5 cuvântări teologice...".

Şi multe alte fapte erau puse aşa, ca la proces.

Şi atunci, văzându-se conflictul acesta în Biserică, cu rugăciunile

episcopilor şi credincioşilor, s-au arătat patriarhului de atunci, în vis, cei trei mari dascăli ai lumii şi ierarhi, Vasile, Grigorie şi Ioan, împreună slujind la Sfânta Masă în ceruri. Şi au spus: „De ce se ceartă poporul pentru noi? Noi iată, una suntem, împreună slăvim pe Preasfânta Treime. Să nu se mai certe". Şi pentru că minunea aceasta s-a petrecut în ziua de 30 ianuarie, de atunci Biserica a instituit în cinstea lor, în această zi, prăznuirea lor împreună. Îi prăznuim şi separat, la 1 ianuarie, la 25 ianuarie şi la 27 ianuarie. Iar ca o încheiere a sărbătorilor pentru ei, iată, îi prăznuim împreună la 30 ianuarie.

De la cearta pe sfinți, la cearta pe nimicuri

Ce vremuri, iubiţi credincioşi! Să înceapă cearta, care sfânt e mai mare. Ce vremuri ar trebui să trăim şi să gustăm şi noi astăzi, să începem certurile. Unii să citim o carte, ceilalţi altă carte, unii să studiem viaţa unui sfânt, alţii a celuilalt sfânt, şi să înceapă o ceartă, o ceartă continuă. Şi să avem argumente, care sfânt e mai mare, e mai puternic, mai făcător de minuni, care a avut viaţa mai milostivă, să ne facem adică nişte avocaţi, nişte apărători ai sfinţilor. Certurile sunt permise, pe sfinţii noştri. Când avem chef de ceartă, să ne certăm pe sfinţi, pe sfinţii pe care i-am studiat în cărţile noastre. Aţi văzut că şi pe vremea Apostolilor, unii se dăduseră de partea lui Petru, alţii a lui Pavel, alţii a unui alt apostol, numit Apollo, alţii spuneau: „Lasă-i pe aceştia, Hristos este". Şi atunci s-au lămurit lucrurile, pentru că Hristos e Unul, slujit de mai mulţi; e făcută voia Lui în felul acesta.

Dumnezeu să ne ajute să avem şi noi această luminare a minţii, astfel încât, dacă chiar nu ne-om certa pe sfinţi, măcar să nu ne mai certăm pe nimicurile noastre, de la găină până la metru pătrat de teren care nu ştiu ce s-a-ntâmplat cu el. Dacă vom reuşi lucrul acesta, tot este un lucru bun.

Rugăciunea împreună are multă putere

Am avut astăzi bucuria să slujim cu Părintele Ştefan, fiu al satului nostru, care este preot la Lipăneşti şi care, o dată, de două ori pe an, ne face această bucurie şi vine la noi, nu numai dânsul, ci şi cu credincioşii lui. Un obicei extraordinar, frumos, pe care noi nu-l avem încă; poate-l dobândim şi noi, ca să vedem şi noi cum e în altă parte. Aţi văzut, credincioşii de oriunde se adună, pot cânta împreună, se simt bine împreună. Liturghia este aceeaşi, învăţătura prin predică este aceeaşi.

Mulţumim Bunului Dumnezeu astăzi că am fost împreună, credincioşi din Valea Plopului şi din Lipăneşti, mulţumim Bunului Dumnezeu că, iată, în miez de iarnă, cu frigul acesta, cu zăpada aceasta binecuvântată, ne-am rugat împreună. Pentru că mult, foarte mult avem nevoie de rugăciune împreună. Vă aduceţi aminte, Sfântul Vasile cel Mare, unul din sfinţii pe care-i prăznuim astăzi, când a vrut să ia din mâna diavolului zapisul pe care tânărul acela îl semnase cu sângele său, de lepădare de credinţă şi de Hristos, a adunat poporul în biserică. Şi ore întregi i-a îndemnat Sfântul Vasile, şi au strigat „Doamne, miluieşte!”, până când din văzduh a venit diavolul, i-a adus zapisul şi a zis: „Eşti nedrept, Vasile, că de bunăvoie a făcut el asta.”

Aşadar, cu „Doamne miluieşte” al poporului zis împreună, aţi văzut câtă putere a câştigat, chiar asupra diavolului! Tot aşa şi noi astăzi, cântând atâtea cântări, zicând împreună rugăciuni, ascultând îndemnul „să ne iubim unul pe altul, ca într-un gând să mărturisim”, am avut mult de câştigat.

Diseară, la ora 16, începem hramul Sfinţilor Doctori fără de arginţi. Mâine prăznuim doi dintre ei, Chir şi Ioan, şi facem slujbă de dimineaţă, la ora 6, la paraclisul Sfinţilor Doctori fără de arginţi, unde este casa parohială. Care puteţi, diseară la 16, veniţi. De asemenea, care puteţi să veniţi de dimineaţă, e un lucru bun. De ce? Pentru că avem nevoie de doctori, de ocrotitori care s-au ocupat cu vindecarea, de ocrotitori care vindecau şi cu medicamente, dar susţineau vindecarea cu rugăciune la Dumnezeu.

Sfântul Prooroc Ilie - 20 iulie

Dumnezeu face ce zice omul!

Creştinii nu mai au ameninţări, ci fericiri

Testament înseamnă Legământ. Primul legământ a fost legământul lui Dumnezeu cu Avraam: „Te voi înmulţi ca nisipul mării, ca frunza copacilor, ca iarba pământului”. Al doilea legământ Dumnezeu l-a făcut cu noi, poporul creştinesc. Cu noi, Biserica Lui, pentru care S-a răstignit. De aceea, în Noul Testament nu mai sunt ameninţări: dacă nu o să faci aşa, o să ţi se-ntâmple aşa şi aşa.

În Noul Testament sunt Fericiri: „fericiţi făcătorii de pace”; „fericiţi cei săraci cu duhul...”, adică cei conştienţi de păcătoşenia lor şi de valoarea sufletului lor; „fericiţi cei milostivi...”. În Noul Testament totul este pozitiv, nu negativ. Cele 10 porunci erau făcute aşa: „Să nu ucizi”, „Să nu furi”, „Să nu desfrânezi”. În Noul Testament, Dumnezeu stă cu mâinile întinse şi aşteaptă pe fiii Lui, adică pe noi, oamenii, să luăm din bunătăţile Lui, care sunt nenumărate, care sunt nepreţuite.

Noi trăim în Noul Testament, nu mai trăim în Vechiul Testament. Cu noi, Dumnezeu a făcut un alt legământ: Noul Legământ. Acesta este Noul Testament: Noul Legământ. El ne-a dat viaţa veşnică prin moartea şi învierea Lui. Aceste lucruri ar trebui să le ştim, să le simţim, să le trăim.

Creştinii nu fug de suferință

Cele ce auzim, însă, că se-ntâmplă acum în ţara noastră, aceste nenorociri [inundaţiile] fac parte tot din iubirea lui Dumnezeu. Acum s-au adunat, iar Dumnezeu a venit şi a început socoteala cu fiii Lui.

Prima dată a venit în scutece, în peşteră, în paie, încălzit de suflarea măgarului şi a oilor care erau în peştera din Betleem. A doua oară va veni pe norii cerului. Există aceste două posibilităţi de a-L prezenta pe Dumnezeu: ca pe unul cu biciul şi ca pe unul în iesle, blând. Există, însă, şi a treia posibilitate, care este cea adevărată. Şi anume că Dumnezeu este îndelung răbdător, mult milostiv, a toate bun, dar este şi atotdrept. Există o luptă continuă între bunătatea lui Dumnezeu şi dreptatea lui Dumnezeu. El, pentru noi, pentru fiecare din noi, ar fi în stare să Se răstignească a doua oară.

Ce-am aflat la sărbătoarea Sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel? Că Petru fugise din Roma. De unde? De la suferinţă, de la sânge. Hristos i-a ieşit în faţă, Petru L-a cunoscut şi L-a întrebat: „Doamne, unde mergi?”. I-a răspuns: „Petre, mă duc să mă răstignesc a doua oară. N-a fost de ajuns prima dată. Mă răstignesc şi a doua oară”. Atunci a înţeles Petru că, de fapt, nu trebuia să fugă de suferinţă, nu trebuia să părăsească turma, nu trebuia să îndepărteze de la el paharul greu, amar, al morţii.

Observaţi că noi, creştinii, suntem diferiţi (bineînţeles, dacă suntem creştini după Hristos): ne dorim suferinţă, ne dorim greul, ne dorim bârfele oamenilor, ne dorim vorbirea de rău. Noi, creştinii, aceştia suntem. Când au vrut să-l scape creştinii din Roma pe Sfântul Ignatie, să intervină pentru el, căci era dus acolo să fie martirizat, ce a zis el? „Lăsaţi-mă să devin grâul lui Hristos în gura leilor, să mă macine ca o moară, spre viaţa de veci”.

Să facem o altfel de jertfă

Sfânta Eufrasia, la vârsta ei de 17 ani, dorind să nu fie necinstită de soldatul acela roman, a preferat să-i cadă capul sub sabie. „O să-ţi dau eu ţie o plantă, o buruiană, care, dacă o pui pe tine, te păzeşte de orice vătămare. Numai să mă laşi pe mine în pace" - aşa i-a spus soldatului. Iar pe soldat l-a interesat buruiana asta. I-a adus ea o buruiană din grădină şi el a zis: „Dar de unde să ştiu că-i cum zici tu?". „Verifică. Uite, pun buruiana aici şi tu dai cu sabia". Şi a verificat, şi i-a zburat capul. Fecioara lui Hristos a preferat să moară, decât să fie necinstită. Ceea ce astăzi nu se mai întâmplă, ci dimpotrivă.

Noi, creştinii, suntem urmaşi ai acelora care s-au jertfit. Şi dacă nu mai avem această ocazie să ne dăm sângele, să facem o altfel de jertfă. Cei ce aţi venit azi la biserică aţi făcut jertfa asta. Adică aţi lăsat toate şi aţi venit la biserică. Aţi vărsat puţin sânge. Nu vi s-a luat capul, nu aţi fost chinuiţi, dar aţi făcut puţină jertfă. Aţi venit aici, aţi stat în biserică, aţi stat treji în biserică, aţi cântat, aţi ascultat. Aţi făcut o mică jertfă. Asta este important. Să înţelegem că şi prin această jertfă ne facem părtaşi la Împărăţia lui Dumnezeu.

Secretul ar fi, de aici înainte, să continuăm această trăire în Dumnezeu.

Nu Dumnezeu a oprit cerul să plouă, ci Sfântul Ilie

Sfântul Ilie, pe care-l prăznuim astăzi, a avut o viaţă deosebită. De altfel, este singurul Prooroc cu roşu în calendar. Nu mai serbăm pe nici un alt prooroc din Vechiul Testament. Au fost 4 mari prooroci, 12 mici şi mulţi alţii. Dar numai pe el îl serbăm. De ce? Pentru râvna lui.

Nu Dumnezeu a oprit cerul să plouă, ci Sfântul Ilie, Proorocul Ilie. Când a văzut ce nemernici erau oamenii, ce păcate săvârşeau ei, când a văzut că i-

a mustrat, i-a îndreptat, i-a lămurit şi tot în păcatele lor au rămas, atunci le-a zis: „Viu este Dumnezeu! Nu o să plouă 3 ani şi 6 luni. Doar, doar vă veţi îndrepta”.

S-a dus să se-nchine lui Dumnezeu şi L-a rugat: „Doamne, închide cerul”. De ce? Pentru că oamenii nu mai aveau râvnă. A fost o luptă a lui Dumnezeu cu Ilie, ca să-l determine să nu-L mai roage, căci Ilie Îl tot ruga: „Doamne, zobeşte poporul”. Dumnezeu, în iubirea Lui, nu-l zobea. „Doamne, termină-l, uite ce face”. Şi Dumnezeu avea milă şi Dumnezeu avea iubire. Închipuiţi-vă în ce hal ajunsese omenirea, că un om îl ruga pe Dumnezeu să facă ceva pentru stârpirea răului.

Atunci Dumnezeu îl trimite, la un moment dat, la o văduvă, care avea un copil. Acolo mai rămăsese o picătură de ulei într-un ulcior şi un pumn de făină. Şi-i zice: „Dă-mi să mănânc”. Văduva îi spune: „Să pregătim pumnul acesta de făină şi cu ce ulei mai este. Era ultima masă ce trebuia să o pregătesc pentru copilul meu, că de acum nu mai avem nimic”. Pentru că seceta, spune Sfânta Scriptură, era aşa de puternică, încât nu mai era nimic, nici iarbă, nici nimic. Chiar regele Ahab, de care o să vorbim acum, îşi ducea măgarii în susul râului Cherit (în neglijenţa lui pentru popor, se îngrijea mai mult de animale, decât de popor). Şi nu găsea, zice Scriptura, o iarbă, un fir de iarbă pentru măgarii lui. Închipuiţi-vă, preocuparea unui rege pentru măgarii lui... E de condamnat lucrul acesta. Uneori putem face comparaţie cu conducătorii noştri vechi, noi, viitori, care nu se îngrijesc de popor, se îngrijesc de cele care nu sunt de primă importanţă.

Dar nu aceea trebuie să observăm, trebuie să observăm că noi, oamenii, suntem nişte regi - suntem regii creaţiei - şi nu ne grijim de ceea ce este esenţial, ci ne grijim de ceea ce este neesenţial, de măgarii noştri, adică de poftele noastre, de corpul nostru care vrea aşa sau aşa.

Ei bine, Dumnezeu a sperat că Ilie o să vadă necazul la această văduvă. Era în necaz. Nu numai bogaţii şi păcătoşii sufereau, sufereau şi văduva aceea cu copilul ei. Sfântul Ilie îi face înmulţirea uleiului şi a făinii şi, cât a stat acolo, s-au hrănit. Se face această minune: se înmulţeşte. Omul lui Dumnezeu poate să înmulţească, să facă binele, să rezolve situaţia.

De aceea există şi îndemnul ca şi noi să fim oameni ai lui Dumnezeu. Cine este omul lui Dumnezeu? Omul lui Dumnezeu este acela care face poruncile

Lui.

Ce vrem noi, aia va fi!

Tot Dumnezeu îl trimite pe Ilie la un pârâu şi acolo îi face o demonstraţie. Îl hrăneşte, îi arată iubirea Lui. Totuşi, Ilie nu cedează. O să zicem: „Da' ce, era o tocmeală? Se putea tocmi Creatorul cu făptura!?". Da! Omul se poate tocmi cu Dumnezeu. Omul poate să fie ascultat de Dumnezeu. Dumnezeu face ce zice omul. Ce vrea omul, aia face Dumnezeu! Dacă vrea binele, imediat i-l dăruieşte. Iar dacă vrea răul, Dumnezeu Îşi întoarce faţa Sa; şi răul nu-l face Dumnezeu, dar răul vine. Ce vrem noi, aia va fi! Ce vrem noi, asta vom primi din iubirea lui Dumnezeu.

Şi ce credeţi că îi face Dumnezeu lui Ilie, doar, doar l-o îmbuna? Îi trimite dimineaţa pâine prin corbi. Corbii îi aduceau dimineaţa pâine şi seara îi aduceau carne. De ce-i aşa important lucrul ăsta? E foarte important. Corbul, când scoate puii, îi părăseşte, nu-i hrăneşte. Rânduiala lui Dumnezeu este că trimite muşte şi puii trăiesc numai pentru că mănâncă muşte. Corbul nu-şi hrăneşte puii. Vă daţi seama? Dumnezeu îi trimite lui corbii, ca să vadă că şi aceste păsări, în felul ăsta de rele (ca să nu-ţi hrăneşti copilul trebuie să fi foarte hapsân), până şi aceste păsări sunt mai bune, sunt mai milostive. Ilie tot nu cedează. De ce? Pentm că el urmărea, cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu, îndreptarea poporului.

Dumnezeu nu bate cu parul

Care era problema atunci? Regele Ahab şi Izabela, nevasta lui, regină, vopsită, machiată şi cu toată aurăriile pe ea, în loc să se-nchine la Dumnezeul cel adevărat îşi cumpăraseră un idol, adică ceva făcut de mâna omenească, îl aşezaseră undeva şi se închinau la el şi cu ei tot poporul. Că ce face cel mare, face tot poporul.

Pentru asta, Ilie Proorocul cere oprirea ploii, cere secetă de la Dumnezeu. Asta era păcatul. A tot aşteptat întoarcerea lui Ahab şi, bineînţeles, a întregului popor, care n-a venit decât după 3 ani şi 6 luni. A mers acolo, l-a chemat pe rege şi regele s-a căit şi atunci Sfântul Ilie s-a rugat şi poporul a văzut o minune. Sfântul Ilie i-a zis lui Ahab: „Rege, repede în căruţă şi fugi, că vine ploaia". Şi, intr-adevăr, a venit ploaia. Poate nu suntem noi aşa încercaţi cu seceta, poate n-am fost vreodată aşa încercaţi, ca să-nţelegem. Dar cât de cât putem să ne dăm seama cum e dacă e secetă 3 ani şi jumătate; nici nu mai puteau ara, nu puteau semăna, nu puteau face nimic.

Observaţi cum facem şi noi, oamenii. Spre exemplu: vine cineva şi îl ajuţi. După aceea pleacă, nici nu zice „mulţumesc". Iar revine după vreo 2 ani, iar îi mai dai ceva. Este foarte bine că îi mai dai ceva. După care se-ntoarce, iar se-ntâmplă aşa. După aceea te bate, te-njură. Iar vine, iar îi dai. Mai trece o vreme, face rău asupra ta, îţi provoacă pagube. Tu iar îl ierţi, iar îi dai. Ce faci până la urmă, după ani de zile? Termini cu el. Du-te! Nu-l mai primeşti. Şi Dumnezeu procedează la fel ca noi, oamenii, numai că El face cu mai multă îndelungă răbdare, cu mai multă iubire, cu nemărginită iubire. Ne aşteaptă, ne aşteaptă, ne aşteaptă... „Dumnezeu nu bate cu parul", zice poporul. Dar a luat cuvântul acesta din Sfânta Scriptură, făcând caz de îndelunga răbdare a lui Dumnezeu.

Aceasta este istoria, acesta este înţelesul ascuns al sărbătorii de azi.

Ce a făcut Ahab după aceea? S-a întors iar la păcate, şi după ce a venit ploaia. Atunci s-au împlinit altele, acelea pe care le-aţi auzit. A fost rănit în luptă şi a fost aşezat într-un car, şi curgea sângele lui şi câinii lingeau sângele. Iar Izabela tot aşa a păţit, a fost aruncată de la fereastră, sângele i s-a scurs pe zid, unde

aşteptau câinii... În cele din urmă, sfârşitul este acesta, dacă omul nu înţelege. Dar dacă omul înţelege, se vor întâmpla minunile lui Dumnezeu. „De veţi vrea şi mă veţi asculta, bunătăţile pământului veţi mânca".

Astăzi sunt mai mulți idoli decât în vremea lui Ilie

Am spus acest cuvânt cu prilejul acestei sărbători, pentru că trebuie să înţelegem exact ce se-ntâmplă. La Dumnezeu lucrurile stau precis, nu stau oricum. La Dumnezeu lucrurile nu sunt ca la oameni. Dumnezeu ne aşteaptă. Dumnezeu e mai răbdător ca noi.

Priviţi la Sfântul Ilie, cu câtă putere, cu câtă îndrăzneală a oprit cerul, a oprit ploaia. De ce? Pentru că răutatea cuprinsese pământul: închinarea la alt dumnezeu. Ce este alt dumnezeu? Este tot ce facem noi ca închinare la altceva decât la Dumnezeul cel adevărat. Când muncim peste măsură, ne închinăm la alt dumnezeu. Când ne bucurăm cum nu trebuie, ne închinăm la alt dumnezeu. Când mâncăm prea mult, ne închinăm la un alt dumnezeu. Când invocăm numele diavolului, ne închinăm la alt dumnezeu. Şi celelalte... Şi atunci ne întrebăm dacă nu cumva astăzi sunt mai mulţi idoli decât în vremea lui Sfântului Ilie.

Sfântul Ilie şi Enoh sunt cei doi care n-au gustat moartea, au fost ridicaţi cu trupul la cer. Ei vor veni iarăşi la sfârşitul lumii şi atunci ne vor arăta adevărul. Vom avea puterea ochilor minţii să sesizăm adevărul? Sau nu? Asta-i foarte important! Putem noi să sesizăm adevărul, mai avem putere? Spre exemplu: putem noi să sesizăm ştampila pe care ne-o pun la discotecă, cei care organizează discoteca, pe mâna dreaptă? Pe motiv că să nu mai prăpădim bilete şi hârtie sau că poate se pierd şi se face neînţelegere, că acela zice: „L-am pierdut", acela: „Am plătit"... Mai bine o ştampilă pe mâna dreaptă. Putem noi să sesizăm ştampila? Nu ştiu, cred că nu. Putem noi să sesizăm felul în care ne închinăm la doi domni? Aşa ar trebui, dacă am fi iluminaţi de iubirea lui Dumnezeu. Dar despre asta vorbim

altă dată.

Poporului nu-i convine să i se spună calea cea dreaptă

Acum, deşi Sfântul Ilie este un Prooroc aspru, totuşi să ne bucurăm, e sărbătoare cu roşu în calendar. Nu se dezleagă la peşte, pentru că Sfântul Ilie a fost prea aspru ca noi să ne permitem asta. Avem voie numai vin şi untdelemn.

Sfântul Ilie e singurul prooroc al Vechiului Testament trecut cu roşu în calendar. Ce erau proorocii? Erau acei oameni ridicaţi din popor ca să mustre poporul, să-l îndrepte. Încet, încet reuşeau. Dar, ca şi în ziua de astăzi, ca şi în istoria creştinismului, poporul, în cele din urmă, termina cu ei. Pe unii i-au tăiat cu fierăstrăul, pe alţii i-au aruncat în groapa cu lei, pe alţii în groapa cu var, pe alţii i-au răstignit, altora le-au tăiat capul, altora le-au turnat plumb topit în urechi etc. De ce? Poporului niciodată nu-i convine să i se spună calea cea dreaptă. Şi atunci, şi acum. Oamenii nu mai iubesc adevărul, dreptatea. Oamenii iubesc ceea ce este pipăibil.

Poate am ajuns să venim la biserică din obişnuinţă. Asta nu-i bine. Poate venim la biserică dintr-o tradiţie sau dintr-o obligaţie. Nici asta nu-i bine. Noi sperăm că am venit la biserică pentru a lua nenumăratele daruri din mâinile lui Dumnezeu. Săracul Dumnezeu, cât stă la noi cu mâinile întinse şi noi nu luăm nimic... Ne tot dă una şi alta, toate darurile de pe pământ ni le dă şi noi nu vrem. De aceea nu le avem.

Dar, ca să poţi să iei din mâinile lui Dumnezeu, trebuie să ai această sensibilitate, această dorinţă de adevăr, această pornire, pornirea să faci voia lui Dumnezeu. El este Tatăl nostru cel din ceruri, noi suntem fiii Lui. Asta nu trebuie să uităm. Dacă nu uităm, atunci o să-L înţelegem pe Dumnezeu şi când ne ceartă, şi când ne iubeşte, şi când vrea cu noi un lucru, şi când doreşte să ne arate calea.

Dumnezeu să ne ajute şi Sfântul Ilie - cel înălţat în căruţă de foc la cer

- să se roage pentru noi, să împlinim chemarea aceasta şi răspunsul nostru către Dumnezeul cel adevărat.

Să fim fericiți de Naşterea Domnului

Postul Crăciunului

Dacă postul nu ne schimbă, e pierdere de timp

Poți să faci oricâtă milostenie, dacă nu te rogi - degeaba

Aţi văzut ce cuvânt puternic? Poţi să faci milostenie, poţi să dai la săraci, să faci aziluri, orfelinate, spitale, dacă nu te rogi, degeaba. De ce? Pentru că rugăciunea e cea mai mare faptă bună. Aşa că, atenţie: nu toţi putem veni la Sfânta Liturghie şi nu în toată viaţa noastră. Există, totuşi, o vârstă, în care ar trebui să ajungem să nu mai putem trăi fără Liturghie. Pentru că după ce mori, vedeţi cum e. Foarte mult am cam tras să mai pomenim morţii noştri. Foarte greu facem o colivă.... Am fixat pe unul, pe celălalt, n-a putut unul, n-a făcut nici celălalt...; cam greu, cam tras de păr.

Să facem deci ce ţine de noi în viaţă, că după moarte e cam greu să rămâi în nădejdea parastaselor... Să facem noi rugăciunea, să n-o lăsăm în grija altora. A dat Dumnezeu să avem şi căldură, ca să nu aibă nimeni nici un motiv. Dar apar alte motive: ba că e întuneric, ba că e prea lumină, ba că e peste 8 şi mănâncă găinile, ba că e prea devreme. Asta apare pentru că diavolul strecoară fel de fel de

motive... Pentru că ora e fixată tot de dumneavoastră. Să nu mai avem astfel de motive, pentru că pierdem toată plata.

Oamenii care postesc se văd

A avut doxologie sfântul de astăzi? Da, a avut doxologie mare, aşa că până şi azi se mănâncă peşte. Vedeţi ce face Biserica? Dezlegări. Unii mâncăm, alţii nu mâncăm peşte. Atunci când zicem: „Mai sunt 5 zile până la Crăciun, hai să ţin şi eu un post mai aspru...” bine facem, dar Biserica nu pretinde. Cel care vrea, poate să mănânce peşte atunci când e dezlegare la peşte. Biserica e foarte largă şi nu strânge mult omul, dar încearcă să-l ţină aproape.

Foarte mulţi faceţi caz de mâncare: „Părinte, s-a-ntâmplat de-am mâncat, s-a-ntâmplat de-am gustat, s-a-ntâmplat...”. Nu e aşa. S-a-ntâmplat, s-a-ntâmplat. Problema e: ai modificat sufletul tău, inima ta, gândirea ta? Pentru că altfel rămânem cu rânduiala şi atât, nu mai rămânem şi cu rezultatul postului. Rezultatul postului este modificarea omului. Dacă nu, într-adevăr, degeaba am postit. În momentul în care te întâlneşti cu oameni care postesc şi oameni care nu postesc, imediat i-ai văzut. Poţi să i-alegi şi dintr-o mulţime mare: acesta posteşte, acesta posteşte, acesta nu posteşte, acesta posteşte. De ce? Se văd. Oamenii care postesc se văd. Cum? După cum deschide gura, după cum zice „bună ziua”, după cum stă de vorbă cu tine şi celelalte, după cum te serveşte cu ceva... Imediat se vede omul care posteşte faţă de cel care nu posteşte.

Poate să zică cineva: „De ce zici că nu postesc? Că eu postesc...”. Păi dacă nu s-a observat că posteşti, adică dacă nu s-a născut în tine omul nou, atunci înseamnă că posteşti de formă. De aceea apare la Spovedanie spunerea păcatelor la prezent: „sunt certat cu...”. Ar trebui să spui că ai fost certat cu..., pentru că la Spovedanie ai venit împăcat. Sau: „A dat Dumnezeu, părinte, am ţinut tot postul,

toată rânduiala, n-am mâncat vin, untdelemn. Dar nu vorbesc cu...”. Păi nu se poate. Un om conştient, serios, nu are probleme să nu vorbească cu unul sau cu altul, indiferent cum stau lucrurile, pentru că el ştie de Dumnezeu.

Problema este, deci, dacă postul ne modifică sau nu, dacă venirea noastră la Liturghie este un rezultat bun sau nu. Altfel, cu adevărat, e pierdere de timp... Şi, dacă vreţi, mai e şi altceva: e şi osândă.

Acu un an parcă a mers mai bine, dar acum... Şi suntem siguri că a fost şoapta diavolului: că-i prea de dimineaţă, că-i prea târziu, că e frig, că e cald, foarte multe lucruri imediat aduce diavolul, tu îţi alegi unul din ele sau mai multe şi este de ajuns ca să nu vii la biserică.

Vorbesc de tine, creştinule, care te spovedeşti, te împărtăşeşti, citeşti şi posteşti. Nu vorbesc de cei care habar n-au, nu vorbesc de cei care vin la 6 ani la biserică sau care vin la Crăciun... Asta-i altă categorie de oameni, inconştienţi, care habar n-au pe ce lume trăiesc. Ei Îl folosesc pe Hristos doar când au nevoie, cum folosesc partidele. Atunci când mai e ceva de sfinţit, o cruce, un monument, o statuie, undeva, imediat să fie şi preotul şi patriarhul acolo, să dea bine, să fie frumos. Noi nu suntem pentru a fi frumoşi în felul acesta, nu suntem pentru faţadă, ci suntem pentru partea de dinăuntru, pentru că acolo se vede.

Creştinul, în loc să asculte, are mereu ceva de zis

Cine mai era ca Iisus Hristos? În iesle - nebăgat în seamă, pe Cruce - bătut, dispreţuit. De ce? Pentru că a lăsat de la El, chiar dacă era nevinovat. De aceea noi, preoţii, într-un conflict, spunem omului: „mergi şi împacă-te!”. Şi creştinul, în loc să asculte, imediat zice ceva, imediat! „Părinte, dar eu?” „Da, tu!” „Bine, dar eu sunt mai bătrân!” „Păi de-aia, pentru că eşti mai bătrân!” „Părinte, dar eu sunt nevinovat.” „Păi de-aia te trimit pe tine, că eşti nevinovat.” „Bine, părinte, dar acela nu vine la biserică, acela e un nemernic.” „Păi de-aia îţi zic ţie,

pentru că tu vii şi tu ştii”.

Pentru că ce zice la rugăciunile pentru Sfânta Împărtăşanie? Vrând să te împărtăşeşti cu jertfa cea fară de sânge, mergând, cu cei ce te-au mâhnit pe tine împacă-te. Nu numai cu cei pe care tu i-ai mâhnit, ci şi cu cei care te-au mâhnit ei pe tine. Cuvântul acesta ne afundă în iad dacă nu-l respectăm.

Naşterea Domnului

Să fim fericiți de Crăciun

„Să fiţi fericiţi de Crăciun!” - e într-adevăr o urare deosebită. Dar a fi fericit (de Crăciun şi nu numai) înseamnă trei lucruri: **împăcat cu Dumnezeu, împăcat cu oamenii şi împăcat cu tine însuți. Acesta este omul fericit**. De aceea, cei nespovediţi - pentru că numai aşa te poţi împăca cu Dumnezeu, cu oamenii şi cu tine - în zadar au primit urarea, pentru că sunt nefericiţi.

Fericire cu înşelătorie

Adesea noi căutăm să fim fericiţi cu înşelătorie. Atunci ne înşelăm pe noi înşine şi încercăm să găsim fericirea în altceva: în mâncare, în îmbrăcăminte, în băutură sau în altceva. De ce? Pentru că omul simte nevoia să prăznuiască de Crăciun. Numai că această prăznuire trebuie să fie după rânduiala lui Dumnezeu.

Vă spuneam ieri, vă îndemnam, să nu împodobim bradul la casele noastre mai mult decât sufletul nostru! Sufletul nostru este cel care trebuie să fie împodobit! În primul rând să fie curat. Curăţirea sufletului se face numai prin Spovedanie. Nu există altceva; doar asta. Împodobirea lui se face cu post, cu abstinenţă, cu rugăciune, cu fapte bune, cu citiri din cărţile sfinte, cu modificarea comportamentului nostru care, simţim fiecare, lasă de dorit. Acestea ar fi podoabele sufletului.

Bine facem că împodobim bradul. Numai că bradul trebuie să exprime forma văzută a formei interioare împodobite. Pentru că altfel este nimic, este o cheltuială, este un lucru deşert. Dacă el arată curăţenia familiei, dacă el arată podoaba sufletului nostru, atunci arată şi credinţa noastră. Fericită este acea

familie, în care soţul, soţia, copiii, toţi din casă s-au împărtăşit, s-au spovedit, au ţinut post. Au încercat şi ei să facă ceva pentru că Hristos S-a născut.

Acum se posteşte după reguli proprii, nu după rânduială

Forma falsă, forma incompletă, înjumătăţită, în care noi am ajuns să ţinem postul, este o formă care nu ne duce la fericire. Este un pod cu două capete: un capăt început aici şi celălalt dincolo de râu. Nu vom putea trece râul, pentru că nu e podul întreg. O săptămână la început şi o săptămână la sfârşit este bine, dar nu este complet. Este o formă personală a omului, este o rânduială pe care şi a făcut-o el.

În urmă cu 50, 60, 70 de ani, poate mai bine, ne aducem aminte de bunicele, străbunicele noastre, care foloseau două feluri de vase: de post şi de dulce. Începea postul, le urcau în pod. Se termina postul, le urcau pe astea în pod, le coborau pe celelalte. Aşa era atunci. Şi dacă aşa era atunci, acum este greu de tot. Se silesc **soţiile** să ţină post şi e greu. Copiii se silesc şi nu pot să ţină post, din cauza părinţilor. Forma în care noi ne-am făcut regula noastră personală este o formă greşită. Măcar să recunoaştem că n-ar trebui aşa, ci că ar trebui să ţinem după cum e rânduiala Bisericii.

Fără biserică, post şi Spovedanie, suntem plini de mândrie

Desigur, în mintea noastră s-a născut ideea: inima contează, nu postul. Nu-i adevărat! Nu există inimă bună fără post, pentru că inima aceea este plină de mândrie. De ce insistăm să vină omul la biserică? Pentru că aici se distruge mândria, dacă eşti atent şi vrei. Cine n-a venit azi la biserică? Omul mândru, omul care n-a considerat să fie împreună cu ceilalţi. El a stat acasă, poate s-a rugat mai mult decât noi, dar a stat acasă. Omul mândru azi n-a venit la biserică. Cine nu vine la biserică în timpul anului? Oamenii mândri. Oamenii care nu vor să spună: „pe noi înşine şi unii pe alţii şi toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm”, „ca într-un gând să mărturisim”...

Cei care nu vin la biserică sunt oameni mândri. Cine nu se spovedeşte? Omul mândru. Ce-nseamnă Spovedanie? Înseamnă căinţă, umilinţă, recunoaştere. Cine nu face asta? Omul mândru. De aceea, în prima duminica pregătitoare pentru Postul Paştilor, noi, din rânduiala Bisericii, citim despre vameş şi fariseu, adică despre smerenie şi despre mândrie.

Hristos S-a smerit, S-a născut în iesle. Nici un copil în lume vreodată nu s-a născut şi a fost înfăşat cu paie. Şi pentru cel mai sărac, în cea mai săracă ţară, în cel mai sărac loc, tot s-au găsit două cârpe. Pentru Hristos, nu. Foarte puţini oameni nu găsesc unde să doarmă. Tot găsesc undeva. Pentru Hristos nu s-a găsit loc de dormit. El, Care a făcut cerul şi pământul, n-a fost primit între-ale lui. Într-ale Lui a venit şi n-a fost primit. N-a fost primit de la naştere. N-a fost primit nici după aceea, a fost prigonit, închipuiţi-vă, un copil exilat. A trebuit să fugă în Egipt cu Iosif şi cu mama Lui, ca să se păzească de Irod.

Când începi să asculți, diavolul devine mai atent cu tine

De aceea, să venim şi noi cu jertfa noastră, cu cât putem şi noi, şi să participăm la ceea ce a făcut El ca jertfe pentru noi.

În 8 zile vom asista la o altă jertfă, jertfă sângeroasă: Tăierea împrejur. Hristos S-a supus Legii. Legea Vechiului Testament aşa zicea, iar El S-a supus. El, Stăpânul, S-a supus. Noi, robii, nu ne mai supunem. Din păcate, din nefericire. De aceea, nu putem să avem Crăciun fericit dacă nu încercăm supunerea. Postul pare că nu este mare lucru. Dar aţi văzut că, atunci când posteşti, diavolul te luptă mai mult. Ţi se întâmplă fel de fel de lucruri. Chiar dumneavoastră mărturisiţi. Când vine în special prima săptămână de post, se întâmplă ceva. Se întâmplă lucruri în casa ta care deja arată că diavolul e mai atent cu tine. De ce? Pentru că ai început să asculţi. Pentru că ai început să faci cum n-au făcut Adam şi Eva în rai.

Acesta este postul şi într-adevăr sunteţi fericiţi aceia care aţi ţinut post. Şi este şi un îndemn pentru cei care n-aţi ţinut, mai ales că Postul Crăciunului este un post al bucuriei. Aproape că nu-l putem numi post, aşa de multe dezlegări sunt, la vin, la untdelemn, la peşte. De ce? Ca să se sublinieze, chiar şi prin post, bucuria Naşterii lui Hristos.

26 decembrie, a doua zi de Crăciun

Puterea rugăciunii şi hoția

După ce ieri am serbat Naşterea Domnului, astăzi, a doua zi, o serbăm şi pe cea prin care ne-a venit bucuria acestui mare praznic al creştinătăţii, Crăciunul, adică pe Maica Domnului, Fecioara în care Însuşi Hristos, Fiul lui Dumnezeu, S-a întrupat, pentru a noastră mântuire. Aceasta este una din sărbătorile de astăzi.

Tot astăzi este Duminică. Şi aţi auzit cântările Învierii, pentru că Duminica preaslăvim învierea Domnului, prima zi a săptămânii, în care am fost eliberaţi de păcat.

Tot astăzi îl prăznuim şi pe Sfântul Eftimie cel Nou care, alături de Sfântul Sava cel Sfinţit, ne-a lăsat nouă rânduielile slujbelor. Observaţi că rânduielile slujbelor sunt deosebite, organizate, cu scop precis şi cu semnificaţie. Tot ce se-ntâmplă, tot ce se spune, toate gesturile înseamnă ceva. Ei bine, el, cel pe care-l prăznuim astăzi, a consemnat aceste rânduieli şi aşa au ajuns până la noi.

Sfântul Nicodim de la Tismana şi puterea rugăciunii

Tot astăzi prăznuim şi un sfânt din părţile noastre. Se numeşte Sfântul Nicodim de la Tismana. Acest Nicodim, trăitor în Sfântul Munte, a venit la noi şi a organizat viaţa călugărească pe teritoriul patriei noastre. Mai întâi a zidit o mănăstire cu numele Vodiţa, undeva lângă Porţile de Fier. Ruinele ei se pot vedea şi astăzi. Apoi a zidit o altă mănăstire, Mănăstirea Tismana - pe care mulţi o cunoaşteţi, pentru că aţi vizitat-o -, unde-şi are mormântul.

Moaştele lui nu sunt acolo, se păstrează numai un deget. De ce? Pentru că au fost ascunse de frica năvălitorilor, şi Sfântul, până astăzi, n-a binevoit să le descopere. Unii sfinţi sunt mai pretenţioşi. Spre exemplu nu lasă, având trecere la Dumnezeu, să se împartă corpul lor neputrezit. Alţii sunt mai binevoitori şi lasă ca o parte din corpul lor să se împartă la mai multe biserici, spre mai multă evlavie şi spre a se putea închina mai mulţi la corpul lor preaslăvit.

De ce nu putrezeşte? Pentru că nu mai poate să putrezească ceva care a fost pătruns de Duhul Sfânt. Aţi auzit astăzi, la Apostol, zicându-se aşa: „Roada Duhului este dragostea, bunătatea, îndelunga răbdare, blândeţea...”. Nu le avem pe acestea? Înseamnă că n-avem pe Duhul Sfânt în noi, adică puterea lucrătoare a lui Dumnezeu. De aceea, se cunoaşte care este creştinul care Îl are pe Duhul Sfânt şi care este creştinul care nu-L are pe Duhul Sfânt. Amândoi sunt creştini, dar unul Îl are şi altul nu-L are. Cum se cunoaşte? Din ce face el, din cum se manifestă el, din cum reacţionează el.

Sfântul Nicodim de la Tismana a făcut multe minuni. V-aş istorisi două, impresionante. Domnitorul Ungariei de atunci, sub a cărui stăpânire eram şi noi, avea o fată bolnavă de epilepsie. Închipuiţi-vă câţi bani cheltuise cu ea şi nimeni nu putuse s-o vindece. A mers la Sfântul, Sfântul s-a rugat şi a vindecat-o. Domnitorul i-a spus aşa: „Eu sunt catolic, vreau să trec la Ortodoxie. Ai făcut o minune pentru mine şi un bine. În Biserica Ortodoxă există puterea lucrătoare a lui Dumnezeu. Dar, pentru o mai bună încredinţare şi ca să o fac cu toată inima şi convingerea, fă te rog pentru mine o minune”. „Ce minune?”, a întrebat Sfântul, care era stareţul Mănăstirii Tismana. „Fă o minune. Stai în foc. Să facem un foc şi tu să stai în foc”. Şi au făcut un foc mare. Stareţul, Sfântul Nicodim, a slujit Sfânta Liturghie, la sfârşit a luat Sfânta Evanghelie şi Crucea şi, îmbrăcat în veşminte, a intrat în foc. Şi a stat ce a stat acolo, până când domnitorul, plângând, a zis: „Ieşi, sfinte, de acolo, şi botează-mă!”. S-a botezat şi a trecut la Ortodoxie.

Ca mulţumire, în fiecare an organiza hramul bisericii, la Adormirea Maicii Domnului. Când Adormirea Maicii Domnului pică lunea, miercurea sau vinerea, la mănăstire se mănâncă peşte, nu se mănâncă deloc carne. Într-un an, neştiind el rânduielile, a venit pregătit să dea de mâncare la mulţime de credincioşi. Cred că vă-nchipuiţi cum arăta mănăstirea şi împrejurimile mănăstirii la vremea aceea. Cu mii, cu zeci de mii de credincioşi.

Aşa era atunci... Astăzi s-au mai răcit credincioşii şi vin mai puţini. Chiar şi de hram, chiar şi Duminica şi de sărbători, credincioşii noştri - nu numai la noi, ci în toată ţara - vin mai puţini la biserică. Spre exemplu, ieri au venit la noi 282 de persoane. Ceilalţi - 340 - au lipsit. Ori au fost în altă parte, ori au dormit, ori n-au venit. În Valea Screzii am constatat cu bucurie că două magazine erau închise. Dar, cu tristeţe, am văzut că al treilea era deschis şi acolo erau unii la băutură. Şi patronul a spus: „Părinte, noi avem de alergat. Noi nu ştim de Crăciun, de astea...”.

Închipuiţi-vă, deci, la hramul Mănăstirii Tismana, câtă lume trebuia hrănită la vremea aceea. A venit domnitorul cu tot ce trebuie şi a preparat mâncare. A venit însă cineva şi i-a spus: „Ştie stareţul că tu ai preparat mâncăruri de carne în atâtea tuciuri, în atâtea vase?”. Zice: „Nu ştie, dar nu trebuie aşa?”. „Nu trebuie. Astăzi este vineri, sărbătoarea a picat vineri şi se mănâncă numai peşte”. S-a înfricoşat el şi a ascuns fapta lui, a pus capacele peste toate vasele. Când stareţul a venit să binecuvânteze, a întrebat: „Ce aveţi aici?”. Domnitorul a spus: „Preacuvioase părinte, avem peşte”. „Bine. Faceţi rugăciunea”. Un diacon a zis rugăciunea cu tot poporul, iar Sfântul a dat binecuvântarea: „Doamne Iisuse Hristoase, binecuvântează mâncărurile acestea de peşte, care se vor da robilor Tăi, şi pe robii Tăi, că Sfânt eşti întotdeauna, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin”. L-a salutat pe domnitor şi a urcat în peştera lui din munte, că era aşa de sfânt, puternic în rugăciune, ascet şi postitor, încât n-a rămas la masă.

Şi s-a constatat minunea aceasta că, desfăcând vasele, ele erau pline cu peşte preparat. Vedeţi, ce mare este Dumnezeu şi lucrător prin sfinţii Săi! „Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi!”. Şi multe alte minuni a făcut Sfântul Nicodim şi încă face.

De aceea, când avem bani de cheltuit, să mergem la iarbă verde, dar să vizităm şi mănăstirile noastre. Să ne amintim, să întrebăm: „Ce-i aici? Cum e aici? Ce s-a întâmplat aici?”. Acolo întotdeauna există o carte cu istoria mănăstirii. Toate sunt pline de minuni, pline de lucruri importante. Se cade nouă să cunoaştem toate acestea.

Să fim cu luare aminte la... hoție

Astăzi vă promisesem că facem Liturghia Sfântului Iacob şi n-am putut să o facem, că nu mai avem textul. L-a furat cine l-o fi furat, că se fură foarte mult şi orice. Nu contează dacă foloseşte sau nu. Ce se găseşte se fură. Nu toţi, câţiva, dar se fură: morcovi, varză, cartofi... Unul munceşte, altul le scoate. Se fură lemne, iarbă, căpiţe de fân, pomi, mere, pere, tot, tot, tot... Haine de pe culme, spălate, rufe, tot... Şi acum careva o fi furat textul, că n-am avut de unde să facem Liturghia...

Liturghia Sfântului Iacob este prima Liturghie, e o Liturghie mai deosebită, puţin mai mare decât a Sfântului Vasile, aşa cum o făcea Sfântul Iacob. Şi pentru că în 23 octombrie e ziua lui, dar şi astăzi, vroiam să o facem. Om mai găsi-o, o traducem din nou şi tot o să facem, poate a fost ispită.

Deci cu luare aminte să fim la capitolul hoţie. La Dumnezeu nu merge. Cine fură va fi furat, e o regulă. Dacă nu el, copiii lui. Şi toată lumea fură. Toţi furăm. Pe cine? Pe Dumnezeu. Unii furăm şi pe oameni. Dar care nu furăm de la om, sigur am furat sau furăm de la Dumnezeu. Lucrând Duminica, ai furat din ziua Domnului, L-ai furat pe Dumnezeu. Nevenind la biserică, L-ai furat pe Dumnezeu şi Dumnezeu nu Se lasă furat. Nu se lasă păcălit şi va trebui, într-un fel, să ai pagubă. Şi pagubele vin imediat, sau peste 20 de ani, sau peste 40 de ani. Zob! Zob se alege de tine şi de familia ta, dacă furi.

Există nişte categorii de oameni de la care nu trebuie să furi, în nici un caz. Dacă tot trebuie să furi, vezi de unde furi, dar nu fura de la Biserică, nu fura de la văduvă şi nu fura de la orfani. Trei categorii. Dacă ai furat de la ăştia, gata. De ce? Pentru că de Biserică, de văduvă şi de orfani grijeşte Dumnezeu în chip deosebit. Hoţii ăştia mari ştiu acest lucru şi de aceea nu fură de la astea trei categorii. Ăştia mai proşti fură de oriunde. Dar ăştia specializaţi nu fură de la categoriile astea trei.

Dumnezeu să ne ajute să înţelegem semnificaţia Crăciunului, sărbătoarea de astăzi. Sărbătoarea de mâine: Sfântul Ştefan.

Sfântul Ştefan, 27 decembrie

Uciderea pruncilor şi mucenicilor

S-a născut Iisus Hristos pe pământ, Domnul, Dumnezeul şi Mântuitorul nostru. Am serbat asta în 25 ale lunii decembrie. Am serbat apoi, ieri, pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, prin care ne-a venit o asemenea bucurie. Iar astăzi facem începătură mucenicilor, a celor care şi-au dat viaţa pentru El, pentru Iisus Hristos, primul dintre ei fiind Sfântul Mucenic şi Arhidiacon Ştefan.

Nu mă închin dumnezeului străin

Arhidiacon înseamnă primul între diaconi. Diaconii erau şapte, aleşi de apostoli pentru că nu mai biruiau cu slujirea oamenilor, adică slujirea la mese şi a nevoilor lor. După Sfânta Liturghie, toţi creştinii rămâneau la masă şi apostolilor le era foarte, foarte greu să se grijească şi de predică şi de slujbă şi de împărţirea mâncării. Atunci, au ales şapte diaconi, între care şi Sfântul Arhidiacon Ştefan. Ei aveau misiunea atunci să împartă mâncarea şi ajutoarele care se strângeau şi se-mpărţeau în mod egal creştinilor. Apoi ei îi ajutau pe apostoli, pe preoţi şi pe episcopi la slujba de la sfântul altar.

Din păcate, după 2.000 de ani, în lume sunt foarte puţini diaconi, pentru că diaconul nu are putere deplină să facă cele sfinte. Atunci s-a preferat ca să existe mai mulţi preoţi. Din mila lui Dumnezeu, noi avem aici pe părintele diacon şi dumneavoastră puteţi mai uşor să vă daţi seama care este rolul diaconului la slujbă, la predică şi nu numai.

Pentru că Arhidiaconul Ştefan mărturisea pe Hristos şi spunea: „El, Hristos, a venit, S-a născut, a murit, a înviat şi a înlocuit Legea”. Care Lege?

Legea Vechiului Testament. Când auzeau aşa, evreii se tulburau foarte tare. A ţinut şi o cuvântare, aţi auzit-o aici, la Apostol. La această cuvântare el a arătat că zadarnic ţinem legea Vechiului Testament, dacă „trecut-a umbra Legii" şi a venit Hristos. În cele din urmă, l-au pus în mijloc, au luat pietroiul şi l-au omorât.

Omenirea, de atunci încoace, tot omoară, continuu. Avem cu milioanele mucenici care au spus: „Sunt creştin, mărturisesc pe Iisus Hristos, nu mă închin dumnezeului străin". Şi noi ar trebui să facem la fel: să nu ne închinăm la dumnezeii străini, ci la Dumnezeul adevărat, Iisus Hristos, Cel născut în iesle, Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevărat şi Om adevărat. La acest Dumnezeu să ne închinăm; şi dumneavoastră, care aţi venit azi la biserică, la acest Dumnezeu vă închinaţi. Cei care n-au venit la biserică se-nchină la un cu totul alt dumnezeu, la altceva, la dumnezeu străin. Asta nu este bine şi să fim cu luare aminte, pentru că ne cere socoteală Dumnezeu, de Sângele Fiului Său vărsat pentru noi.

Zeci de mii pentru Iisus Hristos

Mai prăznuim astăzi încă doi sfinţi: Sfântul Teofan Mărturisitorul şi Teodor Scrisul. Erau fraţi şi au apărat cinstirea şi închinarea sfintelor icoane. Sfântul Teodor se numeşte Scrisul pentru că şi pe el, şi pe fratele său, l-au însemnat pe frunte cu un fier înroşit, scriind un verset din Biblie, ca să se-nveţe minte şi să nu mai apere sfintele icoane. Dar ei n-au cedat. Auziţi? Auziţi ce s-a întâmplat? Pe acela l-au omorât cu pietre, pe aceştia i-au scris pe frunte cu fier înroşit. Şi lumea îi zicea şi la unul şi la altul Scrisul, adică cel care e scris pe frunte. Ce impresionant, ce putere, ce rezistenţă, ce dragoste către Dumnezeu, pentru Iisus Hristos, Cel născut în iesle!

Mâine prăznuim mai mulţi mucenici. Au murit în vremea împăratului Diocleţian şi Maximian. În ziua de Crăciun au năvălit ostaşii, i-au înjunghiat într-o biserică imensă, în Nicomidia, şi apoi au dat foc bisericii, cu ei cu tot. 20.000.

Auziţi? 20.000. Auziţi? În ziua de Crăciun veniseră 20.000. 20.000 înseamnă de două ori oraşul Vălenii de Munte. Ce biserică o fi fost aia? Imensă, care a putut să cuprindă 20.000. Şi toţi au murit. Nici unul nu s-a lepădat. Cine vroia să se lepede putea să iasă. Cu preotul lor, cu episcopul lor, cu toţii au murit acolo. 20.000 pentru Hristos.

Să facem şi noi ceva pentru Hristos! Acum nu mai murim, nu mai e pericolul acesta. Dar să aducem şi noi o jertfă, să sacrificăm şi noi câteva ore, venind în biserica lui Hristos.

Noi am omorât 15 milioane

Iar poimâine prăznuim pe cei 14.000 de prunci omorâţi de Irod pentru ca doar, doar, între ei să fie şi Hristos. Se temea că i-ar fi luat domnia. Aşa spuseseră magii, care au văzut steaua. Iar el s-a îngrijorat şi i-a omorât. Pruncul a scăpat, ca şi Ioan Botezătorul. Dar Biserica îi prăznuieşte ca pe nişte mucenici pe cei 14.000 de copii.

Şi noi am omorât, dar nu deodată, ci în 15 ani. 14.700.000. Nu e statistica chiar gata, se pare că am trecut de 15 milioane. Un popor şi-a omorât copiii, în număr de aproape 15 milioane. Avem o biserică construită în memoria, în cinstea acestor copii omorâţi de Irod. E undeva acolo pe izlaz şi a fost construită de o doamnă de la Bucureşti, care a avut un mare necaz în familia ei: i-a căzut copilul de pe bloc. De atunci, femeia asta şi soţul ei încearcă să facă multe fapte bune pentru sufletul lui.

Dar ca să facem fapte bune pentru sufletul nostru nu trebuie să ni se întâmple ceva. Facem pentru că trebuie să facem, pentru că e bine să facem. Dacă vom face aşa, Dumnezeu ne va feri de multe. Abia în lumea cealaltă vom afla de câte ne-a ferit Dumnezeu. Acum nu ştim, pentru că nu recunoaştem întru totul pronia dumnezeiască asupra noastră. Avem mai mult nădejde în noi.

Bănuiesc că poimâine, la hramul acestei bisericuţe, toţi bărbaţii şi femeile vinovaţi de avort în viaţa lor, vor veni la această bisericuţă, ca o jertfă, ca un efort, ca o recunoaştere, să facem Sfânta Liturghie, să citim acatistul pentru sufletele copiilor avortaţi. Sper că se va-ntâmpla aşa, pentru că mulţi din satul acesta, ca în toată România, au făcut asemenea păcate. Aşa să ne ajute Bunul Dumnezeu să înţelegem, cu rugăciunile Sfântului Arhidiacon întâiul Mucenic Ştefan. Amin.

Duminica întoarcerii fiului risipitor

Împreună cu porcii, în țara păcatului

Fiii din Sfânta Evanghelie de astăzi - şi unul şi altul - au sfârşit bine. Numai că unul, cel mai mic, cel mai tânăr, mergând după mintea sa, a fost intr-o mare primejdie. Putea să-l coste viaţa, dar mai ales pierderea sufletului său. Aşa se întâmplă cu toţi copiii, cu toţi tinerii, cu toţi bătrânii chiar, care nu ascultă de porunca lui Dumnezeu.

Risipirea averii noastre

Ne gândim astăzi să ne recunoaştem fiecare dintre noi într-unul din cei doi fii. Cei mai mulţi poate vom spune: „Suntem ca fiul cel risipitor". Dacă suntem ca fiul cel risipitor şi am făcut neascultare cum a făcut el, să facem şi ce a făcut el în sfârşit, şi anume şi-a revenit, şi-a venit în sine. Cuvântul acesta, dacă stăm să-l analizăm, este un cuvânt greu. Omul care păcătuieşte îşi iese din sine; şi omul care se întoarce de la păcat îşi intră în sine, adică este el, este el cum ar trebui să fie.

Desigur, câţi dintre noi nu am risipit averea Tatălui nostru, adică averea pe care ne-a dat-o Dumnezeu? Dumnezeu ne-a dat corp, ne-am bătut joc de el; Dumnezeu ne-a dat suflet, asemenea am făcut; Dumnezeu ne-a dat sănătate şi am pierdut-o, am risipit-o; Dumnezeu ne-a dat înţelepciune şi n-am folosit-o;

Dumnezeu ne-a dat cele de mâncare şi de trebuinţă corpului nostru, vieţii noastre, vieţuirii noastre, şi n-am folosit aceasta după cuviinţă. Am desfrânat, adică nu am chibzuit.

Suntem liberi să facem răul

Pe fiul cel mic din Evanghelia de astăzi îl acuzăm de nechibzuinţă. Din nechibzuinţă a cerut deoparte, separat, averea de la tatăl său; şi a obţinut-o - pentru că Dumnezeu, Tatăl nostru, dă omului libertate să facă ce vrea el. De aceea, observaţi că Dumnezeu nu opreşte nici criminalii, nici beţivii, nici nenorociţii, nici hoţii. A sădit în ei legea, şi anume legea conştiinţei. A sădit în ei, în oameni, binele şi i-a îndemnat să facă bine şi să lase răul. Unii dintre noi chiar observăm adesea pe mulţi care fac răul şi Dumnezeu nu intervine în viaţa lor. Chiar uneori greşim şi spunem că mai bine o duc cei care nu vin la biserică, care nu se spovedesc, nu se împărtăşesc, nu se roagă. O duc bine, ca şi fiul risipitor din Evanghelia de astăzi, o vreme. Roşcovele sunt fructe dulci, plăcute, dar îndată ce termini de mâncat, ele au un gust lemnos. De aceea Sfânta Evanghelie a făcut această comparaţie: roşcovele pe care le mâncau porcii.

Dacă cineva ar fi trimis - atunci când cere de mâncare - la coteţ şi i s-ar spune: „Mergi şi mănâncă cu porcii”, s-ar duce acela? Nu s-ar duce. Vă daţi seama în ce hal a ajuns acest copil în ţara păcatului, încât mânca cu porcii; dar nu reuşea să se sature, pentru că erau mulţi porcii şi mâncare puţină, secetă, foamete.

Cum ajunge omul să mănânce cu porcii, adică să fie părtaş răului, să fie părtaş urâciunii, să decadă din demnitatea lui de om, omul fiind chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, omul având chip, adică având gândire, simţire şi voinţă liberă? Omul poate face ce vrea, pentru că este încoronat, este cununa creaţiei. La nici o vieţuitoare Dumnezeu n-a dat acestea trei: raţiunea, sentimentul şi voinţa. Multe animale chiar se aseamănă cu noi, ne imită multe dintre ele, dar nici un

animal nu are voie liberă. Are **instinct**, dar n-are simţire; intuiesc ele ceva şi atât, fără gândire.

Dacă ți-ai dat seama unde eşti, începe întoarcerea din moarte

Omul, cununa creaţiei, iată ce-a făcut: a lepădat tot ce-a primit şi s-a dus în ţara păcatului. Din ţara păcatului, însă, cu dramul de conştiinţă care i-a mai rămas, se întoarce la Tatăl său, meditând: „Câţi argaţi ai tatălui meu nu mănâncă acum pâine şi eu mănânc cu porcii?". Acesta este un moment extraordinar: să-ţi dai seama, să observi, să-ţi dai seama unde eşti. Că dacă ţi-ai dat seama unde eşti, începe întoarcerea.

Dumnezeu să sprijine gândul nostru, să ne dăm seama fiecare unde suntem! Pentru că fiecare, în felul nostru, suntem acolo, în ţara păcatului, mai afundaţi sau mai puţin afundaţi în păcat, dar suntem.

În aceste patru duminici pregătitoare Postului Mare, iată, asta este a doua. În duminica aceasta observaţi că suntem îndemnaţi să ne întoarcem. Şi, deşi am cheltuit totul, Tatăl iarăşi ne primeşte. Şi cum ne primeşte? Ne primeşte fastuos, ne primeşte aşa, parcă am face nuntă, ne primeşte cu dragoste, cu jertfă, pune să mâncăm, ne primeşte bine. Aşa de bine, încât uneori creăm invidia fratelui nostru mai mare, cuminte. A fost în Evanghelia de astăzi şi un copil cuminte, care n-a cerut averea tatălui său, a rămas cu el, a muncit, a făcut voia lui Dumnezeu. A avut şi el, iată, scăparea aceasta, că a fost invidios pe fratele său care s-a întors. Dumnezeu îl potoleşte şi îi zice: „Lasă, toate ale mele sunt ale tale!"; dar acesta, care pierdut a fost şi s-a aflat, mort a fost şi a înviat, nu se cădea oare să-l primim cu cinste, cu cuviinţă şi cu bucurie?

Întoarcerea aduce iertare şi bucurie

Cuvântul acesta este un cuvânt greu. Vasăzică atunci când, prin păcatele pe care tu le faci, mergi în ţara păcatului, nu numai că eşti pierdut. Evanghelia te numeşte mort. Un om care păcătuieşte este un om mort! Şi are nevoie să învie. Învierea se face prin hotărârea de a te întoarce.

Ce face fiul cel pierdut? Face ce vă îndemnăm noi şi ne îndemnăm unul pe altul, de ani de zile: face spovedanie.

Care este prima treaptă a spovedaniei? Să conştientizezi păcatul.

Care este a doua? Căinţa. Ce spune Evanghelia? Că fiul a conştientizat, şi-a dat seama unde se află, şi-a dat seama că mănâncă roşcove cu porcii, s-a căit şi a zis aşa: „Mă voi duce la tatăl meu şi îi voi zice: «Tată, am greşit la cer şi înaintea Ta. Primeşte-mă ca pe ultimul, ca pe un argat, dar primeşte-mă la tine în casă»”. Şi aşa a făcut şi s-a dus. Ce a urmat, dacă a procedat aşa? A urmat iertarea şi răsplata: a făcut un chef pentru el.

Aşa şi pentru noi. Dumnezeu se bucură şi îngerii se bucură în ceruri când ne întoarcem de la păcat. Şi vrem să facem aceasta şi de fiecare dată când ne întoarcem la Tatăl ceresc, în Biserica lui Dumnezeu Cel Viu, din morţi ce eram devenim vii şi plăcuţi lui Dumnezeu.

Aşa să ne ajute Dumnezeu! Amin.

Sâmbăta morților

Biserica nu ne uită niciodată

În cele patru săptămâni pregătitoare pentru începerea Sfântului şi Marelui Post al Sfintelor Paşti, Biserica a rânduit în această sâmbătă, înainte ca mâine să prăznuim Înfricoşătoarea Judecată a lui Hristos, să pomenim pe morţii noştri, pe înaintaşii noştri, pe cei pe care îi mai ştim cu numele şi pe cei pe care nu-i mai ştim, pe cei care au fost în neamul nostru şi au pierit, pe cei cărora li s-au făcut pomeni şi pe cei cărora nu li s-au făcut pomeni, pe cei pregătiţi şi pe cei nepregătiţi. În afară de cei care au vărsat darul lui Dumnezeu, adică l-au împiedicat să se manifeste, darul lui Dumnezeu fiind viaţa, în afară deci de cei care şi-au luat viaţa, pe toţi îi pomenim: pe drepţi, pe păcătoşi, pe toţi. Nu ştim nici care sunt drepţi, nici care sunt păcătoşi.

O Evanghelie cu avertisment

În Sfânta Evanghelie de astăzi am auzit cuvinte grele. Sfânta Evanghelie de astăzi ne-a avertizat să luăm aminte că s-a apropiat vremea. Dar Sfânta Evanghelie de astăzi se citeşte de aproape 2000 de ani. Şi tot citindu-se, şi cei de acum 1900 de ani, şi acum 1800, şi 1700, şi 1000, au auzit Evanghelia aceasta, care spune: „Vremea s-a apropiat. Când veţi auzi de războaie şi de nenorociri, şi când marea o să-şi iasă din ţărmurile ei, şi când vor fi certuri între fraţi..”.

Şi atunci au fost, şi acum sunt. Nu s-a terminat, însă numărătoarea celor care au fost deodată înghiţiţi de valul mării se pare că sunt peste 400.000... Peste 400.000 înseamnă cam două oraşe mari ale noastre, poate de 3 ori oraşul

Ploieşti. Niciodată marea parcă n-a înghiţit aşa de mulţi oameni deodată. Câţi or fi fost creştini, câţi n-or fi fost creştini, câţi or fi fost pregătiţi, câţi n-or fi fost pregătiţi, câţi din ţările noastre, din Europa, or fi fost acolo să-şi petreacă vacanţa pe bani cinstiţi, pe bani necinstiţi, nu ştim. Dar, într-adevăr, Sfânta Evanghelie de astăzi parcă este mai cutremurătoare, pentru că încontinuu auzim de asemenea lucruri. Continuu auzim de cutremure, de nenorociri.

Azi se moare în războaie pentru cu totul altceva

Felul în care sunt războaiele astăzi este un fel foarte dur de înţeles. Felul în care pier oameni astăzi, felul în care se războiesc popoarele astăzi este altfel decât în trecut. Noi pomenim pe moşii şi strămoşii noştri care au pierit în război; ei atunci au murit în felul în care au murit: drept, pentru dreptate, pentru credinţa noastră creştină ortodoxă, pentru dreptatea şi demnitatea poporului nostru. Astăzi, însă, se poartă războaie în care nu ştii pentru ce mori. Astăzi se moare în război pentru cu totul altceva: se moare pentru petrol, pentru terenuri, pentru teritorii. Alte popoare se bat şi se luptă pentru ca un popor să o ducă mai bine. Iată, deci, că lumea este înşelătoare.

Am învăţat la şcoală cu toţii că pe poporul nostru l-a învrednicit Dumnezeu şi niciodată n-a dorit altceva, n-a dorit alte bunuri, alte pământuri, ci întotdeauna, dacă a fost cazul să meargă la război, a mers ca să-şi apere pământul propriu, pe care a locuit de mii de ani. Din păcate, copiii noştri nu o să mai aibă mândria să înveţe acelaşi lucru la şcoală. Iată, mai mult de 500.000 de români au mers într-o ţară îndepărtată şi se luptă acolo, pentru nu se ştie ce. Sunt pe teritoriu străin şi, de când se află poporul nostru, oştenii noştri n-au fost niciodată pe un teritoriu străin. S-au sucit mult lucrurile, au venit alte vremuri.

Biserica adună pe fiii ei, care vor

De aceea, pomenirea pe care dumneavoastră aţi avut dragoste s-o faceţi astăzi se înşiră în şiragul de tradiţii şi obiceiuri bune ale poporului nostru, care a fost creştinat şi a păstrat acest cult pentru cei care nu mai sunt printre noi şi pentru care facem rugăciune, a căror avere o moştenim şi o folosim.

Suntem astăzi pentru că ei ne-au născut, suntem astăzi pentru că ei au vrut să fim, au avut dragoste să existăm, pentru că nu ne-au omorât, pentru că nu ne-au avortat. Noi suntem astăzi pentru că mamele noastre au avut dragoste să ne nască, altfel nu eram.

Nu acelaşi lucru îl putem spune despre cei peste 15.200.000 de români care au pierit din pântecele mamelor lor în ultimii 15 ani. Spunem ultimii 15 ani, pentm că ultimii 15 ani din viaţa noastră au fost mai deosebiţi. Am încercat să trăim liber, am încercat să ne învăţăm cu una, cu alta, oamenii s-au mai potolit, cei care au făcut răul au plecat capul, au mers la spovedanie. A dat Dumnezeu şi, iată, suntem în stadiul acesta. Dar n-am ajuns bine să gustăm din acestea şi apar alte probleme.

De aceea, Biserica adună pe fiii ei, care vor, nu şi pe cei care nu vor. Biserica nu sileşte, Biserica numai îndeamnă; de aceea altarul este în partea de răsărit şi uşa în partea de apus. Intră cine vrea, rămâne cât vrea, pleacă când vrea.

Atunci când oamenii vin la Spovedanie nu plătesc decât prin pocăinţă şi canon lipsa lor din Biserică; ei nu sunt excluşi din Biserică, pentru că Biserica este mama noastră.

Observaţi că toţi ne uită: ne-a uitat şi Primăria, şi şcoala unde am învăţat, ne-au uitat toţi; chiar şi familia ne-a uitat. Dar Biserica nu ne uită, ne pomeneşte, ne pomeneşte, ne pomeneşte... Şi chiar când se pierd numele, încă ne pomeneşte. Pentru că acum o să ridicăm colivele şi o să cântăm: „Veşnica pomenire”, adică să-i pomenească Hristos Dumnezeu în veci, când noi nu avem să-i mai pomenim. Amin.

Duminica Înfricoşătoarei Judecăți

Ce am făcut cu viața noastră?

Sfânta Evanghelie de astăzi ne pune în faţă starea de-a dreapta şi starea de de-a stânga. Ne pune în faţă oile şi caprele. Nu este necesar să vă amintesc ce blânde sunt oile şi ce rele sunt caprele. Adică, cu oaia poţi să faci treabă bună, îţi dă şi lână, îţi dă şi lapte, îţi dă de toate. Cu capra faci aceleaşi lucruri, dar greu. Trebuie să alergi după ea, e stricătoare... De aceea, Mântuitorul face această comparaţie: starea de-a dreapta şi starea de-a stânga.

Conştiința noastră ne va trimite în rai sau în iad

Noi ne-am rugat şi ne rugăm să fim de-a dreapta. Dar, ca să fim de-a dreapta, trebuie să săvârşim faptele milei trupeşti şi sufleteşti.

Faptele milei trupeşti le-aţi auzit în Sfânta Evanghelie de astăzi: să îmbrăcăm pe cel gol, să dăm de mâncare celui flămând, să adăpăm pe cel însetat, să cercetăm pe cel bolnav în spital, să cercetăm în temniţă pe cel închis şi, extinzând toate acestea, să facem binele celui ce are nevoie de bine.

Faptele milei sufleteşti sunt, în principal: îndreptarea celui care este pe cale greşită, îndreptarea indiferentului, îndreptarea necredinciosului, îndreptarea celui care crede că el este totul, trezirea lui. Acestea sunt fapte ale milei sufleteşti. Rugăciunea şi conştiinţa de sine că suntem în păcat sunt tot fapte ale milei sufleteşti. Toate acestea să le facem! De le vom face, vom avea parte de-a dreapta. De nu le vom face, vom avea parte de-a stânga.

Faptele bune pe care le facem în timpul vieţii noastre sunt fapte care se

uită. De aceea, la moarte, îngerul păzitor însoţeşte sufletul nostru timp de o zi, prin locurile unde a făcut binele. Dar îngerul păzitor al vieţii noastre, dat la Sfântul Botez, este însoţit şi de diavol. Îngerul duce sufletul pe unde a vieţuit şi pe unde a umblat, şi-i arată faptele bune pe care le-a făcut. Şi sufletul omului se miră. Nu-şi mai aduce aminte când a făcut acea fapta bună, sau aceea, sau aceea, şi îngerul pe toate i le reaminteşte. Iar diavolul, şi el, arată locurile şi faptele rele pe care le-a făcut omul. Toate. După aceea, urmează ca sufletul să-şi dea seama unde trebuie să ocupe un loc: de-a dreapta sau de-a stânga, în raiul desfătării sau în iadul chinurilor. Lucrul acesta îl face glasul lui Dumnezeu sădit în noi, care este conştiinţa. Conştiinţa noastră ne va trimite în rai sau în iad. Atunci păcatele nespovedite vor atârna greu. Iar păcatele spovedite şi cu canon îndreptate, chiar dacă ni le-a arătat diavolul, ele nu mai sunt scrise în zapis.

Înfricoşata judecată a lui Hristos o prăznuim în fiecare an, iată, cu prilejul lăsării sec de came; este singura sărbătoare în care noi prăznuim ceea ce va să fie, nu ceva ce a fost, ca în celelalte sărbători. De ce este o sărbătoare? Pentru că este o încununare a eforturilor noastre. Acolo se va vedea ce am făcut fiecare, cât timp am petrecut în biserică, cât timp am petrecut în metanie, în genunchi, în rugăciune, cât timp am acordat bolnavului, amărâtului. Toate acestea se vor vădi atunci. Şi va fi o încununare pentru cel care a săvârşit cele bune. Din nefericire, atunci se vor arăta şi faptele cele rele săvârşite de noi, dar numai acelea nespovedite, numai acelea rămase fără canon făcut. În rest, toate sunt şterse.

Ziceam că se vor deschide atunci cărţile: cartea sfântă a Evangheliei, unde ne arată ce trebuia să facem, dar şi cartea conştiinţei, iar conştiinţa ne aminteşte ceea ce n-am făcut. Atunci vor veni îngerii cu catastifele lor, unde sunt scrise faptele noastre bune. Atunci vor veni şi diavolii cu zapisele lor, unde sunt trecute faptele noastre cele rele, lepădările noastre de Iisus Hristos, lepădările noastre de duminici, lepădările noastre de sărbători, lepădările noastre de post, lepădarea noastră de rugăciune, unirea noastră cu diavolul, unirea noastră cu ceea ce este rău.

Atunci va fi momentul în care ne vom da fiecare seama dacă am utilizat timpul bine sau rău. Dacă am profitat de viaţa pe care ne-a dat-o Dumnezeu sau dacă ne-am bătut joc de ea. Atunci se va vedea cât de mult timp am acordat celor ce nu merită: artiştilor, fotbaliştilor şi tuturor pe care îi vedem în

televizor. Şi ce puţin timp am acordat sfinţilor, Mântuitorului Hristos Însuşi, ce puţin timp am acordat cunoaşterii lui Dumnezeu, pe cât ne este cu putinţă. Ce grav a fost că am făcut idoli din actori, din vedete, din oameni care nu au o moralitate, şi nu am acordat atenţie celor care au fost exemple vii pentru noi.

Întâlniri cu sfinții şi întâlniri mustrătoare

Atunci ne vom întâlni cu Sfântul Vasile cel Mare, cu Sfântul Ioan Gură de Aur, cu Sfântul Grigorie Teologul, cu Sfântul Grigorie Dialogul, cu Sfântul Calinic de la Cernica. Ne vom întâlni cu Sfânta Filofteia, cu proorocul David. Ne vom întâlni cu proorocul Ieremia, Isaia, cu Sfinţii Evanghelişti Matei, Marcu, Luca şi Ioan. Îi vom recunoaşte şi vom fi prieteni cu ei, pentru că le-am citit Evangheliile, le-am citit scrierile, am citit vieţile lor. Îi vom recunoaşte şi ei ne vor recunoaşte de prieteni, pentru că am fost cu ei şi ca ei, pentru că au fost exemple pentru noi. Pe toţi aceştia noi îi vom întâlni şi vom avea această bucurie la Înfricoşata Judecată a lui Hristos.

Dacă am făcut binele, pentru noi Înfricoşătoarea Judecată a lui Hristos nu va mai fi înfricoşătoare. Pentru noi, Hristos va fi binefacere, venind pe norii cerului. Dar pentru cei care au făcut răul, va fi lucrul acesta înfricoşare. Cum zice şi Sfânta Evanghelie, oamenii vor prefera să intre în mormânt, vor zice munţilor: „acoperiţi-ne, dărâmaţi-vă peste noi, să nu mai vedem slava lui Dumnezeu, întru care nu vom intra”.

Atunci va veni, din Vechiul Testament, Suzana, tânăra aceea despre care citim, care n-a desfrânat, care a riscat moartea, iar proorocul Daniel a salvat-o şi Dumnezeu a fost cu ea.

Atunci va veni David, conducător de stat care purta războaie, care făcea politica statului, care trebuia să se ocupe de popor. Câte nu are un conducător de făcut! Şi el ne va spune nouă că de 7 ori în zi Îl lăuda pe Dumnezeu.

Şi atunci noi, cei care n-am fost aşa, într-o funcţie sau alta, nu am fost atât de ocupaţi cu serviciul nostru, vom vedea cât de leneşi am fost. Noi, care am avut doar un purcel şi un căţel şi câteva găini, şi n-am făcut nimic pentru sufletul nostru. Am trăit simplu, ne-am mulţumit cu puţin, dar nu ne-am dat interesul să moştenim în lumea cealaltă, în lumea de dincolo, în lumea fericirii, ceea ce Dumnezeu a rânduit pentru noi.

Numai noi, oamenii, avem suflet viu. Animalele n-au suflet viu, numai noi avem suflare de viaţă. Plantele, arborii, nu. Animalele şi plantele au fost zidite de Dumnezeu spre slujirea noastră, spre bucuria noastră, nu ca să le slujim noi pe ele.

Vom refuza să intrăm în Rai

Astăzi este sărbătoarea în care noi ne gândim, fiecare: dacă în momentul acesta ar veni judecata lui Dumnezeu, unde ne-am duce noi, în alegerea noastră? Pentru că nu Dumnezeu ne va rândui la iad, ci noi ne vom rândui la iad. Când vom vedea cât am batjocorit zilele sfinte, cât am zobit noi posturile, cât ne-am bătut noi joc de aproapele nostru, cât l-am scuipat, cât l-am înjurat... Cât n-am avut credinţă, cât n-am cunoscut... Raiul va fi deschis şi pentru noi, dar vom refuza să intrăm în rai. Şi vom zice: „Mergem în iad, acolo merităm să mergem”. Pentru că conştiinţa nu mai poate fi îmbrobodită atunci. Astăzi o mai îmbrobodim, o mai acoperim, ca să nu lumineze, ca să nu ţipe, ca să nu urle în noi. Şi o îmbrobodim în fel şi fel, cu fel şi fel de argumente: nu postim pentru că suntem slăbiţi, nu facem metanie pentru că am fost deja la muncă, nu citim pentru că nu mai vedem, nu citim din cărţile sfinte pentru că n-avem timp. Nu mergem la biserică, pentru că aceasta este pentru perioada ultimă a vieţii. Nu mergem la biserică pentru că am făcut un păcat sau altul şi nu ne considerăm vrednici; fără să luăm seama că Biserica este spitalul unde trebuie să ne vindecăm rănile noastre.

Dacă vom lua aminte acum la toate acestea, nu ne vor fi nouă împotrivă atunci. Cine astăzi ia aminte, la Înfricoşătoarea Judecată va sta bucuros în faţa lui Hristos.

Prima venire a lui Hristos a fost o venire în smerenie, în umilinţă, în iesle, în paie. Venirea a doua va fi pe norii cerului, cu putere, în trâmbiţele îngerilor, cu privire scrutătoare. Şi va cere Hristos socoteală pentru ce au făcut oamenii cu Sângele Lui. El a vărsat tot Sângele Lui, până la ultima picătură, pentru spălarea păcatelor omenirii, adică a tuturor oamenilor din toate timpurile, şi din trecut, şi din viitor. Şi atunci Dumnezeu va cere socoteală pentru cum a înţeles omul acest lucru.

Omul este cununa creaţiei. Unul care face roboţi, om de ştiinţă, a spus că cel mai extraordinar robot nu este nici măcar cât cel mai de jos om cu mintea. Cel mai neputincios om cu mintea este de mii de ori mai deştept decât o maşinărie. Închipuiţi-vă, un om de ştiinţă recunoaşte lucrul acesta. Şi atunci, dacă suntem aşa - şi suntem, e adevărat că suntem, noi judecăm, analizăm, acţionăm, suntem cu voinţă liberă - să fim cu luare aminte, pentru că Dumnezeu ne-a zidit aşa şi suntem regi. Fiecare om este rege peste ce i-a dat Dumnezeu, e cununa creaţiei lui Dumnezeu, e bucuria lui Dumnezeu. Zice: „Şi a privit Dumnezeu şi a văzut că toate erau bune foarte”. Să nu le facem noi rele, să le lăsăm bune, cum le-a făcut Dumnezeu. Să ne folosim de cele bune pe care le-a făcut Dumnezeu şi să facem binele, cu mic, cu mare, cu cel bătrân, cel neputincios, cu copilul, care e bine să-nţeleagă încă de acum aceste lucruri.

În lumea aceasta, totul piere şi nu merge din pricina neascultării. Omul nu mai ascultă; sunt foarte puţini oamenii care mai ascultă. Unii ascultă, ascultă, apoi nu le mai convine şi nu mai ascultă. E drept, doar călugării au ascultarea necondiţionată. În afară de păcate, ei sunt obligaţi să facă tot ce zice stareţul; chiar şi să mute pietre de ici colea, chiar şi să lovească un lucru cu ciomagul zile întregi. S-au întâmplat lucrurile acestea, ca să se verifice puterea de smerenie şi de ascultare. Dar noi nu suntem obligaţi la o asemenea ascultare. Dacă preotul v-ar spune ca mâine să mergeţi în grădină şi timp de 3 zile să bateţi un copac cu ciomagul, nu sunteţi obligaţi să faceţi lucrul acesta. Dacă spune să faceţi 1000 de metanii, nici asta nu eşti obligat, pentru că nu se ştie dacă reuşeşti să faci atâtea. Dar creştinii sunt obligaţi să asculte şi să-nţeleagă că sunt regi. Preotul

împărtăşeşte învăţătura Bisericii şi spune tuturor, fiecăruia: „Omule, tu eşti rege, tu eşti cununa creaţiei. Cum te porţi? Ce faci? Ce săvârşeşti?”.

Avem avantajul de a fi creştini ortodocşi într-o țară ortodoxă

Iată câte învăţături putem astăzi să câştigăm venind la sfânta biserică. Dumneavoastră, care aţi făcut efortul acesta, îngerul păzitor v-a scris paşii, v-a numărat paşii, v-a văzut eforturile, v-a văzut ce aţi lăsat acasă, a apreciat faptul că aţi cinstit ziua Domnului, că aţi venit în sfânta biserică, unde aducem Jertfa cea fără de sânge sub forma pâinii şi a vinului, care este viaţa lumii!

Va fi un moment când nu se va mai face pe faţa întregului pământ Sfânta Liturghie? Acela-i sfârşitul lumii! Cât timp se va săvârşi Sfânta Liturghie, nu vine sfârşitul lumii. Dar vine sfârşitul nostru. Şi dacă vine sfârşitul nostru, nu mai putem modifica starea noastră în lumea de dincolo, decât dacă cei dragi ai noştri - cum aţi făcut şi dumneavoastră ieri, la pomenirea morţilor - mai fac o intervenţie la Dumnezeu prin pomeni, prin rugăciuni, prin parastase, prin Liturghii. Dar cu câtă dragoste, curăţenie şi credinţă fac pentru noi, se va vedea. Cu câtă dragoste facem noi, s-a văzut ieri.

Astăzi, ca şi ieri, avem musafir un părinte, un prieten din Franţa. L-aţi cunoscut, este preot francez pentru ortodocşii francezi şi, de câţiva ani, şi pentru românii de acolo. Localitatea unde este el se numeşte „Capătul Pământului”, „Sfârşitul Lumii”. Adică, atunci când nu se cunoştea America, acolo era considerat capătul lumii. Şi până acolo au ajuns românii.

L-am întrebat: „Părinte, la dumneavoastră este aşa?”. Şi-a zis: „Nu-i aşa”. Zic: „S-a pierdut?”. „Nu s-a pierdut. N-a avut ce să se piardă, pentru că românii au cunoscut Ortodoxia acolo”. „Cum acolo?”. „Acolo”. Acolo, românii s-au trezit că sunt creştini ortodocşi. S-au trezit că au nevoie de Biserică. În pustiu, în singurătate, între străini, au ajuns la concluzia că Biserica este mama şi salvarea

lor. Şi merg la biserică. Şi, săracul, nu ştie aşa multă limbă română şi a fost nevoit odată să spovedească pentru prima dată mulţi români, peste 20, care nu s-au spovedit niciodată în România. De ce? Nu s-au spovedit. Pentru că au crezut că se poate şi aşa. Şi apucându-i foamea pe acolo, foamea de Dumnezeu, apucându-i frica de singurătate, au alergat. Din fericire, au găsit acolo o biserică ortodoxă.

Iar noi avem acest avantaj, această favoare, că în satul acesta suntem creştini ortodocşi, că ne-a luminat Dumnezeu şi venim la biserică. Dar avem şi printre noi dintre aceia care nu înţeleg. Către aceia trebuie să ne îndreptăm, fiecare din noi, nu numai preotul. Zice cineva: „Ce face o femeie între femei, un bărbat între bărbaţi, un şcolar între şcolari, o fată între fete, un băiat între băieţi, un copil între copii, nu poate să facă nici cel mai mare sfânt”. Adică, prin exemplul propriu şi prin cuvânt, să trezim şi pe alţii. Cuvântul imediat care vine în mintea noastră este: „Da, dar dacă mă refuză? Dacă mă respinge?”. Nu te respinge. Te respinge o dată, te respinge de două ori, îl laşi în pace şi tot se trezeşte în 20 de ani. Cuvântul tău nu poate să rămână fără rezultat, pentru că tu eşti cel ce spui, dar Dumnezeu este cel care udă şi face să crească, să încolţească cuvântul tău în inima lui. Să ne facem datoria faţă de aproapele nostru, cum ne îndeamnă Evanghelia de astăzi, şi să sperăm că, pentru noi, Înfricoşătoarea Judecată a lui Hristos nu va fi înfricoşătoare.

Duminica Izgonirii lui Adam din Rai

Omul a atras multe asupra lui din cauza neorânduielii

Prima săptămână din Post se numeşte Săptămâna Mare. Săptămâna dinaintea Sfintelor Paşti se numeşte Săptămâna Patimilor. De ce este *mare* prima săptămână? Este mare pentru noi, pentru că noi suntem aceia care putem profita de aceste rânduieli.

Orice în lumea aceasta are o rânduială

Observaţi că toate instituţiile din lume au o rânduială. Orice în lumea aceasta are o rânduială. Iar Biserica are o rânduială pentru fiecare perioadă a anului şi chiar pentru fiecare zi. Iată că şi noi acum facem o rânduială, o rânduială care are vechime.

În cărţile noastre de slujbă - unii dintre dumneavoastră citiţi din ele - aţi văzut că există anumite menţiuni. Când se face aşa, cum se face... La un moment dat, când slujba este foarte lungă, scrie acolo că putem să citim restul slujbei acasă. De ce? Pentru că Biserica nu urmăreşte osteneala şi îngreunarea vieţii omului, ci urmăreşte aducerea lui într-o rânduială.

Noi, prin postul pe care vrem să îl începem, nu urmărim altceva decât să intrăm într-o rânduială. Lucrul acesta îl facem timp de o viaţă. Constatăm că ne apropiem de mormânt şi încă n-am intrat în rânduială; şi avem această dorinţă continuă, de a intra în rânduială. Cei care părăsesc lumea aceasta şi se retrag la sfintele mănăstirii, mai ales în pustiu, reuşesc să aibă o rânduială...

Rânduiala, însă, nu face compromis. Din păcate, noi mergem în rânduială câţiva ani, uneori, şi apoi întrerupem această rânduială, pentru că se iveşte ceva în viaţa noastră. Fie un necaz, fie o bucurie. Şi stricăm rânduiala.

La spovedanie sunt atâţia care spun: „Părinte, 10 ani am reuşit sau 11 ani am reuşit să fiu nelipsit la biserică şi, uite, deodată s-a ivit situaţia aceasta şi aşa de rău îmi pare...”. Ce înseamnă? Înseamnă că şi-a ieşit creştinul din rânduiala lui. Îi ia foc casa unuia, sigur că iese din rânduială. În ziua aceea nu vine la biserică, deşi rânduiala Bisericii arată că se stinge focul şi se vine la biserică; laşi aşa, fumegând, pui un om de pază acolo sau vezi cum faci şi vii la biserică. De ce? Ca să nu se strice rânduiala.

Postul are o rânduială şi ne introduce în rânduială

Noi intrăm în Post cu dorinţa de rânduială şi este bine să dorim ducerea rânduielii până la capăt. Nu întotdeauna facem aşa. Sunt aşa de multe momente în viaţa noastră din Post, încât suntem aproape siguri că vom strica rânduiala. Unii, de exemplu, ne punem încă de la început în gând să postim doar prima şi ultima săptămână. Alţii nu pornim cu dorinţa de rânduială, de aceea nici nu o ducem la capăt.

Rolul slujbelor este să ne introducă într-o rânduială. Biserica are o rânduială. Rânduiala aceasta face din viaţa noastră, o viaţă plăcută lui Dumnezeu, iar pentru noi aduce pace, linişte.

Am fost zilele trecute în Moldova, am trecut pe la câteva mănăstiri. Întruna din ele stareţul vorbea la telefon cu cineva care le băga acolo curent şi care s-a anunţat: „Părinte stareţ, vreau să venim acolo cu şeful de la electricitate şi aşa să facem...”. Şi stareţul a zis: „Nu e bine să veniţi săptămâna aceasta. Este săptămâna întâi din Post şi la noi bucătăria este închisă. N-o să putem să vă tratăm şi nu facem o impresie bună şi aşa mai departe...”. Am întrebat: „Părinte, cum e închisă?”. A zis: „E închisă”. „Cum închisă? Poate un călugăr nu poate să ţină post negru toată săptămâna”. A spus: „Dacă nu poate să ţină toată săptămâna, o să mănânce la el la chilie mere, pere sau ce are el acolo. Ceva fructe sau rădăcini, ce

o mânca el acolo. Dar bucătăria e închisă". În mănăstiri, în săptămâna întâi din Post bucătăria e încuiată. De ce? Ca să-şi pună la punct rânduiala.

O să citim, în săptămâna a cincea din Post, viaţa Sfintei Maria Egipteanca. Vedem acolo, în viaţa sfintei, şi rânduiala mănăstirii din care făcea parte Sfântul Zosima, cel care a găsit-o în pustie şi a împărtăşit-o. Şi anume: la începutul Postului, călugării porneau în pustiu şi se mai întorceau de Florii. 40 de zile în pustiu, aşa era rânduiala mănăstirii. Aveau o rânduială.

Este cazul să avem şi noi o rânduială, pentru că Postul are o rânduială. Şi n-are nici un rost dacă este ţinut fără rânduială. El are rânduiala lui, cu metanii, cu rugăciune, cu milostenie, cu vorbă puţină, cu înviorarea trupului, înviorarea feţei, cum am auzit în Apostolul şi în Evanghelia de astăzi - că se cade nouă să nu arătăm că postim. Adică, mai precis, să nu ne văităm că postim. Pentru că, totuşi, ar trebui să arătăm că postim, ca să ştie ceilalţi că încă se mai posteşte.

Comuniunea prin respectarea rânduielii

Dumneavoastră ştiţi că la Botez ne botezăm în apă. Dar mai ştiţi că ne ungem cu Sfântul Mir, din care se ung toţi. De aceea, ţările ortodoxe au această unitate de credinţă, pentru că sunt unşi creştinii, respectiv copiii, cu Sfântul Mir sfinţit în Joia Patimilor de arhiereii Bisericii noastre, ai Bisericii respective, din ţara respectivă, şi ne ungem în unire cu toţi.

Mai e, însă, încă o unire, încă o rânduială. Acum, când noi ţinem post, cu noi mai ţin post sute de mii, milioane, zeci de milioane. Suntem 226 de milioane de ortodocşi Nu suntem aşa mulţi, pentru că Ortodoxia este calea strâmtă şi la Ortodoxie nu vine oricine. Nu le convine, e greu în Ortodoxie, pentru că trebuie multă renunţare. Cu noi ţin post sute de mii, poate zeci de milioane. Asta înseamnă un lucru extraordinar. Zeci de milioane. Nu putem şti câţi ţin post, dar cel puţin zeci de milioane deodată ținem post. Deodată. De aceea, nu trebuie să

stricăm postul, nu trebuie să stricăm rânduiala. Nu pentru că a mânca este păcat, ci pentru că noi ne caracterizăm prin rânduială.

De aceea facem de fiecare dată caz de rânduială: cum stăm în biserică, ce facem în biserică, cum ne manifestăm. De aceea facem caz, nu din alt motiv. Ce alt motiv să avem? Că cineva vorbeşte sau că e gălăgie sau că e linişte în biserică nu ne interesează aşa mult. Dar e important dacă este sau nu este rânduială, pentru că Dumnezeul nostru este Dumnezeul rânduielii, Dumnezeul nostru este Dumnezeul ordinii, nu al indisciplinei, nu al neorânduielii.

Rânduielile sunt spre binele nostru

Neorânduiala strică. Adevărata gospodină are rânduială în casă. Indiferent cât e de simplă casa, cât e de săracă gospodăria aceea, există o rânduială. Rânduiala aceasta este foarte importantă în viaţa noastră. Şi dacă există orânduială în casa noastră, trebuie să existe orânduială şi în viaţa noastră, orânduială în sufletul nostru.

Această orânduială o începem prin post. O continuăm, o însoţim cu rugăciunea, cu metaniile, bineînţeles cu iertarea şi cu lucrarea faptelor bune. Dacă staţi şi analizaţi acum, constataţi că nu este nimic nou, nu este nimic excepţional şi extraordinar. Sunt lucruri obişnuite. Dar, în acelaşi timp, dacă observaţi, de neorânduială - deşi am citit de atâtea ori, am predicat de atâtea ori - mereu ne facem vinovaţi, mereu cădem în neorânduială. În calendar aţi văzut că sunt zile în care mâncăm cu untdelemn, zile în care nu mâncăm cu untdelemn, zile în care mâncăm peşte, zile în care nu mâncăm peşte. Iată, în săptămâna cea trecut am mâncat lapte, brânză, ouă, peşte. Dar ne facem aşa de des vinovaţi de neorânduială...

Cu calendarul în faţă am putea să vorbim zile-ntregi. De ce e rânduiala aşa, de ce nu e aşa? De ce îl prăznuim pe sfântul acela aşa şi nu aşa? De ce e

aşezată la 25 martie Buna Vestire? Ca să fie 9 luni înainte de 25 decembrie, înainte de Naşterea Domnului. Şi celelalte... Orice rânduială are explicaţie... Sfânta Liturghie pe care o săvârşim şi la care participăm are rânduiala ei. De aceea şi preotul este dator să nu omită ceva din Sfânta Liturghie.

Rânduielile pe care noi le avem sunt în binele nostru. Nu sunt poveri asupra noastră ci sunt în binele nostru. De aceea spunem că un om care se află în canon este un om care, fiind în rânduială şi îl prinde moartea aşa, moşteneşte raiul. Nu putem intra în Post fără rânduială şi prima rânduială a postului este rânduiala.

Cine n-a vrut să respecte rânduiala a fost izgon it din rai

Duminica aceasta s-a numit Duminica Izgonirii lui Adam şi a Evei din rai. Se numeşte şi Duminica Iertării, pentru că noi ne cerem iertare unul de altul. De ce se numeşte Duminica Izgonirii lui Adam şi a Evei din rai? Pentru ca să ne amintească Dumnezeu că cine n-a vrut să respecte rânduiala a fost izgonit din rai. Ne aminteşte şi acum că cine nu vrea să ierte, nu vrea să aibă pace cu aproapele, nu vrea să postească, nu vrea să se roage, nu vrea să facă metanii, nu vrea să citească la psaltire, cel care nu vrea să facă rânduială, trăieşte în neorânduială şi Dumnezeu îl va izgoni din rai. De ce îl va izgoni? Că Dumnezeu nu e rău... Pentru că nu-şi mai are locul. În rai totul este cu rânduială. În raiul lui Adam şi Eva era rânduială. Nu toţi pomii înfloreau deodată. Unii înfloreau, unii se pârguiau şi unii se coceau. Ce însemna asta? Însemna că existau de toate, continuu.

Dumnezeu ne face aceste comparaţii cu mâncarea, cu cele de trebuinţă ale noastre. Împărăţia lui Dumnezeu nu-i mâncare şi băutură şi cele materiale. Cu toate acestea, să recunoaştem fiecare că avem bucurie când există o rânduială. O rânduială a mesei de exemplu. Este foarte important să avem rânduială chiar şi la masă. Dumnezeu ne-a făcut orânduiţi, pe fiecare din noi. Spre exemplu: nu încetăm să respirăm. Ce ar fi atunci când ne culcăm să nu mai respirăm? Noi nu

încetăm să funcţionăm, chiar şi când dormim. De ce? Dumnezeu ne-a făcut cu rânduială. De aceea zice: „Cine va strica templul Duhului Sfânt - care este corpul - îl va strica Dumnezeu pe el”. Cine va strica biserica Duhului Sfânt, corpul? Cel care nu respectă rânduiala.

Trăim în satul acesta, trăim în ţara aceasta. Unii vor posti, unii nu vor posti. Care va fi diferenţa dintre noi şi ei? Diferenţa va fi aceasta: noi vom arăta lui Dumnezeu că dorim rânduiala, iar ei fac neorânduiala. Nu-i interesează rânduiala. Nu înseamnă că noi suntem mai buni decât cei ce postesc, nici mai răi. Sunt oameni, v-am spus adesea, care vor şi care nu vor. Unii vor să se mântuiască şi unii nu vor. Nu înseamnă că cei ce vor, se vor mântui, pentru că nu-i de ajuns să vrei. Mai e necesar să şi faci. Peste toate acestea vine Dumnezeu cu puterea Lui, adică cu harul Lui.

Ce nu se face cu rânduială nu iese bine

Să îndemnăm, mergând la casele noastre, şi pe semenii noştri să postească. Nu pentru că mâncarea i-ar băga în rai sau i-ar scoate din iad, ci pentru a respecta orânduiala. Hristos a respectat orânduiala: a fost tăiat împrejur la 8 zile, după aceea a fost dus la templu la 40 de zile. În timpul vieţii Lui şi la Patima Lui a permis, a rânduit să se facă rânduiala, să fie uns cu miresme. Mironosiţele au mers la mormânt pentru a împlini rânduiala şi au primit vestea învierii!

Toate acestea ne îndeamnă şi pe noi la rânduială. Am pronunţat cuvântul acesta de multe ori, nu am numărat, dar de multe ori. Dacă mergem la casele noastre cu ideea că e bine să fim în rânduială este de ajuns pentru Postul acesta. Câtă rugăciune facem, câte metanii, vom vedea fiecare. Dar dacă vrem să fim în rânduială, Dumnezeu va aduce multă dragoste asupra noastră, între noi, şi mila Lui asupra tuturor, pentru că suntem în rânduială. Păcătoşi, dar în rânduială. De aceea spunem că cel mai păcătos om aflat în rânduială este mai bun decât cel

mai bun, cel mai drept, aflat în neorânduială.

Rânduială e şi la şcoală, şi la primărie, şi la semănat, şi la secerat. E rânduială. Ce nu se face cu rânduială nu iese bine. Ceapa se pune într-un fel, morcovul într-alt fel. Ceasul, ora, luna, timpul în care semănăm sunt într-un fel. Grâul îl semănăm toamna, celelalte le punem primăvara, unele mai devreme, altele mai târziu. Toate sunt în rânduială.

Iar când, din pricina omului, se produce neorânduială, este dezastru. Când, spre exemplu, vine îngheţul atunci când pomii sunt înfloriţi, strică rânduiala. Nu ne convine. Dacă lucrul acesta nu ne convine, să ne deranjeze şi când noi suntem în neorânduială. Omul, din pricina neorânduielii, a atras asupra lui multe, inclusiv dereglarea naturii. Sunt luni de iarnă fără zăpadă, fără ger. Sunt luni de primăvara cu ger, cu zăpadă, cu blocaje, cu fel de fel. Sunt veri întregi fără ploaie. După aceea sunt luni de atâta ploaie, că alunecă terenurile. Iată ce înseamnă lipsa de rânduială. Toate acestea sunt din lipsă de rânduială. Dumnezeu să ne ajute să înţelegem ce este rânduiala în Biserica noastră! Amin.

Duminica a patra din Postul Mare

Dumnezeu nu iubeşte nemâncarea, ci schimbarea omului

Sfântul Apostol Pavel ne învaţă că, dacă luptăm după regulă, câştigăm. El ne pune în faţă pe cei ce aleargă la curse. Atunci, ca şi astăzi, exista acest sport. El ne spune că cel care nu se osteneşte la concurs după regula jocului, se osteneşte zadarnic, pentru că nu va câştiga. Şi noi suntem într-un concurs, într-un efort continuu: vrem să câştigăm Împărăţia Cerurilor. Hristos ne-a învăţat că aceasta o câştigăm prin post, prin rugăciune, prin lucrarea faptelor bune.

Însă şi postul şi rugăciunea şi lucrarea faptelor bune au regulile lor, au poruncile lor. Spre exemplu, fapta bună făcută pentru a fi lăudat de oameni nu aduce plată de la Dumnezeu. Rugăciunea neînsoţită de fapta bună, rugăciunea în care mintea zboară, sunt momente pierdute, timp care nu a folosit. Şi postul are regulile lui. Destul de mulţi postim, sperăm că toţi. Dacă postim după regulă, primim plata postului.

Reguli ale postului, culese de la Sfinții Părinți

Iată aici - şi o să vă dau şi dumneavoastră să citiţi şi să duceţi acasă, ca să-nvăţăm şi pe alţii - câteva reguli ale postului. Să fim cu luare aminte, căci, dacă nu respectăm regulile, nemâncarea noastră este zadarnică.

Înfrânează-te de la mâncare, băutură şi de la orice plăcere trupească. Posteşte nu numai de bucate, ci şi de păcate, înfrânează-ţi cele cinci simţuri (văzul, auzul, pipăitul, gustul, mirosul), ca să fii asemenea „fecioarelor celor înţelepte” din Evanghelie.

„Postul adevărat este abţinere de la orice lucru rău” (Sf. Teodor Studitul).

„Postul acela este adevărat, care este prezent în toate, pe toate le curăţeşte, pe toate le vindecă” (Sf Grigorie Palama).

• Nu ţine ură, vrăjmăşie sau invidie. Calcă-ţi pe inimă, mergi şi te împacă cu toată lumea şi mai ales cu cei cărora le-ai greşit. Iartă din toată inima ta, pentru ca şi Dumnezeu să te ierte pe tine. Urăşte păcatul şi fugi de el, dar nu urî pe păcătos şi nu-l dispreţui, ci-l compătimeşte.

„Cel ce urăşte pe fratele său este în întuneric şi umblă în întuneric şi nu ştie încotro se duce, pentru că întunericul a orbit ochii lui” (1 Ioan 2, 11).

„Şi ne iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri” (Matei 6, 12).

• Spovedeşte-te cât mai grabnic la preotul tău duhovnic şi nu-l schimba. Mărturiseşte toate greşelile şi patimile, gândurile şi intenţiile rele. Ai grijă, păcatul cel mai mare este cel care te stăpâneşte pe tine.

„Ne-am îmbolnăvit prin păcat, să ne vindecăm prin pocăinţă. Iar pocăinţa fără post este neputincioasă; îndreaptă-te, dar, înaintea lui Dumnezeu, prin post”. (Sf. Vasile cel Mare).

• Nu te certa, nu blestema, nu înjura. Cei care înjură se aseamănă celor care au scuipat faţa Domnului nostru Iisus Hristos în timpul pătimirii Sale.

„Opreşte-ti limba de la rău şi buzele tale să nu grăiască vicleşug. Fereşte-te de rău şi fă binele, caută pacea şi o urmează pe ea” (Psalmul 33, 12-13).

• Roagă-te cu smerenie în fiecare zi, dimineaţa, seara şi de câte ori poţi. Roagă-te şi pentru binele duşmanilor, împlinind astfel porunca Domnului, şi El îţi va da pace în suflet, bucurie şi înţelegere duhovnicească.

„Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă vatămă şi vă prigonesc, ca să fiţi fiii Tatălui vostru Celui din ceruri” (Matei 5, 44-45).

• Fă milostenie după puterile tale, adică ai milă de alţii, ca şi Hristos să aibă milă de tine. Ajută orfanii, văduvele, săracii, familiile nevoiaşe sau cu mai mulţi copii, fără a-i judeca pentru lipsurile lor.

• Întoarce la credinţă pe cel căzut ori neştiutor, dăruindu-i un sfat bun, o carte de zidire sufletească, o candelă sau o icoană, îndeamnă la o faptă bună şi vino împreună cu el la Sfânta Spovedanie.

„Cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui îşi va mântui sufletul de moarte şi va acoperi mulţime de păcate” (Iacob 5, 20).

• Mergi şi vizitează un bolnav, un suferind, un infirm sau un neputincios. Uşurează suferinţa şi vei putea să auzi şi tu, la Judecată, chemarea Mântuitorului de a moşteni Împărăţia Cerurilor, întrucât «bolnav am fost şi M-aţi cercetat» (Matei 25, 36).

• Pomeneşte şi fă milostenie pentru cei adormiţi, după rânduielile Bisericii, în semn de iubire, recunoştinţă şi neuitare faţă de ei. Milostenia ta le va ajuta lor şi va îmbogăţi sufletul tău.

„Nu în zadar s-a rânduit prin Apostoli, ca să se facă, înaintea înfricoşatelor Taine, pomenirea celor morţi; ei au ştiut că de aici rezultă mare folos, mare binefacere pentru morţi” (Sf. Ioan Gură de Aur).

• Ai grijă să nu te mândreşti cu postul tău şi cu nimic din ceea ce faci bun, ci în fiecare zi să spui: «Slugă netrebnică sunt, pentru că am făcut numai ceea ce eram dator să fac» (Luca 17, 10).

„Postul este marea armă împotriva ispitelor, precum plăcerea este începutul tuturor păcatelor” (Cuviosul Teofilact al Bulgariei).

„Sfinţii Părinţi au spus că sunt multe deosebiri între trupuri în privinţa hranei. Unul are trebuinţă de puţină, altul de multă hrană pentru ţinerea puterii sale fireşti, fiecare îndestulându-se după puterea şi deprinderea lui. Căci îngreunându-se stomacul şi tulburându-se prin aceasta mintea, nu mai poate spune rugăciunea cu tărie şi cu credinţă” (Sf. Grigorie Sinaitul).

„Dacă postul a fost necesar în rai, cu atât mai mult este necesar în afară de rai. Dacă a fost un medicament util înainte de rană, cu atât mai mult este util după rană” (Sf. Ioan Gura de Aur).

Fă din ziua împărtăşirii tale cu Sfântul Trup şi Sânge al Mântuitorului Hristos cea mai fericită sărbătoare a vieţii tale, trăind bucuria Învierii.

• Postiţi pentru că aţi păcătuit, postiţi pentru a nu mai păcătui, postiţi pentru a

primi darurile Duhului Sfânt şi a păstra ceea ce vi s-a dăruit.

Aceasta să fie predica de astăzi, care nu este a mea, este din Sfinţii Părinţi, şi acesta să fie îndemnul: să postim cu folos. Deci există post cu folos şi post fără folos. Acela fără folos înseamnă numai nemâncare, fără a lua seama la Dumnezeu.

Schimbare prin nemâncare

Prăznuim astăzi pe Sfântul Ioan Scărarul, unul din sfinţii prăznuiţi în Duminicile speciale ale Postului Mare.

Îl prăznuim pentru că a fost pildă pentru postire, pildă pentru îndreptare. Îl prăznuim în Duminica a patra din Post, pentru că el a scris o carte de la care îi vine şi numele, Ioan Scărarul; cartea lui s-a numit „Scara". Acolo el descrie 33 de virtuţi, în 33 de capitole, ca pe o scară pe care urcă omul. Călugării pe care el i-a condus, în mănăstirea lui, au înţeles această chemare, de a urca treaptă cu treaptă virtuţile, pentru ca, în cele din urmă, să ajungem la credinţă, la nădejde şi la cea mai puternică virtute: dragostea. Acest sfânt este călăuzitor, iată, după veacuri, şi în duminica aceasta a postului, care ne învaţă să postim şi să fim statornici în virtute.

Am făcut până acum efortul de a posti. Dacă nu l-am făcut, să-l facem de aici înainte. Dumnezeu ne va primi şi pe aceia care postim de azi înainte. În noaptea Învierii vom auzi această chemare: „Veniţi, toţi care aţi postit de la început, de la mijlocul postului, care aţi postit chiar numai din ceasul al 11-lea, veniţi şi cei din ceasul al 12-lea". Aşa va zice Biserica în noaptea Învierii, prin gura Sfântului Ioan Hrisostom. Toţi suntem aşteptaţi, pentru că nu ştim dacă acela care a postit mai puţin nu cumva e mai plăcut la Dumnezeu decât cel care a postit

mult şi fără să respecte regulile, poruncile postului. De aceea, noi nu ne amestecăm şi nu judecăm pe nimeni: nici pe cel ce a postit, nici pe cel ce n-a postit, nici pe cel ce a postit mult, nici pe cel ce a postit puţin; fiecare după puterea lui. Important va fi să vedem în finalul postului dacă s-a schimbat ceva în noi prin nemâncare. Iar dacă nu, ne-am oprit zadarnic de la o mâncare sau alta, pentru că am rămas aceiaşi, iar Dumnezeu nu iubeşte nemâncarea, ci schimbarea omului.

Duminica a 5-a din Postul Mare

A sta de-a dreapta sau de-a stânga lui Dumnezeu stă în puterea noastră

Iată-ne ajunşi şi în Duminica a cincea a Sfântului şi Marelui Post, când prăznuim pe Sfânta Maria Egipteanca. Să urmărim puţin cum ne-a pregătit Biserica perioada de trecere a Sfântului şi Marelui Post.

Postul Mare şi rânduiala lui de îndreptare a omului

Desigur, la început nu a fost aşa, pentru că Mântuitorul Hristos, înălţându-se la cer, a lăsat porunca iubirii de Dumnezeu, porunca iubirii de aproapele, porunca frângerii pâinii şi atât. Înainte vreme, în secolul I, în secolul II chiar, creştinii se împărtăşeau chiar şi mâncaţi. De ce? Pentru că ei trăiau cu Dumnezeu şi nu era importantă o altfel de pregătire. Sunt creştinii care, dacă a fost cazul, şi-au dat viaţa şi sângele lor, pentru credinţa în Hristos. Sunt creştinii care

au spus: „Da, noi credem în Iisus Hristos şi nu vrem să ne închinăm la alt dumnezeu, străin”. Acei creştini, atunci, cu acea trăire, se împărtăşeau şi mâncaţi.

Apoi, trăirea şi credinţa au scăzut. Atunci Biserica - care este Trupul lui Hristos, şi Hristos este Capul Bisericii, de aceea Biserica nu greşeşte, pentru că fără de greşeală e Capul ei, Iisus Hristos - a rânduit posturi, a rânduit penitenţă (adică pocăinţă), a rânduit slujbă, a rânduit cele plăcute lui Dumnezeu spre îndreptarea oamenilor. Iată, astfel, în Sfântul şi Marele Post: patru duminici pregătitoare, apoi şase duminici cu şase săptămâni de post.

Prima Duminică este a Ortodoxiei, a dreptei credinţe, în a doua Duminică ne-a învăţat, prin Sfântul Grigore Palama, să conlucrăm cu harul, adică cu puterea sfinţitoare a lui Dumnezeu.

În Duminica a treia ne-a pus nouă toiag puternic - Sfânta Cruce, în mijlocul postului. În Duminica a patra ne-a învăţat să urcăm, treaptă cu treaptă, scara virtuţilor, de aceea a rânduit să-l pomenim pe Sfântul Ioan Scărarul, cel care a scris o carte numită „Scara”.

Iar astăzi, în Duminica a cincea, ne-a rânduit să o prăznuim pe Sfânta Maria Egipteanca. Iar Duminica viitoare serbăm Intrarea Domnului în Ierusalim şi sfârşim postul. Dar nu-l sfârşim de tot, dezlegăm numai la peşte, pentru că urmează încă o săptămână specială, numită Săptămâna Patimilor; este o săptămână în care trăim moment cu moment ceea ce Hristos a pătimit pentru noi atunci şi pătimeşte şi astăzi, în fiecare Sfântă Liturghie - de aici şi marele păcat al celor care, nevenind la biserică, dispreţuiesc Jertfa Lui.

O desfrânată devenită sfântă

De ce Biserica a rânduit ca într-un chip deosebit s-o prăznuim pe Sfânta Maria Egipteanca? Iată de ce: ea a fost o mare păcătoasă. Nu mai mare decât fetele noastre de astăzi care se destrăbălează în discoteci şi în locuri întunecoase, dar păcătoasă. S-a suit într-o corabie, pentru că a văzut acolo mulţi băieţi tineri, şi a desfrânat cu ei. Era un vapor care mergea la Ierusalim cu pelerini, ca să se închine la Locurile Sfinte.

Pelerinajul acesta se făcea cu prilejul sărbătorii Sfintei Cruci, din 14 septembrie. Acolo, patriarhul scotea Sfânta Cruce şi o arăta poporului. Atunci a vrut şi Maria Egipteanca, luată aşa, de valul acesta de multă lume, să ajungă să vadă ce se întâmplă în biserică, să vadă Sfânta Cruce. Şi n-a putut să intre, o putere o oprea. Toţi intrau, ea nu putea să intre.

Afară, în pridvor, era o icoană a Maicii Domnului. S-a lipit de icoana aceasta, a început să plângă cu amar şi a zis: „Maica Domnului, roagă-te Fiului tău să-mi permită şi mie să intru în biserică şi promit că încetez cu păcatul şi îmi voi închina toată viaţa mea Fiului tău”. A ascultat Maica Domnului rugăciunea ei, a lăsat-o să intre în biserică, unde s-a închinat la Sfânta Cruce, a mers şi şi-a mărturisit păcatele în Taina Spovedaniei, a primit dezlegare şi canon.

A luat apoi câteva pâini şi boabe de linte şi a mers în pustiu, unde a stat 47 de ani. Atâta s-a rugat lui Dumnezeu, atâta căinţă a avut pentru păcatele ei, încât se înalţa de la pământ atunci când sc ruga, iar rugăciunea ei apărea ca un foc. Vă daţi seama în ce stadiu de duhovnicie şi sfinţenie ajunsese, de se ruga aşa...

Biserica ne pune în Duminica a cincea din Post serbarea acestei femei păcătoase - devenită sfântă prin îndreptare, căinţă şi iertare de la Dumnezeu - ca să ne încurajeze pe noi, spunându-ne că, orice păcat am face, putem fi reprimiţi în Biserica lui Hristos. Vă daţi seama ce păcate mari făcuse ea, câţi tineri smintise, pe câţi îi adusese în păcatul acesta al desfrânării... Aşa de multe păcate avea, încât biserica n-o mai primea, o putere o oprea să intre. Şi, cu toate acestea, a ajuns de se ruga fiind ridicată de la pământ, în lumină ca de foc. Iar Biserica ne încurajează în Duminica aceasta, să avem nădejde că putem primi iertare, dacă ne întoarcem,

dacă avem căinţă, dacă promitem îndreptare.

Oameni care vor şi oameni care nu vor

Aţi mai auzit în Sfânta Evanghelie citindu-se despre rugămintea şi pretenţia fraţilor Iacob şi Ioan, fiii lui Zevedeu. Ei au spus: „Doamne Iisuse Hristoase, dă-ne nouă să stăm, când vei veni întru Împărăţia Ta, unul de-a dreapta şi unul de-a stânga". Mântuitorul Hristos le-a zis: „A şedea de-a dreapta şi de-a stânga Mea nu este al Meu a da". Nu este un loc pe care ţi-l dă Dumnezeu. E un loc, Iacove şi Ioane, pe care ţi-l câştigi singur, prin efort, prin rugăciune, prin căinţă, prin viaţă în Dumnezeu. Deci Mântuitorul Hristos nu le poate împlini această dorinţă.

Înseamnă că a sta de-a dreapta sau de-a stânga lui Dumnezeu stă în mâna noastră. Pentru că, dacă îndreptăm viaţa noastră, avem această putere să stăm de-a dreapta şi de-a stânga lui Dumnezeu, unde vrem noi. Dar cum? Vrând! Am spus mereu că în biserică nu sunt oameni drepţi şi păcătoşi, sunt oameni care vor; pentru că drepţi şi păcătoşi numai Dumnezeu ştie care suntem şi care nu suntem. Lumea nu se împarte în drepţi şi păcătoşi, în buni şi răi, în ştiutori şi neştiutori, în bogaţi şi săraci; lumea se împarte în oameni care vor şi oameni care nu vor.

Dumneavoastră, în biserica asta stând acum, vreţi. Că sunteţi drepţi, că sunteţi păcătoşi, nu ştiu; dar dumneavoastră sunteţi oameni care vreţi. Ce vreţi? Vreţi mântuirea sufletului. Poate nu vreţi cum trebuie, poate nu vreţi de-ajuns, dar vreţi. Poate ne-au zburat gândurile aici la slujbă, poate ne-am tulburat în vreun fel, poate n-a fost bine primită rugăciunea noastră, dar dumneavoastră vreţi. Asta e foarte important. Iar cei ce nu vin la biserică, nu vor.

Miercuri seara şi vineri, începând de la 12, am făcut Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite; miercuri am făcut Canonul cel Mare, vineri am făcut

Acatistul. Şi ne miram, împreună vreo 40 de persoane care am venit la biserică, că, totuşi, sunt aşa de mulţi oameni în satul acesta care nu vor. De ce nu vor? Poate că n-au conştientizat încă valoarea sufletului. Pentru că sufletul este mai puternic înaintea lui Dumnezeu, ca valoare, decât toată omenirea, decât toate aurăriile, maşinăriile, decât toate frumuseţile lumii! Nu ale pământului, ci ale lumii! Prin lume se înţelege pământul, soarele, luna, planetele, stelele, universul. Aceasta este lumea pe care Dumnezeu a făcut-o. Este lumea văzută. Dar omul face parte din lumea văzută şi din lumea nevăzută: din lumea văzută - cu corpul, şi din lumea nevăzută - cu sufletul. Omul este o valoare atât de preţuită, încât Dumnezeu L-a dat pe Fiul Său ca să Se răstignească pentru salvarea omului.

Ce este mântuirea? Este moştenirea vieţii de dincolo întru fericire, pentru că există şi moştenirea vieţii de dincolo întru nefericire, întru chin, întru nemulţumire. Iadul şi raiul încep aici, în viaţa aceasta. Noi acum ne aflăm în rai. Dacă ieşim afară şi săvârşim păcatul, ne aflăm în iad.

Să ne ferim de iad şi să iubim raiul. O zi pe săptămână sau mai multe zile pe săptămână, după cum e rânduiala, să fim în sfânta biserică. Seara şi dimineaţa să fim cu genunchii plecaţi la rugăciune. Să fim cu luare aminte să nu ne stricăm, pentru că noi suntem sarea pământului. Dacă şi sarea se strică, cu ce o să mai sărăm, ca să nu se strice? Noi suntem sarea pământului.

Copiii noştri vor fi ceea ce suntem noi

Copiii noştri sunt viitorul nostru. Să formăm copiii, să postim împreună cu copiii noştri; dacă murim acum, copiii noştri să aibă un exemplu de la noi, oameni tineri: tatăl meu postea, mama mea postea, mama mea făcea mâncare aşa, bunica mea aşa prepara mâncare în post, aşa făceau ei. Şi atunci, chiar dacă în timp copilul mai alunecă, într-o parte sau în alta, îşi aduce aminte, are exemplu.

Copiii noştri sunt ramuri din rădăcină, din tulpină. Copiii noştri vor fi

ceea ce suntem noi, de aceea noi nu ne permitem să facem nedreptate, să facem desfrânare, să facem înşelătorie, să înjurăm pe Dumnezeu. De ce? Pentru că acestea toate le trag din noi şi copiii noştri. Adică rădăcina întotdeauna dă sevă şi la ramuri.

De aceea avem probleme cu copiii noştri. Toţi, aproape toţi. De ce? Din cauza noastră, nu din cauza copiilor. Noi pedepsim copiii, noi batem uneori copiii. În chip normal, ar trebui ca, după ce-i batem, să stăm puţin deoparte şi să ne gândim: „De ce face copilul meu aşa?”. „Pentru că şi eu am sunt la fel”. „De ce nu mă ascultă copilul meu?”. „Pentru că nici eu nu ascult de Dumnezeu”. „De ce copilul meu nu vrea să ştie de mine?”. „Pentru că nici eu nu vreau să ştiu de Dumnezeu. Eu sunt copil al lui Dumnezeu, dar nu-L ascult pe Dumnezeu. Atunci el de ce să mă asculte pe mine, care sunt om? Eu nu-L ascult pe Dumnezeu, care-i Dumnezeu, dar am pretenţie să mă asculte copilul meu, care este copil al unui om...”. Desigur, asta nu este o scuză pentru copiii neascultători, ci este un îndemn pentru părinţi să fie cu multă atenţie. Pentru că din rădăcini sfinte ies ramuri sfinte şi din rădăcini compromise ies ramuri care nu dau rod.

Suntem pedepsiți prin copii

Dacă observaţi, părinţii nu sunt pedepsiţi direct, sunt pedepsiţi prin copii şi nepoţi. Ce mare durere este să-ţi fie copilul nerealizat! Şi ce mare durere este să vezi că nepoţii nu fac nici un fel de progres, nici spiritual, nici material, nu au nici o pornire... Aşa pedepseşte Dumnezeu. Dumnezeu nu bate cu parul, adică nu loveşte puternic. De ce? Din iubire. Dumnezeu aşteaptă 20, 30, 40 de ani. E foarte greu să reparăm păcatul. Să reţinem un lucru: păcatele se iartă, greşelile se trec cu vederea, dar obrazul nu se spală, adică urmele rămân. Să ne ferim să ne rămână urmele. Pentru păcate avem Spovedania, pentru greşeli avem iertarea, ne cerem iertare, dar obrazul rămâne nespălat înaintea oamenilor şi înaintea lui Dumnezeu. Să ne ferim de toate acestea ne învaţă Duminica de astăzi, prin Sfânta

Maria Egipteanca.

Ce este jertfa?

În încheiere vă reamintesc ce înseamnă jertfă. Cain a adus jertfă. Abel a adus jertfă. Adică din lucrul mâinilor lui, din munca lui, din efortul lui, a ars pentru Dumnezeu. Cain a ars ce avea mai prost. Şi zice că fumul jertfei lui Abel se urca la cer, iar fumul jertfei lui Cain se risipea, nu se urca la cer. Apoi au urmat legi şi legi, pe care Dumnezeu le-a dat cu aducerea jertfelor. Preoţii, mai întâi în cort, apoi în templu, aduceau la intrare, în faţa bisericii, cum era atunci, pe o ridicătură, aceste jertfe.

A venit Hristos, S-a jertfit pe Sine şi a desfiinţat aceste jertfe. Noi jertfim acum ceara curată de albine, untdelemnul, tămâia, vinul şi pâinea. Dar cea mai primită jertfă este mila păcii, jertfa laudei. Adică ne jertfim venind în biserică şi lăudând pe Dumnezeu, aceasta este jertfa.

Ce înseamnă jertfă? Înseamnă consumarea a ceva, fără folos pământesc, ca recunoştinţă. Acum, venind la biserică, n-am câştigat nimic: n-am câştigat bani, n-am lucrat pământul, n-am făcut nici o afacere, nimic pământesc n-am făcut, în schimb, datorită acestei jertfe, am câştigat hrana sufletului, cele cereşti. Prezenţa noastră în biserică este jertfa, noi facem jertfă. Renunţarea la lucru într-o zi este jertfă, abţinerea de la o mâncare sau alta este jertfă.

Înainte, lumânările şi candela foloseau la iluminat; acum nu mai folosesc, avem alt fel de iluminat, avem curent electric. De ce, totuşi, ardem lumânări, de ce ardem candela? Pentru că vrem să aducem jertfă, adică ne lipsim de ceva, pentru Dumnezeu. Jertfa noastră este bine primită doar dacă înţelegem ce este jertfa; iar dacă nu înţelegem, atunci fumul jertfei noastre, dacă putem să ne exprimăm aşa, nu se urcă la ceruri, ci se răspândeşte.

Jertfa se face la tinerețe

Ce aducem noi lui Dumnezeu? Din păcate, aducem ce e mai prost, ce e mai slab, ce e mai neputincios. De aceea, îndemnăm pe cei tineri să se aducă pe ei jertfă acum, când sunt în putere. Acum să postim, când suntem tineri, acum să ne rugăm, acum să facem metanii, acum să venim la biserică.

Vine vremea când nu mai putem să aducem aceste jertfe, avem neputinţe, avem boli, avem dureri de mijloc, de genunchi, de glezne, nu ne mai mişcăm din pat sau abia ieşim în curte, darămite să mai venim la biserică...

Vine o vreme când nu mai ai ce să dai lui Dumnezeu. Din păcate, vremea aceasta (bătrânețea), care este mai liberă ca timp, este o vreme mai neprielnică ca putere. Şi atunci îndemnăm: copiii să postească, şcolarii să postească, băieţii, fetele, cei tineri căsătoriţi să postească, nu bătrânii. Cei care au trecut de o vârstă, şi care au muncit la viaţa lor, şi au apucat vremuri grele, unii dintre dumneavoastră şi vremuri de foamete, dumneavoastră puteţi să nu mai postiţi. De ce? Pentru că aţi postit la tinereţe, aţi postit în copilărie, cât aţi fost tineri, însuraţi, măritate. Nu mai postiţi acum, pentru că aţi adus lui Dumnezeu făina tinereţii. Acum lăsaţi tărâţa bătrâneţilor; ce aţi avut mai bun, făina, aţi dat-o. N-aţi dat-o? Atunci postiţi şi acum. Dacă n-am dat la timp făina, să mai dăm ce se poate acum.

Dar Dumnezeu ne va primi nouă jertfa aceasta, dacă ne vom îndrepta şi vom spune: „Iată, eu n-am postit când eram ca tine. Ai 21 de ani, eu n-am postit. Tu ai 28 de ani, eu nu posteam la 28 de ani. Tu ai 36 de ani, nu posteam nici la 36 de ani. Tu ai 47 de ani, nu posteam nici atunci". „De când posteşti tu, tată?". „Am început să postesc şi eu de la 86 de ani încolo...". E bine primit şi postul tău, dar îndreaptă-l pe copilul tău, pe nepotul tău, şi spune: „N-am făcut bine că n-am postit la vreme!". Pentru că vreme este pentru tot. Vreme e de post, vreme e de dulce. Vreme e de tristeţe, vreme e de bucurie.

Vin Sfintele Paşti. Ce înseamnă Sfintele Paşti pentru noi? Înseamnă mâncare şi băutură? Nu. Înseamnă bucuria şi biruinţa unei perioade de post. Rânduielile Bisericii nu vor pieri niciodată; ele rămân în putere. Vă spun toate

aceste lucruri pentru că de ele ţine succesul nostru; şi toată lumea îşi doreşte succes, să aibă spor, să meargă familia, să aibă ce mânca, ce îmbrăca, să trăiască bine. E bine, tot ce dorim e bine; dar să dorim şi această înălţare a noastră către Dumnezeu.

Învierea Domnului

Să nu-L răstignim iarăşi pe Iisus Hristos

Fiind întins pe Cruce, Iisus Hristos a zis: „S-a terminat”. Dar după aceea, prin moarte, L-a primit iadul. Şi, de acolo, El a eliberat drepţii Vechiului Testament. Icoana Învierii arată toate aceste lucruri: cum S-a pogorât la iad, a eliberat drepţii Vechiului Testament, a înviat, S-a arătat femeilor mironosiţe, cărora un înger le-a vestit: „A înviat, nu este aici!”.

Dovezi ale dumnezeirii şi Învierii

Să ne închipuim noi, astăzi, că ne-am duce la un mort de-al nostru în cimitir şi un înger ne-ar spune la mormânt: „A înviat, nu e aici”. Vă daţi seama, ce uimire am avea! Înţelegem astfel şi noi uimirea femeilor mironosiţe, care se pregătiseră cu mir, cu untdelemn, cu mirodenii, după legea iudaică, să ungă Trupul lui Iisus. Turnau aceste miresme, cu aloe, pe mortul înfăşurat în giulgiu. Aşa era rânduiala lor.

„A înviat, nu este, nu mai este aici!” - le spune îngerul. „Unde este?”.

„A înviat! Veniţi şi vedeţi locul unde a fost pus! Ba mai mult, veniţi şi vedeţi giulgiurile! Veniţi să vedeţi şi mahrama, deosebit pusă!”. De ce le arată acestea? Giulgiul avea mai mult de 4 metri lungime; el se păstrează astăzi în oraşul Torino, în Italia; avem mulţi care lucrează acolo şi care au mers şi l-au văzut. Cu acest giulgiu a fost înfăşurat Mântuitorul Hristos, după rânduială. Ca să scoţi mortul din giulgiu trebuia să-l jupoi, cu totul, pentru că era lipit. Deci, arătându-li-se femeilor giulgiul, de fapt li s-a arătat minunea. Cum ieşise Hristos din giulgiu? Cum mahrama cu care-I fusese înfăşurat capul era pusă deosebi? Toate acestea sunt dovezi ale dumnezeirii Mântuitorului Hristos şi Învierii Lui.

Nu e nimeni în istorie care să intre în mormânt mort şi să iasă viu, prin propria putere, nu să te scoată altul! Iisus Hristos a făcut lucrul acesta.

Aceia L-au răstignit o dată, noi Îl răstignim de multe ori

De aceea, în noaptea Învierii, această noapte sfântă, ne bucurăm, facem efortul - fie nu dormim, fie ne sculăm - venim şi suntem în biserică, unde cântăm: „Să zicem: *Fraţilor!* şi celor ce ne urăsc pe noi. Să iertăm toate pentru Înviere...”. Să ne iertăm unii pe alţii mai întâi, pentru ca să ajungem la iubire, căci Hristos a fost iubire. Cât a suferit Hristos... Unii n-aţi putut vedea până la final filmul „Patimile lui Hristos”; n-aţi putut vedea, aţi ieşit afară, aţi plecat; n-aţi putut vedea atâta suferinţă. E un film bine realizat. Nu 1%, ci mult mai puţin au reuşit cei care au făcut filmul să arate suferinţele. Nu se poate descrie în cuvinte, nu se poate arăta într-un film, oricât de bine ar fi făcut, cât a suferit Hristos. Pentru ce? Pentru fiecare dintre noi. Nu pentru unul, nu pentru mulţi, ci pentru toţi, din toate timpurile.

De aceea se cade, după 2000 de ani, să nu-L răstignim iarăşi pe Hristos, cum L-au răstignit aceia. Aceia L-au răstignit o dată, dar noi Îl răstignim de multe ori, cu păcatele noastre... Şi iar ne iartă, şi iar ne iartă, şi iar ne iartă, şi iar

ne dă bucuria Învierii Sale...

Să nu intrăm în acest praznic nespălați

Este cea mai sfântă noapte, alături de cea a Crăciunului, bineînţeles. În toate Bisericile Ortodoxe a răsunat în noaptea aceasta salutul pe care-l folosim până la Înălţarea Domnului: „Hristos a înviat!” - „Adevărat a înviat!”. În acest fel, am refăcut legătura noastră cu Dumnezeu. O parte dintre dumneavoastră v-aţi spovedit şi bine aţi făcut. O parte nu v-aţi spovedit încă. Dacă vreţi, rămâneţi! Să nu pătrundem în acest mare praznic al Învierii Domnului - care ţine 40 de zile - întinaţi, nespălaţi, necurățați.

Toţi suntem păcătoşi. Sfântul Apostol Pavel zice: „Dintre păcătoşi, cel dintâi sunt eu!”. Fiecare dintre noi să spunem lucrul acesta! Cei ce s-au împărtăşit nu sunt mai buni decât cei ce nu s-au împărtăşit. Un singur lucru au în plus faţă de cei care nu s-au spovedit: ei au vrut! Este cel mai puternic cuvânt care se poate spune, ca să lămurim oamenii că suntem chemaţi la Cer, nu la pământ: suntem creaţi pentru Cer, nu pentru mormânt! Mormântul este numai o trecere spre cer. Mormântul este numai un sălaş al corpului, dar partea nemuritoare a sufletului rămâne în Împărăţia lui Dumnezeu, iar de la învierea cea de obşte va fi împreună cu trupul cel înviat.

Să credem în Înviere! Dumnezeu, care a făcut lumea din nimic, are putere să învie morţii. Este aşa de puţin lucru pentru Dumnezeu, pentru puterea lui Dumnezeu! El a făcut cerul, şi pământul, şi cosmosul acesta, pe care oamenii nu reuşesc să-l cerceteze. Se vorbeşte în ştiinţă de ani lumină. Savanţii n-au putut cerceta aproape nimic. Savanţii rămân uimiţi de cosmos, de lumea lui Dumnezeu, de creaţia lui Dumnezeu.

Spuneam că oamenii se împart în două: oameni care vor şi oameni care nu vor. Oameni care vor să ştie de Dumnezeu şi oameni care nu vor. Dintre aceştia

care nu vor, sunt totuşi unii profitori. Profită. Vine Crăciunul, profită de sărbătoare. Vin Paştile, profită de sărbătoare; profită de miel, de masă, de liber de la serviciu etc. Dar ei nu cred în Dumnezeu. Sau, dacă ei cred în Dumnezeu, cred cum vor ei. Din această categorie să nu mai facă parte nimeni! Toţi să arate lui Dumnezeu că vor. În rest, Dumnezeu ştie câtă bunătate sau răutate a inimii avem fiecare şi să deşertăm această răutate în Taina Spovedaniei!

Copiii postesc pentru viitorul lor

O să vă dăm sfintele paşti, care luaţi şi care nu luaţi ştiţi, că am ţinut multe predici anii trecuţi, până am lămurit lucrurile acestea. Rog copiii - care au fost destul de cuminţi în noaptea aceasta şi chiar în ultimele zile ale săptămânii - să rămână toţi, ca să le dăm ceva jucării, pentru că au fost ostenitori şi au postit. Unii au postit mai puţin (doar câteva săptămâni), în rest toţi au postit tot postul. Asta este foarte bine! Înseamnă că părinţii lor i-au educat bine şi înseamnă că părinţii urmăresc viitorul lor.

Unii dintre noi postim şi pentru păcatele noastre. Copiii n-au aşa multe păcate. Atunci de ce trebuie să postească şi ei? Pentru viitorul lor. Observaţi că toată lumea munceşte, dar nu toată lumea are spor. Toţi ne dăm interesul pentru copii, dar unul iese aşa, unul aşa... De ce? Înseamnă că undeva ceva n-a fost făcut: ori n-au ţinut post, ori noi, părinţii, am fost nepăsători, ori n-am fost cu luare aminte, ori nu ne-am spovedit la timp, ori am trăit necununaţi, ori am ucis copii afară de aceştia pe care i-am născut, ori nu vrem să mai naştem copii, şi aşa tăiem viitorul copiilor noştri...

Cei care s-au împărtăşit au ţinut post, aşa cum mi-au spus la Spovedanie. Suntem bucuroşi că părinţii au înţeles lucrul acesta. După cum vedeţi, copiii sunt vii, sunt vioi, merg şi la şcoală, au venit şi la biserică, vor veni şi mâine, şi poimâine; asta înseamnă că se poate.

Dacă suntem împreună şi la masă, suntem împreună cu Dumnezeu

Vă rog să rămâneţi la masă, am pregătit masă mare, putem mânca cu toţii. Nu prea am speranţe că rămâneţi, pentru că 26 de ani n-aţi rămas, nu ştiu de ce. Dar eu acum am început să pregătesc şi poate, poate, veţi rămâne. O singură dată dacă rămâneţi - cât sunt preot aici, dacă mă mai primiţi până la moarte - tot sunt mulţumit. O singură dată dacă rămâneţi la masă, mi-am împlinit visul. Pentru că Valea Plopului nu vrea să rămână la masă. Poate că au un motiv, poate că se duc acasă; este adevărat, în Vechiul Testament Paştile se făceau în familie...

Dacă nu rămâneţi acum toţi, măcar să veniţi la a doua Înviere (a doua zi de Paște). Avem şi noi, mai aduceţi şi dumneavoastră... Dacă suntem împreună şi la masă, suntem împreună cu Dumnezeu. Nu mâncarea şi băutura-i problema, ci a fi împreună la masă.

Masa este un act de cult, pentru că se începe cu rugăciune şi se termină cu rugăciune. Hristos a înviat!

A doua zi de Paşti

Adevăratul creştin se recunoaşte după participarea lui la Ospăț

De acum am început să vestim învierea lui Hristos, adică învierea noastră, libertatea noastră. Pentru că învierea face pe om liber, pentru că învierea este un lucru adevărat şi Hristos a spus: „Adevărul vă va face liberi” şi „Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa”.

Sfânta Împărtăşanie, semn de recunoaştere

Învierea lui Hristos este prilej de bucurie. Aşa cum ştim, primul cuvânt pe care Hristos l-a zis după înviere către femeile mironosiţe - şi prin ele către noi toţi - a fost: „Bucuraţi-vă!”. Bucuria noastră trebuie, deci, să fie deplină. De aceea, în noaptea de Paşti citim, de peste 1600 de ani, un text scris de Sfântul Ioan Gură de Aur, care ne îndeamnă să venim toţi: şi cei care am postit, şi cei care n-am postit, şi cei care am postit mai târziu, şi cei care am postit mai puţin aspru sau mai aspru, toţi laolaltă să venim, pentru că masa Stăpânului, ospăţul, este gata. Noi, în viaţa noastră, trebuie să ne aflăm continuu la ospăţ, Ospăţul Domnului, Cina Domnului, Sfânta Împărtăşanie. Acesta este şi semn de recunoaştere: Luca şi Cleopa L-au cunoscut pe Hristos, în drumul lor spre Emaus, numai atunci când a săvârşit Sfânta Liturghie.

Adevăratul creştin se recunoaşte după prezenţa şi participarea lui la Ospăţ, la Sfânta Liturghie. Sfânta Liturghie ţine lumea, Sfânta Liturghie este moartea şi Învierea Domnului, Sfânta Liturghie este trăirea noastră în timp, istoria mântuirii noastre.

Lumina lui Hristos luminează tuturor

De aceea ne simţim bine aici, de aceea nimic nu trebuie să întineze această bucurie, această pornire. Pentru că Hristos a venit în lume să ne mântuiască, să avem viaţă, şi mai mult decât aceasta să avem!

Cum, mai mult? Pentru că viaţă au toţi, şi creştinii, şi necreştinii. Viaţă au şi animalele, şi chiar şi plantele; ele vieţuiesc. Dar suflare de viaţă nu avem decât noi. De aceea, noi, fiind cununa creaţiei, cu raţiune, cu simţire şi cu voinţă, nu avem scuză înaintea lui Dumnezeu, că nu înţelegem.

Dacă s-a întâmplat ca cineva să nu înţeleagă, lucrul acesta s-a întâmplat pentru că nu a vrut, nu pentru că nu a putut. Pentru cei cu minte puţină, Biserica are rânduieli speciale, îi spovedeşte într-un anumit fel, îi împărtăşeşte într-un anumit fel, cu pogorământ. Dar pentru cei cu minte deplină, nu se poate să nu existe această licărire a lui Dumnezeu, glasul conştiinţei lui Dumnezeu în om, care ne face conştienţi de jertfa Lui pe Cruce.

Sfânta Carte spune că, în Sâmbăta Paştilor, creştinii, lăsând deoparte întristarea, se adună în biserică şi, îmbrăcându-se preotul în veşmintele cele albe, îi îndeamnă să vină să primească lumină, lumina lui Hristos, care luminează tuturor. Hristos a înviat!

CONFERINȚE

Cum putem redeveni oameni ai lui Dumnezeu

Informația - dumnezeul societății actuale

Tema pe care dumneavoastră aţi fixat-o este o temă complexă, la care eu mă pricep limitat. Dar, din practică, constatăm că aşa este. Nu vrem să vorbim de necredincioşi. Vrem să vorbim de noi. Pentru că noi înşine am alunecat în această idolatrie, adică în a fixa un alt dumnezeu, un dumnezeu neadevărat, nu un Dumnezeu adevărat. Şi am tot căutat şi, în final, am găsit acest fals dumnezeu, care se numeşte *informaţia*. Dacă cumva informaţia nu ne informează ci, dimpotrivă, ne dezinformează, pe de altă parte putem spune că avem de a face cu o neformare. Pentru că formarea noastră nu este prin informaţie. Formarea noastră este prin **trăire**.

Ori informaţia, la ora actuală, face în aşa fel să ne depărteze de trăire.

Continuu ne complicăm viața şi facem atât de puțin...

Dacă a ajuns la dumneavoastră cartea aceasta, a unui mare pustnic adormit în Domnul în 1994 [Cuviosul Paisie Aghioritul], poate aţi citit acolo despre felul în care ar trebui să ne simplificăm. Pentru că, dacă observăm, toată viaţa noastră este o complicare. Continuu ne complicăm. Nu ştim exact de ce, dar

ne complicăm. Uneori avem şi motive, adică le invocăm, le găsim. Şi formăm, aşa, un corolar de scuze: „Da, trebuia să mă complic, nu am avut încotro”.

De asemenea, observăm că zi de zi oamenii se adresează unul altuia, după o întâlnire mai rară, cu cuvintele „N-am timp”, „N-am mai avut timp” şi anume: „N-ai mai venit pe la mine”, „N-am mai venit pentru că n-am mai avut timp”. „Înainte vreme mai eram împreună”. „Da, aşa este, dar acum n-am mai avut timp”.

Pentru că timpul este o parte din veşnicie şi pentru că noi refuzăm să mai trăim veşnicia. Sigur că e puţin timpul pe care-l trăim noi, dar este important acest aspect, să reţinem că noi de fapt trăim parte din veşnicie. Infimă, dar parte. Importantă parte însă, pentru că, de fapt, este pregătitoare pentru viaţa de dincolo.

Unii am început să apreciem şi să înţelegem viaţa călugărilor. Şi bine facem. Când citim în Vieţile Sfinţilor, uneori suntem chiar ispitiţi să credem că relatările sunt puţin de domeniul poveştii. Aşa de pildă acel călugăr care, pentru că a înmuiat pesmetul în apă şi apoi l-a mâncat, a fost mustrat de părintele său duhovnicesc cu cuvintele: „Frate, dacă vrei fiertură, mergi în lume”. Sau acela pe care l-a întrebat părintele său duhovnicesc: „Ce faci, cum te descurci în pustiu? Iată, e greu de tine aici”. Iar el a răspuns: „Aşteaptă până diseară, părinte, ca să-ţi arăt minunea de aici şi pentru care motiv stau eu aici, pentru care motiv nu mi-e greu”. Într-adevăr, la venirea serii a venit o adiere de vânt şi a mişcat trestiile de pe o apă şi s-a creat un foşnet, o muzică. Şi el a spus: „Cum să plec eu de aici, după această muzică ce o aud în fiecare seară?”. Iar părintele său duhovnicesc i-a spus: „Dacă vrei să te mântuieşti, pleacă de aici”. De ce? Pentru că se îndulcea cu această plăcere - foşnetul trestiilor.

Şi atunci stăm şi ne gândim la noi, care nu prea reuşim nici măcar să ţinem post fără ulei, nici până la o anumită oră; noi, care ne-am tot găsit scuze în sănătatea noastră, ca să nu postim, şi sănătoşi tot nu suntem; noi, care ne-am găsit scuze în munca noastră şi satisfacţia muncii nu prea o mai avem; noi, care facem aşa de puţin pentru a ne situa la nivelul pe care l-au experimentat înaintaşii noştri.

Dumnezeu ne-a făcut viața simplă

Dumnezeu nu ia seama decât la ascultarea noastră. Lui Adam şi Evei, în Rai, nu li s-a interzis carnea, ci un fruct anume; iar astăzi, Biserica a fixat elementele de care să nu ne atingem o perioadă de timp şi noi respectăm acest lucru. Nu cum trebuie, dar facem ascultare de Dumnezeu şi înseamnă că încercăm simplificarea vieţii noastre.

În general nu ne simplificăm! Mai cumpărăm ceva, adăugăm lucruri în casă, care sunt în plus. Ne cumpărăm multe haine. Pentru asta este nevoie de spaţiu. Suntem mai puţin atenţi, murdărim, spălăm. Avem cu ce spăla, dar ne-am complicat. Zicem că ne-am simplificat, dar nu ne-am simplificat, ne-am complicat. Avem o anumită maşinărie care ne spală rufele întocmai. Numai că maşinăria asta cere un detergent anume, care mai face şi rău uneori (sau mereu, dar cel puţin uneori face rău sigur). Şi atunci n-am simplificat viaţa noastră prin maşina automată, ci ne-am complicat viaţa noastră. Ea peste 5 ani o să se strice. Dacă nu peste 5, peste 12. Va fi complicat de reparat, trebuie dusă, adusă... Atunci poate vom avea şi dureri de mijloc, ce complică viaţa noastră.

După aceea, am mai încercat o simplificare, dar mai mult ne-am complicat, cu anume ţesături de colo până colo, de atunci când te dezbraci ies, aşa, scântei. Adică sinteticul a pus stăpânire pe noi. Şi acest material nu face altceva decât să ne irite, dar ne face şi să devenim mai irascibili.

Viaţa noastră n-am complicat-o decât în măsura în care noi ne-am dorit să o facem. Dumnezeu ne-a făcut viaţa simplă. Dumnezeu a lăsat ca aşa, cam pe o rază de 7 kilometri, să găsim orice plantă necesară vindecării oricărei boli care se iveşte în corpul nostru. Pe o rază de 7 kilometri, dar cam de pe unde te naşti. Ştiu şi spun unii acest lucru.

Noi nu suntem aşa bici şi spunem că, dacă te-ai născut în România, e bine să rămâi în România; şi aici o să găseşti toate leacurile, în ţara asta, în neamul acesta, cu care neam ne vom prezenta de altfel şi la Judecată. Pentru că toţi românii care au emigrat se vor prezenta la Judecată cu neamul românesc. E complicat, dar aşa a rânduit Dumnezeu, etniile să se prezinte la Judecată; fiecare

va fi judecat în neamul lui.

De aceea trebuie să trăim în România şi, dacă cumva suntem siliţi să plecăm, pentru că nu ne mai încape ţara asta datorită minţii noastre, şi pufneşte creierul de atâta ştiinţă, şi trebuie să ne ducem dincolo, atunci putem să o facem. Dacă vreo boală sau vreo prigoană ne sileşte, o facem. Dacă, totuşi, studiile ni le facem acolo şi ne întoarcem şi aducem un aport neamului acesta, atunci este bine. Dar dacă pur şi simplu plecăm, este rău. O perioadă este mai bine, dar cu viaţă complicată. După aceea este mai complicat cu sufletul; se simplifică viaţa noastră, se complică interiorul nostru.

Să facem distincția între documentare şi informare

Aşa că, cu cât mai puţină informaţie, cu atât mai bine. Dar, totuşi, se pare că cuvântul acesta intră îm contradicţie cu faptul că Biserica întotdeauna a fost de acord cu documentarea. Da, aşa este. Numai că informaţia nu e tot una cu documentarea. Avem voie să ne documentăm, dar nu este bine să lăsăm să curgă asupra noastră informaţie peste informaţie.

Dacă putem face această distincţie, ne putem da seama de ce Dumnezeu iubeşte omul documentat - că doar cunoscând Scriptura, se numeşte că te-ai documentat în cele sfinte, ai reuşit să atragi revelaţia; izvoarele revelaţiei sunt Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiţie. Dacă am reuşit lucrul acesta, deja am intrat în temă şi ştim ce este informaţia şi ce este documentaţia.

Un om documentat este un om serios. Un om care e numai informat este un om neserios. Nu poţi pune bază pe el, pentru că el e numai informat. Iar informaţia poate fi o informaţie falsă, o informaţie adevărată sau o informaţie care trebuie prelucrată. În toate cazurile, este prea puţin pentru un om care este chipul lui Dumnezeu, care are ca însuşiri ale sufletului raţiunea, sentimentul, voinţa.

Ce pierdem prin neascultare

Au fost vremuri când oamenii aveau acces mai greu la informaţie, printr-un anumit efort; şi acest efort era răsplătit. Eu cred că ştiinţa nu este altceva decât o acoperire, o îmbrobodire a secretelor. Şi, tot săpând în acest strat imens care s-a aşternut pe descoperirea lui Dumnezeu, a fenomenelor lui, în folosul omului, nu facem altceva decât scoatem la iveală câte un adevăr ştiinţific. O să fim foarte surprinşi în lumea de dincolo, când o să constatăm, de exemplu, că nu era nevoie de curent electric; că Dumnezeu avea pentru noi altceva, ceva ce noi încă n-am descoperit. O să fim atunci uimiţi că nu era nevoie nici de telefon. Probabil... ar fi putut determina ca o voce să se audă oriunde doreşte celălalt. Nu ştim ce surprize vom avea atunci, dar vom avea surprize, pentru ca să vedem atunci cât am pierdut noi prin cădere, prin neascultare.

E drept, n-a ascultat Adam. Dar prin Adam n-am ascultat nici noi. „Of, Adame, Adame...", zicea un ţăran. L-a auzit boierul, că era în vremea aia când erau şi boieri. „Ce tot spui?". Zice: „Uite, munca asta la tine aicea, dacă Adam nu greşea, nu eram nici eu aicea, să muncesc în sudoarea frunţii". Atunci, boierul l-a luat pe el, şi pe soţia lui, şi pe copiii lui, şi i-a aşezat mtr-o casă. Şi le-a pus câteva slugi să aibă grijă de ei, cu condiţia ca ei să nu umble într-un vas acoperit. Şi n-au umblat o zi, două, câteva săptămâni. Nu lucrau, li se aducea masa, nu mai ziceau „Of, Adame, Adame". Şi, în cele din urmă, soţia lui a spus: „Măi, ce o fi în acest vas?". Iar el a spus în sinea lui că „Trebuie să vedem ce-i acolo, ce înseamnă asta? Ne urmăresc! Din moment ce mă ţine pe mine, slugă, de am ajuns acum eu să am slugi...". Şi a descoperit vasul, şi a fugit de acolo un şoricel, mai era şi altul, n-au putut să-i prindă... În fiecare zi boierul controla. Dar în acea zi n-a fost nevoie să mai controleze, pentru că de la poartă l-au întâmpinat ţăranul cu soţia sa, copiii şi cu sapa, cu desaga, cu tot. „Unde te duci, măi?" „Mă duc, gata, nu mai rămân". A înţeles el că de fapt noi am făcut şi facem acelaşi lucru ca Adam.

Deci nu Adam a fost de vină, ci noi toţi am fost de vină; e drept, prin această cădere a lor, că şi noi avem aceeaşi cădere...

Ce facem noi după Botez? Tot cădem, iarăşi cădem. După aceea iarăşi

ne botezăm, adică ne ducem la Spovedanie. Că Botezul este unic, dar a mai inventat Dumnezeu ceva pentru noi: Spovedania. Şi iar devenim curaţi, dacă o facem cum trebuie, cu canon de ispăşire, cu părere de rău, cu punere în punct, cu mărturisire. Atunci iar devenim imaculaţi. Şi iar ne murdărim, şi iar cădem, şi iar... Şi atunci venim şi ne întrebăm: ce să facem?

Dumnezeu simpatizează cu cartea

O carte citită are o valoare de 11 ori mai mare decât aceeaşi temă tratată într-un film. Iar o carte citită pe calculator are o valoare de peste 20 de ori mai mică decât a privi la televizor aceeaşi temă. De ce? Pentru că Dumnezeu simpatizează cu cartea.

Observaţi că s-au făcut filme. Uneori chiar destul de apropiate de izul nostru ortodox. Grecii au făcut câteva filme cu vieţile sfinţilor; cu actriţe, cu actori decent îmbrăcaţi, tradiţional, care nu-ţi modifică imaginea. Totuşi, n-au prea mare impact nici acelea. Nu vorbim de filme de genul poveştilor acestea cinematografice aiurea, care denaturează chipul, denaturează adevărul istoric, denaturează imaginea noastră despre îmbrăcămintea de atunci, despre modul de adresare, despre felul în care un apostol se adresează Mântuitorului sau îşi cere iertare. Nu vorbim despre acestea, nici nu le punem în discuţie, pentru că acestea nu sunt decât o denaturare a imaginii noastre despre ceea ce a fost atunci.

Nu avem timp să citim balast

Aşadar, rămânem la carte. Dar până şi cartea, nu putem să citim orice. Viaţa mea este prea scurtă. 80 de ani, 100, 120, 140, 149, 163... Da. Poate că fac o excepţie şi ajung la 200. O să fiu pe prima pagină, că am împlinit 200 de ani, vor fi interviuri... Problema este că 200 de ani sunt infim de puţini pentru ca să epuizezi toate comorile scrise. Şi atunci nu mai pot să citesc balast şi nici în bibliotecă nu vreau să ţin balast, vreau să ţin numai esenţă. Aţi văzut, cartea Sfântului Siluan a fost cotată, din punctul nostru de vedere, cartea secolului. Nu vreau să citesc decât cărţile secolului. Avem aşa de mult de citit, încât nu avem timp să ne informăm. Noi numai atâta trebuie: să ne documentăm. Şi ne documentăm citind pe marii scriitori ce au scris pentru sufletul nostru.

Vedeţi dumneavoastră, suntem o Biserică Ortodoxă care avem Sfântul Sinod, cu comisii canonice, cu comisii de cult, suntem bine organizaţi, avem organizarea pe care Patriarhul Iustinian ne-a făcut-o prin Regulamentul bisericesc de funcţionare şi Statutul Bisericii Ortodoxe Române. Am fost şi suntem recunoscuţi ca o Biserică bine organizată. Sigur, comunismul a pus nişte amprente, dar le-am şters acum, am epurat tot ceea ce ne impuseseră ei. Avem o teologie bine pusă la punct. Iar teologii noştri au făcut studii în diverse centre teologice din lume; în felul acesta suntem într-un consens şi, cu mici excepţii, nu ne-am pervertit ortodoxia.

Cu toate acestea, Dogmatica Sfântului Ioan Damaschin rămâne singura fără greşeli. Singura. Ce înseamnă fără greşeli?

În primul rând nu are erezie.

În al doilea rând are claritate.

În al treilea rând nu Îl disecă pe Dumnezeu, ci îl prezintă.

Şi, în al patrulea rând, se ocupă de toate problemele.

Iară ceilalţi au făcut, au dezvoltat, au suprapus. Sunt studiaţi pe la facultate. Dar, ori lipsesc nişte teme tratate, ori sunt probleme... Există de exemplu influenţe apusene pe care nu am mai reuşit nici să le scoatem, nici măcar să le

sesizăm.

Aşadar, nu putem citi orice, pentru că avem viaţa scurtă. În rest, nu e cazul să mă informez în halul în care am pornit să mă informez... Nu e cazul.

Zice-se că cele mai bune filme sunt filmele indiene. În sensul că sunt foarte moralizatoare şi sensibilizatoare. Este clar adevărat. Însă, nu am nevoie neapărat de film, pentru că o zecime de verset din Noul Testament face cât 10.283 de filme japoneze, 14.000 chinezeşti şi 380.000 indiene. O zecime dintr-un verset. De ce? Pentru că e scrisoarea lui Dumnezeu către mine.

Nu e nevoie să cunoaştem răul

Nu ştiu cât am alunecat prea mult în a spune: la o parte cu informaţia... Dar mă gândesc că e nevoie, dacă noi am ajuns până la a ne închina informaţiei.

Observaţi că avem nişte probleme nutritive la ora actuală şi oamenii stau să se gândească: să cumpere pâine de 1 leu sau de 1,2 lei? Şi îşi reglează cei 20 de bani, că, totuşi... Aceia se tocmesc în piaţă, pentru că bugetul este scăzut de tot. Omul trebuie să trăiască din acei bani toată luna, până la următoarea pensie, până la următorul salariu, până la următoarea sursă de existenţă fizică. Că asta a fost situaţia; dacă am dereglat bugetul lui Dumnezeu, acum trebuie reglat şi se reglează mai greu. Ei bine, dacă noi ne ridicăm problema a 20 de bani, a 1 leu, a 10 lei şi încercăm să facem în aşa fel pentru că vrem să trăim cinstit, să mâncăm din muncă cinstită..., atunci înseamnă că eu nu pot să îmi mai permit orice. Dar constat că de fapt nu îmi iau pâine de 1 leu, ci îmi iau numai de 80 de bani, şi îmi iau un ziar de 1 leu. Îmi iau, pentru că trebuie să mă informez. Ca să nu mai vorbim de altceva, că ziarele publică, cam 96% răul, negativul, după cum tot ziarele afirmă.

Unii s-au trezit, există undeva un ziar şi un post de televiziune care nu prezintă decât bine. Tot e bine aşa. Cineva s-a trezit şi a zis: „Dom'le, ia stai puţin,

să dăm la oameni numai ce e bine. Nu că n-ar fi rău; există rău, dar nu trebuie să cunoaştem aşa de mult răul”.

Tot ce inventează omul este imediat deturnat spre rău

Să trecem prin mintea noastră atomul, cuţitul, tot ce vedem, curentul electric, care e ceva de vis. Avem lumină pe străzi, pe şosele, în camere, în pivniţe. Putem face din noapte zi, din zi noapte, facem ce vrem cu curent electric. Maşinării puse în mişcare... complicat.

A dereglat rău folosirea asta excesivă. Pentm că am făcut baraje şi ne-am trezit dereglaţi în problemele grave din punct de vedere ecologic, datorită acestor stăvilare, acestor suprafeţe. Nu ştiu să explic exact, dar am auzit. Mi-a spus cineva, care ştie să explice, cum am dereglat ecosistemul.

Tot curentul l-am pus şi la scaunul electric. Din cuţitul de tăiat pâine şi ce mai avem nevoie, l-am mărit puţin, l-am ascuţit mai bine şi am făcut şi ghilotina. Atunci înseamnă că trebuie să fim foarte atenţi, că tot ce inventează omul este bun, dar imediat este deturnat spre rău.

Cred că toţi aveţi acum în minte şi calculatorul, computerul, ordinatorul. În funcţie de zona pe unde se utilizează, se numeşte ori ordinator, ori computer, ori... Observaţi dumneavoastră, cu câtă rapiditate trecem de la un sistem la altul, de la o capacitate sau memorie la alta... Şi tot mergem, mergem şi savanţilor a început să le fie frică, pentru că nu mai pot controla... Însă, noi nu vedem.

Postul ne aduce bucurie

Am cântat în postul acesta „Cu noi este Dumnezeu”. Am constatat că „duhul trândăviei, al grijii de multe, al iubirii de stăpânire şi al grăirii în deşert” ne domină. Şi am zis:„Doamne, depărtează pe astea patru de la mine”. Iar „duhul curăţiei, al gândului smerit, al răbdării şi al dragostei” nu prea e cu noi. Şi am zis: „Doamne, adu-le pe astea patru”.

Şi pe urmă am cerut: „Doamne, ajută-ne să schimbăm desagile”. Adică două traiste care sunt legate una de alta, se pun pe umăr şi una vine în faţă şi una în spate. Deci, în partea treia a rugăciunii Sfântului Efrem Sirul noi zicem: „Doamne, ajută-ne să schimbăm desaga din faţă în spate şi aia din spate în faţă”. Pentru că de obicei noi punem în desaga din faţă păcatele altora şi în desaga din spate păcatele noastre. Şi în felul acesta nu vedem decât păcatele altora şi pe ale noastre nu le vedem, pentru că sunt la spate. Atunci am zis: „Doamne, ajută-ne să schimbăm, să inversăm acestea două”. „Aşa, Doamne Împărate, dăruieşte-mi să îmi văd greşelile mele, să nu osândesc pe aproapele meu”.

Asta am cerut în post şi acum mai avem un pic şi terminăm şi cu postul acesta, că în ziua de Florii se încheie. S-a terminat. Gata. Nu mai este. Dar pentru că urmează Săptămâna Patimilor, atunci Biserica a zis creştinilor: „Nu mâncaţi carne. Mâncaţi numai peşte, ca să vă mai întremaţi puţin, şi după aceea începeţi cu Săptămâna Patimilor: luni, marţi, miercuri şi joi, până la Liturghia Sfântului Vasile, post negru”. „Aaa, e greu!”. Nu e greu! Alţii se joacă cu 40 de zile de post şi cu altele, cu metanii, cu mia de metanii pe zi. Nu ca noi, cu câteva sute.

Şi vedeţi, în mijlocul săptămânii... Nu putea Biserica, prin porunca lui Dumnezeu, să zică: toată săptămâna postiţi negru. Numai trei zile. Şi în a patra, joia, e Liturghia Sfântului Vasile şi dezlegare la vin şi la untdelemn. De ce? Pentru că după aceea urmează Vinerea Patimilor şi nu mâncăm nimic, Sâmbăta Patimilor nu mâncăm nimic şi urmează noaptea Învierii, când ne împărtăşim. După aceea primim Sfintele Paşti, după aceea ouă roşii, prescură şi continuă. Cei care n-au ţinut post o vreme şi acum, de o vreme, ţin, mărturisesc cum că este altfel oul roşu

mâncat după post decât oul roşu mâncat fără post.

Dumnezeu ne-a dat această bucurie a Învierii. Şi bucuria o vedem şi din primul cuvânt adresat femeilor mironosiţe: „Bucuraţi-vă!”. Aşa a zis. N-a mai zis: „Pace vouă!”. Trei ani şi jumătate numai aşa s-a adresat: „Pacea Mea dau vouă”, „pace zic vouă”, „pace vouă”, „pacea Mea las vouă”. Acum, gata. N-a mai zis: „Pace vouă!”, a zis „Bucuraţi-vă!”.

De atunci, lumea se bucură. Nu se veseleşte, ci se bucură. Pentru că bucuria-i una, veselia-i alta. Şi dezmăţul altceva.

Forma supremă de manifestare a libertinajului se numeşte dezmăţ. Forma supremă de manifestare a libertăţii se numeşte iubire. De aceea întâlnim undeva, la Fericitul Augustin: „Iubeşte şi fă ce vrei!”. Dacă iubeşti pe Dumnezeu şi pe aproapele, cum a zis El, poţi să mănânci carne şi în Vinerea Patimilor, nu-i nici o problemă. Dacă ajungi! Dar pentru că încă n-am ajuns acolo şi ajungem greu sau deloc, atunci trebuie să mai facem ceva. Adică să mai ţinem puţin post. Nu numai de mâncat, ci şi de informaţie. Să vedem dacă de aici înainte reuşim să postim de informaţie. Este foarte greu.

Informație peste informație, care nu ne foloseşte la nimic

Dacă cineva are probleme şi nu poate să ţină post, să nu ţină. Dumnezeu îl înţelege. Sau dacă vrea să se documenteze... Dar dacă vrea numai să se informeze, este ca şi când ar mânca în Vinerea Patimilor.

Informaţia trebuie dată jos de unde a fost înălţată de noi. Jos cu ea! Prea multă informaţie! Afişele ne informează că... ziarele spun aşa... televiziunea spune aşa... radioul spune aşa... Continuu, continuu, informaţii peste informaţii.

Acum vine o perioadă în care unii aruncă cu informaţia, adică cu fluturaşi din ăştia, cu programe; unii vin cu elicopterele şi aruncă informaţia. Falsă, adevărată, dezinformaţie, cu un cuvânt: informaţia - adică ceva care n-o să

te formeze. O să ziceţi: „Dar cum o să trăim? Aşa, izolaţi?”. Nu. Nu trăim izolaţi, de ce să trăim izolaţi? Noi suntem înăuntrul problemelor, dar nu în această idolatrie pe care deja am manifestat-o faţă de informaţie.

Vroiam să vă spun că acest aspect este foarte uşor sesizat de către oamenii cu mult cap. Eu am vizitat cu vreo 3 ani în urmă un mare profesor de teologie, profesor de Vechiul Testament şi de limbă greacă veche, în acelaşi timp diplomat al Poloniei, actualul ambasador al Poloniei la Bucureşti. Acesta avea 6 fete. Fetele astea mergeau duminica la biserică, se împărtăşeau, erau ortodoxe. În casa lui am văzut atâta simplitate şi n-am văzut ceea ce, bineînţeles, mă aşteptam să văd: televizor.

Şi am zis: „Unde este televizorul? N-aveţi televizor? Sau aveţi aşa, un sistem de camuflaj?”. Că se mai bagă, aşa, în bibliotecă, nici nu zici că ai. Şi a zis: „Cum poţi să întrebi aşa? Ce să caute televizorul?”. „Cum ce să caute, dacă eşti diplomat? Ar trebui să ai acces la informaţie şi copiii sunt de şcoală, de liceu”. „Nu, nu se poate, nu pot risca cu copiii mei, să aibă acces. Nu pot”. „Păi sunt mari”. „Nu pot”. Şi aşa a rămas nelămurirea în capul meu: „Cum omul ăsta înţelegea aşa?”.

Ce o să facem acum? O să ne ducem să dăm televizoarele afară din casă? Putem să nu le dăm, putem să le ţinem acolo. Problema este: putem să controlăm televizorul? Răspunsul e nu. Sau poate că există, poate că dumneavoastră, cei prezenţi, reuşiţi. Eu nu reuşesc să controlez televizorul. Şi eu vreau să mă informez, de aceea nu reuşesc. Cel mai bine este să poţi să nu-l ai, poţi să-l strici. Nu ştiu, trebuie să faci ceva, pentru că acum 15 ani, 20 de ani când spuneam că televizorul este dracul în casă, dacă te prindea securitatea cu afirmaţia asta nu prea, nu prea ţi-era bine... Dar acum, de 10 ani încoace, când a mai zis unul şi altul, au spus: „Mmm, exagerează călugării ăştia de la Sihăstria”.

Apoi, se vede încet, încet. Nu vrem să vorbim acum despre lucrarea demonică prin anumite emisiuni, prin inducerea de imagini... Nu, asta nu. Noi vorbim pur şi simplu de informaţie, de faptul că acolo s-a dărâmat un pod şi pe pod era un tir şi tirul s-a dat peste cap şi n-a mai scăpat nimeni. E complicat. Şi de faptul că cineva a cumpărat nişte acţiuni şi a ajuns foarte bogat şi pe urmă a devenit criminal. Asta nu vrem. Şi de faptul că rapiditatea cu care se rezolvă acolo problemele nu se compară cu... Informaţie peste informaţie, care nu ne foloseşte la

nimic.

Dar, dacă vrem să ne documentăm, atunci este bine. Şi există într-adevăr şi cărţi, şi, dacă vreţi, şi emisiuni prin care noi ne documentăm. Trebuie să fim foarte atenţi: cu filtru. Trebuie să fim oameni de cultură, pentru ca atunci când ni se comunică ceva, imediat să trecem prin filtrul nostru. Nu de cultură în sensul că să devenim academicieni. Dar nu poţi până nu citeşti esenţa.

Complicați-vă viața cu folos

În puţine cuvinte am spus câteva lucruri despre tema aceasta. Pentru că dumneavoastră aţi fixat-o, sunt convins că dumneavoastră o să puneţi nişte întrebări care vor face discuţia noastră mai la obiect, nu aşa bătut câmpii, când pe acolo, când pe acolo. Nu. Direct.

Iar dacă cumva nu vrem să ne simplificăm viaţa putem, totuşi, s-o complicăm. Însă vă dau eu nişte reţete de complicare a vieţii, cu care puteţi să începeţi chiar de la ieşirea de aici. Adică, coborâţi treptele astea, apoi celelalte şi ajungeţi în stradă. Întrebaţi unde este spitalul, mergeţi la spital. Întrebaţi medicul de gardă unde sunt camerele de reanimare, saloanele de reanimare şi după aceea întrebaţi care bolnav nu are pe nimeni la căpătâiul lui, cu masca de oxigen pe faţă, care e în comă şi care moare fără lumânare... Complicaţi-vă viaţa. Plecăm de aici când terminăm şi mâine dimineaţă la 6 sau la 8, când vine raportul de gardă, dumneavoastră să veniţi. Vă duceţi acasă şi spuneţi: „Mi-am complicat viaţa". Repetaţi lucrul ăsta şi veţi ajunge la concluzia că sunt mai multe lucruri de făcut decât ce am făcut până acum.

Observaţi ce complicată facem viaţa noastră numai cu discoteca. Trebuie să te duci la discotecă, trebuie să te îmbraci într-un anumit fel. Te-ai demodat - schimbi, tai, descoşi, coşi, adaugi, scoţi etc. După aceea, spălatul pe mâini; spălatul pe mâini după discotecă este o problemă, este o complicaţie, este

un calvar. Deja ne-am complicat viaţa pentru că primim ştampile pe acolo, că e cald în discotecă, ieşim afară şi ca să nu ne mai controleze biletele, pac! pe mâna dreaptă o ştampiluţă, pac! pe palmă, pac! pe aici... Acum se face totul la mâna dreaptă. Altă complicaţie şi nu iese ştampila. N-o să mai fie aşa complicat, pentru că o să se inventeze un duş cu care să se ia...

Tehnica nu trebuie să ne domine

Vedeţi cum ne complicăm noi viaţa? Cât efort, câtă muncă, câtă tehnică pentru a separa tărâţele de făină. Complicat. Nu mai zic că făina-i mai scumpă etc. După aceea, gata, pentru că, iată, după 20 de ani, vine cutare savant şi ne spune: „Mă, deştepţilor, luaţi tărâţele şi băgaţi-le în făina albă că nu mai are nimic util făina aia albă şi pâinea aia albă”. Şi dă-i acum, unii fac mulţi bani pentru că fac pâine graham şi pâine neagră, şi mulţi cumpără. De ce? Ne-am trezit! Ne-am complicat şi acum ne simplificăm viaţa.

De aia zice să n-aibă călugărul decât o haină. Noi avem voie să avem două. Călugării una, noi două; două pentru că noi suntem mireni, noi suntem în ale noastre, nu umblăm aşa... Oricum, o anumită ţinută, o anumită decenţă pe care şi Dumnezeu o iubeşte. Aici se simplifică. Una. Ce pijamale...? Până te dezbraci, până nu ştiu ce, nu mai, nici-o pijama! Cu rasa umblă, cu rasa doarme, ba mai scrie şi la carte că, dacă un călugăr nu înţelege să doarmă învelit, înfăşurat în rasa lui, atunci înseamnă că nu face ascultare.

Ăştia aşa dorm, adevăraţii călugări. Şi acum imediat mintea noastră zice: „Păi da, dar ce facem, dom’le, că începem să mirosim a transpiraţie”. Da. Noi, da. Pentru că noi mâncăm de toate. Ăştia cu paie, cu frunze, cu rădăcini, ăştia nu miros. Am cunoscut un călugăr care avea 98 de ani şi care de la 40 de ani nu se spălase deloc. Deloc. M-am dus în chilie la el, mi-a spus şi unul şi altul: „Vezi că ăsta nu se spală”. Nimic, nu mirosea a nimic. N-avea jeg, n-avea nimic. Pe mâini

se spăla, încolo nu se spăla deloc.

Şi scrie acolo despre felul de nevoinţă al pustnicilor: nespălare, nepieptănare, netăierea unghiilor etc. Sigur că sunt probleme de pustiu. Ca Sfântul Antonie cel Mare. Se suia pe crocodil şi trecea Nilul dincolo. Te simplifici? Vine Dumnezeu cu crocodilul. Nu vrei să te simplifici? Munceşti 40 de ani la un port şi inventezi vapoare din alea mari, mari, bacuri din astea care te duc, te aduc. Se poate, dar e complicat.

Sper că n-aţi înţeles că sunt împotriva tehnicii. De exemplu, tare îmi convine mie video. Video, televizor color, microfon, filme în care arătăm cum se face un avort, cum se fac experienţe pe copii, embrioni. Arătăm, demascăm, sigur... Camere de luat vederi, filmări în ascuns, vânzări de copii. Se fac. Să folosim tehnica, trebuie să folosim tehnica. Dar tehnica trebuie să nu ne domine, tehnica să nu fie ceva care merge distructiv pentru noi.

Cel nevinovat îl iartă pe cel vinovat

Ne apropiem de Sfintele Paşti şi noi ce avem la capitolul jertfă? Mircea Vulcănescu a stat el acolo, în temniţă, întins pe jos, în apă, şi l-a pus pe ăstălalt pe el. Şi el a făcut pneumonie, şi ăstălalt nu. De ce? Acesta era mai tânăr şi nu mai ştiu cum, îl considera el mai deştept şi... hai să-l scape.

Şi noi trebuie să facem puţină jertfă. Trecem peste eul nostru personal şi-l iertăm pe fratele nostru, care a greşit şi care e vinovat. Că cel nevinovat iartă pe cel vinovat. Înţelegeţi? Nu cel vinovat îl iartă pe cel nevinovat, pentru că pe acela nu-l mai duce capul, că e întunecat. Dar tu, care eşti nevinovat, tu îl ierţi pe cel vinovat şi îi ceri iertare. Acela se uită la tine, îţi dă două palme şi zice: „Îţi baţi joc de mine?”. Pe urmă îşi revine: „Tot eu i-am greşit, şi tot el îşi cere iertare. Aaa, vin Paştile... Hm...”. Uite aşa se face un dialog după un monolog şi, în felul acesta, oamenii se împacă. Şi atunci am făcut şi noi un minim sacrificiu. Minim. Care la

Dumnezeu, însă, contează ca imens. Ce sacrificiu!

Bugetul lui Dumnezeu s-a dereglat

Pe la noi, pe la ţară, sunt unii care vin la Înviere spre dimineaţă. N-au putut să facă un sacrificiu, un mic sacrificiu. Era mai bine înainte? Poate. Înainte veneau oamenii pe la 3:30, ziceau: „Părinte, dacă puteţi să daţi nişte bucăţi de Paşti că unii pleacă la autobuz, că sunt navetişti". Acum nu mai avem, nu mai lucrează în sat la noi decât vreo patru. Dar nu toţi vin la biserică, nu toţi fac sacrificiu, nu toţi s-au învăţat minte, nu toţi au înţeles că s-a dereglat „bugetul" lui Dumnezeu.

Dumnezeu a avut în bugetul Său, în planul Său bugetar 4 miliarde 383 de mii de ouă şi 6 miliarde de oameni au vrut să mănânce 8 miliarde de ouă, pentru că lunea, miercurea, vinerea oamenii au mâncat ouă. Şi Dumnezeu a rânduit să se ouă atâtea, nu atâtea. Şi viţeii s-au născut atâţia. De unde? Oamenii au mâncat şi vinerea şi în Postul Paştelui şi în Postul Crăciunului, continuu, continuu. Şi acum e dereglat bugetul lui Dumnezeu şi nu mai e mâncare.

Ştiţi că pământul poate să hrănească de 5 ori populaţia actuală, adică 30 miliarde. Ei bine, situaţia este aceasta: nu mai avem ce mânca. De ce? Ne-am lăcomit. N-am mai vrut porumb aşa, am vrut aşa, n-am mai vrut aşa, am vrut aşa, chimicale... Am terminat tot. Nu vrem să mai creştem vaci, să-ngrăşăm natural, nu vrem să ne mai complicăm cu vacile, dar ne complicăm cu chimicale.

Nu putem să convingem o pătură micuţă de oameni, care au nişte bani în plus pe acolo, să înţeleagă să dea la copil ciocolată şi corn d-ăla şi d-ăla acasă. De ce? Pentru că ceilalţi elevi n-au şi vin cu nuci şi cu pâine şi cu ce mai au ei au acasă. Nu chiar cu murături, dar cred că se ajunge şi acolo, cum povesteau bunicii, părinţii noştri, că aşa se duceau la şcoală. Deci trebuie toţi ceilalţi să înţeleagă p-ăştialalţi. De unde? Nu înţeleg. Nu înţeleg! De ce? Pentru că nu mai este iubire şi

că ei au fost informaţi că atâtea substanţe nutritive are, asta, asta... Sunt multe înşelăciuni.

Mişcați-vă într-un fel, că rămânem fără neam

Aşadar, dacă se poate, vă rog în câteva minute, care doriţi şi mai puteţi să mai staţi, să mai puneţi câteva întrebări, ca să dăm un anumit ritm. Eu am întârziat un pic, pentru că am avut nişte mici probleme.

În partea Moldovei, în ultimele 9 luni am fost foarte prolific şi multe moldovence au venit acum la mine să nască. A trebuit să ne complicăm şi cu acte etc. Pe de o parte.

Pe de altă parte, venirea mea în Oltenia e o plăcere pentru mine, dar şi o durere. Că nu ştiu care a auzit aici ce-am spus eu şi într-o zi a venit şi mi-a lăsat o fetiţă de crescut. Şi tare am alergat după ea, cu ajutorul unora dintre voi, pentru că nu ştiam de unde e. Şi am găsit-o prin studenţii ăştia de aici, am căutat-o, am găsit-o, i-am luat certificatul de naştere, am înscris-o, gata. Da, presiunea atmosferică în Oltenia este puternică şi asta este.

La vară, - pentru că nu ne mai întâlnim până la vară, sau poate cine ştie, după Paşti, să vedem - veniţi şi dumneavoastră pe la noi şi mişcaţi-vă şi dumneavoastră într-un fel, că rămânem fără neamul acesta.

Răspunsuri la întrebări

1. De ce Dumnezeu, în atotştiinţa Sa, a permis ca omul să aibă asemenea evoluţie?

Pentru că l-a lăsat liber. Dumnezeu a avut preştiinţă şi are preştiinţă şi El a ştiut şi ştie ce se va întâmpla. Dacă ne putem permite comparaţia... (şi El ne-a permis să facem comparaţie: noi zicem că Dumnezeu este atoateştiutor, comparându-L cu ştiutorul; cineva poate să ştie, Dumnezeu a toate ştie; cineva poate fi înţelept, Dumnezeu este atotînţelept).

Dumnezeu este un regizor, a făcut filmul. Dacă vrea, mai intervine, şi dacă filmul e făcut. Asta se numeşte preştiinţă. Dar nu predestinaţie, asta este altceva. Predestinaţia, ca expresie, înseamnă că nu mai e nimic de făcut. Ori nu-i adevărat, ci mai se poate face!

Răspunsul ar fi, deci, aşa: din iubire, Dumnezeu l-a făcut pe om liber, i-a dat cel mai mare dar al vieţii, numit libertate; şi, tot din iubire, Dumnezeu a vrut să-l înalţe prin participarea la creaţie, iar participarea avea loc prin ascultare.

Observăm în text că se spune: „Să facem om după chipul şi asemănarea Noastră” - sfatul Treimii. Dar, după aceea, traducerea în original zice aşa: „Şi a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său”. Nu pomeneşte nimic de asemănare. De ce? Pentru că asemănarea trebuie să ne-o câştigăm. E partea noastră. El ne sprijină şi noi ne-o câştigăm. Este tendinţa de desăvârşire, drumul nostru către perfecţiune.

2. Informaţi-ne puţin despre taberele de muncă legionare de la dumneavoastră, de la Valea Plopului.

Asta este o întrebare la temă. Din păcate nu sunt documentat despre ce a fost şi ce este încă mişcarea legionară. Mi-am promis mie însumi că în iarna care a trecut mă voi documenta. S-au întâmplat mai multe lucruri şi iar n-am avut timp, şi iar habar n-am.

Ce am văzut este că de la Ploieşti la Bucureşti, la Tâncăbeşti, s-a înălţat o cruce pentru Comeliu Zelea Codreanu. Asta am văzut într-o zi, dar a doua zi am văzut numai braţul vertical, că nu ştiu cine a luat braţul celălalt. Atunci am înţeles eu că legionarii nu sunt simpatizaţi. Actual. După aceea, am vorbit mult cu unul dintre ei, mai bătrân, şi mi-a spus o poveste foarte interesantă. După aceea, am citit o carte, a citit-o şi secretara mea şi a zis: „Părinte, eu n-aş putea să fiu". Şi zic: „Da' de ce?". Zice: „E foarte grea".

După aceea, astă vară au venit la mine 36 de persoane: 18 băieţi şi 18 fete, toţi între 16 şi 21-22 de ani. Mi-au arătat un afiş mare în care scria aşa: „Preotul Tănase Nicolae de la parohia Valea Plopului. Asociaţia Credinţa invită pe toţi legionarii tineri la Valea Plopului să-l ajute să construiască case pentru copiii orfani existenţi în asociaţie, în perioada 15 iulie - 30 iulie".

M-a chemat patriarhul şi mi-a spus: „Părinte Nicolae, uite ce am citit în ziare". Eu am zis: „Preafericite, nu ştiu nimic, mă duc să văd". Şi când m-am dus să văd, am văzut ce v-am zis. Şi am spus: „Eu n-am scris asta, nu v-am invitat, n-am pus afişe. Dar dacă aţi venit, puneţi mâna şi lucraţi. Ce vreţi să lucraţi?". „Orice". Şi au făcut, au zidit un etaj, au cărat pământ.

Într-o zi am avut să mut nişte pământ de acolo şi am zis: „Mutaţi acesta de aici, aici". Apoi, m-am dus la biserică şi m-am gândit: „Da' de ce să mut eu pământul acesta de aici, când pot să-l pun dincoace, că aici vine direct remorca şi îl basculează". M-am întors în 10 minute, că vroiam să spun să nu mai mute, că m-am răzgândit. Dar n-am mai putut să spun nimic, pentru că pământul era deja mutat. Şi ei stăteau aşa, în coada sapei, transpiraţi, lac de apă. „Cred că aveţi ceva la cap... De ce mergeţi în ritmul acesta?". Au spus: „Un legionar trebuie să muncească continuu".

Într-o zi le-am dat pâine, că avem cuptor. A doua zi mi-au dat 30 lei la pictura bisericii, pentru pâine. Le-am zis: „Măcar atât să vă dau şi eu. Şi au spus că legionarii nu primesc daruri, în felul aceasta am început să mă documentez...

Dar asta a survenit la 3 ani după ce am avut de-a face cu 68 de altă naţiune şi categorie, şi anume 68 de rockeri. Ăştia au venit în curtea bisericii... Era 28 decembrie. Când am apărut eu în centrul satului am auzit muzici şi cântece, dar aşa, ceva asurzitor. Aveau nişte casetofoane aşa de lungi. Am chemat pe cineva şi am zis: „Ce se întâmplă?". Zice: „Părinte, au venit rocker-iştii". „Cum au venit rockerii în curtea bisericii şi pun muzică în curtea bisericii?". „Părinte au venit şi zic că dumneavoastră i-aţi invitat". M-am dus: „Ce e cu voi aici?".

Nu s-a putut discuta atunci până n-am oprit curentul electric ca să nu mai urle. I-am băgat într-o sală acolo pe toţi... i-am numărat: 68.

„Cine v-a trimis aici?". N-am putut vorbi nimic, au izbucnit în urale şi spuneau: „Mulţumim că ne-aţi chemat...". „Eu v-am chemat?". „Da, părinte". Şi vin cu o chestie, ca şi ceilalţi de care v-am zis, pe care scria: „Părintele Tănase invită pe toţi tinerii rockeri din România la primul revelion rock, în perioada 28 decembrie - 6 ianuarie".

„Măi copii" - ăştia erau între 14 şi 18 ani - „nu se poate. Voi trebuie să înţelegeţi aici este aşa, aşa, aşa, părerea mea despre muzica rock este asta... ". „Aaaa" - au făcut ei.

Uite care e povestea: „Fetele trebuie să facă sarmale, uite, avem şi carne şi varză, băieţii trebuie să dea carnea prin maşină. Avem vin, avem suc, avem bere, facem salată boeuf, cutare, cutare, cutare... Programul este următorul: la 6 seara începem slujba, la 7:30 o terminăm, Vecernia şi acatistul Sfântului Vasile. De la 7:30 la 11:45 stăm la masă şi mâncăm din toate câte pregătim de acum, din 28, 29, 30, 31. Patru zile de pregătiri, vă daţi seama? După aceea, de la 11:45 noaptea la 1 facem Te Deum, slujba de mulţumire că am trecut în anul următor. De la 1 la 3 umblăm prin sat cu colindele, la 3 ne culcăm, la 9 ne sculăm, facem Liturghia Sfântului Vasile şi continuăm aşa".

Când au auzit, cinci au plecat pe loc. Din 68 au rămas 63. A urmat o discuţie cu încă doi şi au plecat şi aceia, într-o oră. După aceea ceilalţi au rămas şi au venit drăcuşorii, adică organizatorii. El şi ea. Şi din 61, acum erau iarăşi 63; le-

au sărit toţi în cap, iar ei au minţit de ruşine: „părintele nu ne-a invitat...” (alaltăseară, pe unul din ei, din ăştia doi, l-am întâlnit la o conferinţă la Bucureşti şi am zis: „Nu stai lângă ei?”. Şi a zis:„Nu”. Aşa a zis).

Din ăştia 60, vreo 26-28-30 poate, ne ajută mult când avem de făcut ceva la Bucureşti. Cum ar fi o anchetă socială, adică un fel de control la copilul pe care l-am salvat de la avort sau care a fost la noi la asociaţie şi acum s-a întors, să avem grijă de mamă, să nu-l vândă, şi aşa mai departe. Ne ajută ăştia foarte mult. Şi au mai venit din când în când.

Frumuseţea din noaptea de Anul Nou a fost că am făcut un concurs. Premiul III o ciocolată, premiul II două şi premiul I, acum 3 ani jumătate, un milion (100 lei). Un milion, acum 3 ani jumate, era ceva, mai ales pentru nişte copii...

N-a câştigat premiul I nici unul. Pentru că eu am pus întrebarea: „Cum defineşte rock-ul rock-ul?”. Adică, ce zice rock-ul despre rock-and-roll? Ce este rock-and-roll? Au început unii, cu piatra nu ştiu de care... Eu am fost foarte documentat, cu o revistă pe care o procurasem între timp. Şi revista asta, într-un număr din februarie 1991, (revistă de rock, oficială), spunea acolo că rock-and-roll este egal „mişcarea sexuală de du-te vino”. Le-am băgat asta sub nas, în faţă. M-am învăţat să citesc textele, erau două rânduri în englezeşte, să-mi sară astea de aici de la urechi până le-am pronunţat... Şi au rămas muţi. De atunci, cu jumătate din ei suntem prieteni şi cu jumătate nu. Şi e distractiv. Am avut de-a lungul vremii aspecte din astea şi eu cred că sunt un ales pentru experimente.

De exemplu, aţi auzit de Noul Ierusalim, Pucioasa? Acolo sunt doi artişti şi alţii mai puţin artişti, care au vrut ei să facă ceva anume, adică să mute Ierusalimul la noi. Luăm noi Ierusalimul. America şi Occidentul sunt pline de toate acestea. În 1985, ei s-au prezentat la Valea Plopului - neştiind eu ce vor ei. M-au interogat vreo 3 săptămâni şi, aflând ei că eu mănânc carne şi nu ştiu ce.., au plecat la Ghelari. Acolo au sculptat o poartă, pe care Gheorghe Zamfir, a transportat-o de acolo la Pucioasa şi au făcut-o catapeteasmă (cum să investeşti o avere în transportul unei catapetesme care deregleză tradiţia Bisericii Ortodoxe!?). Şi anume, aşa zisa biserică este chivotul, toată curtea e altarul şi poarta este catapeteasmă. Iar dacă-i întrebi unde-i biserica, zic: „Restul României, până la graniţele iniţiale”. Ăştia au venit la mine. Au început la mine, n-a mers şi au

plecat.

Dar, după ei, a venit un altul. Acesta era profesor de rezistenţa materialelor la Tecuci. Vreo jumătate de an, cum o fi reuşit el în jumătate de an, după ce preda lecţia, la ascultare întreba: „Cine ştie Crezul?”. Unul se ridica şi zicea Crezul. Şi el zicea: „10”. Ăştia s-au prins şi au învăţat „Crezul”, „fericirile”, „Tatăl nostru” şi altele, plus anumite lucruri. Şi vreo jumătate de an i-a ţinut, după aia s-a prins regimul comunist şi l-au dat afară.

În 1985 a venit la mine. A venit cu doi băieţi, doi elevi, şi şi-a făcut acolo o chilie, sub pământ. Şi-a tras curentul de la biserică, dar nu din priză; nu de acolo de unde se fură, dar nu din priză. Undeva de unde nu fura curent, dar să nu se vadă, să-i scoată cineva.

Dimineaţa intra în biserică şi făcea toate slujbele, cu voce tare şi ţipătoare. Zicea că dracu-i ţipă-n urechi şi el ţipă mai tare, ca să îl contrabalanseze. Nu ştiu, era adevărat, nu era adevărat, aşa făcea el. După ora 15 mânca salată, multă salată, un castron întreg, şi atât. Noaptea, făcea miezonoptica. A mers aşa o perioadă de timp, vreo 2 ani. El îmi spunea, în 1985, că în 1989 Ceauşescu o să cadă şi o să fie la Valea Plopului o academie de inginerie teologică. Nu ştiam nici atunci şi nu ştiu nici acum ce vroia el să spună. Ceauşescu a căzut în 1989, dar nu pentru că a proorocit el, ci pentru că aşa a căzut. A fost o coincidenţă, dar aşa spunea el în 1985.

Numai că, în ziua de 12 decembrie 1985, acest om - care era un om foarte sincer şi este foarte sincer, dar avea o sminteală la cap, nota ce avea prin cap - zice aşa: „La Ierusalim să se facă în viitor o biserică cu hramul Sfântul Alexandru, iar în fundul grădinii bisericii din marginea satului Valea Plopului să fie făcut un paraclis al Maicii Sale”. Valea Plopului e parohia unde l-am primit eu.

Şi, mai departe: „ni s-a comunicat în 20 decembrie 1985 că trebuie să se facă în viitor o biserică la Valea Screzii şi alta în cinstea Sfinţilor Apostoli Petru şi Pavel”. Acum, cum dracu’ nu doarme, tocmai aşa am făcut; am făcut una, nu cu hramul acesta, dar am făcut una în sat şi una mai jos, unde sunt copiii. Şi, mai departe, să vedeţi ce zice aici: „La Institutul de inginerie teologică din Valea Plopului vor fi primiţi ingineri, subingineri, tehnicieni şi maiştri. Pădurea şi valea vor fi ale institutului”.

Ei bine, observaţi că pe la Valea Plopului vin numai nebuni, numai dereglaţi. Şi cine i-o fi tipărit cartea, nu ştiu, oricum zice: „Editura Sfânta Ortodoxie, Craiova, 1999”. A venit de la Tecuci - că de acolo e el - a venit aici, la Craiova, i-aţi tipărit cartea... Şi a pus şi textele astea.

De nebuni trebuie să ne dăm deoparte. El este un băiat simpatic, dar are scrânteala asta... Din păcate, e plină România de aşa ceva. Dar nu e periculos. Există unii cu turma Sfântului Ilie, în Moldova, care sunt periculoşi. Acesta nu-i periculos, acesta-i apă de ploaie, atâta poate el.

3. Ce părere aveţi despre societatea imagologică în care intrăm? Secolul XX a fost secolul ideologiilor, care au dispărut acum şi care se bazau pe cuvânt. Imagologia se bazează pe imagine, fiind controlată de stat. Să ne opunem acestei societăți?

Nu ne putem opune ci ne putem da de-o parte. Putem ţipa puţin, strigăm şi gata. Ne facem datoria? Nu ştim. Dumnezeu este Cel care poate să regleze lucrurile.

Ce mai putem noi face? Ce mai putem? Şi, pe urmă, nici nu suntem informaţi. Nu. Am pierdut mult din ce aveam noi...

Spre exemplu, pentru prima dată la Tesalonic apare o carte blasfemiatoare la adresa Mântuitorului Hristos. În România au apărut de 10 ani, şi nu numai, atâtea cărţi care sunt împotriva lui Hristos şi îşi bat joc de Hristos. În Tesalonic, grecii au cumpărat cartea aceasta din toate librăriile, au pus-o în piaţă şi au ars-o. Aţi auzit vreodată de un român (nu poporul, ci un român) că a cumpărat cartea, a aşezat-o şi i-a dat foc? Ca să fie întrebarea: „De ce-i dai foc, mă?”. Şi să spui: „Pentru că spune neadevăruri, blasfemiază pe Hristos, îşi bate joc de religie şi aşa mai departe”. Nici unul, din păcate.

4. Sora mea este o bună creştină, trăieşte creştineşte. Totuşi, crede în reîncarnare, adică necreştineşte. E convinsă că radiestezia reprezintă o soluţie actuală, o însănătoşire...

E bolnavă. Bineînţeles că s-a documentat bine, a citit o grămadă de cărţi, dar n-a citit ce trebuie. Dacă e reîncarnare, atunci nu-i Dumnezeu. Ori e Dumnezeu, ori e reîncarnare. Dumnezeu ne-a creat pe noi aşa, suntem o entitate şi credem în legea echilibrului. Adică, faci binele, moşteneşti binele. Nu că faci răul, te mai reîncarnezi, te mai duci pe acolo, pe acolo; mai tragi câte ceva şi pe urmă merge treaba mai bine. Eu am citit undeva că Socrate susţinea că mai înainte a fost - mai înainte de a fi Socrate, de a fi om - tufiş, pe urmă picior de pat, şi pe urmă a devenit filozof. Te reîncarnezi şi tot aşa... Vezi că şi ăştia, în antichitate, aveau scrânteala asta cu reîncarnarea.

Pentru că nu-i place să se spovedească. Ce-i aia, un bun creştin şi crezi în reîncarnare? Unde este textul biblic care susţine reîncarnarea?

5. O informaţie pentru părintele Tănase: Subiectul întâi pe ţară la olimpiada de limba engleză, clasele 11-12, desfăşurată zilele acestea, a conţinut un text cu un tânăr şi o tânără care vorbeau despre avort ca despre o mică operaţie. Vasăzică, nu te duci la om şi îi spui: „Uite, avortul e un mare bine, putem să-l facem, nu-i nici o problemă”. Mai întâi îl iei în discuţie ca o mică operaţie. Li s-a cerut copiilor să-l comenteze. Credeţi că textul a fost ales întâmplător sau face parte dintr-o campanie bine pusă la punct, care începe să depăşească şcoala?

Eu am avut surprize la capitolul acesta. Noi contăm că celălalt reacţionează rău la rău. Dar uneori reacţionează bine la rău. Neaşteptat. Copiii sunt extraordinari. Eu ţin nişte cursuri la românii de pretutindeni în Bucureşti - basarabeni, ucrainieni - şi le-am dat la examen nişte texte aşa, obişnuite, şi nişte texte de comentat. Aşa, să-şi spună părerea. Am rămas uimit ce poate să debiteze

mintea, în sensul bun al cuvântului. Frumos, orientat.

Aşa că, mai ştii? Nu ştim. O fi rău, o fi bine? Nu ştim care va fi reacţia. Ar trebui să citim lucrările.

După avort, în toate ţările care au acceptat avortul legalizat a urmat eutanasierea, la cerere sau impusă. Adică, la un moment dat, nu poţi să trăieşti aşa, prea mult, dacă nu prea te ţin curelele, pentru că se cheltuieşte prea mult cu tine... Aparatura, nu? Atunci se face o comisie şi trebuie să te muţi „dincolo”. Asta e, ai acceptat avortul, acum ai 69 de ani, nu prea mai eşti productiv, hai! Asta va fi, clar.

Şi următoarea dandana va fi că profesoarele care iubesc acea matematică, biologie, română, n-o să mai aibă cui să predea. Ne distrugem în halul acesta. În iunie au terminat 16 clase întâi şi în septembrie au intrat 4 elevi - la Şcoala nr. 2 din Bucureşti.

6. Vă rog să detaliaţi despre cum se posteşte corect in Săptămâna Mare.

În Săptămâna Mare se posteşte corect dacă ierţi şi-ţi cureţi inima. Restul, problema mâncării este o problemă simplă. Mergi duminică seara la denie şi... nu mai mănânci până joi la Sfânta Liturghie. Dar nu e aşa greu. Depinde şi ce munceşti, dacă poţi să posteşti. Pe urmă mai ţii vinerea şi sâmbăta... Şi pe urmă, foarte uşor: toată Săptămâna Luminată carne, peşte, ouă, brânză, tot, tot, tot. După aceea, lunea, până la Cincizecime, poţi să mănânci şi carne. Miercurea, vinerea: peşte, icre... Dezlegări peste dezlegări...

7. Care ar fi soluţia să putem şi munci şi posti corect... Apă se mai poate bea, cât de cât?

Se mai poate bea, dacă nu mai ai ce să faci. Ştiţi cum e regula? **Munceşte cât mănânci şi mănâncă cât munceşti**. Dacă n-ai încotro şi trebuie să munceşti, atunci n-o să ţii aşa mult post negru. Dar dacă poţi... că d-aia e Săptămâna Patimilor, e nelucrătoare ca şi Săptămâna Luminată (teoretic, căci toți oamenii sunt chemați la servici, există facturi, etc).

Dacă omul ar înţelege, asta ar face: ar sta acasă, n-ar lucra. Dar poate că nu poate, are serviciu şi lucrează. Atunci, trebuie să medităm ce a făcut Iisus Hristos pentru noi. Fiecare seară, fiecare zi, are semnificaţia ei: smochinul neroditor, fecioarele înţelepte, fecioarele nebune, vânzarea Mântuitorului Iisus Hristos, cele 12 Evanghelii, îngroparea, toate, prohodul, tot, tot, tot are semnificaţie.

Încercaţi, în Vinerea Patimilor, să vedeţi cât puteţi sta cu mâinile aşa; nu bătute-n cuie, numai aşa (întinse ca pe cruce). Încercaţi să vedeţi, un sfert de oră, jumate, o oră, două minute, patru. Nu cu spatele carne vie şi cu coroană de spini şi cu arcada ruptă şi cu lovituri luate în gură, în urechi, cu nemâncare şi cu crucea dusă. He he, nu aşa, nu... Aşa, fără nimic din toate acestea, încercaţi să vedeţi.

Atunci să vedeţi comparaţia: cine suntem noi, ce facem noi, ce putem noi, şi ce face El, cine este Iisus Hristos, ce a făcut pentru noi, cum S-a răstignit, cum şi-a dat ultima picătură de sânge pentru noi.

Atunci vom aprecia jertfa Lui, pentru că noi nu apreciem jertfa Lui. Că nu există diferenţă între Golgota de atunci şi Liturghia de azi. De aceea e marele păcat al nevenirii la biserică. De aceea cartea canoanelor zice: dacă trei duminici cineva, **în mod deliberat**, nu vine la biserică, să fie scos afară. Aşa e rânduiala, aşa ştiu eu.

8. Pe lângă lucrarea din parohia dumneavoastră vă gândiţi şi la altceva? Concret, cu extinderea în alte locuri din țară...

Numai aici vin de 6 ani şi n-am reuşit nimic. Vreţi dumneavoastră să facem aici, aşa, o filială a Asociaţiei Pro vita, adică o complicare a vieţii dumneavoastră? Să nu prea mai dormiţi, să sune telefoanele acasă... „Alo, veniţi şi luaţi copilul. Alo, ce facem? Alo!". După aia, să „ne batem" cu doctorii. Avem alţi doctori aici, le blocăm clinica, să nu mai facă avorturi. Ţipăm, facem demonstraţii. Dacă vreţi, să facem!

Sau ne ducem în nişte sate sărace de aici, cumpărăm nişte case mână de la mână... Cu 3 milioane cumperi o cocioabă imediat... Da? Sau determinăm pe fiul nostru, care este patron la fabrica de cărămidă, să ne dea şi nouă 400 de cărămizi şi să facem un coteţ, unde creştem un porc, porcul să fie tăiat şi pe urmă îl împărţim unei familii sărace... Sau ne ducem la ocolul silvic şi luăm lemn şi facem o casă pentru o familie cu 14 copii... Astea sunt modalităţi de complicare a vieţii, nu sunt lucruri extraordinare. **Astea sunt lucruri obişnuite, numai ni se pare că sunt lucruri extraordinare**... De ce? Pentru că s-a găsit unul colo, unul colo şi face... Şi chestiunea aceasta ţine de treaba românilor, după părerea mea.

9. Mai aveţi nevoie de haine pentru copiii fără părinţi?

Am avea nevoie de haine, dar nu de orice fel de haine. De exemplu, avem nevoie de fuste, rochii, rochiţe, încălţăminte, ciorapi. De ce? Pentru că trebuie să urmărim să nu se masculinizeze fetele. Şi fustele şi rochiile salvează asta...

10. Despre deschisul cărţii...

Observaţi 2, 3, 5 preoţim 10 ani, în România, ghicitori. Te duci la el, îţi deschide cartea, îţi citeşte, îţi pune picioarele pe gât, îţi scoate dracii din degete nu ştiu cum şi aşa mai departe. Sigur că e rău, Sfântul Sinod i-a caterisit, a luat măsuri cu ei, cam târziu, dar gata, s-a terminat cu ei. Însă, nu e de ajuns să spun: „Eu, preotul cutare, nu-ţi ghicesc, nu mă abat, eu merg după...”. Nu-i de ajuns! **Cine s-a dus la preotul acesta?** Că nu s-au dus credincioşii...

Românii-s foarte dereglaţi când e vorba de miracol, chiar dacă-i fals. Adică te trezeşti cu el din Satu Mare la Tulcea. Nu contează distanţa pentru el; a auzit el că e un preot care deschide cartea. A auzit el că-i spune tot. Şi atunci preotul acela, de acolo, de unde-i credinciosul, acela e vinovat principal. Pentru că el nu l-a luminat pe credinciosul acela să nu creadă în vise, să nu creadă în ghicitori, să nu creadă în acestea. Şi vedeţi, suntem toţi vinovaţi, până la urmă! Că şi acela a avut vecini şi vecinii nu i-au spus: „Măi, omule, stai în loc, că nu e cu viitorul cum crezi tu. Ce trebuie să ştim noi viitorul? Unde a ghicit Hristos?”.

Satana în chip de înger de lumină

Tema pe care aţi fixat-o, „Satana în chip de înger de lumină”, este o temă foarte actuală şi nu de azi, de ieri, ci ea este actuală în special de după 1989.

Preocupările noastre s-au îndreptat mai ales spre conjunctura economică, socială, politică a ţării, dar şi pentru aspectele noastre religioase, care au avut şi ele de suferit în perioada aceasta extraordinară pe care o trăim, după ce am trecut printr-o altă perioadă, la fel de extraordinară, la fel de deosebită, de încercare. Nu am putut să ne preocupăm prea mult de această temă, dar întotdeauna aspectele acestea au fost vizibile; de asemenea, mai multe personalităţi au avut curajul să scrie în presă, să apară la televizor sau să vorbească la radio şi prin alte mijloace, să declanşeze totuşi o linie asupra a ceea ce se-ntâmplă.

Am scăpat de comunism cu o situație religioasă bună

Credem că România a avut un anumit specific în comunism, între ţările comuniste. În Rusia, din 600 de biserici ale Moscovei, foarte puţine (unii spun că 60) au rămas deschise, şi numai acelea care aveau tangenţă cu turiştii, pentru a afişa o anumită libertate care ar fi existat şi în Uniunea Sovietică de atunci.

La noi, cu mici excepţii pe care aproape nu le cunoaştem, toate bisericile au fost deschise, aproape toate bisericile au avut preoţi. Deci, în România, lupta în perioada comunistă s-a dus împotriva Bisericii vii. Uneori în mod direct, de puţine ori, dar mai ales în mod indirect. De asemenea, numărul de biserici dărâmate în vremea comunismului nu este relevant, procentual vorbind, pentru cele poate 6.000 de biserici parohiale. Deşi, sigur că ne-a durut sufletul şi pentru prima şi pentru ultima, şi ne doare sufletul pentru toate. Dar, comparativ cu

conjunctura din celelalte ţări comuniste, noi ne-am aflat bine.

De aceea, şi după revoluţie s-a sesizat că noi stăm bine. Bulgaria, ţara noastră vecină şi ortodoxă, are la ora actuală 200 de călugări şi călugăriţe, câteva mănăstiri şi o viaţă religioasă nu întocmai pusă la punct. Nu ne îndreptăţeşte pe noi cu nimic să ne culcăm pe o ureche nici comparaţia cu situaţia din ţara noastră vecină şi nici faptul că suntem botezaţi, că suntem născuţi creştini. Pentru că în noi creştinismul ia fiinţă prin dumnezeiescul Botez şi prin respectarea angajamentelor de la Botez.

Dar trebuie să sesizăm care este situaţia noastră, cu multele noastre calităţi şi cu foarte multele noastre defecte, cu marile noastre probleme, dar şi cu marile noastre trăiri; cu ceea ce scot ziarele în general la suprafaţă, gunoaiele, dar şi cu profunzii noştri trăitori creştini; cu aspectele negative pe care presa le comentează în fel şi chip, dar şi cu cărturarii noştri de seamă, cu gospodarii noştri de seamă din rândul ierarhilor, preoţilor şi creştinilor. Sunt creştini bogaţi care au construit mănăstiri. Sunt creştini care au sprijinit construcţia de biserici. Banul văduvei la noi merge. Cei săraci au făcut mai multe biserici decât cei bogaţi, dar şi dintre cei bogaţi au făcut. Asta înseamnă ceva. Şi acest ceva a fost sesizat, studiat. Căderea comunismului, sigur, a fost regizată. Şi înainte de cădere, probabil cu 10, 15, 20 de ani, nu mă pricep la acestea, s-a studiat care a fost conjunctura religioasă.

Tendința românului de „a apuca” ceva a fost speculată

Cu această introducere, care poate că nu vă daţi seama unde vrea să bată, v-aş propune să trecem la tratarea temei care nu trebuie să ne mire, pentru că ea este în mintea fiecăruia, este în inima fiecăruia. Lucrurile se văd de la oră la oră şi în special mass-media ne pune la dispoziţie toate informaţiile.

Imediat după căderea lui Ceauşescu, Bucureştiul a fost invadat de

tineri americani, băieţi şi fete, care vorbeau româneşte destul de bine, cu accentul pe care nu putuseră încă să-l câştige şi care au fost debarcaţi pe aeroport pentru nu ştim care motiv. Cu riscurile de rigoare, pentru că nu se ştia ce s-a întâmplat: mai revine comunismul, nu mai revine, este ceva sigur, nu este ceva sigur... Aceştia au fost debarcaţi fără să facă nimic rău: trebuiau să propage baptismul, evanghelismul, penticostalismul, iehovismul sau alte învăţături pe care noi le-am încadrat în categoria secte. Ei au venit. Ei ştiau, erau pregătiţi să vorbească româneşte. Au avut tangenţe multe cu noi şi mai au. Unii sunt încă în ţară, unii s-au întors. Ei au studiat pe viu conjunctura de la noi şi au văzut că poporul român, asuprit de comunism, are o trăire profundă. Că oamenii merg şi la cârciumă, dar au frică de Dumnezeu în momentele lor. Că oamenii nu prea ştiu prea multe, unii nu ştiu carte, dar că oamenii se adună şi fac pomenirile morţilor. Ei au văzut cum se adună în jurul unei colive şi o ridică în sus şi o coboară. Ei au văzut că dacă nu toţi ajung la această colivă, la această farfurie cu colivă, se agaţă unul de altul. Ei au văzut toate acestea şi au rămas uimiţi. Şi au scris şi au comunicat că există comunitate religioasă.

De aceea, România a devenit un teren foarte de dorit, foarte provocator pentru dezbinare pentru că, într-adevăr, era undeva ceva sub aspect unitar. Este puţin, este naiv exemplul pe care vi l-am dat, lucrurile sunt mult mai profunde. S-a filmat avalanşa românilor când s-au adus ajutoare. S-au cules informaţii despre felul defectuos în care au fost împărţite ajutoarele. S-au cules imagini despre această tendinţă a românului de „a apuca” ceva. S-au împărţit ajutoare prin sate, s-au creat chiar şi disensiuni. Toate acestea, însă, n-au supărat pe aproape nimeni, totul este că s-a filmat şi s-au cules informaţii despre noi.

S-a constatat, astfel, că unul din mijloacele de a fi prinşi este de a ni se da ce nu avem: haine, oarecare încălţăminte, ceva de mâncare... Desigur, nu ne face cinste asta; este şi explicabil: când omul a lucrat cu 9 lei ziua de muncă la C.A.P, a primit; şi bine a făcut că a primit. Problema este scopul cu care s-au dat. Nu vorbim de acele ajutoare pur umanitare, fără pretenţii, fără indicaţii, fără studii, care s-au împărţit inclusiv prin Biserica noastră sau prin asociaţii... Nu vorbim de acelea. Vorbim de cazurile negative.

În India, yoga este împotriva creştinismului, în România este altoită pe creştinism

Aceste aspecte, însă, n-au ţinut mult. Pentru că, pe cât erau atraşi oamenii de aceste ajutoare, pe atât dispăreau după o perioadă mai lungă sau mai scurtă de timp. Pentru că, totuşi, ei erau legaţi de credinţa lor şi prea puţini mergeau la o casă de rugăciune.

Şi atunci acest aspect a fost diminuat şi s-a făcut un alt studiu. Un studiu în care să se facă o amestecătură, ceva de istorisit ce zicea Bivolaru, care a susţinut şi susţine yoga de atâta timp în ţara noastră.

În India yoga este împotriva creştinismului, în România yoga este pentru creştinism. De ce? Pentru că studiul făcut arată că nu se poate implanta nimic după ce scoţi ceva, ci trebuie altoit. Şi aici tulpina era creştinismul. Atunci s-a constatat că da, trebuie acceptat creştinismul, pentru că în comunism lucrurile au fost strânse puternic şi oamenii s-au călit în credinţă şi şi-au dat seama.

Într-o mare conferinţă ţinută în Bucureşti, după o întrebare care i s-a pus, marele escroc răspunde aşa: „Cine nu poate face yoga, măcar să meargă la Liturghie la părintele Galeriu”. Acest gest arăta clar şi precis unde credea el că este yoga şi unde este Liturghia.

O studentă - şi de atunci, din 1990, am căpătat o stimă pentru studenţi - i-a pus următoarea întrebare, după ce făcuse o zăpăceală în sală: „Credeţi în Iisus Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu şi Mântuitor al lumii?”. Ştiţi ce a răspuns Bivolaru? N-a răspuns nimic. Pentru că i s-au blocat dinţii, fălcile. Pentru că a transpirat şi n-a putut răspunde. Pentru că el credea în Iisus Hristos, dar nu ca Fiu al lui Dumnezeu şi Mântuitor al lumii ci ca într-un mare iniţiat, ca într-un om deosebit, ca într-un om care a existat cu o aură puternică.

Îmi amintesc cu plăcere când cineva de la dumneavoastră, întruna din conferinţe, mi-a măsurat aura şi era foarte bucuros; şi când am fost întrebat despre radiestezie şi nu ştiu ce i-am mai răspuns eu, s-a enervat, şi-a strâns lucrurile şi aplecat; la Craiova s-a întâmplat asta.

Aşa s-a întâmplat în 1990 şi aşa s-a tot întâmplat, de atunci. Aşezarea lui Bivolaru dezbrăcat, gol, în centru, învârtirea în jurul lui a trei fete goale, învârtirea în jurul acestora a cinci băieţi şi tot aşa, din doi în doi, în sens invers, formarea lotusului pe o rază de un kilometru jumătate la Costineşti, arată ce este acesta, care propagă o învăţătură total împotriva creştinismului, yoga.

Odată un student m-a întrebat, prin 1992: „Părinte, totuşi, e bine să practicăm asta?”. Şi, ca să-l iau puţin pe departe, i-am spus: „Dacă cumva este de domeniul ştiinţific, da. Dacă este de domeniul religios trebuie să ştim ce este. Sau poate este o gimnastică?”. Atunci, un altul a sărit şi a spus: „Părinte, nu e gimnastică, e drac gol!”. Zic: „Cum argumentezi tu asta?”. Două ore numai el a vorbit la curs despre cum se pătrunde, care sunt treptele şi cum a ajuns el la ospiciu. Îl vedeam că pleacă cu un sfert de oră mai devreme, el şi încă un coleg. Şi am întrebat:„De ce pleci tu mai devreme? Ai probleme?”. Şi a spus: „Mă duc, părinte, că se închide”. „Ce se închide?”. „Ospiciul. Mă tratez de un an şi am reuşit, dar încă trebuie să mă tratez”.

La aceasta se adaugă multe alte manifestări anticreştine, camuflate sau necamuflate. Asta a fost una destul de necamuflată.

Oamenii nu au puterea să sesizeze manipularea sau diferența între ficțiune şi realitate

Noi purtăm de gât câte ceva. Unii poartă o cruce, alţii poartă simboluri ca şi credinţa, nădejdea, dragostea. Acum, de 1 martie, încercăm prin firul alb şi firul roşu să exprimăm nădejdea noastră în înviere şi nădejdea noastră în existenţă, în viaţă. Învierea şi viaţa, albul şi roşul. Observăm, însă, că tinerii poartă de gât crucea frântă. Şi când am spus: „Cum porţi aşa ceva?", fata mi-a spus, sincer, că este semnul Mercedes. „Nu-i semnul Mercedes. Mercedesul are un cerc şi din centru pornesc trei raze. Atât.". S-a uitat, mi-a cerut explicaţii, i-am arătat ce înseamnă simbolul acesta.

Nu ne legăm de un obiect, ne legăm de ceea ce se vrea să ni se introducă. Copiii de la grădiniţă pot privi la desene animate, unde un superman rezolvă totul. Un om care rezolvă totul care, dacă vine o bombă asupra pământului, reuşeşte, în timp util, să o oprească. Asta pentru copilaşi. Pentru tineri există filme artistice care prezintă posibilitatea ca un om să rezolve problemele majore ale omenirii, distrugerea pământului. Intervenţia acestuia le rezolvă. Pentru cei care nu se mai încântă de orice, filmele se prezintă cu mai multe episoade. De asemenea, la televizor se prezintă fel de fel de filme care încearcă să îmbine ficţiunea cu realitatea. Iar oamenii nu au puterea să sesizeze diferenţa care poate să fie între ficţiune şi realitate.

Din ce în ce mai des filmele care se prezintă induc în noi ceva. Exceptând bunii creştini, creştinii în majoritatea lor cad, pierd vremea, îşi încarcă mintea de informaţii care n-au niciodată vreun folos.

Mai există apoi felul în care noi putem fi manipulaţi prin a 25-a imagine care, de altfel, este şi interzisă; dar nu la noi, ci în America. Adică noi putem să stăm aici, să vedem un film şi să punem pe a 25-a imagine o banană. Iar pentru că eu am rămas cu bananele nevândute, la uşă o să vedeţi numai banane pe care sigur le veţi cumpăra, întrucât toţi veţi avea poftă de banane. Pentru că, fără să vedeţi, în timpul filmului imaginea aceasta a persistat.

Biserica Ortodoxă nu a fost pregătită să facă față foamei spirituale de după 1989

Ochii sunt ferestrele sufletului, de aceea noi trebuie să ne ferim ca prin ochi să pătrundă dezordine şi informaţie, ca şi prin urechi, ca şi prin celelalte simţuri. Dar informaţia aşa pătrunde cel mai bine. Şi trebuie să refuzăm! Nu putem să ne permitem - nu că nu avem voie, problema a avea sau nu avea voie este o problemă pe care o putem discuta, ea se încadrează în anumite limite etc. - dar nu ne putem permite să ascultăm orice fel de muzică, nu ne putem permite să vedem orice fel de film şi nu ne putem permite să ne nenorocim copiii fără să ştim unde merg ei, ce văd ei, cum li se prezintă lucrurile etc.

Nu se poate să se distrugă această unitate a noastră care încă mai dăinuie. Până când, din punct de vedere financiar, material, social, politic etc. se va face o cât mai puternică strângere, care să ne îndepărteze cât mai mult de ceea ce este sacru. Tinerii care s-au trezit sunt tineri care nu mai lipsesc de la Liturghie, care şi-au ales duhovnicul. Tinerii care s-au trezit, chiar după ce au făcut o tumbă pe la secte, când au revenit au devenit foarte activi în Biserica Ortodoxă.

Biserica Ortodoxă nu a fost pregătită - datorită împilărilor pe care le-a suferit - să facă faţă foamei spirituale de după 1989. Şi atunci s-a mai alunecat. Biserica Ortodoxă a fost puternic lovită tocmai pentru ca să nu poată să se regrupeze şi să facă faţă. Atunci, cu metode cinstite şi mai ales necinstite, sectele au atras mulţi din tinerii noştri. Însă, după 2 ani, după 3 ani, după câteva luni, după mai mult sau mai puţin timp, foarte puţini au rămas cei ce n-au revenit, pentru că au văzut sărăcia de acolo şi au început să guste bogăţia din Ortodoxie. La câteva minute într-o discuţie, în mintea noastră cel puţin, în mintea noastră nepregătită să înţeleagă, apare întrebarea: „Ce face Biserica?”, uitând că, de fapt, întrebarea este retorică: „Ce fac eu, împreună cu ceilalţi care formăm Biserica?”.

Lucrări satanice camuflate şi necamuflate

Un alt aspect, total diferit de ce am vorbit până acum, este satanismul. Biserica satanică de la Botoşani este organizată ca biserică satanică, cu diavolul în mijloc, statuie, veşmintele falşilor preoţi pe dos, cu spovedania: „Astăzi am furat. Îmi reproşez, îmi pare rău, promit că mă-ndrept. Îmi reproşez că n-am furat de ajuns. Astăzi am minţit, am înjurat, am drăcuit, am blestemat. Îmi pare rău că am blestemat puţin, nu de ajuns. Promit că mă îndrept şi mâine voi blestema mai mult" - spovedania de fiecare seară a sataniştilor. Lucruri vizibile, necamuflate.

Aceasta în chip organizat. Dar în chip neorganizat, câte aspecte nu avem în ţară... Câte fetiţe de clasa a 8-a, de clasa a 5-a, câte fete la liceu, câte studente nu se tatuează cu chipul diavolului... Câte nu dansează după muzica drăcească, rock?! Câte!? Câţi părinţi nu se simt frustraţi de toate acestea, câţi părinţi nu înţeleg ce se-ntâmplă...

Auziţi cam unde am ajuns noi cu aceste lucrări satanice camuflate şi necamuflate? Copii de clasa întâi, copii de grădiniţă ţintuiesc pisici pe scânduri şi fac disecţii cu lama. Înseamnă că au ajuns la o anumită cruzime. Copiii noştri privesc la televizor sânge, pe care producătorii de film îl televizează exagerat... exploziile gloanţelor în corp... sânge, mult sânge. Sunt studii, care nu scuză crima, că nepoţii de măcelar - fiii uneori, dar mai mult nepoţii - cei care au trăit într-un mediu de carne vie, de sânge, au prins poziţie spre a ucide. Tocmai de aceea pentru noi carnea este un aliment permis; de aceea nu se-ntâmplă nimic dacă renunţăm la ea. Iar dacă mâncăm, nu trebuie continuu să mâncăm carne. Ochiul nostru trebuie să se ferească de sânge. Toate acestea însă ni le oferă televizorul, care este un mod necamuflat de a prezenta.

Lupta nu mai este vizibilă

Ce este însă camuflat? Că tema asta este: despre lucrări anticreştine camuflate. Acum baptiştii se închină, în tangenţa pe care o vor baptiştii, şi la semnul crucii.

Nu toţi, ci cei care au tangenţă în lucrări sociale.

Ei spun „Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu...”, ceea ce mărturisirea lor de credinţă nu spune, căci o consideră pe Maica Domnului o femeie obişnuită, care a mai avut copii, a fost soţia lui Iosif şi aşa mai departe. Acesta este un aspect camuflat. Acum nu mai există prea multă contrazicere; doar cei care scapă de sub control se luptă vizibil cu creştinii ortodocşi şi spun: „Sunteţi idolatrii că vă-nchinaţi la chipuri cioplite. Ce vă duceţi la biserică, ce-i ascultaţi pe preoţi, ce-i asta ierarhie...?” şi aşa mai departe. Nu. Acum, avem de a face cu altceva.

Următoarea tangenţă este altfel. Planul este făcut pe o perioadă mai lungă. Cea mai camuflată lucrare anticreştină în ţara noastră este legea, sprijinul, crearea condiţiilor, a facilităţilor pentru a se omorî copii în pântecele mamei. De ce? Pentru că în 2020, în acest ritm de naşteri şi mortalitate, populaţia ţării noastre va fi de 9,5 milioane. Aşa spun statisticile. Ştim că uneori statisticile se mai şi înşală, dar nu credem că se înşeală cu prea mult. Din 26 de milioane am ajuns la 21 de milioane. În 10 ani am omorât 11 milioane, aşa a arătat în decembrie statistica; iar noi ştim că nu toate avorturile se declară, pentru că se face evaziune fiscală. Din 26 de milioane am ajuns 21 de milioane, şi vom ajunge 9,5 milioane. Cea mai camuflată lucrare anticreştină în România!

Să ajungem ca la grădiniţă copiii să se joace cu prezervative, pentru ca ei să se obişnuiască cu prezervativele, nu poate să fie decât o lucrare anticreştină. Să primească o asemenea asociaţie, care se ocupă cu această propagandă de luptă antisida, mai mulţi bani decât o societate care ajută bătrânii sau care face ceva vizibil bun, vizibil caritativ, înseamnă o camuflare a acestei lucrări anticreştine.

Să hrăneşti cu ceai dimineaţa şi cu supă seara, copiii, tinerii de pe străzile Bucureştiului (uneori şi în ţară, în marile oraşe), ca să întreţii viaţa lor pe

stradă, este o lucrare anti-creştină şi anti-românească. Să ai posibilitatea să oferi copilului ceva şi totuşi să nu oferi decât de mâncare sau să-l ţii o noapte, condiţionat ca dimineaţa să plece, se numeşte că în mod camuflat se luptă împotriva creştinismului.

Într-o ţară în care Traian a investit aşa mult până a cucerit-o, a investit bani pentru pregătirea armatei, într-o ţară care a determinat ca pe 7 ani de zile nici-un ţinut din Imperiu să nu plătească impozit, datorită acestui zăcământ pe care-l deţinea, aurul pe care încă-l deţine, într-o astfel de ţară să se întâmple această criză materială, înseamnă că în mod camuflat se luptă împotriva existenţei noastre ca şi creştini, ca să fim de atâtea ori târâţi să cerşim ba în NATO, ba la Consiliul Europei, ba la Comunitate, ba la Fondul Monetar. Nu mă pricep la acestea, dar şi acestea sunt vizibil lucrări camuflate anticreştine.

Uită toţi cei care vor să ne dărâme, în primul rând spiritual, pentru ca apoi să ne domine sub toate aspectele, că noi putem fi şi dintr-aceia de la vremea aia, când cu cât se vărsa mai mult sânge, cu atât creştea mai mult Evanghelia, cu atât mai mult se înmulţeau creştinii.

Poate că avem încă această putere, deşi am ucis. Pentru că nu ni s-au ucis copiii, ci tot noi am ucis, fie medicul, fie mama, fie tatăl, fie personalul medical. Ei au ucis. Noi am ucis, cei care nu ieşim în stradă pentru ca să luptăm împotriva avorturilor. Noi ne facem vinovaţi.

Atacuri etnice şi profit genetic

Să avem lege specială, cu prioritate intrată în Parlament spre discuţie şi adoptată rapid, pentru adopţie în afară; să se ajungă ca un copil să se vândă (chiar dacă se numeşte taxă, tot vânzare este) între 11.000 şi 24.000 de dolari, asta în mod oficial... înseamnă a te ataca etnic. Şi pentru că noi nu suntem numai români, suntem şi creştini, şi pentru că nu putem să despărţim creştinismul din noi de existenţa noastră ca popor, atunci considerăm că este tot o lucrare anticreştină.

Să meargă preotul în clinică cu 12 naşi pregătiţi pentru a boteza 12 copii şi numai 2 persoane să aibă bucuria de a fi naşi, de a ţine în braţe copii, pentru că ţi se răspunde: „Aceştia 10 nu pot fi botezaţi întrucât ei vor fi adoptaţi de baptiştii din America”, care au pus ca primă condiţie nebotezarea lor; şi sora medicală execută acest ordin, şi asistenta şefă execută acest ordin... Să se-ntâmple deci toate aceste lucruri... Poate să fim orbi şi să nu vedem ce este sub camuflaj. Au mirosit ăştia că suntem genetic sănătoşi şi atunci vor de la noi, ca să se formeze ei pe această sănătate genetică, în calitatea, limba, confesiunea pe care o doresc.

Dar noi nu facem nimic. Se aude câte-un glas pe aici pe acolo, câte unul mai conştient, câte unul care explodează, care nu mai rabdă, mai zice câte ceva. Or noi nu zicem nimic. Biserica noastră nu îndeamnă la ieşirea în stradă la modul dur. Biserica noastră a gândit că trebuie să facă ceva, a făcut acest lucru în tăcere. Marşurile acestea în tăcere ale preoţilor au fost aspru criticate. De ce? Pentru că nu se aşteaptă ca tocmai preoţii, tocmai creştinii să iasă în stradă. Şi la modul acesta care deranjează foarte mult. Pentru ieşirea în stradă brutală sunt metode şi noi cunoaştem felul în care statul încearcă să menţină ordinea, iar ordinea ţine şi de poziţia noastră, a Bisericii, şi a fiecăruia dintre noi. Însă nu putem fi de acord cu dispariţia neamului.

Să nu facem aşa mare caz de dărâmarea bisericilor de zid

Am făcut foarte mult caz de dărâmarea celor aproximativ 28 de biserici, foarte mult caz. Asta n-a însemnat mare lucru... Pentru că aceste biserici s-au dărâmat din reaua voinţă a omului, dar cu permisiunea lui Dumnezeu. Dumnezeu a permis.

Să vedeţi de ce a permis. Când credinţa a explodat în catacombe, Dumnezeu a scos Biserica vie de sub pământ la suprafaţă prin Sfântul împărat Constantin cel Mare. Şi ajungem să strigăm cu împăratul Iustinian: „Te-am învins, Solomoane!" [Solomon a fost cel care a ridicat Templul din Ierusalim, cel mai sfânt locaş al evreilor şi una dintre cele mai măreţe construcţii iudaice din antichitate]. Am făcut catedrale extraordinare, unele există şi acum. Am făcut biserici care încă stau în picioare, altele există în ruină, altele au intrat în istorie, comentarii şi aşa mai departe. Toate acestea s-au întâmplat când credinţa, când lucrarea, când puterea, când focul credinţei a explodat în catacombe. Creştinii pe sub pământ zideau altare.

Acum, dacă a scăzut credinţa, pică bisericile, dintr-un motiv sau altul; ori le-a dărâmat Ceauşescu ori altul, ori se dărâmă şi aşa mai departe. De ce? Pentru că nu mai au ce să adăpostească, ca şi calitate, ca şi trăire, ca şi **răbufnire** dinăuntru.

De aceea, să nu facem aşa mare caz de dărâmarea bisericilor de zid. Sigur că a fost un rău, a fost crimă să dărâmi o biserică făcută de Mihai Viteazul, de voievozii noştri, de boierii noştri credincioşi şi de creştini, unde s-au făcut Liturghii, unde chiar şi personalităţi şi-au plecat fruntea în faţa altarului învechit, dar nou mereu prin Hristos. Sigur că este o crimă, o nenorocire. Dar nu trebuie oare să ne îngrijorăm noi mai mult de dărâmarea Bisericii vii, de suprimarea ei, de această lucrare camuflată pe care o simţim, pe care o vedem?

Presa pune accentul pe răul făcut de preoți

Privim la televizor muzică populară, Liturghie şi muzică rock fără nici o diferenţă între ele, nici măcar publicitate. Nimic. Asta-i lucrare anticreştină. De ce? Pentru că, sigur, sunt nevoiţi să pună şi acestea, dar încadrarea este foarte rea.

Observaţi că mulţi preoţi apar prin ziare - puţini discutând procentual, dar mulţi pentru că numai aceştia apar, cu câteva excepţii - că unul a făcut aşa, celălalt a făcut aşa, celălalt s-a abătut aşa. Da, există şi astfel de cazuri. Din păcate n-a plouat niciodată cu preoţi, ci poporul a născut preoţii. Poporul i-a format, el i-a născut, el i-a acceptat. Arhiereul a întrebat: „Vrednic este?" şi poporul a cântat chiar: „Vrednic este". Deci există această uscătură în pădure şi ziarele prezintă toate aceste rele. De ce? Pentru ca să atragă ochiul şi urechea şi gândirea creştinului. Sunt şi cazuri pozitive, care mai apar pe aici pe acolo, dar în balanţă puse, se vede clar că mai mult se scoate răul în faţă şi lucrul acesta este tot o lucrare camuflată.

Ce se mai „strecoară" în mintea omului

Sunt seriale la televiziune, telenovele din astea, cum se numesc, care ne prezintă nouă alte lucruri. Ieri am făcut o sfeştanie şi când am intrat televizorul era deschis, iar gazda a vrut să închidă. Dar m-am uitat aşa, ce zice. Şi acolo erau lucruri interesante. Un poliţist în Portugalia avea o discuţie cu un preot catolic. E mai puţin important cu ce fel de preot; important era că era preot şi îi spunea „părinte". Poliţistul insista să-i dea informaţii de la spovedanie, iar acesta spunea: „Nici gând...". Şi totuşi avea nişte probleme de rezolvat cu poliţistul şi până la urmă au ajuns la un târg: că dacă îţi dau informaţiile astea, îmi dai informaţiile celelalte. Scopul preotului era bun, dar mijlocul... Ce s-a strecurat în mintea

omului? Vă daţi seama!? Ce s-a strecurat? Câte mii de dolari a primit regizorul să bage asta acolo? Câte mii de dolari?

Câte sute de mii de dolari a primit Zefireli ca să pună în cârca lui Hristos o bârnă, nu o cruce!? Câte sute de mii?! Şi alte sute de mii de dolari să-L prezinte pe Hristos tremurând, concentrându-se cu ochii întredeschişi ca să vindece lunaticul, să-L prezinte ca pe un om care se concentrează şi reuşeşte să-l vindece? Nu ca pe un Dumnezeu, Care zice: vindecat eşti şi s-a rezolvat, cu puterea lui Dumnezeu! Câte sute de mii!? Şi alte sute, milioane de dolari ca să o prezinte pe Maica Domnului cu o vârstă de 26, 29, 30 de ani şi pe Iosif cu o vârstă de 40 de ani, când el avea 86-87 de ani, era bătrân, cu soţia moartă, cu 7 copii - aşa-zişii fraţi ai lui Iisus din Sfânta Scriptură. Apoi cele trei femei mironosiţe etc. Câte milioane de dolari a primit? Cine ştie? Asta e. Nu se ştie.

Noi privim, suntem impresionaţi de realizare, ni se creează nişte semne de întrebare, dacă cumva am avut inima deschisă, am citit şi am studiat şi am auzit la biserică predica şi cateheza, atunci ştim şi putem. Dar dacă nu ştim... Ce ştiu aceste fetiţe care se plimbă pe stradă cu bocancii înalţi, aproape dezbrăcate, cu fruntea acoperită de o eşarfă altfel decât ar trebui să arate şi aşa mai departe, cu tatuaj aplicat... Ce ştiu ele? Ele sunt fetele noastre botezate. Dumneavoastră le-aţi născut, noi le-am botezat, noi le-am împărtăşit...; acum sunt în conjunctura aceasta, pe care nu ştim cum să o rezolvăm.

Sunt şi mai multe alte aspecte. Desigur, trebuie să fiu foarte pregătit, inclusiv cu argumente, însă eu cred că dumneavoastră aţi sesizat toate acestea, poate le-aţi şi ştiut, poate nu le-aţi sesizat, dar acum v-aţi dat seama că, de fapt: „Da, da, şi eu am văzut asta. Şi eu am văzut că se prezintă la televizor numai filme unde desfrânarea într-o familie se perpetuează, aşa, pe generaţii întregi”. Şi atunci ce se strecoară în inima noastră? Cineva asculta odată la televizor şi îi spun: „Ce mai faceţi?”. Zice: „Părinte, întotdeauna la ora asta eu văd un film de familie”. Zic: „Cum de familie?” Zice: „Este un film care prezintă, aşa, viaţa de familie”. Şi zic: „Ia să văd”. L-am văzut. într-un sfert de oră am văzut trei adultere, patru înşelăciuni şi nu ştiu ce. Ani de zile, inclusiv în vremea lui Ceauşescu, ne-au torturat cu un film: Dallas. Ani de zile s-a prezentat poporului român, care privea la televizor, o situaţie de o anumită factură, sub aspect material, conjunctural, pe care niciodată nu poţi să o aplici. Ani de zile ni s-a arătat o femeie beţivă, în

persoana lui Sue Ellen, care mergea la un psihanalist. Care-şi rezolva problemele şi după vreo trei săptămâni revenea la beţia ei şi aşa mai departe.

Cum rezistăm?

De ce toate acestea? Cum se lucrează asta? Nu ştim. Ştim numai că noi trebuie să rezistăm prin Spovedanie, prin Liturghie, prin rugăciune.

Toată lumea se sperie - toată lumea care nu este cu trăire creştină - de anul 2.000. Anul 2.000 de fapt nu e anul 2.000, pentru că ştiţi că există o greşeală de calcul de 4 ani. Toată lumea care nu a studiat spune: vine sfârşitul lumii, ce va fi?! Poate să fie şi sfârşitul lumii. Pe noi nu ne interesează sfârşitul lumii în modul acesta bolnăvicios. Pe noi ne interesează sfârşitul nostru şi ne interesează nu neapărat sfârşitul, ci perioada până la sfârşit, perioadă lăsată nouă spre pregătire, pentru a fi trăitori în Împărăţia lui Dumnezeu, pentru a gusta fericirea cea fără de sfârşit. De aceea ne interesează pe noi, de aceea să luăm aminte.

Sfânta Scriptură zice: „Dacă o să vi se spună că Hristos e acolo sau acolo, uite-L acolo sau mai încolo, să nu credeţi”. Mergeţi cât mai departe pe linia voastră. Aşa ne îndeamnă Sfântul Pavel. Ţineţi de lucrurile verificate de 2.000 de ani de creştinism.

Mergeţi, ca să ne exprimăm aşa, pe drumuri asfaltate, nu vă abateţi pe uliţe. Nu încercaţi să săriţi gardurile în grădini, că nu se ştie ce şerpi au. Noi trebuie să mergem în ritmul acesta pe care au mers moşii şi strămoşii noştri, fără să ne lipsim de nimic din tot ceea ce este plăcut lui Dumnezeu şi necesar nouă şi care ne provoacă bucurie. Nu care provoacă plăcere. Ceea ce provoacă plăcere este ceva care nu corespunde cu starea noastră. Dar veselia, bucuria, este caracteristică creştinului.

Tema este de aşa natură încât trebuie să fim puţin cam cu frunţile mai

încreţite, dar încolo creştinul este bucuros. Măcelul acesta de 11 milioane de copii omorâţi este problema noastră şi suntem trişti, pentru că am avut un trecut prea interesant, prea glorios.

Am avut un trecut împletit; viaţa noastră politică, socială, economică, materială, s-au împletit cu viaţa Bisericii. Călcăm pe acest pământ foarte, foarte impregnat de sângele celor care şi-au dat viaţa să apere acest pământ, această lege creştinească, această limbă, ca să apere colindele noastre... Am făcut aşa de mult pentru Europa... extraordinar!

Trebuie să mai spunem şi aşa, trebuie să ne mai şi lăudăm, pentru că prea mult se spune că n-am făcut, că nu facem, că nu ne încadrăm, că încă nu s-a acordat pentru noi intrarea acolo sau acolo. Strauss compunea valsurile la Viena şi noi ţineam turcii la Podul înalt. Aşa am făcut noi în istorie. În Occident se-ntâmplau lucruri măreţe, se crea Domul de la Milano... şi noi ne luptam cu păgânii. Iar acum nu suntem primiţi acolo sau acolo. De aceea, să nu ne facem probleme.

Să nu mai fim indiferenți

Totuşi, ce facem? Sunt lucrări anticreştine; camuflate, necamuflate, dar sunt. Care este soluţia? Prima soluţie este să ne rugăm, în special prin participarea la Sfânta Liturghie.

În acelaşi timp, trebuie să facem ca rugăciunea noastră să fie bine primită de Dumnezeu. Acest lucru se întâmplă spovedindu-ne.

Să încercăm să modificăm lupta noastră interioară, prea multa frământare, ca să rezistăm la ceea ce este, la ceea ce va să vină, la ceea ce ne încearcă. Şi să ridicăm glasul sau măcar să avem o atitudine - chiar şi prin tăcere - împotriva a tot ceea ce se întâmplă rău, a tot ceea ce este luptă împotriva credinţei noastre, împotriva legii noastre, a tradiţiei noastre, împotriva existenţei noastre.

Făcând acestea, noi ne situăm în partea aceea în care ne-am dat interesul; şi aşa putem zice: „Doamne, ne-am dat interes, am încercat şi am reuşit cât am putut...”.

Să nu uităm cuvintele Sfântului Apostol Pavel, care zice: „Încă nu v-aţi împotrivit până la sânge!”. Deci, împotrivirea noastră poate să fie şi până la sânge, să ne dăm sângele nostru. Or nu ni se cere chiar atât. Ni se cere să nu mai fim aşa de indiferenţi. Sau să nu mai fim aşa de egoişti.

Ştim că se luptă împotriva Bisericii

Aşteptăm acum întrebările dumneavoastră, poate putem să facem în această a doua parte a conferinţei ceva mai mult în conştientizarea că există o luptă de care nu ne temem, de care nu facem caz, dar despre care spunem că, într-adevăr, suntem în cunoştinţă de cauză.

Ştim că se luptă împotriva noastră. Ştim că dacă se arată un rău între membrii Bisericii noastre, în momentul acela vrea să se lovească undeva, nu într-o persoană, ci în instituţia care a menţinut unitatea poporului român.

Nu se poate, cu o Biserică Ortodoxă puternică, să fim dominaţi. De aceea se tot loveşte în Biserică. De aceea puţini suntem băgaţi în seamă. De aceea ni se tot cere să facem compromis. De aceea mănăstirile n-au încă pământurile din care trăiau înainte, şi călugării aveau timp de rugăciune, de pomenirea pomelnicelor şi de spovedirea credincioşilor, a pelerinilor care veneau la mănăstire. Încă preotul este determinat şi convoacă consiliul parohial şi fixează taxe pentru credincioşi. Încă. De ce? Pentru ca să existe; nu neapărat el, ci comunitatea, parohia, să-şi plătească curentul electric şi toate celelalte. Încă preotul face aşa.

Încă nu s-a putut rezolva bruma de pământ pe care a avut-o biserica

înainte, şi de unde să existe finanţarea pentru aceste nevoi care trebuie să fie achitate, nevoi financiare care trebuie puse la punct. Încă se tărăgănează asta.

Încă nu putem termina bisericile în timp util. Încă nu. Cu atâţia oameni bogaţi, cu atâtea fabrici de ciment, de fier beton, de celelalte. Încă nu. Încă după 10 ani suntem la ieşire, unele la ieşirea din pământ. Încă slujim pe sub pământ, în subsolul care s-a făcut, dar biserica nu ştiu când va fi... încă. De ce? Pentru că nu trebuie să avem rezistenţă. Pentru că biserica de zid adăposteşte Biserica spirituală, Biserica sufletelor. Aceasta suntem noi. Şi noi rezistăm. Şi pe noi nu ne clatină.

De aceea îndemnul nostru este să naştem copii, să creştem copii, să fim milostivi, să nu ucidem, să nu ne pretăm la plannig-uri, la o planificare care ne taie nouă rădăcina, ne taie existenţa. Nu este genocid ce s-a întâmplat. Este etnocid.

Aceiaşi creştini care vin la biserică se duc şi la avort

Vom rezolva noi problema cu flota. În 200 de ani punem înapoi flota care s-a pierdut, s-a vândut sau nu ştiu ce s-a întâmplat. Vom rezolva aceasta, dar 11 milioane de copii omorâţi când îi mai rezolvăm? Adică, ce atitudine am avea noi în locul lui Dumnezeu, când noapte de noapte în crematoriu se arde craniu de copil avortat? Ce atitudine purtăm noi pentru asta?

O singură dată un medic ginecolog m-a înfrânt în discuţie, atunci când mi-a spus: „La mine, părinte, vin aceleaşi femei pe care le spovedeşti matale”. Nu era scuză pentru el, avea multă dreptate. Aceiaşi creştini care vin la biserică, aceiaşi se duc la avort. Aceiaşi creştini pe care îi cununăm în Taina Cununiei, le adresăm cuvintele, le primim jurămintele, ne rugăm pentru ei să le fie bine împreună, aceiaşi tineri ajung la medicul care-i învaţă cum să nu facă copii.

Atunci, noi credem că aceasta este o lucrare, camuflată şi necamuflată, împotriva creştinismului românesc, care nu poate să fie decât ortodox.

Avem şi destul de mare coloratură, procentual mică, dar mare ca număr. Suntem foarte toleranţi cu toţi din jurul nostru, dacă nu ne jignesc, dacă nu fac caz de una, de alta. Aşa am trăit noi de veacuri şi trăim de aici înainte, păstrând însă credinţa noastră creştinească.

Conştienţi de acest fel, vă mulţumim că ne-aţi ascultat şi Dumnezeu va rândui să lumineze minţile noastre, ca să-nţelegem şi mai mult... Dacă aveţi ceva întrebări sau dacă cineva are o grabă că trebuie să ajungă undeva, să plece; iar care rămâneţi, o să încercăm o discuţie, după obicei. Mulţumim.

Întrebări şi răspunsuri

1. De ce Biserica Ortodoxă Română face parte din Consiliul Ecumenic al Bisericilor alături de cultele neoprotestante? De ce la o manifestare ortodoxă secretarul general al Conferinţei Bisericilor Europene a stat alături de jilţul Patriarhului, fiind baptist? Toate acestea nu provoacă o confuzie în rândul credincioşilor?

Biserica noastră este condusă de ierarhie. Biserica noastră, la nivelul acesta superior, încearcă să aibă tangenţe. Biserica noastră este o Biserică rugătoare, este însă şi o Biserică activă, este o Biserică pacificatoare. Foarte interesant lucrul acesta şi apreciat pe plan mondial. Biserica noastră încearcă să restabilească o unitate.

Desigur se poate crea confuzie şi în rândul credincioşilor, dar noi ştim un aspect: că cei sminţiţi se smintesc. Sigur că aspectele de care vorbiţi dumneavoastră puteau să nu se petreacă. Adică să nu stea Patriarhul lângă şeful baptiştilor sau acolo sau acolo.

Însă este mai puţin important că stă acolo sau acolo, important este că noi nu reuşim să oprim propaganda baptismului în România. Şi nu reuşim să o oprim pentru că avem credincioşi care nu întotdeauna se identifică cu interesele Bisericii.

Biserica noastră are în doctrina ei această tendinţă de luptă şi, în acelaşi timp, această tendinţă de apărare. Lupta nu este împotriva persoanelor, a membrilor unui cult, ci este împotriva învăţăturii greşite. Aşa, de pildă, noi nu suntem împotriva baptiştilor, noi suntem împotriva baptismului. Noi nu suntem împotriva catolicilor, noi suntem împotriva catolicismului. Şi, dacă cumva şi ei gândesc cum trebuie, ei nu sunt împotriva ortodocşilor, ci împotriva ortodoxismului. Nuanţa, din păcate, nu pot să o subliniez mai altfel pentru că graniţa, în cele din urmă, este foarte finuţă. Sunt foarte puţini oamenii care reuşesc

să poarte o discuţie teologică, să ajungă la o „ceartă teologică”, să zicem aşa, şi după aceea să fie prieteni, să n-aibă nimic împotrivă.

Aş dori să vă reamintesc, pentru cei care nu mă cunoaşteţi prea bine, sunt un preot obişnuit. Nu sunt profesor de teologie şi nu am tangenţe la nivelul acesta înalt. Însă, datorită implicării parohiei noastre în asistenţa socială a copiilor abandonaţi, în special pentru copiii rezultaţi din lupta contra avortului, acum 2 ani şi jumătate am participat la un congres, foarte departe (sper că nu mai ajung niciodată acolo cu mijloacele acelea de transport), la Nairobi, în Kenya, lângă Ecuator. Acolo cuvântul ortodox însemna fundamentalist. Iar pentru unii ortodoxul era o ramură a catolicilor. Deşi am întâlnit trei mari biserici greceşti în marele oraş Nairobi, aceste biserici ortodoxe aveau o anumită atitudine (nu ştiu dacă nu cumva îndreptăţită, poate pentru linişte, pentru a se feri de bombe şi ce mai făceau ei pe acolo): nu primeau la slujbă decât pe cei cu certificat de botez. Şi atunci restul erau în totală necunoştinţă de cauză despre ce este Ortodoxia. Alţii aveau - acolo au fost peste 2.000 de participanţi - impresia că Ortodoxia este ceva unilateral, foarte strâns, un fel de prezenţa ochelarilor de cal.

Şi în 10 zile, cu metode nestudiate, nu bine puse la punct (un profesor, în mod pedagogic, ştie să expună, jonglează în prezentarea credinţei altfel decât unul care cunoaşte credinţa, dar nu are o metodă specială, adecvată) am reuşit să le schimb ideea despre Ortodoxie. În primul rând, am făcut câteva glume, sigur că decente.

Fiecare şi-a prezentat cultul din care venea, cum făceau slujba etc. Eu nu am făcut asta, pentru că n-am ştiut. Eu m-am dus pentru copiii străzii, atât. N-am avut cântăreţi cu mine, nu am fost pregătit cu veşminte şi prezentarea cultului nostru, a Liturghiei noastre (centrul cultului ortodox), nu se poate face oricum, pentru că poţi să compromiţi.

Şi atunci am explicat că nu se poate prezenta, dar am făcut o proiecţie, din aceasta, modernă, am făcut un desen al catapetesmei, are icoane sus, la mijloc, jos... Am desenat şi Proscomidia, felul în care preotul săvârşeşte Sfânta Proscomidie, pregătirea darurilor. Şi pentru că eu am vorbit în ultima zi şi pentru că erau datori să mă asculte, pentru că şi eu i-am ascultat pe ei, manifestările cultului lor, care numai prezentare creştină nu era, cu dansuri, acolo, la Sfântul Altar, cu instrumente din acestea sunătoare ale triburilor, metodişti şi alţii care erau

acolo... Erau veniţi din Europa şi din toată America, dar cei mai mulţi erau de acolo şi sigur că erau obligaţi să mă asculte. Şi am spus, apropo de glume: „La noi cultul durează 12 ore”. În momentul acela 2.000 de oameni au tras aerul în piept şi au rămas cu aerul în piept, s-au blocat. Dacă urma să prezint eu ceva în 12 ore, ei trebuiau să mă asculte. Şi după aceea am spus: „Dar la noi, ca şi în această biserică (era o biserică imensă, Sfântul Andrei se numea), altarul este aici şi uşa este acolo. Şi la noi preotul stă cu spatele şi nu observă nici când intră, nici când ies credincioşii”. Şi atunci au dat afară aerul din piept şi au răsuflat aşa, uşuraţi... săracii. Cu această captare a conferinţei lor, vreo 40 de minute am prezentat aceste două aspecte. Abia să nu mai pot pleca, aproape toată noaptea după aceea am discutat despre ce avem noi. Şi am făcut expuneri simple, aşa cum m-am priceput eu.

Şi atunci am gândit următorul lucru: că dacă eu am reuşit să mişc aceşti oameni, dar un Patriarh, un episcop, un profesor de teologie, un cunoscător, care prezintă altfel Ortodoxia?

Datorită comunismului, noi nu suntem cunoscuţi. Prea puţin suntem cunoscuţi în lumea aceasta aşa de mare, în lumea aceasta care nu este creştină, dar se închină la orice oră şi la lemne, şi la animale, şi la altele. Sau cum sunt mulţi dintre pretinşii creştini, care se închină la propriul Hristos. Hristos inventat în minte, care face ce vrea omul, nu ceea ce zice Hristos să facă omul.

Şi atunci cred că aceste întruniri, bineînţeles fără compromis, dacă sunt înţelese de credincioşi ca împlinire a unui scop, a unei misiuni, pe care Biserica o are, de a se prezenta, acestea sunt bune. Dacă se face, însă, o amestecătură, un sincretism religios, atunci sigur că nu suntem de acord şi suntem împotrivă.

Am uitat să vă spun că a venit un pastor, m-au aplaudat toţi şi m-au mai aplaudat o dată. Pe mine, care am prezentat... ce am prezentat? Am prezentat catapeteasma şi am prezentat veşmintele şi am destins puţin sufletele, pentru că vedem că aveau în cap un anumit fel, aşa: NU acolo, NU acolo. Ori Ortodoxia are o largheţe extraordinară, un orizont. Libertatea în Ortodoxie este cea mai mare. Libertinajul este interzis.

Deci şi eu sunt de părerea aceasta, că trebuie să fim foarte atenţi ce facem şi ce nu facem. Totul facem până la compromis. Sigur că ierarhia poate să

reprezinte la nivel mai înalt multe în folosul Bisericii. Să reuşim, la acest nivel, să spunem că: „Da, noi ne dăm mâna aici, suntem împreună, discutăm problemele creştinismului, problemele confesionale, dar să ştiţi că acasă credincioşii noştri sunt atacaţi de credincioşii voştri. Şi credincioşii noştri niciodată nu atacă credincioşii voştri. Şi credincioşii voştri ne jignesc pe noi. Şi bat la porţile noastre şi ne cheamă la cultele voastre. Şi noi niciodată nu facem asta şi nici n-am făcut, în 2.000 de ani".

Sigur că poate exista diplomaţie în toate acestea. Cred că este mai important ca un credincios, la invitaţia: „Poftiţi la noi! Uitaţi, vine pastorul cutare, a aterizat cu avionul pe aeroport şi...". E mai important să spuneţi dumneavoastră: „Mă jigneşti". „Cum te jignesc?". „Eu sunt din ceva care are rădăcini. Ai nevoie de ceva de la mine, îţi dau. Dar invitaţia asta să nu mi-o mai adresezi niciodată". Important este dacă am reuşi noi, credincioşii, să spunem asta în tangenţele noastre cu ei.

2. Se spune că cel mai mare pericol pentru Biserica Ortodoxă nu vine nici din partea sectelor sau a catolicilor, ci din partea fraţilor mincinoşi, care se aseamănă cu necredincioşii, care vin şi participă la slujbele din sfânta biserică. Vă rog, câteva cuvinte despre aceşti fraţi mincinoşi.

Este o carte care a apărut şi care face referire la aceşti fraţi mincinoşi. Cartea este tipărită într-un anumit fel, ea cuprinde şi adevăr şi mai puţin adevăr. Ea cuprinde, totuşi, opinii personale. Există însă şi mult adevăr în cartea aceasta.

Într-adevăr, creştinii mincinoşi, fraţii mincinoşi, cum scrieţi aici (în Faptele Apostolilor capitolul 15 aşa se spune, „fraţi", şi se referă la credincioşi, adepţi ai lui Hristos), există şi dintr-aceştia, dar noi trebuie să ne vedem de treburile noastre.

Oricine se cunoaşte după atitudinea pe care o are faţă de preoţie.

A existat un mare duhovnic (şi există încă, prin cărţile sale): Nicodim Măndiţă. Acesta a cultivat respectul pentru preot. De aceea, credinciosul care se spovedea la el, la mănăstire, şi era legat de parohie, îl retrimitea la parohie. Îl învăţa cum să facă în parohie, cum să ţină de biserică şi să se mântuiască acolo unde este. Şi la moarte, nu a lăsat pe ucenicii lui cuiva anume, ci preoţilor parohi unde erau până atunci.

Atitudinea faţă de preoţie este modalitatea care ne spune exact: eşti fals sau nu eşti fals. Dacă observaţi în rândurile ortodocşilor împotriviri asupra preoţilor, chiar dacă ar fi justificate, este clar că ei nu recunosc lucrarea, harul lui Dumnezeu prin preoţi.

3. Care este sau care ar trebui să fie rolul jucat de Asociaţia Creştin Ortodoxă „Oastea Domnului" şi alte organizaţii ortodoxe în lupta împotriva acestor mişcări mascate anticreştine?

Oastea Domnului a fost creată cu aprobarea Sfântului Sinod şi a fost condusă mult timp de Iosif Trifa. În momentul acesta, este fracţionată în trei: o parte care ţine de Biserică, o parte care este împotriva Bisericii şi o parte care „o scaldă" relaţia cu Biserica.

Desigur, dacă Oastea Domnului a fost creată ca să lupte, ca să prezinte Ortodoxia, să lupte împotriva sectelor care începuseră să apară în vremea aceea şi dacă astăzi face la fel, este bine.

Din păcate Biserica, sub aspect administrativ, pe cei care am vrut să facem ceva anume ne-a trimis la tribunal, a trebuit să ne înregistrăm la tribunal. Acest lucru are şi avantaj. Anume: ai un cont, ai o ştampilă, ai un statut, te încadrezi într-o anumită regulă. Era mai greu sub aspect contabil şi celelalte să rămânem neduşi acolo. Dar noi nu trebuie să uităm niciodată că, de fapt, noi devenim chemarea Bisericii, rolul Bisericii, facem jocul Bisericii, ca să ne

exprimăm aşa, adică lupta aceasta de a face bine, de a propaga ideile mântuitoare.

4. Ce poate face creştinul de rând care ar vrea să se implice mai mult în această luptă? Poate preotul paroh să pună la punct lucrurile?

Dacă îşi găseşte acolo locul, poate să se implice într-o organizaţie sau alta, dar conştient continuu că el e membru al Bisericii şi că organizaţia respectivă îi facilitează mai mult lupta în specificul respectiv.

5. Părinte, tot apropiat de tema din seara aceasta, vă rugăm să vorbiţi despre metodele diavolului de a înşela pe fiecare credincios în parte şi enumeraţi câteva situaţii, trăsături, metode generale de împotrivire contra metodelor diavolului.

Aş zice şi eu ca Sfântul Macarie, care l-a văzut pe diavol îmbrăcat într-un cojoc cu multe iţe, cu lână, şi la fiecare lână avea ticuţe, de mărimea degetarului. Şi a întrebat: „Dar ce ai atâtea?". „Aici am ispite, mâncăruşe pentru...". „Şi ce-ţi trebuie atâtea?". „Nu poţi să dai la fiecare acelaşi lucru; trebuie ceva anume: unul se lasă ispitit la crimă, altul la desfrâu, altul la furt, altul la clevetire. De aici servesc toţi". Sigur, e alegoric prezentată această situaţie. Acestea sunt metodele diavolului.

Cea mai puternică metodă, însă, este şoapta de la ureche. În momentul în care vrei să faci ceva bun, să zicem, să te spovedeşti, să iei o anumită hotărâre, să ajuţi pe cineva, auzi şoapta, strigătul în şoaptă, să ne exprimăm aşa: „Mâine". Diavolul spune: „mâine". Tu zici: „Vreau să mă spovedesc, m-am hotărât". Şi el

spune: „Mâine". Ce vrei să faci? „Mâine". Deci cuvântul „mâine", amânarea adică, este cea mai teribilă ispită a diavolului.

Metodele de împotrivire sunt cele cunoscute: rugăciunea, postul, milostenia şi, mai ales, să ne lepădăm de noi înşine, să ne luăm crucea, să urmăm lui Hristos; crucea, care cuprinde şi rugăciune şi post şi milostenie.

Vedeţi ce vi se spune? Vi se spune un lucru foarte simplu: Îl primeşti pe Iisus? Da. Bine. În Scriptură nu spune numai să-L primeşti pe Iisus; acolo spune să te lepezi de tine, să îţi iei crucea şi să urmezi Lui. Să duci crucea în sensul cu Hristos, nu aiurea. Foarte mulţi duc crucea aiurea; prin necazuri, prin ce au ei, duc o cruce. Chiar şi căsătoria, care este o cruce, trebuie dusă pe drumul pe care Dumnezeu îl cere, drumul pe care Hristos Îşi duce crucea.

6. Din cauza meseriei pe care o am, sunt întrebată de multe persoane ce fel de anticoncepţionale să folosească. Dacă le spun cum stau lucrurile acestea în faţa lui Dumnezeu, continuă să spună că trebuie să folosească anticoncepţionale, pentru a nu avea copii. În această situaţie ce sfaturi, ce răspuns să le dau?

De curând am avut o tangenţă cu o actriţă care a discutat cu copiii noştri şi care a plâns continuu patru ore, cu lacrimi care picau pe pământ. A spus că n-a făcut avorturi. „Am făcut în aşa fel să n-am copii acum 20 de ani, nu am vrut să am copii". Şi acum luptă, la 40 de ani, să aibă copii. Puteţi să-i spuneţi această istorie. Puteţi să-i spuneţi că omul este om din secunda conceperii. Puteţi să-i spuneţi că omul este trup şi suflet în acelaşi timp, că Dumnezeu creează sufletul când trupul se formează. Atunci înseamnă că noi creăm, procreăm sub

asistenţa lui Dumnezeu şi atunci, în momentul în care ne ferim să procreăm, înseamnă că respingem pe Dumnezeu, Care vrea să sădească un suflet în corpul nostru în secunda aceea. Spuneţi aşa, apoi le spuneţi riscurile...

Noi semănăm, Dumnezeu udă şi face să crească.

7. Cum poţi fi adevărat creştin într-un mediu atât de vicios? Cum te poţi menţine spiritual?

Aşa cum s-a menţinut creştinismul în păgânism. Sâmbăta trecută am prăznuit minunea pe care Sfântul Teodor a făcut-o când a spus episcopului: „Atenţie, toate mâncărurile le-au spurcat păgânii, ca să nu puteţi ţine postul". Şi atunci, Sfântul Teodor recomandă coliva. El tot postul a mâncat colivă; de atunci noi facem colivă.

Mâncăm acum pâine cu zer. Ştiţi de ce? Pentru că patronii vor să-şi vândă pâinea, să fie pufoasă. Ştiţi de ce vrem să facem însă asta? Pentru că nu vrem să facem ce au făcut creştinii din vremea aceea. Adică nu vrem să ne ferim.

Dar cum să ne ferim? Să revenim, măcar simbolic. Gospodinele noastre, soţiile noastre, fetele noastre, măcar simbolic, să facă pâine. O să spuneţi că-i greu. Sigur că-i greu! Dar pentru ăia n-a fost greu să mănânce numai grâu fiert? Episcopul a şi întrebat: „Ce-i aia?". „Grâu fiert". Au mâncat şapte săptămâni grâu fiert. De aceea s-a pus această sâmbătă începutul pomenirii, purtarea sâmbetelor, pomenirea morţilor să ne amintească de asta. E bine să lăsăm pâinea deoparte, să luăm altceva.

Şi noi ţinem post, dar prin ochi ne spurcăm cu diverse privelişti. Acum nu mai poţi să te uiţi în programul de televizor să spui: „Vreau emisiunea asta, asta şi asta". Nu poţi. Pentru că în mijlocul emisiunii se întrerupe şi vine o reclamă în care apare ceea ce vroiai tu să laşi. Şi prin ochi pătrunde această ispită...

8. Cum vedeţi rezolvarea problemei foarte grave a exploziei sexuale din rândul tinerilor?

Problema este acută. Noi am mai avut aici conferinţe şi dumneavoastră aţi pus aceasta şi ca temă în conferinţe.

Problema această este acută, într-adevăr. Dar noi nu mai putem controla lucrurile, dacă dumneavoastră nu înţelegeţi că „modern” nu înseamnă „dezmăţ”. „Modernitate” nu înseamnă „dezmăţ”. Modern înseamnă o formă mai echilibrată de a trăi.

Este aceeaşi confuzie pe care o fac şoferii când pun mâna pe o maşină străină, superioară; nu o Dacie, ci o maşină străină. Am avut şi eu un asemenea şofer, când punea mâna pe o maşină ţâşnea şi mergea foarte tare. Eu îi spuneam că nu-i bine să meargă aşa, că nu-i Dacie. „Da’ ce-i asta?”. „Asta-i Volkswagen. Maşina asta nu-i făcută ca să meargă tare, nu pentru aia e ea nemţească. Maşina asta e făcută să reziste mai mult, să ai stabilitate mai mare, să frâneze la timp, cum trebuie, când trebuie. Maşina aceasta este făcută să poţi ieşi dintr-o situaţie şi aşa mai departe. Nu e făcută ca să zbori cu ea şi să faci curse”.

Acelaşi lucru spunem şi noi. Pentru că acum avem calorifer şi nu mai avem sobă de cărămidă, nu înseamnă că am trecut dintr-o stare de fapt într-alta. Nu. Este mai bine aşa. Avem mai puţină grijă pentru a face focul.

Şi atunci, dumneavoastră aveţi experienţa trăirii la mama acasă. Atunci copiii noştri, fetele noastre, trebuie să trăiască tot aşa, tot sub acele jaloane foarte sănătoase. Eu circul foarte mult noaptea. Foarte multe fete sunt la două noaptea pe stradă, pe uliţe, pe acolo, pe acolo... Foarte multe fete. Cum se explică asta? Ce mai aşteptaţi dumneavoastră de la ele? De ce? Pentm că Dumnezeu a sădit în noi substanţe chimice. Din punct de vedere omenesc, din punct de vedere logic, nu este de condamnat o fată care rămâne graviduţă la 12 ani... Din punct de vedere logic, pedagogic. Din punct de vedere dumnezeiesc este un păcat, pentru că. A fost normal, pentru că ai lăsat-o neglijată. Nu spun asta pentru dumneavoastră, spun asta pentru ce se petrece.

9. Cum stăm cu misionarismul intern? Nu e oare necesar ca preoţii să se implice mai mult în viaţa cotidiană a credincioşilor?

Ba da. Este necesar. Numai că trebuie sprijiniţi preoţii să facă asta.

10. Vă rugăm să ne spuneţi care genuri de muzică pot fi ascultate, care nu, şi ce efect au acestea asupra tinerilor.

La ora actuală cu muzica bizantină se dau cele mai bune rezultate în clinicile de psihiatrie şi în spitalele de nebuni. La ora actuală. S-a mers mult şi s-a accentuat că muzica simfonică este cea care poate linişti. S-a ajuns la concluzia că muzica bizantină, dar muzica pur bizantină, are efect terapeutic asupra omului.

11. Ce părere aveţi despre radiestezie?

Ce părere să am eu? Ce părere avem noi? Biserica Ortodoxă ne spune că e posibil aşa ceva? Nu. Necazul cel mare este că radiestezştii se spovedesc, dar nu spun că sunt radiestezişti; merg la biserică, fac fapte bune. Totul este în felul acesta. Cei mai mulţi sunt total nevinovaţi. Cei mai mulţi. Dar sigur că există acolo doi-trei sau mai mulţi care sunt altceva.

12. Ce ne puteţi spune despre francmasonerie? Reprezintă o mişcare anticreştină camuflată? Explicaţi-ne manifestări concrete ale masoneriei în România.

Masoneria, francmasoneria, masoneria în general nu este o mişcare anticreştină camuflată. E necamuflată.

Masoneria se declară o mişcare cu principiile ei, are statutul ei. Masonii au apărut la televiziune, au declaraţii în ziare, spun ce şi cum. Nu suntem acum într-o vreme în care nu putem vorbi. S-a scris despre ei şi chiar ei au vorbit despre ceea ce fac. Toate acestea sunt discutate. Problema acum este că masoneria spune că nu există şi tot masoneria spune aproape totul. Nu-i adevărat nici aia, nici aia.

Dar problema noastră nu-i masoneria, problema noastră este cum rezistăm? Prin Liturghie. Vremurile de răscruce vor fi testate prin Liturghie. Putem sau nu putem? În aspectele antihristice vom rezista după **puterea de rugăciune** a fiecăruia. Nimic nu mai rămâne decât puterea de a te ruga. **Atunci totul se rezolvă**. De aceea insistăm noi: Liturghie, Liturghie, Liturghie...

13. Ca studentă la Facultatea de Teologie credeţi că trebuie să ne supunem tuturor regulilor luate de conducerea facultăţii, chiar dacă nu sunt ortodoxe? (adeverinţa de spovedanie, adeverinţa de la biserică)

Deci adeverinţa de spovedanie este neortodoxă? Interesantă poziţia aceasta. Dacă ai acceptat să intri la Teologie, Biserica supraveghează aceasta; prezenţa la biserică... Atunci cum să mai verificăm dacă eşti creştin sau anticreştin

dacă nici prin aceste mici acte?! Poate n-am înţeles ce vrei să zici...

14. Cum pot fi împiedicaţi doi verişori de-al doilea neam pentru a nu se căsători unul cu altul, dat fiind faptul că ei ştiu că sunt veri şi ştiu şi părinţii?

Dacă sunt veri de-al doilea nu se pot căsători. Vina este a părinţilor care le-au permis tangenţa, relaţia. Pentru că dacă s-au îndrăgostit, iar după 2 ani, după 4 ani se iubesc şi tu le spui: „Tu nu te mai căsători!”... Sigur că trebuie să renunţe la căsătorie, dar vina este de la prima sesizare că doi veri au o asemenea relaţie. Vina este a părinţilor prima dată şi apoi a neascultării copiilor.

15. Are vreo influenţă negativă asupra credinţei sănătoase ortodoxe pentagrama, cipurile, Moş Crăciun de tip american etc?

Au acestea influenţă asupra noastră, în măsura în care noi ne obişnuim cu ele...

Problema lui 666 nu este o problemă a cifrei în sine. Este o problemă a obişnuinţei cu asta.

Toate acestea sunt probleme care, dacă se vor ivi, nu vor fi înfrânte decât cu **Liturghie**. Numai Liturghia, prezenţa noastră la Liturghie, împărtăşania cu Sfintele Taine în urma Spovedaniei, doar acestea creează rezistenţă. Restul este teorie. Nici n-ai cu cine să te lupţi. Ce-i spui?

16. De ce ierarhia Bisericii noastre nu dă dovadă de perseverenţă şi agresivitate în privinţa interzicerii avortului, în privinţa reeducării copiilor străzii şi a reeducării prostituatelor până când conducerea statului, care se declară ataşată valorilor creştine, va rezolva aceste probleme? Sufletul omului este cel mai important şi toate eforturile, inclusiv cele financiare, ar trebui canalizate în această direcţie. De ce aceşti slujitori ai altarului care săvârşescfapte în profundă discordanţă cu trăirea creştină, fumează, pretind bani pentru lucrurile pe care le săvârşesc, indiferenţi faţă de credincioşi, sunt trataţi cu indulgenţă de către ierarhia Bisericii? Nevrednicia unor slujitori ai altarului este cel mai des invocată de reprezentanţii cultelor neoprotestante.

Eu cred că Sfântul Sinod chiar a cam „exagerat” cu intervenţiile pe care le-a făcut la Parlament, la Guvern, de luptă împotriva avortului. Chiar a exagerat, adică a părăsit multe din atribuţii, tocmai pentru că a sesizat nenorocirea care a pătruns la noi şi care ne tot paşte.

Iar atitudinea Bisericii noastre faţă de preoţii care greşesc este o atitudine pe care dumneavoastră ori n-o sesizaţi ori nu vă exprimaţi poziţia faţă de aceste fapte. Şi noi avem cazuri peste cazuri când credincioşii ne spun că au în parohia lor preoţi care fac pe placul lor, chiar dacă au viciile de care vorbiţi dumneavoastră aici.

Într-adevăr, nevrednicia unor slujitori ai altarului este speculată de neoprotestanţi, dar este o speculare şi atât.

Problema noastră este alta: avem atâţia slujitori de elită, de trăire ai Sfântului Altar, fie în predică, fie în slujire, fie în post, în rugăciune, în milostenie, în acţiuni sociale. Foarte interesant, de ce nu ne luăm după aceia? Ce ne interesează aceste câteva?

Pentru că întotdeauna când cineva pune întrebări din acestea, întreb: „Câţi preoţi spun aşa?”. Şi el îmi spune: „Mulţi”. „Bine, dar câţi? Ia spune-mi numele mic măcar”. Şi nu reuşeşte să treacă de cinci. Se face această

generalizare...

Noi suntem 11.000 de preoţi, în Moldova, în Muntenia, în Ardeal, în toate ţinuturile. Sunt preoţi de mir care fac mănăstiri. Preoţi de mir care se implică în viaţa parohială. Dacă sunt şi cazuri cum aţi zis dumneavoastră, sigur că trebuie suprimate, cum zice Biserica, cum zice legea.

17. Niciodată nu m-am gândit până acum la multe din lucrurile pe care ni le-aţi spus. Faceţi să se afle, scrieţi tot ce ne-aţi spus nouă astăzi şi alte lucruri!

Scrieţi dumneavoastră! De ce să scriu eu? Scrieţi dumneavoastră ce aţi auzit. Pentru că dumneavoastră aveţi timp, dumneavoastră vreţi să lucraţi. Băgaţi-vă şi dumneavoastră!

Preafericitul Daniel, cel puţin acolo cunosc eu mai amănunţit, primeşte adesea scrisori în care se spune: „Preafericirea Voastră, în seara zilei de... la televiziune a apărut cutare şi cutare situaţie, care nu e conformă cu învăţătura Bisericii, e împotriva moralităţii. Interveniţi la televiziune ca să nu se mai dea asta”.

Bine, şi patriarhul trebuie să facă asta, dar trebuie să interveniţi dumneavoastră, pentru că dumneavoastră influenţaţi mai mult, pentru că se vede opinia publică, nu opinia patriarhului.

Mai departe, mandataţi dumneavoastră episcopii prin această atitudine, prin aceste scrisori. Ca episcopii, patriarhul, Sfântul Sinod, preotul să poată spune: „Uitaţi care este atitudinea poporului. Încetaţi cu asta!”.

Însă poporul aşteaptă numai la vârf să se facă ceva.

18. Cum să răspundem sectarilor care afirmă că nu există suflet, că acesta reprezintă viaţa şi cum explicaţi că în unele Biblii termenul *suflet* este redat prin *viaţă*?

E traducerea greşită, dar în mod tendenţios greşită. Problema vieţii şi problema sufletului este o problemă care se vede clar la Facere. Numai Dumnezeu a dat omului viaţă şi suflare de viaţă. Animalelor a dat viaţă.

Or suflarea de viaţă este proprie numai omului. Aşadar, omul nu are numai viaţă, are şi suflare de viaţă, adică suflet, care are ca şi însuşiri raţiunea, sentimentul, voinţa, iar acestea constituie prezenţa chipului lui Dumnezeu în om; tendinţa spre desăvârşire constituie asemănarea cu Dumnezeu.

19. Susţine în mod oficial Biserica legi ce favorizează familiile tinere? Pentru că nu există o lege concretă pentru sprijinul tinerilor căsătoriţi, probleme legate de planificarea familială, de o dotă materială.

Sigur că Biserica sprijină ideea aceasta ca tinerele familii să fie favorizate. Numai că are puţin rezultat. Sau chiar nu are rezultat deloc. Pentru că să nu uitaţi că Biserica, adică dumneavoastră şi noi, adică toţi, am ales, cel puţin majoritar, guvernanţi şi parlamentari care bagă alte legi cu prioritate. Nu legile care ar vrea să modifice faţa actuală a României, să susţină principiile morale etc.

20. În trecut, arhiereii inspectau bisericile de mir, întărindu-le prin prezenţa lor şi prin comportamentul preoţilor. De ce astăzi episcopul nu mai coboară în mijlocul credincioşilor decât foarte, foarte rar?

Eu cunosc invers, în sensul că episcopii cam prea coboară. Iar problema-i alta. Problema este că evangheliştii - cultul evanghelist, la ora actuală are 4.000 de pastori la 400.000 de credincioşi, iar în 1989 aveau 200 de pastori la 200.000 de credincioşi.

Problema noastră, a preoţilor (ca să începem cu noi, preoţii), este că noi suntem 11.000, când ar trebui să fim 2 milioane, dacă e să ne luăm după Vechiul Testament, unde erau 10%. Să zicem că e o cifră exagerată, dar noi nu suntem nici măcar 100.000, nu suntem nici măcar 20.000 de preoţi. Iar în ierarhia noastră este o lipsă teribilă. Adică înjur de 40 de episcopi încearcă, cu eforturi de nesomn, şi de diplomaţie, şi de rugăciune, să păstorească să zicem 18 milioane de credincioşi.

Or tangenţa mai apropiată pe care am avut-o cu aproape toţi episcopii, inclusiv prin vizite, m-a convins de ritmul inuman de lucru. Inuman. În primul rând nesomn, adică abundenţă de probleme.

21. Fără doar şi poate Biserica a devenit o afacere. Preotul cumpără lumânări şi tămâie din piaţă şi le vinde în biserică. Mai sunt şi alte taxe... o înmormântare 30 de lei... Cum se poate?

Nu ştim despre ce vorbiţi, dacă e aşa de rău... Dacă însă toate acestea se fac prin pangar, adică prin modul organizat de vindere a lumânărilor, a tămâiei etc. iar taxele sunt hotărâte de consiliul parohial şi intră în gestiune, nu avem nimic împotrivă.

Însă, eu am văzut ceva: am văzut că la multe nunţi oamenii azvârle cu bani. La darul de la nuntă, azvârle, că aşa le place. Dar când este vorba să dea 30 lei... Asta este. Am văzut o naşă odată cheltuise 12 milioane... O naşă. 12 milioane. La biserică probabil a făcut caz, că a dat 5 lei sau 30 lei, sau cât o fi dat. Vedeţi? Pentru noi cheltuim, pentru biserică nu vrem să cheltuim. Ni se pare exagerat. Nu vorbesc de excepţii, vorbim despre regulă.

22. De ce nu incită Biserica la adevăr, la cunoaştere?

Biserica este sfântă, şi face acest lucru. Sub aspect practic, probabil noi nu ne implicăm îndeajuns. Şi noi, preoţii, şi dumneavoastră, credincioşii nu ne implicăm îndeajuns.

23. Mulţi tineri având lipsuri materiale, şi nici o perspectivă socială încearcă să se stabilească într-o altă ţară. Cum înţelegeţi?

Dumnezeu a rânduit ca să ne naştem aici. Lipsurile materiale nu pot să ne determine să emigrăm.

Anumite conjuncturi permit emigrarea: o prigoană politică sau ceva de genul acesta. În rest, nu.

Nu trebuie să emigrăm, ci trebuie să rezolvăm problema aici.

Dacă cumva mergem într-o altă ţară, trebuie să ne întoarcem după ani de zile, să facem ceva bun pentru ţara noastră. Sau dacă, totuşi, am ajuns acolo, trebuie să modificăm măcar imaginea despre ţară.

O cunoştinţă de-a mea, în urmă cu 15 ani, a emigrat în Germania. A ajuns asistentă într-un spital şi avea un anumit comportament cu bolnavii. Şi nemţii se purtau frumos, dar până la ora patru. Ea mai rămânea şi peste patru, câteva minute sau o jumătate de oră. A făcut o bună impresie. De ziua ei a dus acolo sarmale, nemţii aduceau numai bomboane şi sucuri. A făcut o bună impresie, a prezentat într-un anumit fel România. Faptul că se închina înainte de masă... N-au trecut nemţii la Ortodoxie, dar au apreciat, au văzut că noi, românii, suntem şi aşa.

24. Un părinte a trei copii mă întreabă ce să facă în situaţia în care nu-i mai poate opri pe copii de la televizor, în special de la lucrurile rele.

Eu - pentru că pe vremea lui Ceauşescu n-aveam ce să văd la televizor, erau emisiuni seara - atunci l-am stricat, adică l-am dezmembrat şi nu mai mergea. Apoi am chemat în 1989 un specialist şi l-a remontat, în cinci minute l-a făcut. Eu uitasem cum să-l pun la loc şi el l-a pus. Dar după aceea s-a stricat, pentru că era

vechi. Şi atunci am împrumutat un televizor ca să vedem evenimentele astea din 1989, ce se-ntâmpla... Şi am împrumutat un televizor, dar într-o lună l-am dat înapoi.

Apoi a trecut o vreme şi mi-a adus cineva un televizor, l-am cumpărat. Am dat foarte puţin. Şi după aceea iar s-a stricat şi preoteasa a cumpărat un alt televizor, tot din acesta la mâna a şasea, şi mergea un pic mai bine.

Într-o seară urcam scările şi am auzit scandal la noi. Preoteasa ţipa la copii. Ţipa. „Ce se întâmplă aici?”. Zice: „Nu şi-a făcut temele”. „De ce?”. „Nu ştiu, nici nu l-am întrebat”. Eu, care studiasem chestiunea, am văzut. Băiatul din clasa a nu ştiu cât era pe atunci, ce făcuse? Se sculase, mâncase şi după aceea se dusese la televizor. Şi privise ştirile; privise numai lucruri bune. Eu eram în cealaltă cameră, el nu ştia că sunt; cum vin şi plec mereu, el nu ştia că sunt şi a stat la televizor de la 8 la 11:30, până pleca la şcoală. Ce a văzut? A văzut ştirile, după aceea a văzut critică de teatru, după aceea a văzut iar ştirile, după aceea a văzut un film despre ceva anume. N-a văzut nimic, absolut nimic rău, ca să îl bată; doar că privise până la 11:30.

Şi am spus: „De ce ţipi la copil, pentru că şi eu, şi tu, şi alţii, facem acelaşi lucru? Pentru că vrem să ne informăm, pentru că nu putem la anumite vârste să controlăm... Soluţia este alta.” „Care este soluţia?”. „Soluţia este următoarea...”

Televizorul era cam sus şi am făcut o mişcare... şi atunci a căzut jos televizorul şi a făcut un zgomot care - pe urmă m-am documentat - se numeşte implozie. Nu explozie, ci implozie. Şi de atunci nu mai avem nici o problemă. Avem pace.

Deci, la capitolul acesta, dacă dumneavoastră nu reuşiţi să controlaţi televizorul - şi este foarte grav că nu reuşiţi să faceţi asta - trebuie făcut să alunece pe jos. Acest lucru vă va salva copiii. Dacă reuşiţi să controlaţi televizorul, dacă reuşiţi să selectaţi, atunci ţineţi televizorul, nu-i nici o problemă.

Vă văd pe dumneavoastră zâmbind, eu v-am spus asta ca să zâmbiţi, problema însă rămâne serioasă. Cum facem să controlăm asta? Am discutat cu un mare profesor de teologie, dar şi mare în diplomaţie acolo în est şi care n-avea televizor. Şi am spus: „Cum n-aveţi televizor?”. Şi a spus: „Cum să am

televizor?”. Şi avea 6 fete de clasa a 8-a, la liceu, la facultate, avea soţie. „Ce să fac, părinte, cu televizorul? Noi suntem oameni de cultură, oameni care mergem la biserică, oameni care dorim să facem ce trebuie. Noi nu avem timp de asta”.

A nu se înţelege că nu avem voie să ne uităm la televizor. Problema este că a devenit un drog, problema e că ne domină. Eu m-am uitat şi la mine o vreme. Veneam la unu noaptea cu ochii umflaţi de întuneric şi de luminile farurilor, obosit, şi apăsam pe buton. Doream să mă informez, dar... Deci eu nu mă puteam controla. Atunci, dacă nu mă pot controla, nu doresc asta. Daca mă pot controla, atunci văd ce este de făcut.

25. Ce sfat daţi femeilor cărora medicul le-a prescris tratament cu anticoncepţionale pentru a scăpa de diverse boli, gen chisturi ovariene, etc.? Este acest tratament de la Dumnezeu? Dacă nu, cum pot fi convinse de acest lucru din moment ce ele susţin că nici un alt tratament n-ar reuşi să le scape de această boală?

Bine, după ce le-a scăpat de această boală, nasc copii? Dacă le-a scăpat de această boală, înseamnă că nasc copii. Tratamentul a luat sfârşit. Cunosc genul acesta de tratament, pentru că unii medici îl prescriu. Din păcate nenumăraţi medici niciodată nu spun şi efectele secundare.

26. De ce Biserica Ortodoxă nu face mai mult, de ce nu luptă mai mult împotriva sectelor şi martorilor lui Iehova?

Asta-i întrebarea pe care v-o punem noi: de ce nu luptaţi mai mult împotriva sectelor? De ce nu luptaţi contra iehoviştilor mai mult? Asta nu este pentru mine întrebarea, pentru dumneavoastră este, căci dumneavoastră sunteţi Biserica.

27. Ce părerea are Biserica despre moartea clinică şi stările prin care trece cel ce le descrie pe acestea?

Biserica are părere că viaţa după viaţă - asta este moartea clinică - este ca importanţă mult sub importanţa vieţii după moarte. Pe noi nu ne interesează viaţa după viaţă, ne interesează viaţa după moarte. Există şi viaţă după viaţă în sensul morţii clinice. Există şi aceste traiectorii, dar nu ne interesează. Nu trebuie să vină unul care a murit clinic şi după aceea şi-a revenit, să ne exprimăm aşa, să ne spună că a văzut un tunel şi în tunel o lumină... Noi avem nădejde în viaţa noastră de după moarte. Pe aceea o aşteptăm noi, pregătindu-ne, în viaţa pe care Dumnezeu ne-a dat-o, pentru aceasta.

28. Când vedem pe stradă oameni acostaţi de diverşi sectanţi, să intervenim? Dacă da, cum?

Se poate în două feluri: într-un fel necreştinesc şi într-un fel creştinesc. În felul necreştinesc ştiţi dumneavoastră cum, dar nu se recomandă, pentru că nu suntem necreştini, suntem creştini.

Iar în mod creştinesc putem spune, putem începe o discuţie: „Cine eşti? De unde vii? Ce vrei? Cine este pentru tine Ştefan cel Mare? Dar Iorga? Dar Eminescu? Mihai Viteazul?”. Şi aşa mai departe. Şi dezvolţi o discuţie din asta, în care el nu mai ştie ce vrei tu. De fapt, tu nu vrei decât să-i arăţi că el nu este urmaşul nici unuia dintre aceştia. „Ce ai cu el? De ce-l chinui? De ce-l acostezi? El este liber. Ce părere ai despre nebuni?”. Şi aşa mai departe.

29. Ani buni am practicat yoga şi erau departe de mine şi răutatea, şi ura, şi mânia, şi invidia. De 5 ani sunt creştin ortodox. Am scos tot ceea ce înseamnă yoga din viaţa mea, dar acum mă domină de multe ori mânia, răutatea, ura.

Desigur! Dacă n-ai mai făcut voia dracului, acum dracul te invită la altceva.

30. Nu este mai plăcut în faţa lui Dumnezeu un yoghin cu suflet bun decât un creştin rău?

Nu. Pentru că acest creştin rău are o şansă: şansa pocăinţei. Are şansa îndreptării, are şansa urletului conştiinţei lui. Un yoghin ce face? Se autocontrolează? Un yoghin se umple de sine însuşi. Un creştin se umple de Dumnezeu. Nu, nu putem zice diferenţa. Care-i scopul final?

31. Credeţi că nu trebuiau refăcute mai bine mănăstirile demolate, decât să se construiască o nouă catedrală?

Trebuia să se refacă şi Văcăreştiul, şi altele, şi să se facă şi catedrala.

32. De ce suntem foarte singuri? Din cauza necredinţei?

Nu. Pentru că am devenit moderni. Ce poate să facă modernismul decât să ne strecoare în suflet singurătate? Pentru că însingurare e bine, singurătate e rău. Nu vedeţi că văduvele, văduvii se plâng că sunt singuri, că e rău singur? În realitate n-ar trebui să fie aşa... Este bine să fii singur, pentru ca să te poţi însingura.

După aceea, nu ştiu dacă observaţi, există un fenomen psihologic

foarte răspândit, şi anume, dacă o fată este cam singură, se creează în sufletul ei o altfel de opinie, încearcă să nu mai fie singură. În realitate este bine dacă reuşeşte să fie singură sau, încet-încet, să-şi pună problema de ce e singură.

Şi ca să nu mai fie bărbatul singur, aţi văzut cum zice la Facere, că Dumnezeu a creat în Eva o aplecare spre bărbatul ei. Şi asta este adevărat, însă vă poate explica mai bine părintele Constantin Coman, că el ştie cum e asta, adică felul în care femeia este atrasă spre bărbat.

33. Un părinte spunea o chestie foarte interesantă, că tinerii, şi unii şi alţii, şi-au ieşit din firea lor şi au uitat de Dumnezeu şi s-au înstrăinat, nu mai au o comuniune spirituală aşa cum Dumnezeu a lăsat, ca bărbatul şi femeia să aibă o legătură, o unitate, şi sufletească, şi trupească. Datorită înstrăinării şi emancipării prin curentul feminist, se produce o ruptură între ei şi nu mai există comunicare. Şi atunci de asta nu se pot cunoaşte şi nu se pot căsători, nu pot să creeze familii.

De curentul feminist sunt vinovaţi bărbaţii, pentru că ei au făcut o castă a lor, de putere, că: „fără noi nu se poate”. Şi îşi arată muşchii şi aşa mai departe... Şi atunci femeile au reacţionat ca atare. Sigur că asta nu înseamnă că femeile nu au vină, dar nu toate, o parte - în general femeile fără împlinire, care se autosugestionează şi spun: „A, merge fără bărbaţi şi noi putem face totul fără bărbaţi!”. Acesta-i curentul feminist, definit aşa...

După aceea, „drepturi, drepturi...”. Niciodată nu veţi găsi „obligaţiile femeilor” sau „obligaţiile bărbaţilor” în curentele de genul acesta.

Sau niciodată nu vom auzi de „obligaţiile omului”, ci vom auzi întotdeauna „drepturile omului”; nu despre „obligaţiile copilului”, ci „drepturile copilului”. De ce? Pentru că societatea modernă urmăreşte să dea multe drepturi; e drept: drepturi amăgitoare, adică false.

De exemplu, dreptul de a vorbi; acesta nu mai poate să fie un drept

dacă vorba ta nu e luată în seamă. Libertatea presei, de exemplu. Nu foloseşte la nimic libertatea presei; ziariştii scriu şi nu se realizează nimic. De ce? Pentru că se dirijează această libertate la o emancipare care nu are nici un final. Totul este să mă simt eu... Ce înseamnă generaţia „pro”, decât generaţia care vrea să facă ce vrea ea? Ea este „pro”, adică „pentru”. Pentru ce? Pentru Hristos? Atunci bine! Contra lui Hristos? Atunci nu mai vrem „pro”! Vrem pro, dar nu vrem pro. Depinde.

34. Părintele Constantin Voicescu spunea, în legătură cu televizorul, că în loc ca familia seara să mai discute, adică să fie în comuniune, stau toţi cu capul în televizor şi atunci se pierde totul... Vă rugăm să ne vorbiţi puţin despre asta... Unii pot să creadă că televizorul ar fi un factor pro-comuniune (când se mai întâlnesc de exemplu la un meci...), deşi s-ar putea să fie exact invers...

Tot ce este aşa [n.n.: părintele arată cu mâinile drept înainte] este rău. Tot ce este aşa [n.n.: arată cu braţele rotunjite, în semicerc] este bine. Adică familia adunată aşa, în formă de cerc - da, este bine! Iar familia adunată aşa, aliniaţi unii lângă alţii, toţi cu faţa în aceeaşi direcţie - nu este bine.

Nu este vorba numai de televizor. Şi dacă eşti orientat doar într-o parte, şi ai o direcţie bine stabilită, familia nu mai este împreună. De aceea, în Biserică noi nu stăm ca într-o sală de clasă, ci adunaţi. De aceea tot aşezăm stranele pe lângă perete, ca să facem un semicerc. Aici este un aspect psihologic foarte adânc, dacă vrei să-l iei în seamă; dacă nu-l iei, nu-i nici o problemă.

Care-i problema cu asta? Grozăvia e faptul că poţi să mănânci aşa, toţi orientaţi înainte. În maşină, şofer, nevastă, copii. Dai banii, primeşti mâncarea şi mănânci toţi cu faţa înainte. Şi toată lumea mănâncă aşa, chiar dacă maşina merge sau stă pe loc. Or, masa e un act de cult! Ce act de cult e acela? Rugăciune nu, împreună nu. Ştiţi că străbunii noştri făceau mesele rotunde? Nu făceau mesele

pătrate, cum le facem noi acum. Făceau măsuţa aceea mică, pentru a fi împreună. Ca să nu mai vorbim că la o asemenea masă încap câţi vrei tu. Dacă vrei să încapi mai mulţi, te îndepărtezi de masă. Mai vin unii, se măreşte cercul... E drept că nu prea mai ajungi la masă, dar te vezi toţi cu toţi...

Cine aude zice: „I-auzi, ce părere despre McDonald". Păi judecaţi dumneavoastră. Gândiţi-vă la Mc Donald's cu servirea rapidă, cum am zis, pac-pac, şi gândiţi-vă la un ştergar mare, frumos, cusut sau necusut. Pe el tăiem brânză, ceapă; copii în jurul lui, salivează, îşi mai bagă unul degetele şi îi dai peste mână... Şi, în genunchi sau stând pe iarbă, mănâncă. Este altceva! Este o mare diferenţă! Stilul Mc Donald's distruge. E un aspect care pare minor, dar repetat, repetat, repetat, a distrus.

Televizorul este un instrument bun, dacă-i folosit bine, şi un instrument rău, dacă e folosit rău. Cine poate să stabilească când şi cum să-l foloseşti, e foarte discutabil. N-am găsit până acum! N-am găsit până acum un om să-mi spună: îl foloseşti aşa şi nu aşa. Mai ales acum, nu se poate controla, nu te poţi tu controla.

De ce oamenii de mare greutate spirituală nu privesc la televizor? De ce? Pentru că sunt foarte deştepţi şi nu vor să se deregleze [n.n.: arată cu mâna la cap]. Deşi unele lucruri de la televizor sunt foarte bune! Dar el nu se poate controla. Şi atunci, pentru că nu se poate controla, nu priveşte! Şi noi zicem: uite, acesta-i bătut în cap, nici televizor n-are. Dar noi nu ştim de ce n-are. Pentru că el nu crede că se poate controla. Şi atunci nu are, deşi ar avea nevoie. Eu sunt sigur că mulţi din marii noştri duhovnici ar putea ţine altfel de predici, poate mai la obiect, dacă ar avea informaţii despre ceea ce se întâmplă în lume. Dar nu se pot uita.

35. Despre teatru ce părere aveţi?

Ei, teatru-i altceva. Noi trebuie să facem, totuşi diferenţa. Şi televiziunea recunoaşte, vechii meseriaşi în televiziune recunosc cum că altceva este pelicula şi altceva este banda magnetică. Altfel se muncea, altfel se munceşte. Pentru că la ora actuală dumnezeul unora este informaţia, am mai vorbit despre asta. Şi am trecut de la un Dumnezeu difuz, confuz în capetele unora, la un dumnezeu concret, real, palpabil, numit informaţia.

Şi părinţii noştri îşi dau tot interesul pentru ca să fim foarte informaţi. Şi noi ne dăm tot interesul să fim foarte informaţi. De aceea cumpărăm ziare, de aceea ne ducem şi privim pe Internet; părinţii muncesc să ne ia calculator, pe urmă iar mai muncesc pentru ca să ne cuplăm la Internet. De ce? Ca să avem multă informaţie, considerându-se că un om cu multă, multă, multă informaţie este un om capabil să rezolve, să iasă din situaţie şi să se realizeze etc. În realitate nu este aşa, este doar o faţă a lucrurilor. Este, e adevărat, o faţă! De ce? Pentru că este prea mult, este enorm! Atâta informaţie deţinem încât nu mai putem să ne trăim viaţa.

Acum 5 ani s-a dus pe lumea cealaltă un călugăr de la Cernica. Acum 15-16 ani, când era o mare criză prin viaţa asta... el avea chilia plină. Dacă nimeream pe la ora 11, totul era plin acolo. Dacă nimeream pe la ora 14 nu mai era nimic, că împărţea tot. Toată lumea îi aduce acolo de toate, multe. Odată, un copil de-al meu a sesizat: „tată, ia uită-te sub masă!”. Avea 3 ani. Mă uit eu sub masă: un maldăr, un morman de cutii cu compot de ananas. Erau foarte rare atunci... Am arătat şi celorlalţi... „Ce să facem? Măi, nu putem. Dacă nu ne-a dat, nu ne-a dat!”. Copilul e copil şi, în cele din urmă, îi spun părintelui: „Părinte, nu ne dai şi nouă?”. Părintele zice: „Nu, nu, nu... Dar n-ai putea să le iei pe toate, să le duci undeva la gârlă? Că aici n-am unde să le dau...”. „Păi cum, părinte, compotul de ananas?”. „Da, zice părintele, nu e mâncare românească, şi cine ştie ce au pus ăştia în ea...”. Îi spun: „Păi, părinte, e plin de vitamine!”. Zice: „Dacă ştii că-i plin de vitamine ia-le toate şi scapă-mă de ele, că îmi aduc ăştia mereu! Şi hai să mâncăm nişte brânză românească că, uite, am şi castraveţi”.

La prima auzire voi aţi zâmbit. Eu, atunci, am zâmbit şi mai tare. Nu e chiar aşa cum a zis el, dar vedeţi de unde pornea el? Cum e cu mâncarea

românească? Câţi din dumneavoastră vara trecută şi în celelalte veri aţi fost la stână? Hai, ridicaţi mâna. Uite, unul! Vedeţi că am pierdut ritmul obişnuit al lucrurilor? Hai să vedem altceva: cine n-a fost la Mc Donald's în ultimii 2 ani? Câţi dintre voi? 2, 3, 4... 7! Asta e! Cine a încercat să aibă o preocupare pentru a mânca nu ecologic, ci echilibrat? Adică fără maioneze, fără aranjamente, fără nu ştiu ce...

Aşadar, noi trebuie neapărat să ne revenim. Câte haine ne-am făcut în ultimii 3 ani? Un rând pe an, da? Dar în ultimii 18 ani? E, 10 rânduri! Din 10 rânduri de haine, câtă preocupare am avut pentru ie, pentru costumul nostru strămoşesc? Câtă? Puţină! Câte dintre dumneavoastră, fetelor, care urmează să vă măritaţi, vreţi ca la nuntă să aveţi costum naţional? Adecvat miresei, bineînţeles!

Cum facem să ne revenim? Am spus eu mereu că trebuie să creăm semne de întrebare şi de mirare. Să se uite lumea pe stradă la noi: „Ce-i, mă, cu ăsta? Ia uite ce bluză a îmbrăcat!". Unii zic aşa, unii îşi dau coate, unii se iau de tine. Dar tu reînvii ceva. Pentru că, dacă nu reînviem ceea ce a început să moară, o să moară de tot.

36. Ce părere aveţi despre cei care merg să-şi trateze singurătatea la cabinetele de psihiatrie?

Cabinetele de psihiatrie, adică anticamera spitalelor de nebuni, sunt rezultatul dărâmării bisericilor. Unde se dărâmă o biserică se construiesc 7 spitale de nebuni. Asta este o lege.

O să ziceţi: bine, dar s-au dărâmat multe biserici? Nu s-au dărâmat, şi care s-au dărâmat, asta este! Da, nu s-au dărâmat; sau puţine s-au dărâmat. Sau chiar dacă s-au dărâmat, preoţii tot au mers pe ici, pe colo.

Ne interesează biserica de zid, ca monument istoric, ca adăpost, ca Biblie deschisă cu picturile de pe ea, ca loc sfânt, sacralitatea din ea impregnată în

noi; de aceea, ne-am bucurat când au fost mutate una-două dintre ele şi ne-a durut când s-au dărâmat.

Dar pe noi ne interesează, în special, Biserica vie, care suntem noi! Toţi cei botezaţi formează Biserica. Şi când s-au dărâmat bisericile vii, atunci au apărut cabinetele de psihiatrie. Cine reglează viaţa în Biserică? Duhovnicul, prin Spovedanie! A dispărut Spovedania, adică lucrarea de iertare a lui Dumnezeu prin Biserică? Au apărut cabinetele!

Voi sunteţi copii şi nu aţi apucat vremurile alea; dar poate unii aţi apucat. Era odată un serial în vremea lui Ceauşescu, care a distrus România cu prezentarea situaţiei de acolo: Dallas. Aţi auzit de Dallas? Ăştia mureau de foame aici şi vedeau Dallas. Şi erau şi nelipsiţi de la Dallas! Acolo era o femeie, o doamnă bine, care se numea Sue Ellen. Ea era nevasta unuia care făcea cam multe prostii, în toate chipurile, şi o nevrozase la culme. Şi se trata la un psihanalist. Tratamentul ei dura 3 săptămâni şi vindecarea ţinea tot 3 săptămâni. Şi după 3 săptămâni iar o lua razna, iar punea mâna pe telefon, iar vorbea, iar se ducea...

Concluzia mea de atunci a fost aşa: unde nu este Spovedanie, este nevoie de psihanaliză. Avantajul Spovedaniei este anularea păcatului. Psihanaliza nu reuşeşte decât să îndulcească puţin o stare de fapt; dacă-i făcută ştiinţific, bineînţeles. Acum nu mai e filmul acesta, ştiţi; ajunsese la peste 500 de episoade. Au mai îmbătrânit actorii, am auzit că au mai şi murit. Acum sunt celelalte filme, la metru. Dar nu-i vorba de dumneavoastră; dumneavoastră sunteţi aici, în mijlocul Bucureştiului, distingeţi...

Într-o zi, întreb: „Măi, te-am chemat la mine, n-ai venit!”. „Părinte, am venit acuma”. „Ei, acum?”. Era un film serial de telenovele, de la 5 la 6. Şi zice: „Părinte, păi am văzut şi eu...”. Nu ştiu dacă i-a pronunţat numele, nu ştiu dacă a pronunţat bine, că eu nu-l ştiam. Şi am zis: „Dar ce e asta?”. Şi a început să râdă lumea de mine, că o babă îmi spunea de ce n-a venit ea la 5 la mine şi a venit la 6.

Aşa că totul a prins, să ştiţi. La ţară e foarte periculos! Ţăranii au o simplitate a inimii şi o curăţenie teribilă, dar au început să şi-o piardă. Acum, la noi în sat, a cumpărat cineva de la oraş o casă. Şi au venit nepoatele astea îmbrăcate în nişte chiloţi din ăştia, cum se poartă acum; şi se uită fetele mele din sat, ţărăncile, se uită la ăstea şi spun că vor şi ele din ăştia strânşi pe corp, aşa... Şi

se modifică. Spun mamei: „Vreau, vreau, vreau...” şi, până la urmă, mama zice: „Hai, ia-ţi!”. Mulţi se modifică. Este un pas, acesta. S-a desfiinţat hora, nu mai e nimic; nu mai este nici măcar discotecă acum, s-a înlocuit, s-a terminat şi asta. Foarte greu!

Şi atunci mă gândesc că orăşenii sunt foarte vinovaţi de stricarea vieţii morale a satelor. În loc să stea în oraşul lor, acolo, cu dandanalele lor, vin şi se plimbă prin sate, aşa, cumpără case...

37. Tot nu m-aţi lămurit cu teatrul...

Nu te-am lămurit. Când e vorba de artă, este altceva.

Acum, depinde: uneori avem nevoie numai de artă, pentru că n-am făcut nici un progres. Alteori, putem trece mai departe; atunci nu mai avem nevoie de nimic. Unii avem nevoie de Beethoven, alţii nu mai avem nevoie; alţii nu putem să-l percepem, dar dacă este ceva muzică de-asta..., gata, zicem că ne-am decongestionat.

Şi apoi, noi venim şi spunem că pe cât toate acestea pot folosi, nu le putem interzice. Sfântul Ioan Gură de Aur făcea o categorisire: care da, care nu, cum... Ce mult a luptat el împotriva teatrului... Dar nu împotriva teatrului sănătos, ci împotriva teatrului păgân, care încerca să inducă multe aspecte, şi idolatre, şi de desfrânare, şi de încurcare a minţii.

Acum, dacă e să alegem, atunci între cinematograf şi televizor aleg cinematograful, între cinematograf şi teatru aleg teatrul, şi aşa mai departe.

Depinde de măsură, care ţi-e măsura. Unii spun: „Cum, părinte, să nu mă duc eu la teatru de 2 ori pe săptămână? Nici nu vreau să aud!”. Alţii spun: „Ei, aş!”. Liturghia dă măsura! Depinde cum e percepută Liturghia ca jertfă. Ea dă

măsura! Nu e Liturghie, trebuie să fie ceva (înlocuitor. Oamenii se refugiază în teatru, televizor, baruri, în loc să vină la Liturghie).

Ce se întâmpla la Moscova? Tinerii simţeau nevoia să fie undeva un simbol. În biserică erau sfintele moaşte, erau în piciorul Sfintei Mese, şi acolo se logodeau, se cununau, era un fest anume. Dar pentru că nu mai mergeau la biserică, au trebuit inventate false moaşte, adică Lenin congelat, conservat; şi ăştia se duceau acolo, stăteau şi la coadă, şi aia se numea cununie. Nu ştiţi asta? V-aţi născut foarte târziu. Da, se făceau căsătorii la catafalcul lui Lenin. Pentru că omul simte nevoia de moaşte. Astea nu erau moaşte, dar se încerca o înlocuire. N-a ţinut! A stat puţină vreme... Dar se încerca.

Bisericile erau construite pe mormintele sfinţilor. Când n-au mai fost atâtea morminte ale sfinţilor sau nu le mai cunoşteau, atunci luau parte din corpul sfântului şi puneau la piciorul Sfintei Mese.

În vremea Sfântului împărat Constantin, Biserica era sub pământ, în catacombe. Flacăra credinţei Bisericii vii a izbucnit şi Dumnezeu a scos din catacombe Biserica vie. Şi atunci s-a dezvoltat şi Biserica materială. Iustinian împăratul, când a văzut catedrala Sfânta Sofia, a zis: „Te-am învins, Solomoane!”. Şi nu numai Sfânta Sofia... Vă puteţi închipui? Să ne închipuim împreună: câte cruci există în lume? De gâtul oamenilor, pe turlele bisericilor, în cimitire... câte cruci! Vă închipuiţi ce-a lăsat Biserica să se dezvolte ca artă? Pictură, sculptură, muzică, totul în biserică. Când? Atunci când flacăra credinţei a fost puternică.

Dacă flacăra credinţei Bisericii vii scade, atunci Dumnezeu, direct proporţional, permite dărâmarea bisericilor de zid. Aşa că de dărâmarea bisericilor (28, 29, 38, câte or fi fost în final) nu sunt de vină numai ăia care le-au dărâmat, pentru că comuniştii ăştia erau tot în mâna lui Dumnezeu. Suntem de vină noi, prin scăderea acestei flăcări vii a credinţei noastre.

Atunci, atenţie! Dacă nu suntem puternici în credinţă şi nu ardem ca nişte flăcări vii, ca să propovăduim adevărul, care este Însuşi Hristos, Atunci Dumnezeu iar mai permite câte ceva, nu ştim în ce formă. Biserica vie face să se dezvolte biserica de zid. Nu invers!

37. Credeţi că noi, care ascultăm, suntem în comuniune?

Păi, nu pot să verific. Ar trebui să fim. Eu cred că suntem, că dacă nu, plecaţi...

38. Am auzit că la anumite confesiuni oamenii se cunosc toţi Credeţi că este o problemă de organizare? Există impresia că la o biserică ortodoxă oamenii sunt individualişti?

Este şi o problemă de organizare... Nu sunt individualişti; sau sunt şi individualişti. Nu asta este problema. Problema este că oamenii nu se cunosc. Oamenii se înghesuie într-o biserică, unul nu-l lasă pe celălalt să se închine, pentru că nu se cunoaşte cu celălalt. După aceea, pleacă acasă, pentru că nu se mai fac agape în curtea bisericii. Care-i comuniunea? După aceea, nu se invită măcar unul pe altul la masă: duminica asta eu, duminica cealaltă tu. Nici asta nu se mai face. Agapă nu înseamnă pomană, milostenie; înseamnă manifestarea dragostei: agapă - *agapi* - dragoste, iubire.

38. Cum am putea să ne apropiem unii faţă de alţii?

Uite aşa! Să reînviem agapele, care acum nu au mai rămas decât la hramuri.

39. Pentru a găsi omul potrivit, credeţi că este mai mult lucrarea lui Dumnezeu, până la alegere, până la predestinare?

Omul potrivit se găseşte printr-o căutare proprie, printr-o acţiune proprie, sprijinită de Dumnezeu. Exceptând situaţia cu Avacum, pe care l-a luat Dumnezeu de moţ şi l-a tot pus de colo-colo (a făcut asta cu un scop bine precizat acolo, în Vechiul Testament), Dumnezeu întotdeauna sprijină acţiunea omului. Exceptând asta ca metodă de lucru, adică uneori Dumnezeu sileşte puţin lucrurile, dar asta rar, ca excepţie, şi ca să se facă o lucrare anume, fără de care pierderile ar fi enorme; sau, să zicem, când există o sărăcie a personalităţii.

Dumnezeu sprijină acţiunea omului. Uite cum a acţionat unul, la Târgu Neamţ: a venit pe aici, prin Bucureşti, a mers la Mănăstirea Antim, a lucrat la metalurgie, la nu ştiu ce industrie, pe aici, şi l-a apucat vreo 36 de ani. De la 18 ani se lupta să se însoare şi n-a reuşit. Şi, la 36 de ani, pe la ora 2 noaptea, s-a sculat şi a plecat la gară. Atunci a întâlnit la gară o fată de 29-30 de ani (cât o fi avut) şi erau singuri în gară; s-a aşezat lângă ea pe bancă, a spus „Bună seara" sau ce-o fi zis la ora aia şi a zis: „Vii?". Şi ea a zis: „Merg". (râsete) E caz real! Tot aşa zâmbeam şi eu. L-am chemat în altar şi i-am mai spus: „Ia mai zi, măi, o dată!". „Părinte, vă rog să mă credeţi, m-am rugat 18 ani. De când m-am hotărât, 18 ani. Şi nu m-am însurat. Am cunoscut fete, eram credincios, mergeam la Mănăstirea Antim, mă spovedeam, mă împărtăşeam, eram cinstit, eram corect; aveam păcatele mele, dar îmi dădeam interesul. Şi... nimic. Şi într-o noapte m-am trezit şi, supărat... m-am dus la gară". Au 4 copii acum. Deci, Dumnezeu a rânduit ceva, dar el a acţionat, nu a stat aşa... S-a dus la gară!

Nu este fata aici, căci dacă o văd nu pot să spun. Dar este între voi o fată, care acum e căsătorită şi are 3 copii, şi care s-a căsătorit aşa: acţionând ea, nu el. Deci, prin '90, '91, '92, '93 şi chiar 1994 erau amfiteatrele triple faţă de astea, ba la Politehnică, ba la Fizică, la Măgurele, şi tinerii aveau o nebunie la cap cu yoga şi-şi reveniseră şi veneau la conferinţe teribil. Erau mulţi, foarte mulţi, şi puneau întrebări... Eu ţineam nişte cursuri de 4 ori pe săptămână, câte 4 ore zilnic. Odată m-am rezemat de tablă, pentru că, pentru prima oară în viaţa mea, am

pierdut şirul ideilor. Dar am revenit imediat, cerându-mi scuze. Aşa era ritmul pe atunci. Voi nu eraţi atunci aici, în Bucureşti.

Şi, deodată, vine o fată şi intră pe uşă dansând. N-am zis nimic; unii veneau, alţii plecau, că aşa era înţelegerea, ca şi aici. Aceeaşi fată, după aceea, vine „plouată”, amărâtă, prăpădită... Şi am întrebat-o ce are. „Părinte, este o situaţie groaznică: când ziceam şi eu că mă mărit, s-a dus şi speranţa asta”. Mai vine odată un pic mai veselă. „Cum este?”. „Părinte, ar fi ceva, dar nu reuşesc nimic cu acesta. Nu spun cine este, îl cunoaşteţi. Ce să fac?”. „Zici da şi gata, te măriţi cu el”. „Păi, zice, cum să zic, dacă el nu mă întreabă?”. „Păi nu aşa, direct. Când te invită la cofetărie...”. „Nu mă invită...”. „Când îţi dă flori...”. „Nici gând...”. „Îţi place de el?”. „Da”. „Zic: uite, hai să facem un plan. Mâine îl inviţi la cofetărie”. „Părinte, nu se poate!”. „Încearcă!”, Şi a încercat. Şi iar a venit dansând. Ăştia nu ştiau de ce dansează şi mă întrebau: „Ce are, de vine dansând?”. Zic: „Măi, are şi ea o bucurie”. Plecau toţi şi la urmă o întrebam: „Cum e?”. „Părinte, 1-am invitat”, „Şi?”. „I-am dat un profiterol, l-a mâncat, a zis mulţumesc şi ne-am despărţit. Ce să fac, părinte?”. L-a mai invitat o dată şi nimic... I-am zis: „Dă-i flori. Uite, dacă n-ai bani îi dai numai o floare”. „O floare, mai multe flori... Părinte, cum să-i dau flori?”. „Dă-i flori!”. Şi i-a dat o floare...

Eu vă povestesc repede, dar era de la zi la zi, de la săptămână la săptămână, ne vedeam mereu la curs, dar tot trecea vremea. „Ce-a zis?”. „Părinte, s-a uitat lung, a primit floarea, a mirosit-o şi a plecat”. Eu îl cunoşteam pe băiat ca-n palmă, dar nu puteam să mă amestec în problema asta. „Ce fac?”. „Ştiu că nu-ţi convine, dar îţi zic şi eu cum se spune la restaurant: Repetez! Adică: încă o dată!”. I-a mai dat o floare. Vine fata dansând, dar nu dansând, ţopăind! Nu aveam ce să-i fac, era acolo o ambianţă ca acum; nu puteam 4 ore numai să vorbim, să predăm şi să răspundem, era şi destindere. Rămâne la urmă şi o întreb: „Ce reacţie a avut? I-ai dat iar o floare, nu?”. „Părinte, nici nu vă închipuiţi! Părinte, a luat floarea, a mirosit-o, m-a pupat şi a plecat. Ce mai fac acum?”. „Ce să mai faci, nu ştiu ce să mai faci...”. Vine după 2 săptămâni şi zice, tare: „La urmă, părinte!”. Studenţii se întrebau ce are... La urmă rămâne şi-mi spune: „Părinte, mi-a adus flori, m-a invitat la cofetărie...”. Şi la următorul curs a spus: „Părinte, mă mărit”. Şi acum au 3, aproape 4 copii.

Dar asta nu este o regulă. Asta-i frumos când o povestim. Dar când

intri într-o chestie d-asta este foarte greu să ieşi. Trebuie însă încercate toate metodele cinstite. Fetele mofturoase să ştiţi că rămân nemăritate.

40. Una din problemele zilei de azi în ceea ce priveşte singurătatea este comunicarea. Ne puteţi da câteva sfaturi în ceea ce priveşte această problemă?

Păi, vi le-am dat. Vedeţi? Am intuit. Aşa se face comunicarea: dacă vezi că nu comunică celălalt, comunici tu. Şi celălalt reacţionează, trebuie să reacţioneze. Dacă reacţionează pozitiv, este avantajul tău; dacă reacţionează negativ, e tot avantajul tău, că l-ai cunoscut la timp. Deci, şi aşa, şi aşa, tu eşti un câştigat.

41. Vă rog să spuneţi câteva cuvinte despre avorturi

Haideţi s-o legăm de ceea ce am vorbit. Sunt unii medici care în Vinerea Patimilor nu fac avorturi, alţii în toată Săptămâna Patimilor, uneori şi în Săptămâna Luminată, alţii n-au făcut în prima săptămână din post, alţii nu fac de la Crăciun la Bobotează. Şi primesc întrebări despre ei, că „aţi văzut, părinte, că au şi ei conştiinţă?”. Dar oare au conştiinţă? Şi răspunsul este că n-au, pentru că avorturile nefăcute săptămâna aceasta le fac săptămâna viitoare. Poate că avantajul vine de acolo că o mamă nefăcând avort săptămâna aceasta, se răzgândeşte. Am ajuns la 15 milioane şi mai mult de avorturi.

42. De ce în post lumea se raportează numai la postul mâncării şi din ce în ce mai puţini la restul postului?

Da, aşa este, am vorbit numai despre postul de mâncare, dar încercaţi să vă gândiţi că cel care posteşte devine propriul stăpân.

Cine nu posteşte, nu se poate stăpâni pe sine, nu se poate controla. Şi atunci zicem că postul începe cu postul de mâncare.

Postul de mâncare conduce la postul de păcate. Dacă îmi puteţi arăta un singur om care poate posti de păcate, fără postul de mâncare... putem vorbi. El nu reuşeşte. Poate că are inimă bună, poate că încearcă, dar nu poate. Aşa s-a întâmplat de-a lungul timpului şi aşa rămâne.

Am întrebat un doctor de ce lucrurile stau aşa cum par. Şi mi-a răspuns: „Părinte, aşa mi se pare, fără să mă pricep prea mult, că există un drac al mâncării. Oamenii nu se mai pot abţine de la mâncare, chiar dacă nu mănâncă mult”.

43. Vă rog să ne spuneţi câteva cuvinte despre familia creştină. Cum trebuie să fie familia creştină?

Familia creştină trebuie să fie aşa cum trebuie, aşa cum nu mai este. Sau e foarte greu să întâlneşti asemenea familii, sau nu se arată. Familia creştină înseamnă soţ, soţie şi copii. Familia creştină nu ucide, nu se teme de copii, se bucură la auzul veştii că se va mai naşte un copil. Familia creştină se manifestă prin candele aprinse, rugăciune împreună, post, bucurii, Spovedanie, împărtăşanie, iarbă verde...

Rar întâlneşti, foarte rar. Familia creştină este de dorit, ar trebui făcute lucrări întregi, studenţii ar trebui să alcătuiască licenţe, teze de doctorat despre

aceasta. Familia creştină ţine societatea, ea are loc în societate.

Ce familie creştină să fim când noi avem modele de viaţă din telenovele? Ce creştini, ce oameni ai lui Dumnezeu mai suntem dacă noi venim la biserică, ne spovedim, ne împărtăşim, citim acatiste, dar ora de telenovelă e oră de telenovelă, lăsăm totul deoparte, ne cerem scuze, dăm musafirii afară. De ce? Pentru că a venit ora aia. Iată dependenţa. Acela nu mai e om al lui Dumnezeu, familia nu se mai formează aşa.

44. Vegetarienii pot simţi cu adevărat complexitatea postului?

Nu. Ei sunt, vegetarieni nu au nimic cu postul. Dacă ar face acest lucru în numele lui Dumnezeu, da. Dar nu fac. Ei sunt de câteva zeci de ori mai numeroşi decât postitorii, sunt foarte mulţi. Păcat. Este un efort care ar putea fi închinat lui Dumnezeu.

45. Ce ne puteţi spune despre preoţii care scurtează slujbele? Dar despre preoţii care îi prigonesc pe ceilalţi, care le fac aşa cum trebuie? Cineva e de părere că ar trebui să li se interzică să mai slujească.

Păi dacă îi ştiţi pe cei care scurtează slujbele trebuie să spuneţi dumneavoastră. Şi dacă ştiţi preoţi prigoniţi, iar trebuie să spuneţi dumneavoastră.

Ştiu eu? Eu nu prea întâlnesc astfel de preoţi, se întâlnesc mai rar, or fi vreo 2-3 în toată ţara. Nu cred că un preot are curajul acesta. Dacă sunt slujbe aduse lui Dumnezeu, nu le poţi scurta. Dacă sunt slujbe aduse oamenilor, adică ca şi când trebuie să îi tai nişte lemne cuiva şi îi tai mai puţine, asta se mai poate. Greu de răspuns la întrebarea aceasta. Cel mai bun lucru e să nu credem că există aşa.

46. Vă rugăm să spuneţi câteva caracteristici ale societăţii de azi care îl pot împiedica pe un adolescent să fie om al lui Dumnezeu.

Problema cu adolescenţii este că n-au un tutore, n-are cine să-i îndrume. Ei au modele, dar cine este modelul? Modelul este Maradona. Cine e modelul? Mutu. Cine e? Ăsta care boxează de la noi, Doroftei. Şi mai cine? Cântăreaţa asta... şi aşa mai departe... Şi mai cine? Michael acesta; leşinau fetele de 12, 14, 16 ani când a venit la aeroport la Bucureşti. Leşinau... Eu am crezut că din cauza căldurii. Modele... modele... Astea nu sunt modele!

Şi atunci, din moment ce oferim adolescentului asemenea modele, închipuiţi-vă că impedimentele pentru ca el să poată ajunge să cunoască esenţa lucrurilor sunt foarte mari.

Verificaţi ce am spus acum, când vă duceţi acasă; priviţi ce aveţi lipit pe frigider. Priviţi şi veţi vedea. Dacă nu cumva o să găsiţi şi postere pe pereţi. Dar priviţi puţin pe ălea mici, pe care le-au lipit copiii pe frigider. Au lipit iconiţe? Nu. Are vreunul album de iconiţe? N-are. Ce are? Are ăstea mici şi fac schimb între ei, mai pe bani, mai pe schimb... Prima dată te trezeşti că e un abţibild; îl păstrez, că acesta are muşchi şi celelalte... Depinde: alţii au scrânteală cu dinozauri, alţii au scrânteală cu roboţi etc. Nimeni n-are scrânteală cu sfinţii. Să vrea copilul să aibă o colecţie „Toţi sfinţii”. Şi am putea face asta. Am putea de la început: de la 2 ani, de la 4 ani, de la 5 ani... depinde...

47. Mulţi creştini ortodocşi se duc la Sfânta Liturghie, dar din păcate mulţi nu ştiu ce se întâmplă acolo. Merg doar aşa, că aşa trebuie...

Tot e bine. Nu e bine, dar e ceva... Dumnezeu lucrează.

48. Şi mai sunt mulţi din aceştia care nu s-au împărtăşit niciodată. Cum să facem să-şi dea seama cât de importantă este Sfânta Taină a Spovedaniei şi împărtăşaniei?

Cum să facem? Să vorbim, să le dăm exemplul personal, să le dăm o carte să citească. Dar cu exemplul personal este cel mai sigur.

49. Cum priviţi faptul de a deveni mamă la 67 de ani?

Asta e bine să discutăm. Să mai discutăm vreo câteva luni şi după aceea să nu mai discutăm, pentru că ne-am făcut de râs în toată lumea.

Când Herostrat a dat foc bibliotecii din Alexandria, 600 de ani s-a dat interdicţia de a se numi cineva Herostrat sau de a-i pronunţa numele. Fiind întrebat de ce a făcut aşa ceva, a răspuns că pentru a rămâne şi el în istorie. Din păcate a rămas în istorie... Aşa şi cu doamna asta. A fost zăpăceala ei la cap, au profitat medicii de ea la aceste experienţe fără de Dumnezeu, au omorât 599 de copii şi a născut o fetiţă frumoasă de 1,4 kg.

Toată lumea este preocupată în România ce se întâmplă dacă nu o să fie soacră. Aia-i problema României: dacă nu devine doamna Iliescu soacră, că nu mai trăieşte atât.

Sunt aşa de multe mame care au murit la 18 ani după ce au născut, la 26, la 32, şi au lăsat copiii la 2 ani, la 4 ani, la 8 ani orfani şi copiii s-au căsătorit şi aşa mai departe. Patriarhul Iustin a fost orfan de război şi a ajuns patriarh (la 7 ani nu mai avea nici tată). Deci nu asta-i problema. Problema este că s-au omorât 599 de oameni care, spune ea, sunt 600 de fecundări in vitro în 10 ani. Deci a omorât

597, pe al 598-lea l-a chiuretat micuţ de tot, pe al 599-lea l-a chiuretat mai mare, ca să trăiască copilul de 1,4 kg. Avem stimă şi preocupare pentru copil, preocupare pentru sufletul lui. Nu e greşeală că a născut la 67 de ani. Felul în care a rămas însărcinată este crimă şi nemernicie şi nenorocire. Asta e problema.

Dar ca să poţi să spui lucrurile acestea sau să le înţelegi, trebuie să ştii ce s-a întâmplat acolo. Deci 60 de bărbaţi şi 60 de femei sau cel puţin de 60 de ori, chiar dacă uneori au fost aceiaşi, s-au masturbat, pentru ca apoi să se fecundeze spermatozoidul cu ovulul, deci să se zămislească, în temperatură, în condiţii de laborator. „În eprubetă” spunem noi, dar nu e eprubetă. Sunt injectaţi în multe feluri şi aşa mai departe... Nu e nici firesc, nici logic, nici moral, în nici un fel nu este. Va trebui să înţelegem odată ce a făcut doamna asta.

S-a făcut o statistică: nici-o televiziune din lume n-a rămas să nu dea cazul acesta. De ce? Nu a fost un fapt extraordinar. S-au făcut destule fertilizări in vitro. Nu asta este o problemă, ci crima este o problemă.

50. Oastea Domnului: e bine sau rău să mergem cu ei?

Depinde cu care parte a Oastei Domnului. Dacă mergem cu aceea care e în Biserică, aceea creată de Sfântul Sinod al BOR (Biserica Ortodoxă Română) pentru a face faţă valului de sectanţi care au pătruns la noi, vrem. Dacă s-au rupt de Biserică, nu vrem. Dacă sunt în Biserică vrem, că doar Sfântul Sinod i-a înfiinţat. Dacă au păreri personale superioare despre ei înşişi, îi priveşte.

Noi ne recunoaştem păcătoşi şi vrem să ne îndreptăm şi naşterea din nou are loc prin Sfântul Botez şi Spovedanie. Dacă există altă naştere din nou, aceea nu este la învăţătura ortodoxă, e învăţătură protestantă, pentru care şi Iosif Trifa preotul a fost caterisit la vremea aia, apoi s-a uitat totul. Din păcate nu s-a spus de ce a fost caterisit.

Oastea Domnului s-a frânt în nenumărate bucăţele. Care a rămas în Biserică, e în stima Bisericii.

51. Vă rog să ne spuneţi dacă mireanul este suficient să se spovedească şi să se împărtăşească în cele patru mari posturi?

Nu este suficient, dar dacă aşa simte, aşa poate, atât se osteneşte... tot e bine. Am ajuns şi la starea asta de compromis.

52. Se bate atâta monedă despre aderarea la UE, dar în Constituţia Europei nu se vorbeşte despre Dumnezeu sau oamenii lui Dumnezeu.

Cine s-ar fi aşteptat să se vorbească? Nu s-a întrebat nimeni, întrebarea aceasta era foarte bună, dacă românii şi-o puneau atunci când au zis „da". Acum nu mai există cale de întoarcere. Dacă există, să ne spuneţi. Românii au zis „da". Care n-au zis „da" nu s-au opus.

Dar noi avem alte mijloace de rezistenţă: avem Spovedania şi Liturghia, care face ineficientă partea rea din ceea ce semnalaţi dumneavoastră aici. Problema este cum să trăim noi Liturghia, că dacă reuşim, e bine.

53. În momentul când un reprezentant al Vaticanului a vorbit despre valorile morale ale familiei a fost dat afară din Consiliul Europei.

Foarte bine. Asta a făcut, asta a îndrăznit, asta a păţit. Nu ştiu despre ce e vorba, dar nu ne aşteptăm să nu fie dat afară. Dacă UE declară că toţi oamenii sunt egali, toate popoarele care sunt în Uniune nu mai au graniţe, fiecare vine cu aspectele lui morale, **nu cu aspectele lui religioase!** Nu vrem să acceptăm, să spunem asta. De exemplu, dumneavoastră, aici, aţi spus. E bine. Însă nu cred că asta e preocuparea noastră. Preocuparea noastră este cum, intrând în UE, să rămânem creştini ortodocşi trăitori.

54. Cum putem ţine piept necredinţei ce vine din Occident?

Cred că nu trebuie să ne preocupe necredinţa din Occident, trebuie să ne preocupe necredinţa din noi.

Noi suntem foarte necredincioşi. Nu cei din sală, nu toţi. Din moment ce numai 4,3% din populaţia ortodoxă a României merge la biserică duminica, înseamnă că restul suntem foarte necredincioşi.

Iar dacă ne întoarcem la întrebarea dinainte, cineva spunea că vin la Liturghie şi nu ştiu, se spovedesc şi se împărtăşesc, dar nu ştiu ce fac. Deci şi din ăştia care vin sunt aşa mulţi care habar n-au. Vedeţi? Asta e preocuparea noastră. Dacă puteţi să vă opuneţi intrării în UE, nu faceţi rău, dar cum? Să ne spuneţi, că facem şi noi.

Vremea de opunere, de părere, a trecut. Noi avem o altă preocupare: cum rămânem noi creştini ortodocşi trăitori? Nu se vor închide bisericile, bisericile vor rămâne deschise. Nu se vor spânzura preoţii, vor face Liturghie. Problema e: cine se mai duce la Liturghie? Dumneavoastră da. Nepoţii dumneavoastră vor mai merge? Poate. Dar strănepoţii? Nu. De ce? Păi nu mai are cine să-i crească. Dacă copiii noştri nu mai merg la biserică, nepoţii noştri vor mai merge? Poate, aşa, de tradiţie. Dar să vedem următorii.

55. Ce înseamnă un copil al lui Dumnezeu?

Un copil al lui Dumnezeu ar însemna altceva decât un om al lui Dumnezeu. Pentru că copil al lui Dumnezeu ne putem numi fiecare în măsura în care suntem fiii lui Dumnezeu după har, nu după fiinţă. După har noi suntem copii ai lui Dumnezeu.

56. Se poate vorbi în numele mai multor oameni?

Dacă aveţi delegaţie, se poate.

Spun asta pentru că există foarte mulţi care apar la televiziune şi prin ziare şi spun aşa: „În numele lui Dumnezeu vă spun că...” sau „În numele Bisericii vă comunic că...”. El nu e delegatul nici al Bisericii, nici al lui Dumnezeu. El îşi spune părerea lui personală, care uneori poate să fie şi părerea Bisericii. El îşi spune părerea personală, care uneori poate să fie chiar voia lui Dumnezeu.

Oricine poate să vorbească doar în locul lui. Nici patriarhul nu poate să

vorbească în numele Bisericii, decât dacă Biserica îl deleagă. Şi are multe îngrădiri ale Sfinţilor Părinţi şi în Sinod ca să vorbească ceva. Nu poţi vorbi orice în numele Bisericii.

În nume personal poţi să spui. Spre exemplu, în nume personal a spus că copiii de la grădiniţe şi de la clasele nu-ştiu-care pot să mănânce corn cu lapte în fiecare zi. Aceasta e părerea patriarhului, nu-i părerea Bisericii! Patriarhul, în bunătatea lui, şi el şi alţi episcopi în gândirea lor, văzând situaţia, au analizat şi au spus părerea lor. Aceea nu e părerea Bisericii. Pentru că postul la copii, în măsura în care sunt sănătoşi, le foloseşte pentru viitorul lor. Nu pentru iertarea păcatelor lor - n-au ei aşa multe păcate. Deci postul la copii este foarte bun. Ca şi postul la tineri, la studenţi, e progres mare. La bătrâni... unii bătrâni sunt mai neputincioşi, ei pot posti mai puţin aspru; uneori li se fac dezlegări: după apusul soarelui pot mânca ceva pâine cu apă în anumite zile. Dar la omul sănătos... Vă rog, observaţi: în putere oamenii nu postesc. În neputinţă încep să postească. Greşit.

57. Trăim vremuri în care mulţi sunt robi ai păcatului. Viaţa unui creştin e o luptă. Avem nevoie de un mesaj de încurajare ca să-L urmăm pe Dumnezeu, dintr-o inimă curată, un îndemn. Puteţi să ni-l daţi?

Pot să vi-l dau, dar nu cred că e eficient. Ca să îndemni trebuie foarte multe lucruri. Trebuie să stai în pădure câţiva ani, să mănânci rădăcini, frunze, să te rogi, să citeşti, să te documentezi, să trăieşti, să te apropii de Dumnezeu într-un anumit fel... Pe urmă vii deodată, dai un îndemn şi te retragi să nu te mai ştie nimeni.

Dar avem îndemnul conştiinţei, avem îndemnuri destule, avem modele destule... Numai să le urmăm. Dumnezeu ne-a promis că nu ne va lăsa... Nu ne va lăsa, aşa ne-a promis şi Se ţine de promisiune

58. Există mântuire în alt nume decât Iisus Hristos?

Noi ştim că nu.

59. Spuneţi-ne, vă rugăm, despre cele 5 trepte ale Spovedaniei.

Păi ce să spun? Le enumerăm şi gata, sunt simple: spunem păcatul, ne pare rău că l-am făcut, dorim şi promitem să ne îndreptăm, facem ceva în loc, adică un canon care este ca un medicament pentru noi, şi apoi dezlegarea pe care o luăm sub epitrahil de la duhovnic. 5 trepte. Păcatele se iartă la spovedanie, efectele păcatelor se iartă prin canon. De aceea ne spovedim şi nu suntem mulţumiţi, ne spovedim şi iarăşi cădem în păcate, mai mari, pentru că nu am făcut canon.

60. Dacă încercăm să-i ţinem pe tineri cât mai aproape de Hristos, nu există riscul ca mai târziu să se revolte şi să se depărteze de El?

Există riscul acesta, deci trebuie să nu-i ţinem lângă Biserică, lângă Hristos, într-un mod neînţelept.

Spre exemplu, există filmul cu Harry Potter. Acesta este distructiv. Dacă îi interzici filmul acesta, trebuie să-i dai altul în loc. Dacă nu-i dai altul în loc, copilul se mâhneşte, se mâhneşte, se mâhneşte, şi există riscul ca peste 4 ani,

peste 10 ani, să nu te mai înţelegi cu el.

Nu laşi fata la discotecă? Foarte bine! Dar ce-i dai în loc? Trebuie să-i dai ceva în loc. Întâlnirile părinţilor sunt foarte rele din cauza faptului că nu se întâlnesc şi copiii. Adică să adunăm 10 familii care vor (oamenii se împart în oameni care vor şi care nu vor; cei care vor, deşi sunt păcătoşi, vor să cunoască aspectele mântuirii, sensul existenţei noastre) şi să ne întâlnim, cu copii cu tot. Altfel există riscul acesta, dacă nu suntem atenţi. Trebuie multă înţelepciune şi trebuie să ne sfătuim între noi, părinţii. Putem să recunoaştem reacţiile copiilor noştri, sfătuindu-ne între noi.

61. Dacă noi îi învăţăm pe copii ceva şi la şcoală îi învaţă altceva?

Am cunoscut mai demult o franţuzoaică care vorbeşte foarte bine româneşte acum, şi care cu cele 7 surori ale ei, nu făcuseră nici-una şcoală. Acolo există posibilitatea care nu există la noi, de a face şcoala prin corespondenţă. Şi la 18 ani, când am întâlnit-o, la întrebarea mea, mi-a spus că nu-i pare rău că n-a mers la şcoală, nu-şi condamnă părinţii, care sunt creştini ortodocşi şi ţin de mitropolia noastră de la Paris. Nu le-au dat la şcoală, pentru că n-au vrut să-şi strice copiii.

În România nu putem face asta, dar putem face un front comun, ca în şcoală să se respecte programa şcolară, dar acolo unde avem voie să ne băgăm, să ne băgăm.

Comitetul părinţilor poate face reguli.

O şcoală, exceptând programa de învăţământ, se organizează cum vor părinţii, nu cum vrea directorul sau profesorii. Într-o şcoală se poate fuma sau nu, se poate asculta muzică sau nu, se poate începe programul la 6 sau la 8. Sigur, dacă şcoala e largă şi sunt destule săli de clasă etc. Înţelegeţi?

În afară de programa care este obligatorie, de la minister, restul se poate face cum vor părinţii. Numai că părinţii nu vor, şi părinţii nu sunt uniţi, şi mai ales nu sunt **trăitori creştini**, ca să-şi dea seama de nenorocire.

Dacă părinţii ar spune: „Faceţi aşa, e dreptul nostru să impunem regula în şcoală la capitolul moralitate; dreptul dumneavoastră este de a respecta o programă şcolară şi atât", în momentul acela, dacă nu s-ar asculta şi atunci s-ar retrage copiii de la şcoală, pentru o zi, ar veni presa şi s-ar face publice cererile părinţilor.

Dar ce să cerem noi de la şcoală, când noi le lăsăm internetul liber acasă şi ei văd ce vor, când vor? E complicat, foarte complicat. La români e foarte greu, mai ales de o vreme, pentru că suntem foarte delăsători. Nu avem nici măcar o grădiniţă a noastră, unde să ştim că se fac anumite lucruri. E greu, dar poate facem ceva...

62. Vă rugăm să ne spuneţi dacă farmecele şi vrăjile fac rău omului. Cum să ne ferim de ele?

Există fermecătoare, vrăjitoare, există vrăji, există farmece. Ce sunt ele? Sunt lucrări ale diavolului prin omul care s-a vândut diavolului, chiar dacă acesta are casa plină de icoane. Chiar dacă te trimite la biserică, el îţi ia banii şi-ţi face şi rău, folosindu-se de masca binelui, ca să nu te sperie prea tare. E mult de vorbit aici, poate vorbim altă dată, mai pe larg.

O boală pătrunde în om din pricina păcatului. Ea poate fi izgonită de Dumnezeu sau retrasă de diavol. Cu permisiunea lui Dumnezeu face diavolul asta, din moment ce omul s-a lepădat de El, de Dumnezeu.

63. Vorbiţi-ne despre dezvăluirile făcute despre preoţii şi ierarhii homosexuali.

E foarte simplu să vorbeşti despre ei, pentru că, după cum spune Sfântul Pavel, cu aceeaşi limbă poţi să binecuvântezi sau să blasfemiezi.

Dacă vreţi să vorbim ceva, să vorbim. Observaţi că această campanie este foarte susţinută din când în când. Nu mereu este atacată Biserica, ci din când în când. Important este să studiem când. Păi când e nevoie mai mare ca Biserica să-şi spună cuvântul, atunci e atacată. Şi altă minune: atacuri peste atacuri, şi încă Biserica în sondaje este pe primul loc la capitolul încredere. Nu trebuie să ne culcăm însă pe o ureche. Biserica suntem noi toţi şi trebuie să fim la înălţime.

Pentru mine nu este importantă moralitatea unui preot sau a unui ierarh, dacă e să vorbim despre asta. Pentru mine importantă este mântuirea sufletului meu. Este important ca ierarhul să aibă dreapta credinţă şi să fie în Biserică; dar că e păcătos sau nu, nu mă interesează pe mine. Sigur că aş prefera să nu fie.

Observaţi că nu prea aţi întrebat despre acuzaţiile că au fost preoţii securişti, că au dărâmat biserici etc. N-a ţinut asta. Acum s-a încercat şi se continuă cu aspecte care nu se pot demonstra. Şi dacă se demonstrează, care este procentul?

Apoi, vedeţi cumva în ziare mai mult de 0.00... % pozitiv despre Biserică? Iar atunci când vedeţi, ce se încearcă? Să se scoată în evidenţă activitatea socială a Bisericii. Dar Biserica nu are numai o activitate socială, ea are o misiune mântuitoare. Misiunea Bisericii este mântuirea oamenilor. Că se îngrijeşte şi de copii orfani, bolnavi, bătrâni şi toate categoriile defavorizate, e foarte bine, acesta e rezultatul milei creştine, al dragostei.

Aşa că să înţelegem, să studiem de acum înainte, când se atacă ierarhii, şi preoţii, şi Biserica. Să vedeţi cât de concertat este:

De ce se atacă în acelaşi timp ierarhii Greciei şi ai României? Pentru

că trebuie să se întâmple ceva anume, ba cu religia în şcoli, ba cu una, ba cu alta. Ceauşescu avea un plan, planul Z; avea multe planuri, dar în planul Z era aşa: să se compromită preoţii, prin diverse. Preoţii erau foarte puţin pedepsiţi, nu erau daţi la ziar sau altceva; problema preoţilor era să nu facă acatiste, să nu aibă manifestări mistice etc. Dacă el era cuminte acolo, nu zicea nimeni nimic. Şi Ceauşescu avea un plan ca să distrugă, tocmai prin aceasta. Şi asta se urmăreşte şi acum. Numai că, cu ajutorul lui Dumnezeu, poporul, care a născut şi format preoţii şi ierarhii, nu va ceda aşa uşor.

64. Vorbiţi-ne despre cât de grav este pogorământul dat de unii preoţi de a se face nunţi în post, ştiindu-se că după cununia religioasă urmează masa cu muzică.

Că se face cu muzică sau fără muzică, cu mâncare sau fără mâncare, de dulce sau de post, nu trebuie să discutăm. Problema e că se face nuntă. De ce luni şi marţi n-am făcut Liturghie? (Postul Mare). Pentru că Liturghie înseamnă bucurie, mulţumire cu bucurie.

De ce au făcut scandal creştinii în vremea Sfântului Grigorie Dialogul? Nu se făcea în nici o zi în afară de sâmbătă şi duminică Liturghie **în timpul postului**. Şi s-au „răsculat" creştinii şi au zis: „Preasfinţite, fă-ne ceva, ca să ne împărtăşim şi în timpul săptămânii". Şi atunci el a făcut Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite; şi creştinii, la vreme de seară, la vremea Vecerniei, se împărtăşeau. Deci în post nici măcar Liturghie nu se face în timpul săptămânii, pentru că Liturghia este bucurie.

Şi nunta este o bucurie, iar noi n-avem voie să ne bucurăm în post. Cineva poate să se cunune şi să se ducă acasă să se culce, sau să muncească, sau să facă altceva. În orice zi se poate face cununie. Nu-i problema mâncării. E şi asta,

bineînţeles, dar nu facem nuntă în post pentru că nu avem voie să ne bucurăm, avem voie să ne întristăm.

Sigur că, dacă faci nuntă în post, la temelia căsniciei tale ce pui? Pui călcare de poruncă. Pentru că n-ai postit tu, poţi să te spovedeşti şi rezolvi. Dar pentru că ai determinat pe atâţia să nu postească, asta e mai greu de ispăşit. A, vei spune că ei oricum mâncau. Da, dar mâncau ei, în casă la ei, nu chemaţi de tine, nu la momentul în care tu puneai temelia casei tale.

65. Cum se poate contracara rolul mass-mediei în educarea tinerilor?

Depinde dacă ai putere sau nu, dacă eşti stăpânul casei tale sau nu. Dacă nu eşti...

66. Cum să ne creştem copiii după voia lui Dumnezeu?

Aşa cum am zis până acum, încet, fără multe pretenţii, să nu lăsăm copiii oricum şi pe urmă să zicem „vai, vreau să-l cresc după Dumnezeu”.

Dacă se murdăreşte, se spală foarte greu. Dacă zici „lasă-l şi pe el” şi apoi constaţi că trebuie să pui anumite restricţii, nu mai ascultă copilul. Trebuie multă înţelepciune.

67. Cum priviţi postul la o femeie însărcinată?

Dacă n-ar fi chimicalele care ne termină pe toţi astăzi, femeia însărcinată era şi este obligată să postească. Dacă pofteşte poate să mănânce, dar după ce nu mai pofteşte, trebuie să ţină iar post. Dacă medicul îi spune să mănânce anumite lucruri pentru că n-are calciu, sau altceva, atunci trebuie să se analizeze pe sine, să ţină numai lunea, miercurea şi vinerea, să dezlege la lapte, brânză, ouă, e mai complicat. E o problemă pentru duhovnicul ei, dar duhovnicul ei nu poate să dezlege nimic dinainte, ci numai după. Femeia îşi face rânduiala ei, pentru că ea ştie câtă putere are, şi apoi la spovedanie spune, şi duhovnicul o dezleagă, pentru că a avut acest motiv.

68. Sfânta Liturghie se face pentru Împărtăşire?

Da. Dar nu se mai împărtăşesc creştinii, pentru că nu se mai consideră vrednici. Mai precis nu se mai silesc să fie vrednici. Există un canon care spune că nu poţi să participi la Liturghie dacă nu te împărtăşeşti. De ce? Pentru că nu poţi să participi la o cină, la Cina Domnului, care este Sfânta Liturghie, şi când primeşti de mâncare tu să zici: „Eu nu mănânc”. Aşa e logic. Dar, cum spun Sfinţii Părinţi, ne împărtăşim şi prin participare, adică prin prezenţa la momentul Pogorârii Duhului Sfânt.

Sunt multe păreri despre împărtăşirea deasă sau rară. Există o idee în Occident, una la Vladimireşti, alta la Recea, alta în Grecia, dar nu seamănă nici una cu cealaltă. Dar există una extraordinară, pe care Biserica o acceptă şi o pune ca model: aceea despre care vorbeşte Sfântul Ioan Gură de Aur, şi Sfântul Pavel,

bineînţeles, adică: „să se cerceteze fiecare pe sine şi aşa să se împărtăşească cu Trupul şi Sângele lui Hristos”. Nu rar, nu des, ci cu vrednicie.

69. Citind cărţi despre reincarnare şi karma, putem fi smintiţi?

Sigur, dar nu în timp ce citeşti, ci numai faptul că începi, că vrei, că gândeşti, numai un om smintit începe să citească asta. Dar un om care îşi revine din sminteala asta, le lasă, şi, cu multă greutate, şi le scoate din cap. E foarte greu să scoţi asta din cap. Foarte greu.

Gândiţi-vă că peste 70.000 de intelectuali (cu câteva excepţii) din România au deveni adepţii lui Bivolaru, un exemplar foarte rar văzut de noi, până în ultima vreme când l-au tot dat prin ziare, şi a şi vorbit, şi care arată exact cine e.

Cum a fost posibil să adere partea aceasta gânditoare? Există şi oameni care atâta carte au, atâta pot, se roagă cum pot, nu cunosc aşa mult. Dar cum au putut fi aceştia, aşa de - este foarte dur cuvântul - aşa de proşti, să adere la un om care n-are nimic? Se vede clar, Bivolaru are faţă de om tâmpit, schizofrenic, luaţi fotografia lui, mergeţi la un medic specialist în aşa ceva, şi vă va descrie exact ce arată faţa lui. El e un şarlatan şi atât. Când el spune foarte clar: „m-am culcat cu peste 6000 de femei şi sper că le-am iluminat”. El spune, cu gura lui.

Şi 70.000 au aderat la el, şi se luptă la ora actuală pentru el. Am crezut că 70.000 e aşa, o exagerare, ca să se arate că... Dar nu, e real, sunt peste 70.000. Şi acum stă şi se ascunde, poate a fugit, poate nu. Cum au putut ei? Studenţii noştri, studentele noastre, i-am văzut prin ‘90- ‘91- 1992. Se ţineau de mână, închideau ochii. I-am văzut şi la Costineşti în fotografii, făcând lotus pe aproape 1,5 km. Cum e asta? În ce întunecare au ajuns ei, de au putut adera la ceva evident aiurea, evident drăcesc; nu că s-ar putea că..., ci evident.

70. Vorbiţi-ne puţin despre pericolul ecumenist.

Cuvântul *oikumene* ar însemna a fi în aceeaşi barcă, aceeaşi corabie, aceeaşi casă. Ne dorim să fim aşa, împreună cu toată populaţia pământului. Din păcate, istoria ne-a împărţit, din mândria grecilor, din prostia latinilor, dintr-un motiv sau altul.

Împăraţi bizantini, papi cu sabia în mână şi crucea în cealaltă, conducători care au dat legi, s-au amestecat în treburile Bisericii, împărătese orgolioase, care au exilat - Sfântul Ioan Gură de Aur a murit exilat şi caterisit, acest colos în secolul de aur al creştinismului.

Şi atunci ne-am dori să fim împreună. Cum să fim împreună, dacă mărturisim în diverse feluri? Dacă mişcarea aceasta de ecumenism este o mişcare de cunoaştere, e bine. Dacă e o mişcare de amestec, e rău, pentru că nu ne putem amesteca fără compatibilitate. De exemplu, antibioticul nu poţi să-l iei cu orice fel de lichid, pentru că se bat cap în cap şi nu-ţi face bine.

Dacă e vorba să ne cunoaştem, să ne cunoaştem. Dacă e să ne amestecăm, de ce să ne amestecăm noi? Pentru că cei mai mari ai noştri nu au vrut să se amestece.

Vă aduceţi aminte? A venit Sfântul Părinte, că aşa se numeşte episcopul Romei, şi a făcut o liturghie - mesă, cum se cheamă la ei. Şi Patriarhul şi episcopii noştri nu s-au împărtăşit cu el. Apoi au făcut o Liturghie ortodoxă şi nici Sfântul Părinte nu s-a împărtăşit cu ei. Deci nu s-au amestecat. Dacă nu s-au amestecat ei, noi nu ne putem amesteca.

Dacă se vor amesteca, o să ne spună cum, şi atunci ne vom da cu părerea, pentru că şi noi ne putem da cu părerea. De ce? Pentru că Biserica este sobornicească. De ce? Pentru că în istorie avem câteva sinoade aşa zise ecumenice care în câteva zeci de ani s-au dovedit a fi eretice. Şi atunci Biserica este cea care recepteazǎ adevărul de credinţă revelat şi pronunţă fiecare dogmă, fiecare canon, îl

comunică oamenilor.

Aşa că despre ecumenism, asta. „Pericolul ecumenist”, înseamnă că există ecumenism şi ecumenişti. Dacă exisă ecumenism, asta e bine; dacă există manifestare ecumenistă, asta e rău, este o amestecare pe care nu şi-o doresc nici unii, nici alţii.

Deocamdată nu există nici o confesiune creştină care să nu se bată cu pumnul în piept că deţine adevărul adevărat. Toţi fac asta, inclusiv noi.

Greu este să aduci argumente. Argumentele pe care le aducem noi le cunoaşteţi, argumentele pe care le aduc ei nu ne interesează, dacă nu sunt bazate. Dar istoric putem să le studiem.

Nu cred că mă pricep îndeajuns de mult ca să spun asta, dar problemele, dacă nu se amestecă, sunt bune; dacă se amestecă, sunt de condamnat. În Sfântul Munte, de exemplu, au fost mulţi martiri omorâţi într-o singură zi, pentru că nu au vrut să se amestece. Dar şi de partea cealaltă, sunt împăraţi bizantini care au recurs şi ei la forţă. Aşa că... să trăim în duhul Părinţilor Bisericii şi apoi toate vin de la sine.

Singurătate şi comuniune

Poate că putem tratata tema comuniune, dar singurătate nu. De ce? Pentru că noi nu prea avem înclinaţii spre singurătate. E adevărat că există nişte tendinţe spre monahism - foarte apreciate de noi de toţi - dar zadarnic, întrucât lumea nu ne lasă. Suntem foarte ancoraţi în lume. Deşi Dumnezeu Iisus Hristos ne-a spus să ne ferim de lume. Să trăim în lume, dar să nu facem ale lumii.

Cele trei căi spre mântuire

Există argumente că ar trebui să trăim viaţă călugărească. Dar există şi argumente prin care putem dovedi că felul nostru echilibrat de trai poate să ne situeze în rândul călugărilor.

De aceea, problema singurătăţii nu este o problemă care priveşte numai pe călugări, ci este o problemă care ne priveşte pe fiecare dintre noi. Există călugări care trăiesc în mănăstire cu mintea în lume şi există creştini care trăiesc în lume cu mintea în mănăstire. Şi atunci venim şi facem această paralelă şi constatăm că este de preferat să trăieşti în lume cu mintea în mănăstire decât în mănăstire cu mintea în lume.

Cele trei stări pe care Biserica Ortodoxă le propovăduieşte ca stări conducătoare la mântuire în ceea ce priveşte aspectul singurătăţii sau comuniunii (mă refer la starea „singur” sau starea „în doi”, căsătoria) sunt celibatul, monahismul şi starea de om căsătorit.

Celibatul nu prea e indicat, decât acolo unde există şi o rezistenţă de

biruinţă a ispitei.

Monahismul este recomandat de Sfântul Apostol Pavel şi nu numai, este propovăduit, este lăudat - şi pe bună dreptate - numai că şi acolo trebuie să pătrundă doar oameni cu vocaţie. Adică nu cu trimitere, ci cu chemare.

Iar starea de om căsătorit presupune un complex întreg la care, dacă nu luăm seama, mai bine rămâneam aşa cum eram.

Însingurați şi în comuniune

În aceste condiţii, pentru noi poate să existe o singurătate în căsnicie, dar singurătatea aceasta este numai o însingurare, nu este o lipsă de comuniune. Şi atunci noi venim şi spunem că, într-adevăr, căsătoria, Taina Sfintei Cununii, poate da această putere, ca în acelaşi timp să te şi însingurezi şi să fii şi în comuniune.

Sigur că putem extinde sensurile, putem să mergem să studiem, să vedem care şi cât sunt de adânci aceste sensuri. Să ne gândim numai la acest mic aspect, că în căsnicie putem să existăm aşa: însinguraţi şi în comuniune. De obicei, ne depărtăm de la comuniune tocmai cu soţia noastră, tocmai cu copiii noştri, tocmai cu apropiaţii noştri, şi considerăm că ne aflăm în comuniune în biserică cu ştiuţi şi neştiuţi. Parohia de oraş nu oferă întotdeauna posibilitatea cunoaşterii, de aceea oamenii se împărtăşesc fără ca să cunoască cine s-a mai împărtăşit din acelaşi Potir cu el (cu mici excepţii).

Bizanţul, în afară de măreţia catedralei Sfânta Sofia şi a bisericii Sfinţilor Apostoli şi a altor biserici, cultura Bizanţului vine şi propovăduieşte biserica mică, biserica intimă, biserica în care să nu încapă mulţi, eventual câteva familii. Asta presupunea mulţi preoţi şi o putere de pastoraţie extraordinară care

dădea, într-adevăr, adevărata comuniune. Şi spunem adevărata comuniune pentru că astăzi pretindem că suntem în comuniune, dar nu prea suntem... întotdeauna. Şi dumneavoastră aţi putut (sau n-aţi putut) să verificaţi îndeajuns aceste aspecte.

Parohia presupune existenţa în biserică a tuturor categoriilor de oameni: învăţaţi şi neînvăţaţi, bătrâni şi tineri, copii, fete, băieţi, bărbaţi, femei, puternici şi mai puţini puternici, bogaţi şi cei care nu se pot descurca, ş.a.m.d. Aceasta este biserica.

În ţară la noi, în secolul trecut au apărut şi parohii care au construit aşa-zisele biserici ale breslelor. Poate că pentru vremea aceea şi pentru nivelul de dezvoltare economică a fost un lucru bun, dar parohia nu presupune asta.

Trei aspecte ale comuniunii

A fi în comuniune înseamnă a-L avea pe Iisus Hristos, a fi cu Hristos, a fi cu aproapele şi a te reînnoi în tine însuţi prin Iisus Hristos cu semenii tăi.

De aceea, faptul că suntem miruiţi din acelaşi Sfânt Mir preparat şi sfinţit în Joia Patimilor de membrii Sfântului Sinod, pentru noi, românii ortodocşi, înseamnă mult. Ca să nu mai zicem că nu uităm nici de românii din afara graniţelor, pentru că şi lor li se trimite tot din acest cazan mare în care se prepară Sfântul Mir, care prin mulţimea rugăciunilor din Joia Mare (poate că unii aţi asistat) se sfinţeşte, şi care, de fapt, este extinderea dăruirii Duhului Sfânt care se făcea prin punerea mâinilor.

Pentru că citim în Noul Testament întrebarea: „Aţi primit Duhul Sfânt?”. Şi creştinii aceia au răspuns: „Care Duh Sfânt? Nici n-am auzit!”. „Păi cum? Voi n-aţi fost botezaţi?”. „Ba da!”. „Şi cum, n-aţi primit Duhul Sfânt?”. Şi ei

spun: „Nu ştim despre asta”. Atunci Sfinţii Apostoli pun mâinile pe ei pentru primirea celei de-a doua Taine, şi anume primirea Duhului Sfânt. Lucru care astăzi nu se mai face, întrucât teritorial avem probleme mari, şi atunci episcopii dau delegaţii preoţilor prin Sfântul Mir, să-i ungă pe aceştia pentru împărtăşirea darurilor Duhului Sfânt. De aceea preotul zice: „Pecetea darului Duhului Sfânt”, iar naşul răspunde de fiecare dată: „amin”, „amin”, „amin”.

Iar cel de-al doilea aspect al comuniunii este prezenţa noastră în biserică împărtăşindu-ne din acelaşi Potir. De aceea, faptul că nu ne împărtăşim pentru că suntem opriţi de la împărtăşanie, pentru că încă nu ne considerăm vrednici, face să nu ne mai situăm singular, indiferenţi. Face să ne situăm în poziţia omului vinovat că nu ne-am împărtăşit cu toţi ceilalţi. Iar din partea celorlalţi primim o admiraţie că am înţeles starea. Şi atunci pornim la ideea că există şi un al treilea fel de a ne împărtăşi, de a fi în comuniune, adică a admira pe ceilalţi, a ne ruga pentru ei, a citi din sfintele cărţi, a ne ruga cu ei în sfânta biserică şi, deci, a fi în comuniune.

Comuniunea în singurătate

Omul este făcut să trăiască în singurătate, dar nu singur. De aceea, noi spunem că omul nu poate trăi singur. Şi atunci, această singurătate Dumnezeu a înţeles s-o plinească (desăvârșească) în Geneză prin crearea femeii, iar în cazul în care nu ne căsătorim, singurătatea aceasta trebuie să fie umplută mai mult - „viaţă să aveţi şi mai mult decât aceasta să aveţi” - de Iisus Hristos, de sfinţii Săi, întru care este minunat.

Observaţi că cei doi termeni pe de o parte se opun, şi pe de altă parte se atrag. Maria Egipteanca (sfânta noastră din săptămâna a cincea a Postului Mare) este găsită de Zosima - acel călugăr preot, din acea mănăstire care avea rânduiala

asta: de la săptămâna întâi a Postului mergeau în pustiu, iar începând cu Floriile reveneau în mănăstire. De ce? Pentru ca iarăşi să se cuminece, adică iar să fie în comuniune. Dar ei rupeau o comuniune, o apropiere fizică de a fi fost împreună la slujbă, pentru a accentua, pentru a amplifica o altă comuniune (aceeaşi, de fapt, dar manifestată altfel), în pustiu, unde ei se simţeau mai apropiaţi prin rugăciune de Dumnezeu. Şi nu se uitau nici unii pe alţii în rugăciune, şi iarăşi erau împreună, şi iarăşi Postul celălalt de despărţeau ş.a.m.d.

Noi trăim nişte vremuri cam dure acum. Tema este pretenţioasă. Dacă doi (adică „un cuplu", că aşa se zice acum) nu sunt conştienţi exact de ce înseamnă însingurare şi ce înseamnă comuniunea în acelaşi timp, apar probleme. Pentru că unul deja a înţeles să trăiască în Dumnezeu şi gustă din Dumnezeu, iar celălalt n-a înţeles şi nu poate să înţeleagă „dulceaţa" lui Dumnezeu. „Gustaţi şi vedeţi că bun este Domnul", ne îndeamnă Psalmul 33.

„Homo homini Hristus est!"

„Caut un om" este imperativul de veacuri.

Diogene se plimba cu felinarul ziua în amiaza mare, în piaţă. Ăia râdeau de el, întrebându-l ce face cu felinarul. Şi el zicea mereu: „Caut un om!".

Iar Noul Testament vine şi ne spune: „N-am om!". Adică, slăbănogul acesta de 38 de ani zicea: „N-am om, caut om!". El prelua antichitatea: „Caut un om!"-Diogene, cu strigăt: „N-am om!".

Acum avem de-a face cu acelaşi lucru: nu avem oameni, nu găsim un om, un om să schimbe, un om care să trăiască, un om care, prin exemplul său, să ne determine şi pe noi. Căutăm om! Şi, din păcate, nu găsim om. Căutăm om şi

găsim alt fel de om, care nu mai este om.

Ce ziceau păgânii de latini? „Homo homini lupus est!”. Şi Hristos ne-a dat peste cap imediat: „Homo homini Hristus est!”. Omul pentru om este Hristos.

Ei, omul pentru mine este Hristos sau nu este Hristos? În sensul că-l tratez ca pe Hristos sau nu? Că dacă nu, atunci nu mă mai pot pronunţa, nu mă mai pot mândri cu 2.000 de ani de creştinism, pe care-i vedem afişaţi pe toţi pereţii acum.

Aşadar, să ne însingurăm, dar să nu fim singuri; să fim în comuniune, dar nu oricum; să căutăm o comuniune reală, o comuniune fără fals, între noi şi cu toţi oamenii, în limitele în care interiorul nostru, tradiţia noastră bimilenară ne permite.

Cum putem redeveni oameni ai lui Dumnezeu

Ne aflăm într-o săptămână deosebită, anume săptămâna întâia din post. Ea se numeşte Săptămâna Mare, precum Săptămâna Patimilor, ultima, se numeşte „a Patimilor” pentru că ea, odată cu încheierea postului de 40 de zile, prezintă aievea viaţa Mântuitorului Iisus Hristos pe pământ în faza ei ultimă, adică chinurile, moartea, înmormântarea, Învierea.

Diavolului nu-i convine postul

Aţi pus ca temă „Oamenii lui Dumnezeu” şi bine aţi făcut, pentru că astăzi l-am serbat pe Sfântul Alexie, omul lui Dumnezeu. N-am avut puterea, dexteritatea, informaţia sau timpul să studiez dacă mai este vreun sfânt care se numeşte aşa. Precum Sfântul Simeon se numeşte „Noul Teolog”, precum alţii se numesc într-un fel sau altul, Sfântul Alexie se numeşte „omul lui Dumnezeu”.

Viaţa Sfântului Alexie este o viaţă de renunţare. Există la începutul perioadei, numită Triod, o cântare ce ne îndeamnă să fim puternici, căci ne aşteaptă calea luptelor duhovniceşti. Şi traducerea exactă ar fi fost: veniţi creştinilor, căci ne aşteaptă stadionul luptelor duhovniceşti. Adică, asemenea primilor creştini.

Aceştia intrau în stadioane ca să fie daţi fiarelor şi începea o luptă cu fiarele sălbatice, practic o luptă cu diavolul, pentru că nu renunţau la relaţia lor cu Dumnezeu, stabilită prin Sfântul Botez. Aceasta ar fi traducerea, stadionul fiind locul unde urmează să murim. Nu să murim cu trupul, ci să omorâm patimile.

Dacă acesta este sensul pentru lupta pe care am început-o, cred că fiecare ar putea aduce mărturie că, începând să postească, a avut mai multă luptă. De ce? Pentru că diavolului nu-i convine nemâncarea, îi convine mâncarea, adică călcarea poruncii. Pentru că nemâncarea este o poruncă pe care Adam şi Eva, protopărinţii (protopărinte = stămoș) noştri, au primit-o în rai, ca să participe şi ei la măreaţa operă a lui Dumnezeu. În aceeaşi formă, Biserica ne îndeamnă să nu mâncăm, să ne abţinem de la unele mâncăruri.

Postul începe cu o perioadă de pregătire: cu o săptămână de *harţi*, în care mâncăm de toate, apoi săptămâna brânzei şi apoi lăsăm sec şi de lapte, brânză şi ouă, în felul acesta intrând în post. Abrupt, recunoaştem. Până miercuri seara sau până când se rânduieşte a se face Liturghia Darurilor înainte sfinţite, noi ţinem post negru şi doar miercuri dezlegăm la ceva de mâncare. Şi postul acesta de trei zile este pentru noi, cei neputincioşi. Adevăratul post ar fi trebuit să se ţină până vineri.

Dar nu despre asta vrem să vorbim. Pentru că mâncarea, fără a fi în ascultarea lui Dumnezeu, strică oricum. Spre exemplu, un creştin care se aşează la masă fără de rugăciune şi mănâncă de post este mai puţin păcătos decât un creştin care ar mânca de dulce la masa aceea, dar cu rugăciune. Pentru că masa este un act de cult, începe şi se sfârşeşte cu rugăciune.

Şi dacă vreţi să facem aşa trecerea la tema pe care aţi fixat-o, să înţelegem împreună că suntem oameni ai lui Dumnezeu dacă facem ascultare de Dumnezeu, dacă lăsăm să fie lucrătoare Taina Sfântului Botez, să lucreze darurile Sfântului Duh în noi. Atunci ne putem numi oameni ai lui Dumnezeu.

Ca să fim oamenii lui Dumnezeu trebuie să ascultăm poruncile Lui. Şi postul este o poruncă.

Să nu uităm că atunci când Apostolii au mâncat spice rupte cu mâinile nespălate, răspunsul Mântuitorului la acuza fariseilor a fost că „nu ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură”. Nu are nimic asta cu postul, deşi oriunde te duci, la oamenii nepricepuţi, prima dată şi prima dată ei nu ştiu alt verset din Scriptură decât acesta. Şi cu asta au anulat postul şi valoarea lui.

Iisus Hristos este măsura postului

Există post cu valoare şi post fără valoare.

Aţi auzit de unii care se numesc vegetarieni. Ei nu sunt postitori, ei îşi îngrijesc în felul acesta sănătatea. Ar fi bine să mâncăm toţi numai verdeţuri, dar Dumnezeu nu a spus asta. Dumnezeu a spus să ne abţinem într-un anumit scop.

Postim negru, dacă putem, postim aspru, postim după putere; la capitolul acesta, fiecare este cu măsura sa.

În timp ce, în rest, măsura tuturor lucrurilor este Iisus Hristos. Pentru că El a venit şi a probat tot ce poate să facă firea omenească. A suferit, a luat asupra sa, a văzut, a verificat. De aceea nu putem spune că El a putut posti 40 de zile pentru că era Dumnezeu şi nu ne-a depăşit pe noi, pentru că n-a depăşit cu firea ceea ce era firesc. Moise a postit 40 de zile, Hristos tot 40 de zile.

Dumnezeu Iisus Hristos a postit cu firea omenească, nu cu firea dumnezeiască, firea dumnezeiască neavând nevoie de post, nici neputând posti sau suferi.

Râvnă şi rânduială

Aşadar, să ne silim să fim oamenii lui Dumnezeu. Sunt îndreptare de Spovedanie, de la duhovnici mai aspri sau mai puţin aspri, sunt reguli de vieţuire, reguli monahale, reguli pentru cei căsătoriţi, pentru celibi, pentru tineri, sunt îndreptare de vieţuire creştinească. Toate sunt bune, toate pot fi urmate, după putere. De aceea, pentru că omul este unicat, rămâne ca fiecare să se manifeste după puterea lui.

În asemenea condiţii, noi am putea să devenim oamenii lui Dumnezeu fără mult efort, fără o regulă anume, ci numai având **râvnă şi dreaptă socoteală**.

Sfinţii pe care-i pictăm în biserici, din sinaxar, sfinţii aceştia au fost oameni obişnuiţi. Ei au avut o rânduială. Despre rânduială putem vorbi cu succes în Biserică, deşi în Biserica noastră, din păcate, există foarte multă neorânduială. Pentru că Biserica noastră este largă, primitoare, tolerantă, suportă. Se consideră un spital unde se tratează bolnavii.

Nu vorbim de Biserică aşa, ca instituţie divino-umană, ci vorbim de organizarea noastră, de noi; nu vorbim nici de episcop, nici de preot sau de o biserică anume.

Şi Biserica noastră nu prea are rânduială, ceea ce e rău, pentru că orice instituţie în lume are o rânduială, un regulament, o lege. Aplicarea legii în Biserică este la latitudinea fiecăruia, de aici apare uneori neorânduiala.

În Biserica noastră s-a pierdut de mult practica să se afurisească, să se arunce anatema. Din păcate nu avem acestea în aplicare, deşi Biserica noastră în rânduiala ei permite aceste lucruri, şi foarte mulţi ar trebui daţi anatemei, foarte mulţi n-ar trebui să mai calce pragul bisericii, după rânduială.

Dar Biserica noastră se comportă ca o mamă, ca o mamă iubitoare, foarte rar ca una mustrătoare. Dumnezeu parcă a cunoscut asta, şi atunci se întâmplă un lucru foarte interesant: fiecare rămâne sau nu rămâne în Biserică. Sunt unii care vin în biserică (clădirea de zid), dar dacă nu sunt în Biserică (comuniunea oamenilor, iubire, credință), s-au auto-exclus. Cum? Pentru că nu au avut rânduială. Au făcut unele lucruri, unele păcate, care i-au terminat, i-au izgonit.

Mulţi ne întreabă: pentru care motiv tot spuneţi „Rugaţi-vă cei chemaţi Domnului... Cei credincioşi pentru cei chemaţi, ca Domnul să-i lumineze...”. „Cei chemaţi ieşiţi...”. Există un astfel de moment în Liturghie. De ce facem acest lucru? Pentru că în acest moment Biserica reprimeşte pe cei care au luat-o aiurea şi s-au întors prin Taina Spovedaniei, prin canon.

Ce-ar însemna afurisania? Ar însemna excluderea omului de la rugăciunile Bisericii. Şi cine te-a scos în afară? Tu. Nu ţi-a zis nici preotul, nici

episcopul.

Aţi auzit că există confesiuni care exclud, excomunică. Pe la neoprotestanţi, în general, 2 luni nu ai voie să vii la biserică. Şi stai acasă, apoi eşti reprimit. Aşa făceam şi noi cândva, mult mai aspru: 5 ani stăteau la poartă, 2 ani în pridvor, 1 an în pronaos. Ce luptă a dus Biserica, ce luptă au dus episcopii, cu Sfântul Ciprian de Cartagina, care n-a vrut în ruptul capului să accepte pe cei care s-au lepădat fără chin în timpul prigoanei. Cine s-a lepădat de Iisus Hristos şi nu a murit pentru Iisus Hristos, el nu i-a mai cuminecat. În secolul al 3-lea, el aplica regula aceasta. Apoi a înţeles, iar pe cei care s-au lepădat cu mari chinuri, cu probe, cu dovezi, i-a lăsat să reintre în Biserică.

De ce azi nu e aşa? E mult de discutat. Nu e cazul să ne apucăm să facem şi noi acum aşa sau să ne împărţim, care este şi care nu este în Biserică, dar avem datoria să apreciem cum era la început, în primele secole, când creştinii aveau acele extraordinare trăiri. Cum aveau putere să înfrunte leii, leoparzii, care erau de 4 săptămâni nemâncaţi...

Dumnezeu nu va înțelege disprețul omului față de porunca Lui

La ora actuală trebuie şi noi să redevenim oamenii lui Dumnezeu fără să ne lăsăm sângele, fără să ne dăm viaţa. E aşa uşor acum.

Ducem o viaţă normală, mâncăm de post, nu prea aspru, pentru că sunt diferite boli care ne chinuiesc, Dumnezeu ne va înţelege. Ce nu va înţelege însă este necunoaşterea de care dăm dovadă şi nu va înţelege dispreţul omului faţă de porunca Lui. Şi prima poruncă a fost aceasta, prima poruncă restrictivă: nu mâncaţi de aici. Nu le-a spus să nu mănânce din nici un pom, ci doar dintr-unul. Sfânta Tradiţie spune că pomul acela l-a însemnat Dumnezeu cu Semnul Crucii, ca

să-l recunoască. Nu i-a pus gard, nu l-a izolat pe acest pom.

După bunul simţ şi celelalte calităţi pe care nu le avem, nu prea ne permitem să spunem că suntem oameni ai lui Dumnezeu. Dar să vrem să devenim, haideţi să ne permitem! Să re-devenim oamenii lui Dumnezeu. Pentru că am fost!

Când privim copilul, în curăţia lui trupească şi sufletească, noi recunoaştem măreţia creaţiei lui Dumnezeu. Noi am fost aşa. Am fost aşa după dumnezeiescul Botez, am fost aşa mult timp după aceea. Dacă ne-am întors la Dumnezeu mai târziu, ne dorim vremurile acelea de început, când credeam că suntem păcătoşi, netrăitori, nerugători... Tânjim după momentele acelea, constatând că am alunecat mult...

Să avem grijă şi să profităm de darul pe care l-a dat Dumnezeu în Taina Sfintei Spovedanii. Atât de mare dar este acesta - că te naşti din nou prin Spovedanie - încât Nicodim, cel care a venit la Hristos, pune o întrebare ca aceasta: „Poate omul iar să mai intre în pântecele mamei sale şi să se nască din nou?”. Vă daţi seama, un cărturar, un învăţat de primă mână, dintr-un sinedriu, pune această banală întrebare, nu realizează că Dumnezeu ar putea da un aşa mare dar, adică naşterea din nou.

Şi naşterea din nou este prin dumnezeiescul Botez şi, prin al doilea, al treilea, al miilea botez, care este Spovedania, în treptele ei de: recunoaştere a păcatului, mărturisire a lui, promisiune de a nu-l mai fece, canon, iertare. Da, e în 5 trepte!

De ce se banalizează cuvântul Spovedanie de către mulţi? Pentru că nu se face în 5 trepte. Spunând păcatul nu iei nici o iertare. Dar urmând şi celelalte trepte, iei iertare.

Iată, am spus câteva cuvinte despre cum am putea redeveni oamenii lui Dumnezeu. Şi pentru că nu ştiu cum aţi vrea dumneavoastră să privim tema asta, vă invit să puneţi ceva întrebări, pentru ca, după putere, să vă răspundem. Pentru că în partea aceasta a ţării sunteţi mai aproape de Dumnezeu, pe de-o parte, şi mai vulnerabili, pe de altă parte, pentru că bântuie sectele, atacă dintr-o parte şi din alta...

Marea minune în Biserica Ortodoxă este că rezistă prin Liturghie. Eu nu cred că există altă explicaţie, pentru că dacă ne luăm fiecare la scuturat, prea

puţin rămâne din noi. Şi la Sfânta Liturghie suntem şi noi. Păcătoşi, nevrednici, netrebnici, nemernici, căzuţi. Prăpastia în care am căzut nici nu se poate privi, aşa e de adâncă. Dar Dumnezeu are putere să ne ridice. Condiţia este una: să vrem. Dumnezeu nu ne va judeca pentru că am căzut, ne va judeca pentru că nu ne-am ridicat. Nu ne va judeca pentru că am păcătuit, ci pentru că nu ne-am pocăit.

Observaţi ce simplu stau lucrurile? Dumnezeu a venit şi a relatat oamenilor despre calea către Împărăţia lui Dumnezeu în modul cel mai simplu, frumos, accesibil.

Iisus Hristos a venit şi ne-a spus evident, dar accesibil. De aceea, nimeni n-are îndreptăţire, că n-a cunoscut, că n-a înţeles, că n-a putut... Nimeni. De ce? Totul este verificat şi religia noastră este dată de Însuşi Cel Care este obiectul şi subiectul. Nu e dată de un om, nu e dată nici de un înger, ci este dată de Însuşi Creatorul.

În presă ni se spune ceea ce vor alții să ni se spună

Trăim vremuri mai complicate, mai deosebite, uneori nici nu prea vorbim despre vremurile acestea. Am văzut la Bucureşti o emisiune, era invitat un ziarist mason care a spus: „eu sunt mason de gradul al 3-lea, de meserie ziarist, am scris mult despre masonerie, masoneria nu are nimic împotriva Bisericii, nu are nimic în comun cu ce se spune”.

Noi, creştinii, nu trebuie să avem preocupări de studiu prea mult, că ne pierdem. Pentru că la televizor şi în ziare vor apărea oamenii care vor ei să apară, şi care vor să ştim noi ce vor ei să ştim noi, nu ceea ce se întâmplă în realitate. Dar atâta trebuie să ştie ei, că noi ştim ceea ce cred ei că noi nu ştim.

De ce am zis că nu trebuie să avem noi preocupări din acestea? Pentru că acestea sunt la mila şi mâna lui Dumnezeu. Noi avem alte preocupări. Iată: Doamne şi Stăpânul vieţii mele, duhul trândăviei, al grijii de multe, al iubirii de stăpânire, al grăirii în deşert nu mi-l da mie. Iar duhul curăţiei, al gândului smerit, al răbdării şi al dragostei, dăruieşte-l mie, slugii tale, şi, mai mare decât asta: aşa Doamne Împărate, dăruieşte-mi să-mi văd greşelile mele, şi să nu osândesc pe aproapele meu.

Acestea sunt preocupările mele. În rest, nu vreau să fiu străin, nu vreau să nu mă intereseze, dar nu mă las atras de discuţii, de preocupări ale minţii care să-mi ocupe timpul pentru altele. Asta nu înseamnă că vreau să devin ignorant dintr-un anumit punct de vedere dar, pentru că am aflat Calea, vreau să merg pe această cale. Şi Calea este frumoasă, greoaie, dar sigură, are un final fericit garantat, garantat de Însuşi Iisus Hristos cel Înviat. Am garanţia vieţii veşnice, am garanţia învierii prin Hristos cel înviat. Sigur, la mila lui Dumnezeu, cu lucrarea faptelor bune, în credinţa dreaptă fiind, şi conlucrând cu harul sfinţitor. Acestea sunt preocupările noastre ca să devenim oamenii lui Dumnezeu.

În rest, nu se mai poate ţine stavila, pentru că este foarte complicat, este prea mult. Au trecut vremurile când puteam face ceva, pentru copiii noştri, nepoţii noştri. A venit o vreme în care creştinul trebuie să ştie să selecteze, pentru el şi ai lui, inclusiv mâncarea.

Sâmbăta ce vine, îl serbăm pe un sfânt, Sfântul Teodor Tiron. De fapt, sâmbătă noi facem pomenirea unei minuni pe care sfântul a făcut-o. I s-a arătat episcopului în vedenie şi i-a spus: „Îndeamnă-ţi creştinii să nu mănânce nimic din piaţă”. Şi episcopul i-a răspuns: „Atunci ce vor mânca?”. „Faceţi colivă”. Coliva se prepară astfel: grâu fiert, amestecat cu miere. Şi aşa au mâncat creştinii 40 de zile, în Postul Sfintelor Paşti, atunci.

Iar Biserica a pus prima sâmbătă din Post ca să fie aducătoare aminte de această minune. De ce? Pentru că, în piaţă, păgânii stropiseră toate alimentele cu apă de la idoli, ca să spurce pe creştini.

Ce facem noi e un lucru, şi ce au făcut alţii pentru noi e alt lucru. Ce au făcut alţii pentru noi? Au făcut brânză de post, şi parizer de post, şi salam de post, multe, multe au făcut de post. Nu le-au prea reuşit prin România, dar le-au

reuşit prin alte părţi şi au un gust identic. Foarte mulţi întreabă dacă să mâncăm sau să nu mâncăm. De mare nevoie, să mâncăm. Dar doar de mare nevoie. În rest... de ce să mâncăm?

Omul ajunge să bea gaz şi să nu mai mănânce, ca să se salveze

În 7 aprilie trebuie să mă duc la Suceava la o conferinţă, şi m-a rugat cineva, pentru că în Prahova există o rafinărie de petrol, m-a rugat să-i aduc gaz dublu rafinat. Am căutat şi am găsit, dar l-am întrebat ce face cu el. Şi mi-a spus că are cancer şi ia o linguriţă dimineaţa şi una seara. Şi m-am dus înapoi şi am întrebat dacă e bun pentru asta, şi mi-a spus vânzătorul că trebuie alt fel de gaz. Şi de atunci tot caut şi nu găsesc.

Va-să-zică omul ajunge să bea gaz, şi nu mănâncă nimic multe zile, ca să se salveze. Firesc, fiecare din noi, dacă am avea o boală dură, am dori să ne salvăm. Nimeni nu poate să spună „da, bine, o să mor”. Sau poate că există câteva persoane şi din acestea, dar trebuie să fii foarte pregătit.

Cuviosul Paisie Aghioritul, când a aflat că are cancer, s-a apropiat de doctor şi l-a pupat pe frunte, şi doctorul a rămas uimit. L-a întrebat părintele cât poate să mai trăiască şi doctorul i-a răspuns că nu mai mult de 6 luni. Şi atunci l-a mai pupat o dată. Şi doctorul l-a întrebat: „Părinte, de ce m-aţi pupat?”. „Pentru că eu credeam că mai trăiesc 3-4 zile. Păi în 6 luni de zile sunt multe lucruri de făcut”.

Lângă Tesalonic a organizat o mănăstire prin scrisori, fără fotografii. Maicile scriau, şi el le răspundea. Viaţa duhovnicească, dar şi biserica şi chiliile aşa le-au făcut, fără fotografii, doar prin corespondenţă.

Deci există nişte excepţii de oameni, care când află că au câte o boală gravă, reacţionează aşa.

În rest, uitaţi-vă ce luptă au oamenii, mai ales prin nemâncare, pentru că corpul, dacă este curăţit prin nemâncare, poate să lupte el singur.

Şi atunci noi, prin post, pe de-o parte facem ascultare de porunca lui Dumnezeu, iar pe de altă parte contribuim şi la sănătatea noastră. Cred că realizaţi ce se întâmplă cu corpul nostru după 40 de zile de post. Dar Biserica nu recomandă post pentru sănătate, ci pentru ascultare. Când postim, noi dovedim că ascultăm de Dumnezeu.

Părintele Nicolae Tănase şi lucrarea de la Valea Plopului

Părintele Nicolae Tănase s-a născut în 1958, în Nucşoara, judeţul Prahova. A absolvit seminarul teologic, a făcut stagiul militar, apoi s-a căsătorit şi a primit parohie la Valea Plopului, în ţinuturile natale; un sat care de câţiva ani nu mai avea preot, nici biserică, prăbuşită la cutremurul din 1977. S-a înscris în acelaşi timp la facultatea de teologie, unde şi-a luat licenţa în 1983.

În anii 1980, când bisericile erau dărâmate, tânărul paroh are un curaj nebun: să reclădească biserica satului. Reuşeşte acest lucru printr-o strategie incredibilă: lucrează noaptea. În timpul zilei pe şantier făceau munci uşoare copiii, care nu puteau fi pedepsiţi; în timpul nopţii, zidurile se înălţau prin munca sătenilor. Însoţită şi de discursuri nepermise de regim, isprava ridicării bisericii nu a rămas nepedepsită. Părintele Nicolae a văzut moartea cu ochii de câteva ori, supravieţuind unor diverse „accidente”.

Anul 1990 îi aduce libertatea vorbirii, aşa că, împreună cu poetul Ioan

Alexandru, începe lupta împotriva avortului. Convingerea cu care le înduplecă pe mame să renunţe la crimă îi aduce dintr-o dată în grijă mai mulţi copii, cărora trebuie să le găsească ocrotire. Copiii intră mai întâi în grija oamenilor din sat, care sunt convinşi de părintele că Dumnezeu înmulţeşte darul său acolo unde casa este plină. Părinţi a 6 copii, părintele şi doamna preoteasă găsesc loc şi în casa lor pentru alte câteva suflete.

Pentru că munca părintelui Nicolae dă roade, numărul copiilor creşte şi atunci se înfiinţează Asociaţia Pro Vita, care asigură cadrul legal al imensei lucrări sociale. De la an la an, aceasta s-a extins; a trecut şi peste deal, la Valea Screzii, unde a fost ridicat un aşezământ pentru copii, cu dispensar şi biserică.

Astăzi la Valea Plopului şi Valea Screzii cresc peste 300 de copii. Problemele care îşi găsesc rezolvarea aici s-au diversificat. Pe lângă copiii salvaţi de la avort, dragostea Părintelui Nicolae şi a comunităţii vine concret în sprijinul celor refuzaţi de societate: copii abandonaţi, orfani, copii ai străzii, copii rezultaţi din viol, gravide neacceptate de familia lor, mame tinere singure, tineri peste 18 ani, nevoiţi să părăsească orfelinatele.

Toate acestea cu sprijinul indispensabil al oamenilor, pentru că statul nu ajută cu nimic. Efortul trebuie susţinut neîncetat pentru că acolo peste 300 de suflete încercate trebuie să primească hrană zilnic. Această responsabilitate nu este a Părintelui Nicolae, ci a noastră, a tuturor. În afară de hrană, la Valea Plopului este nevoie şi de îmbrăcăminte, încălţăminte, materiale de construcţii etc.

Sprijinul se poate acorda direct, în satul Valea Plopului, comuna Poseşti, judeţul Prahova, sau prin donaţii către Centrul social „Pro Vita pentru născuţi şi nenăscuţi" al Parohiei Valea Plopului, având următoarele date bancare:

Parohia Valea Plopului

Cod IBAN LEI: RO 94 RNCB 0211 0118 4771 0001

Cod IBAN EURO: RO 40 RNCB 0211 0118 4771 0003

Cod IBAN USD: RO 67 RNCB 0211 0118 4771 0002

Codul băncii: 53940

Codul Swift: RNCBROBU

Conturile sunt deschise la: BCR Sucursala Vălenii de Munte

Contact: Preot Nicolae Tanase

Parohia Valea Plopului,

Com. Poseşti, jud. Prahova, 107440

Tel: 0040 746 014 605.

Email: preotnicolaetanase@gmail.com